COLECȚIA RÂSUL LUMII

EDUARDO MENDOZA

Labirintul măslinelor

HUMANITAS

Eduardo Mendoza

Labirintul măslinelor

CUPRINS:

Capitolul 1 de cine şi cum am fost sechestrat... 5
Capitolul 2 şi de ce... 13
Capitolul 3 paşi greşiţi... 19
Capitolul 4 încâlceală... 31
Capitolul 5 ca-n filme... 41
Capitolul 6 igienă exagerată... 55
Capitolul 7 mai nimic... 67
Capitolul 8 imposturi... 77
Capitolul 9 să-ţi lingi degetele... 85
Capitolul 10 alte năzbâtii... 95
Capitolul 11 somn şi raţiune... 109
Capitolul 12 despre veleitate, sau destinul... 124

EDUARDO MENDOZA s-a născut în 1943, la Barcelona. în copilărie se visa toreador, explorator sau căpitan de vas, dar va da uitării setea de aventură odată ce descoperă plăcerea de a citi. Fascinaţia cărţilor îl va urmări şi mai târziu, ca elev al şcolii catolice Hermanos Maristas şi ca student la Drept, iar la 23 de ani, ajuns la Londra cu o bursă în sociologie, petrece mare parte din timp citind şi scriind. La întoarcere, lucrează ca avocat şi asesor la Banca Condal. Aici se familiarizează cu limbajul juridic şi birocratic, parodiat apoi în romane. In 1973 părăseşte Spania, pe care o descrie ca fiind, în acei ani, „tristă, amară şi violentă" şi se mută la New York, ca traducător în cadrul ONU. Prima lui carte, publicată în primăvara anului 1975, La verdad sobre el caso Savolta, nu este privită cu ochi buni de cenzură. Câteva luni mai târziu moare Franco, ceea ce schimbă destinul acestui roman (Premiul Criticii, 1976), înţeles acum ca o anticipare a schimbării societăţii, dar şi a literaturii: este socotit iniţiatorul postmodernismului în Spania. Mendoza reconstruieşte, în manieră proprie, toate tipurile de roman şi de discurs, de la foileton până la science-fiction, combinând nivelul cult cu cel popular, realismul magic cu explicaţiile naturaliste şi grandilocvenţa exprimării cu platitudinea mesajului. Succesul celui de-al doilea roman, El misterio de la cripta embrujada (1979, Misterul

criptei vrăjite, Humanitas, 2006), îl determină să scrie alte două romane cu acelaşi protagonist: El laberinto de las aceitunas (1982, Labirintul măslinilor, Humanitas, 2006) şi La aventura del tocador de senoras (2001, Peripeţiile coafezului). Se întoarce în oraşul natal în 1983, unde continuă să traducă pentru diverse organizaţii internaţionale; în paralel, publică romane, piese de teatru, eseuri şi ţine cursuri de traducere şi interpretare la Universitatea Pompeu Fabra din Barcelona.

Capitolul 1 de cine şi cum am fost sechestrat c – «Stimaţi pasageri, în numele comandantului Flippo, care, iată, revine astăzi la serviciu după operaţia recentă de cataractă, vă urăm bun-venit la bordul zborului 404 cu destinaţia Madrid şi vă dorim o călătorie plăcută. Durata aproximativă a călătoriei va fi de circa cincizeci de minute şi vom zbura la o altitudine de etcaetera, etcaetera. Mai experimentaţi decât mine, puţinii pasageri care folosesc la această oră legătura aeriană şi-au legat centurile de siguranţă şi şi-au aşezat după ureche chiştoacele ţigărilor stinse în grabă. Motoarele au huruit şi avionul a început să se mişte cu un balans neliniştitor, care m-a făcut să mă gândesc că dacă aşa se deplasa pe pământ, cine ştie cum se va descurca pe cerul Spaniei. Am privit pe fereastră pentru a vedea dacă printr-un miracol nu cumva ajunseserăm la Madrid, însă am deslușit doar imaginea vagă a terminalului Prat care dispărea în întuneric şi nu m-am putut abţine să mă întreb, aşa cum orice avid cititor o va fi făcut deja, ce căuta un neisprăvit ca mine în acel avion, ce motive mă purtau în capitala regatului şi de ce descriu atât de detaliat această golgotă căreia i se supun în fiecare zi mii de spanioli. La toate astea voi răspunde că la Madrid s-a declanşat una dintre aventurile mele cele mai periculoase, dificile şi, pentru cei dispuşi să tragă învăţăminte din povestea asta, una dintre cele mai edificatoare ale vieţii mele trepidante. Totuşi, să afirm că totul a pornit într-un avion ar însemna să nedreptăţesc adevărul, fiindcă 4 labirintul măslinelor evenimentele au pornit să se deruleze încă din noaptea anterioară, dată la care, de dragul rigorii cronologice, trebuie să revin pentru a relata începutul peripeţiilor mele. Abia sosise primăvara în emisfera septentrională, unde mă aflam şi eu, iar odată cu apariţia primelor semne de vegetaţie, doctorul Sugranes, care adăuga temeinicelor sale cunoştinţe medicale, recunoscutelor sale capacităţi administrative sau neprihănitelor sale calităţi disciplinare şi o dragoste pentru natură improprie celor anterioare, mi-a recomandat din nou să caut cu iscusinţă, să cercetez cu tenacitate şi să elimin cu îndârjire gângăniile obraznice care-i infestau trandafirii, mândria lui, pe care noi trebuia, printr-o muncă trudnică, să-i facem să crească în acea ariditate spirituală şi geologică. Lepidopterele, dacă ăsta era pedigriul în care puteau fi încadraţi, îşi efectuau alimentarea dăunătoare în timpul nopţii, iar noaptea cu pricina ne-a găsit pe Pepito Purulencias, un flăcău tomnatic din Girona, care încercase de pe bicicletă să-l atace pe guvernatorul oraşului nemuritor şi pe mine înarmaţi cu câteva găleţi şi tot atâtea ciocane, miorlăind prin tufişuri şi dându-ne de ceasul morţii să reproducem fără succes ţipătul unei femele în călduri. Ţin minte că

Pepito, un neofit în astfel de treburi, era cât se poate de excitat şi făcea mereu comentarii de felul:

— La urma-urmei, de ce nu ne-ar trimite să agăţăm gagici în loc de gândaci? Ce părere ai? Iar eu îi spuneam să facă linişte, ca să nu sperie vânatul. Numai că nu era chip să-l faci să tacă, mai ales când, închipuindu-şi că dibuise pe pipăite, fiindcă era o beznă de-ţi băgai degetele în ochi, carapacea unui cărăbuş şi că-l zdrobise cu o lovitură distrugătoare, a reuşit doar să-şi strivească unghia degetului mare de la picior. Încercam să nu-l bag prea mult în seamă şi să îmi văd de treabă, fiindcă doctorul Sugranes s-ar fi supărat dacă nu i-am fi adus găleţile de cine şi cum, am fost sechestrat suficient de pline cu gângănii, iar relaţia mea cu el cam şchiopăta şi asta mă îngrijora cei mai tare, întrucât pentru săptămâna viitoare era prevăzută transmiterea de la Buenos Aires, via satelit, a partidei cruciale dintre naţionala noastră şi cea a Argentinei, decisivă pentru clasificare şi numai celor care aveau să se poarte foarte bine avea să li se permită să vadă meciul la singurul televizor existent în prăpăditul nostru de stabiliment. Nu se poate spune că nu dobândisem un comportament echilibrat, chiar dacă într-o perioadă de mult trecută a vieţii mele, recunosc, fusesem destul de agitat şi spurcat la gură, nu prea avusesem respect faţă de proprietatea, demnitatea şi integritatea fizică a aproapelui, pe scurt, mă arătasem prea puţin respectuos faţă de normele elementare de convieţuire umană, iar anii petrecuţi închis în acea instituţie, atenţia pe care doctorul Sugrahes şi subalternii săi competenţi mi-o acordaseră, dar, mai ales, bunăvoinţa de care eu însumi dădusem dovadă, mă transformaseră, după părerea mea, într-un delincvent reformat, o fiinţă nouă şi, m-aş încumeta chiar să afirm, cel puţin într-un exemplu de corectitudine, bună-cuviinţă şi bun-simţ. De fapt, conştient că mă reabilitasem, considerând prin urmare că nu mai era nevoie să mi se prelungească încarcerarea decisă de tribunal şi dorind să mă bucur în fine de o libertate binemeritată, nerăbdarea mă trăda uneori şi nu mă puteam abţine să mă iau la bătaie cu câte un infirmier, să distrug obiecte care nu-mi aparţineau şi să-mi vină să agresez infirmierele sau pe vizitatoarele altor pacienţi care, probabil fără rea intenţie, nu-şi ascundeau nurii, aşa cum ar fi fost mai înţelept s-o facă. Toate acestea, plus excesul de zel al autorităţilor, o anumită reticenţă din partea medicilor care trebuiau să mă externeze şi bine cunoscuta lentoare a formalităţilor birocratice, împiedicaseră nenumăratele instanţe să producă efectul mult dorit, deşi mă adresam neobosit şi: labirintul măslinelor 8 cu regularitate tuturor ierarhiilor juridice, iar asta făcuse ca şederea mea între zidurile balamucului să numere, iată, şase ani lungi, ce se împlineau tocmai în pragul primăverii despre care am pomenit mai devreme. Starea asta de spirit, oricât de grea ar fi fost, nu m-a împiedicat să-mi dau seama că, brusc, colegul meu amuţise. După câteva minute şi mirat de tăcerea lui, am şoptit:

— Pepito, ce faci? Nu mi-a răspuns decât foşnetul frunzelor.

— Pepito, unde eşti? Am insistat, cu acelaşi rezultat. Am intuit că un pericol dădea târcoale şi, pentru orice eventualitate, m-am pus în gardă, deşi

experienţa m-a învăţat că punerea în gardă echivalează de obicei cu adoptarea unei expresii înţelepte şi cu resemnarea faţă de ceea ce ar urma să se întâmple oricum. Într-adevăr, după câteva secunde s-au năpustit asupra mea două umbre mătăhăloase care m-au pus jos şi m-au lipit cu faţa de pământ, ca să nu pot striga. Am simţit cum îmi leagă mâinile şi mă bruschează, drept pentru care, conştient că orice rezistenţă era inutilă, mi-am redirecţionat slabele forţe rămase spre scuiparea mizeriei şi viermilor pe care mi le îndesaseră în gură înainte de a mi-o închide cu o cârpă murdară. Întrucât nu am reuşit, am încercat să nu-mi înghit saliva, lucru deloc uşor, cum poate să constate oricine doreşte să facă un astfel de experiment fie în scopuri academice, fie din solidaritate cu persoana mea. Insă nu acest ultim sentiment a părut să-i anime pe atacatorii mei, căci de îndată ce m-au transformat într-un balot legat fedeleş, au început să mă târască fără menajamente prin tufişuri, m-au săltat cu răutate când am ajuns lângă gardul balamucului şi m-au făcut să zbor peste el, drept pentru care mi-am zdrobit oasele de şoseaua dură care înconjura grădina. Am observat totuşi, pe când eram în aer, o maşină parcată în apropriere, ceea ce m-a făcut de cine şi cum am fost sechestrat să bănuiesc că nu eram obiectul unei glume proaste, ci victima unui acţiuni mai serioase. Între timp, cei doi agresori coborâseră de pe gard şi trăgeau iar de firavele mele picioare. În maniera asta deloc frumoasă, am ajuns lângă maşina a cărei portieră din spate a fost deschisă de cineva din interior şi în care am fost aruncat pe jos, în timp ce o voce nu tocmai necunoscută mie ordona: – închide şi dă-i bice. În postura şi din poziţia în care mă aflam, n-am reuşit să văd decât nişte pantofi de lac negru, nişte ciorapi albi, două glezne păroase şi marginea de jos a unor pantaloni de tergal. Cei doi răpitori au urcat în maşină, făcându-mă ghem, motorul a huruit şi am pornit-o spre necunoscut.

— Era singur? A întrebat cel care dăduse ordinul de plecare.

— Cu un alt prăpădit, a zis unul dintre zbiri.

— Ce-aţi făcut cu el?

— L-am lăsat lat dintr-o lovitură.

— Sigur nu v-a văzut nimeni? Cei doi zbiri au izbucnit în proteste repetate, iar şeful, convins că operaţiunea fusese îndeplinită curat, i-a spus şoferului să iasă de pe şosea şi să se oprească într-un loc discret. Odată îndeplinite aceste instrucţiuni, patru mâini au început să mă dezlege. M-am ridicat cum am putut şi m-am trezit nas în nas cu etern jovialul comisar Flores, pe care cei care s-au mai întâlnit cu scrierile mele îl cunosc deja. Pentru neofiţi aş spune doar că, fără ca din acest motiv să ne putem considera prieteni, un destin capricios ne unea de multă vreme pe comisarul Flores şi pe mine, făcând ca traiectoriile noastre vitale să fie, dacă mi se permite antiteza, paralele şi divergente totodată, pentru că el îmi tropăise pe coaste până ajunsese în vârful ierarhiei profesionale, în timp ce eu coborâsem din cauza influenţei lui până la fundul scării sociale, ajungând în benefica labirintul măslinelor instituţie de care am pomenit. Comisarul Flores avea un fizic plăcut, se îmbrăca îndrăzneţ, avea gesturi virile şi era bun de gură, chiar dacă amprenta nemiloasă a

timpului îi mai răpise din farmecul său fin, afectându-i înfăţişarea, umflându-i trăsăturile, pustiindu-i craniul, cariindu-i molarii, adăugându-i rânduri de burţi şi activându-i glandele sebacee pe orice vreme, în orice loc şi împrejurări. Iar aici trebuie să-mi întrerup descrierea, fiindcă deţinătorul atributelor demne de invidiat şi enumerate aici tocmai îmi spunea:

— Nici să nu crâcneşti, sau îţi turtesc faţa mai ceva decât produsul intern brut. După care a adăugat, ca să fie sigur că asimilasem mesajul:

— Presupun, de altfel, că te bucuri să constaţi că eu am fost cel care a plănuit fără fisură şi a executat fără zăbavă evadarea ta, căci, cum bine ştii, acţionez doar gândindu-mă la binele tău şi la al meu. Iar acum, dacă-mi promiţi că te porţi aşa cum se cuvine şi cu recunoştinţa pe care mi-o datorezi, o să pun să ţi se scoată căluşul. Am făcut semn că da din sprâncene şi, ascultând de un gest al comisarului, agenţii mi-au scos din gâtlej cârpa îndesată şi care, judecând-o după aspect şi miros, era de obicei folosită pentru ştergerea unsorii de pe biele.

— Să nu-ţi închipui, a continuat comisarul, în timp ce maşina revenea pe şosea şi înghiţea asfaltul în drum spre Barcelona, că înscenarea asta nu ar avea un scop înalt. Totul e legat de funcţia mea şi la fel de natural ca arbitrarul. Ajunge dacă ştii că îndeplinesc instrucţiuni transmise de foarte de sus şi că misiunea mea, în care tu eşti un simplu obiect, este confidenţială. Aşa că mucles! Am continuat drumul fără nici un cuvânt şi, fără alte incidente în afara unor blocaje de trafic sporadice, ne-am făcut intrarea pe agitatele artere urbane la vederea cărora, 10 de cine şi cum am fost sechestrat după o lungă înstrăinare, mi s-a strâns inima şi mi-au lăcrimat ochii, deşi nu prea puteam să-mi dau frâu liber sentimentelor în poziţia incomodă în care mă aflam, fiindcă stăteam pe vine şi mă sprijineam de genunchii agenţilor, de care încercam să nu mă ating prea mult, ca să nu dau prilej unor interpretări greşite. Astfel am ajuns pe o stradă centrală, dar nu excesiv de aglomerată, unde maşina s-a oprit. Am coborât toţi, comisarul, agenţii şi cu mine, şi-am mers până la o poartă de metal fără clanţă, pe care comisarul a deschis-o, a intrat imediat, iar eu i-am trecut pragul ajutat de şuturile agenţilor care, după ce au procedat astfel, s-au retras. Comisarul Flores şi cu mine ne-am trezit într-un gang scund, luminat de nişte neoane atârnate de tavan şi de-a lungul căruia erau aliniate pungi de gunoi urât mirositoare. Dar comisarul nu s-a oprit să deguste aceste amănunte, ci a avansat cu paşi mari, trăgându-mă de mânecă, până când o uşă ne-a oprit înaintarea, firesţe, doar până când comisarul a deschis-o. Trecând şi de ea, am ajuns, spre marea mea surprindere, într-o bucătărie uriaşă în care mişunau nu mai puţin de douăsprezece persoane îmbrăcate cu halate albe şi acoperite cu acele ciudate tichii tubulare care diferenţiază meseria de bucătar de toate celelalte exercitate pe faţa pământului. După aromele delicate care pluteau pe acolo şi după aspectul rafinat al câtorva platouri gata să fie servite, am dedus că bucătăria respectivă trebuia să aparţină vreunui restaurant de lux şi nu m-am putut abţine să fac o comparaţie dureroasă între un paradis ca acela şi bucătăria balamucului cu

veşnica ei miasmă de produse stricate, deşi trebuie să spun, pentru a respecta adevărul, că în sanctuarul gastronomiei unde mă aflam trecător am zărit un bucătar care îşi răcorea picioarele într-o tingire de vichyssoise. 11 labirintul măslinelor Am traversat bucătăria fără ca nimeni să ne bage în seamă şi am ieşit din ea, nu pe uşile batante care în mod sigur dădeau în restaurant, ci pe o uşă alăturată celor pomenite, care dădea într-un alt gang, a cărui descriere ar fi la fel de redundantă, mai puţin cu privire la elementul gunoi, care lipsea. Gangul, a cărui descriere tocmai am făcut-o datorită cititorului, se termina la un lift de marfă pe cât de mare, pe atât de gol, în care am urcat un număr oarecare de etaje şi din care am coborât într-o cameră unde se afla un cărucior plin cu vârf de haine înghesuite. Mereu în căutare de alte orizonturi, am părăsit încăperea cu îmbrăcăminte murdară şi am ieşit pe un coridor larg şi lung. Pe jos se afla un covor moale, din tavan atârnau lămpi de cristal şi alte obiecte de bun gust, iar pe de lături se înşirau uşi din lemn de esenţă nobilă. Totul dădea de înţeles că ne aflam într-un hotel. Dar în care?

Capitolul 2 şi de ce 9 r Comisarul Flores nu mi-a dat răgaz să zăbovesc în astfel de speculaţii, ci a acţionat de parcă schimbarea aceea bruscă de decor nu ar fi avut nevoie de o perioadă cât de scurtă pentru adaptare. L-am urmat pe culoarul somptuos, încercând să ţin pasul cu el şi astfel am ajuns la capătul periplului nostru, adică la una dintre uşi, pe clanţa căreia un cartonaş rotund înştiinţa: NU DERANJAŢI. Comisarul a bătut în uşă cu degetele şi cineva dinăuntru a întrebat cine era, la care comisarul a răspuns că el, Flores, după care uşa s-a deschis, deşi cartonaşul admonestator indica o cu totul altă reacţie, şi-am intrat într-un salon mobilat excesiv, nu atât pentru gusturile mele spartane, cât pentru a reuşi să ajung mai uşor la fereastră şi să mă arunc pe ea fără să fiu prins în timpul unei astfel de tentative, în vederea căreia m-a decis să-mi amân planurile de evadare şi să studiez mai departe terenul. M-a şocat imediat, în treacăt fie zis, faptul că o cameră de hotel aşa-zis luxos nu avea la vedere nici patul, nici bideul. Avea, în schimb, un locatar nevăzut când am intrat, fiindcă era ascuns după uşa pe care acum, odată verificată identitatea noastră, o închidea cu zăvor, cheie şi lanţ. Cel care proceda astfel era un domn între două vârste, bine legat. Trăsăturile şi comportamentul îi trădau originea nobilă. Părul cenuşiu îi era admirabil modelat din brici, avea un ten bronzat şi degaja, una peste alta, acel nimb de mezeluri scumpe care îi învăluie de obicei pe bărbaţii de cincizeci de ani când au 13 labirintul măslinelor 14 grijă de aspectul lor fizic. Şi totuşi, asta nu prea se dovedea a fi secretul fericirii, pentru că domnul cu pricina părea speriat, bănuitor şi aproape isterizat. Fără să ne dea bună seara ori să-i pese de noi câtuşi de puţin, domnul s-a grăbit să se aşeze la un birou situat în centrul încăperii şi pe care se aflau un telefon şi o scrumieră de cristal dăltuit. Poate că îl tulbura doar teama de a nu i se lua scaunul, pentru că după ce s-a aşezat a devenit evident mai calm, trăsăturile i s-au destins într-un zâmbet binevoitor şi ne-a făcut semn să ne apropiem. M-a invadat atunci senzaţia stranie, dar sigură că mai văzusem undeva acea persoană. Am încercat să-mi aduc aminte unde, dar

impresia fugară s-a întors în puţul negru al subconştientului, de unde amintirea nu avea să o regurgiteze decât mult mai târziu, când nu-mi va mai fi fost de nici un folos. Ne-am apropiat de masă, iar cel care o luase în stăpânire l-a privit pe comisar, a arătat spre mine şi a limpezit ambiguitatea gestului, întrebând:

— Asta e?

— Da, Excelenţă, a răspuns comisarul Flores. Cel care se bucura de un asemenea apelativ şi-a pliat la loc degetul îndreptat spre mine şi mi s-a adresat prin cuvinte.

— Ştii cu cine stai de vorbă, fiule? M-a întrebat el. Eu am făcut semn din cap că nu.

— Informează-l dumneata, Fio, i-a spus el comisarului. Acesta s-a apropiat de urechea mea şi mi-a şoptit, de parcă cel despre care era vorba n-ar fi trebuit să audă dezvăluirea:

— Este domnul ministru al Agriculturii, don Ceregumio Lavaca. Fără ezitare, mi-am îndoit picioarele, am respirat adânc şi m-am avântat gata să sar peste masă şi să-i sărut mâna marelui om – un lucru posibil, dacă n-ar fi fost genunchiul fi de ce zdravăn pe care comisarul Flores a avut grijă să mi-l administreze în părţile sensibile. Supraomul, care, din sferele lui înalte, era probabil imun la cultul personalităţii, a restabilit familiaritatea printr-un zâmbet binevoitor şi prin simplul gest de a se scobi în nas cu degetul mic. Comisarul şi-a tras un scaun şi s-a aşezat. Eu m-am gândit că era mai bine să rămân în poziţie de drepţi. Domnul ministru şi-a suflecat mânecile cămăşii şi am constatat că avea tatuată pe antebraţ o inimă străpunsă de o săgeată şi încununată de următoarea inscripţie lapidară: TOATE-S CURVE.

— Sunt sigur că te întrebi, fiule, şi-a început domnul ministru discursul important, de ce te-am convocat la mine şi de ce întrevederea asta se desfăşoară în anonimatul unui hotel, iar nu, aşa cum i s-ar cuveni rangului meu, într-un palat de marmură. Am schiţat o ploconeală şi marele şef a continuat:

— Să nu ne furăm căciula: deşi ocup portofoliul Agriculturii, mă ocup de afacerile care ţin de Interne. De agricultură se ocupă ministrul Marinei. Un mic truc pe care l-am scornit ca să eludăm orice fel de responsabilitate. O spun fiindcă ştiu că pot conta pe discreţia ta – şi-a îndreptat din nou spre mine degetul de vârful căruia rămăsese atârnată o biluţă – despre care am primit de la comisarul Flores, deşi cu o anumită reţinere, cele mai bune referinţe. Aşa că o să trec peste introducere. De altfel, toată lumea cunoaşte situaţia prin care trece ţara şi sunt optimist când folosesc cuvântul „trece", fiindcă nimic nu ne asigură că o să ajungem în partea cealaltă. Marxismul ne aţine calea, capitalismul ne îmboldeşte şi suntem în vizorul diverşilor terorişti, spioni, agenţi provocatori, speculanţi hrăpăreţi, jefuitori, fanatici, separatişti şi a câte unor jidani care sunt veşnic prezenţi. Domneşte violenţa, se răspândeşte panica, morala cetăţenească se duce de râpă, Statul se zbuciumă în vâltori şi instituţiile lui stau în nisipuri mişcătoare. Dar 15 labirintul măslinelor să nu

credeţi vreunul dintre voi că sunt un defetist: încă zăresc luminiţa de la capătul tunelului. S-a căutat prin sân, de unde a scos un medalion pe care l-a sărutat cu o devoţiune exemplară.

— Ea n-o să ne părăsească în această mare încercare. Ce-aţi zice să facem o pauză şi să bem ceva? S-a ridicat şi s-a îndreptat spre un fel de noptieră care s-a dovedit a fi un frigider camuflat. A scos o sticlă de şampanie din congelator şi-a pus-o pe masă, exclamând:

— Habar n-am pe unde-s paharele! Dar totul se poate rezolva, cu bunăvoinţă şi un pic de ingeniozitate. O s-aduc paharul pentru proteză, pe care puteţi să-l folosiţi împreună, iar eu am să beau din sticlă. A dispărut pe o uşă şi a revenit cu un pahar pe buza căruia se conturau nişte semiluni cleioase.

— Nu vă temeţi: l-am folosit doar ca să-mi clătesc gura. Dacă miroase prea tare a apă de gură, pot să-l clătesc puţin. Nu? Bine. I-a întins sticla comisarului.

— Deschide-o dumneata, Fio, că te pricepi la explozibili, ha, ha, ha. Zâmbind pieziş, comisarul Flores s-a apucat să tragă de dop până când acesta a ţâşnit ca din puşcă spre tavan, iar din sticlă a început să iasă o spumă gălbuie, care s-a împrăştiat pe covor.

— Hoooopa! A strigat plin de veselie domnul ministru. Comisarul a umplut paharul şi apoi i-a dat sticla marelui om, care şi-a făcut buzele pâlnie, a dus gura sticlei la ele, a golit jumătate de litru, a plescăit din limbă şi a răcnit:

— La naiba, ca-n armată! Grozav, nu? Tot ce ne lipseşte ar fi trei fete zvăpăiate. Fio, dumneata care eşti om de lume, n-ai putea să?... Comisarul Flores a tuşit discret, îndemnând la chibzuinţă, iar domnul ministru a făcut o mutră resemnată. J 16 şi de ce – Bine, bine, a murmurat el printre dinţi. Mă lăsasem cucerit de atmosfera asta plăcută. Adevărul e că, prins între obligaţiile funcţiei şi cicăleala soţiei, am parte de o viaţă... In fine, a suspinat el, despre ce vorbeam?

— Tocmai aţi încheiat descrierea..., a precizat comisarul. —... Adevărului despre cum stau lucrurile. Iar acum, cu permisiunea voastră, am să trec de la general la particular. Chestia e că ieri s-a produs o răpire. O să-mi spuneţi că asta nu-i o noutate şi că n-are importanţă. Poate. Dar în cazul ăsta şi nu cumva să-mi cereţi amănunte, lucrurile au luat o întorsătură urâtă. O să rezum spunând că Guvernul, în ciuda recunoscutei şi lăudabilei sale fermităţi, este dispus să plătească răscumpărarea. O sumă, în treacăt fie zis, atât de exorbitantă, încât pentru a o strânge a trebuit să băgăm mâna în nişte conturi curente a căror identitate, dacă ar fi aflată, ar face să cadă câteva capete, într-atât de complecşi sunt parametrii realităţii noastre politice. Dacă nu mă puteţi urmări, să ridicaţi mâna. Nu-i cazul? Bine, continui. Predarea banilor trebuie să fie făcută mâine de dimineaţă într-o cafenea discretă din Madrid. Operaţiunea nu presupune nici un fel de risc, firește. Singur lucru de care avem nevoie, după cum probabil că v-aţi dat seama, este un intermediar demn de toată încrederea, care, prin felul său specific de a trăi, să nu aibă nici o

legătură cu mijloacele de informare în masă, cercurile politice, mediile bursiere, adunările ecleziastice sau alte conclavuri. De aceea am descins la Barcelona, un oraş atât de european, da, domnule şi atât de, cum să-i spun, oare, atât de cosmopolit-provincial, unde veşnic eficientul Flores mi-a sugerat cu laude numele tău, fiule. Această ultimă parte, oricât m-aş fi străduit s-o evit, îmi era adresată, astfel că am trecut direct, cum mi s-a întâmplat de atâtea ori în viaţă, de la starea de spectator atent 17 labirintul măslinelor la cea de protagonist perplex. Perfect conştient că astfel de haruri trebuie curmate din rădăcină, altfel riscând să intru în nişte belele uriaşe, am îndrăznit să ridic două degete pentru a cere cuvântul. Ştabul şi-a încruntat sprâncenele şi a întrebat:

— Pipi?

— Nu, Excelenţă preamagnifică, am apucat să spun. Pentru că, imediat după acest grijuliu preambul, peroraţia mea s-a împotmolit când am constatat, cu firească surprindere, că din gură începuseră să-mi iasă, propulsate de aerul pe care întotdeauna îl dau afară când vorbesc, mici bucăţele de pământ, excremente şi bale, rămăşiţe ale amestecului pe care, mai întâi din cauza căluşului, iar mai apoi din pricina lipsei de atenţie indusă de cele întâmplate, le tot înghiţisem din momentul răpirii şi până acum. Aşa că am preferat să las pentru vremuri mai bune tirada mea şi m-am grăbit să strâng mizeriile care murdăreau masa domnului ministru, cu gândul să mi le bag înapoi în gură. N-am reuşit, pentru că energicul ştab le şi azvârlise cu dosul mâinii până în capătul celălalt al camerei şi, cu acel aplomb de care doar politicienii noştri sunt capabili, mă îndemna să-mi continui discursul. Insă eu eram atât de timorat, încât am uitat ceea ce voisem să spun şi argumentele cu ajutorul cărora mă gândisem să-mi punctez aserţiunile.

Capitolul 3 paşi greşiţi 1 f/ată-mă – am început să cuget – vârât în maşina de tocat a statului. Mai departe gândurile mele au eşuat în inexactităţile metaforei pe care tocmai am transcris-o şi în alte chestiuni care nu au nici o legătură cu treaba de care ne ocupam, iar asta se întâmpla fie, aşa cum sugera uneori doctorul Sugranes, pentru eludarea realităţii înconjurătoare, fie, aşa cum afirma acelaşi expert atunci când mai scăpa hăţurile, din lipsa capacităţilor mentale. Oricum ar fi stat lucrurile, aproape că adormisem când mi-am dat seama că domnul ministru aţintea către mine nişte ochi injectaţi sau, poate, afectaţi de conjunctivită, la vederea caro ra ra-am prefăcut ameţit, ca şi cum tăcerea mea s-ar fi datorat unui blocaj laringian, nu unuia psihotic şi m-am străduit să-mi adun resturile împrăştiate ale raţionamentului.

— Aveai o întrebare de pus, m-a îndemnat domnul ministru.

— Într-adevăr, Excelenţă. Ce trebuie să fac?

— Dacă pui întrebări atât de directe, n-o să obţii niciodată nimic, a formulat iritat remarcabilul domn, dar nu mă deranjează să-ţi răspund fără ocolişuri. In această cameră există o valijoară plină de bani. O s-o iei în primire şi, trebuie s-o spunem, o să răspunzi până la ultimul bănuţ. Dacă îţi trece prin cap ideea răzleaţă de a sustrage ceva, ţine minte că Inchiziţia n-a murit; e doar

puţin adormită. Sper că mă exprim clar. Bine, o să iei, cum spun, valijoară şi o să pleci la Madrid. Ai un bilet rezervat pentru zborul 19 labirintul măslinelor 20 de la miezul nopţii. De la aeroportul Barajas o să iei un taxi pe care o să-l plăteşti din ceea ce comisarul Flores o să aibă bunătatea să-ţi avanseze, pentru că eu n-am la mine decât bonuri de tezaur, ca să fac dovada încrederii mele în sistem, o să-i spui taximetristului să te ducă la hotelul Florinata de Castilia, unde ţi s-a rezervat de asemenea o cameră pe numele de Pilarín Cañete. Asta-i contribuţia secretarei mele particulare, care nu prea are imaginaţie în materie de noms de guerre, dar nu pot s-o concediez pentru că mă tem că am lăsat-o gravidă. Odată ajuns la hotel, o să te încui în cameră şi o să-ţi iei toate măsurile de prevedere. La nouă şi jumătate dimineaţa o să ieşi din hotel. Nota e plătită. Cu un alt taxi o să te duci la cafeneaua Roncesvalles. Nu-ţi dau adresa, taximetristul o ştie sigur. La unsprezece fără cinci o să intri în cafenea. Poţi să bei ceva, dacă vrei, dar o să trebuiască să-ţi plăteşti tu consumaţia, pentru că bugetul operaţiunii nu ajunge pentru cheltuieli extravagante, încearcă să nu te faci remarcat şi nu da drumul nici o secundă valijoarei. La unsprezece fix o să se apropie cineva de tine şi o să te întrebe cât e ora. Îi răspunzi că ţi-au furat ceasul în metrou. O să-ţi spună că nu mai există nici un fel de ordine şi alte chestii de felul acesta. O să-i predai valijoara şi, fără întârziere, o să iei un alt taxi, o să te duci la aeroport, o să te urci în primul avion care pleacă spre Barcelona şi o să încerci să uiţi tot ce-ai văzut sau ai auzit. Evident, dacă intervine vreun accident, Ministerul o să spună că habar n-are de existenţa ta. Pe aeroportul Prat, la întoarcere, o să te aştepte comisarul Flores, care o să te ducă înapoi la domiciliu. Nu mă aştept, cunoscând bine firea omenească, să te înhami la îndeplinirea acestei delicate sarcini din patriotism sau din alt motiv superior. Ca un rahat ce eşti, te aştepţi la o recompensă. O s-o ai. Nu ştiu nici când, nici cum, fiindcă nu am terminat bugetul pentru anul 1977, dar ceva bun o să pice. Eşti mulţumit?

Paşi greşiţi – Preailustre domn, am bălmăjit, nu ştiu dacă v-a informat comisarul Flores despre situaţia mea. Se-ntâmplă, Excelenţă, că stau de şase ani închis într-un sanatoriu de boli mintale. Cu toată modestia, consider că sunt aproape sănătos, iar cei care mă tratează, în special doctorul Sugrañes, eminentul nostru director, par să-mi confirme teza. Tratamentul nu e rău şi nici n-am vreo plângere de făcut. Dar mi-ar plăcea să mă externez, Excelenţă. Nu ştiu dacă Excelenţa Voastră aţi stat vreodată închis într-un balamuc, dar, în caz că da, ştiţi că acolo bucuriile sunt puţine. Nu mai sunt atât de tânăr cum eram când am intrat. Anii trec, Excelenţă şi mi-ar plăcea... Nu mi-am făcut prea mari iluzii când am văzut că, pe la jumătatea jelaniei mele, domnul ministru a scos un mic tranzistor dintr-o cutie şi l-a dus la ureche, în timp ce bătea darabana şi dădea ochii peste cap. Insă nu am renunţat să mai vorbesc, fiindcă se ştie că memoria înmagazinează ceea ce intelectul respinge şi nu-mi pierdeam nădejdea că, într-o noapte, domnul ministru avea să aibă un vis nedesluşit care, explicat cu iscusinţă de psihanalistul său, avea să-i aducă aminte de năzuinţele mele. Cu această slabă speranţă, mi-am încheiat

discursul şi mi-am reluat poziţia marţială pe care, odată cu înflăcărarea vorbelor, o pierdusem într-o oarecare măsură. Domnul ministru, observând că tăcusem, a pus tranzistorul pe masă, s-a ridicat pentru a doua oară în decursul întrevederii noastre şi s-a îndreptat către o sofa capitonată de culoare vişinie. Mă aşteptam, nu ştiu de ce, să apese pe un buton care s-o transforme în pat, acest spectacol producându-mi întotdeauna o încântare fără margini, însă domnia-şa, departe de a face aşa ceva, a scos din buzunarul de la spate al pantalonilor un briceag automat, l-a deschis cu priceperea cuiva care a exersat mult pe maidane şi a tăiat fără menajamente una dintre pernele sofalei. Odată comis acest 21 labirintul măslinelor 22 act de vandalism, domnul ministru şi-a strâns briceagul, a băgat mâna prin despicătura pe care tocmai o făcuse, a răvăşit puful dinăuntru şi a sfârşit prin a scoate de acolo valijoara pomenită, cu care s-a întors la masă. Nişte puf îi rămăsese prin păr şi domnul ministru, făcând uz de simţul umorului care i-a caracterizat întotdeauna ministerul, a descris nişte cercuri pe covor cu picioarele îndoite, cu braţele întinse şi făcând din gură: mac, mac, mac. Comisarul Flores şi umilul de mine am apreciat cum se cuvine acel gag improvizat.

— Asta-i valijoara, a spus domnul ministru, reluându-şi înfăţişarea oficială care se impunea, iar aceasta este cheia. Valijoara o s-o iei cu tine, dar cheia nu, pentru că Guvernul este ferm decis să nu ofere facilităţi terorismului. Dacă vor să deschidă valijoara, n-au decât să-i forţeze încuietoarea. Acum o să deschid valijoara cu cheia, ca să avem cu toţii o viziune fugară a banilor pe care-i conţine. Unu, doi şi... Trei! S-a deschis valijoara şi am văzut o sumedenie de bancnote aşezate în teancuri atât de ademenitoare, încât nu cred să fi rămas măcar una dintre celulele creierului meu necutremurată. Nici măcar comisarul Flores, care se făIea cu detaşarea lui de bunurile trecătoare, nu şi-a putut înfrâna un sughiţ.

— Mult, nu? A zis domnul ministru, mulţumit de impactul pe care izbutise să-l producă în rândul auditorului. A închis valijoara, a pus deoparte cheia şi mi-a predat valijoara împreună cu un bilet de avion dus-întors şi cu următoarea admonestare:

— Ţine minte că Guvernul nu tolerează greşeli. Flores, însoţeşte-l acum la aeroport şi nu mi-l pierde din vedere până când decolează avionul. Mâine du-te la Prat şi aşteaptă-l să se întoarcă. Şi nu întârzia să iei legătura cu mine. Eu am să te sun dacă o să consider oportun. Iar acum paşi greşiţi plecaţi, că e târziu şi trebuie să-mi fac ora de yoga în cadă. Noroc şi prudenţă, fiule. Dacă îţi dau târcoale tentaţiile, gândeşte-te la calvarul lui Cristos. Şi aşa am ajuns în avionul despre care am pomenit la începutul acestei povestiri. Oricât ar avea de suferit anacronicul meu orgoliu masculin, n-am de gând să ascund groaza pe care mi-a provocat-o acest mijloc de transport modern, folosit pentru prima oară de mine, cel obişnuit doar cu tampoane de tramvai sau vagoane de marfă, însă nici n-o să mai povestesc de câte spaime am avut parte de-a lungul acestei călătorii. In apărarea mea o să spun totuşi că mi-am păstrat sângele-rece tot timpul şi că nici pasagerii eleganţi care se aflau alături de mine în avion, nici

splendida, deşi severa stewardesă care ne supraveghea nu şi-au dat seama de tulburarea care mă încerca sau de negrele presimţiri pe care imaginaţia mi le tot derula în minte. Am încercat să mă comport asemenea celor mai versaţi pasageri şi mi-am petrecut cea mai mare parte din zbor încercând să vomit, ca să nu rămână nefolosită punga pe care cineva o pusese tocmai în acest scop în dreptul locului pe care-l ocupam. După ce m-am văzut cu ambele picioare pe pământ şi mi-am rezolvat anumite urgenţe la toaleta aeroportului din Madrid, m-am simţit din nou sigur pe mine şi gata să duc la bun sfârşit sarcina care îmi fusese încredinţată. Am lăsat în urmă chinurile călătoriei, deşi nici până în ziua de azi n-am scăpat de spasmele şi greaţa care mă cuprind de câte ori văd la televizor o reclamă a companiei aeriene Iberia. N-avem însă, oare, parte cu toţii de asemenea lucruri? Şi-am să profit de această digresiune ca să încerc să limpezesc întrebarea care în mod sigur stăruie în mintea multora. Şi anume: Cum de am acceptat fără ezitare o misiune care, deşi mi-a fost descrisă ca fiind aproape o sinecură, 23 labirintul măslinelor 24 n-avea cum să nu fie presărată de primejdii? I-aş ruga pe cei care formulează întrebarea în aceşti termeni sau în unii similari să se pună în locul meu. Cred că am precizat destul de clar că nu doream câtuşi de puţin să-mi petrec restul zilelor închis într-un balamuc şi că, date fiind antecedentele mele, mijloacele materiale şi relaţiile sociale, era de asemenea prea puţin probabil să se ocupe cineva, cine ştie cum, de rezolvarea situaţiei mele. Aşa că nu aveam de ce să irosesc o ocazie de-a mă afirma în faţa cuiva care, teoretic, avea puterea să mute şi munţii din loc. Din calculele mele nu lipsea, firește, elementul patriotic, pe care domnul ministru îl introdusese cu atâta elocvenţă în cadrul acordului nostru, dar mărturisesc, nu fără ruşine, că un stimul aşa de înalt poate că nu m-ar fi îmboldit cu atâta iuţeală la acţiune, dacă n-ar fi fost la mijloc motivaţiile egoiste mai sus pomenite. La toate astea mă gândeam în timp ce taxiul mă purta pe străzile Madridului. Trebuie spus că asta era prima mea vizită în capitala Spaniei şi că îmi doream cu ardoare să întreb ce era cutare clădire, monument sau loc, dar m-am abţinut din raţiuni de prudenţă elementară. Într-o linişte impregnată de felurite presimţiri, am ajuns în faţa unei construcţii cu pereţii coşcoviţi, pe a cărei faţadă licărea o reclamă de neon. Nu ştiu de ce, dar mă aşteptasem la un hotel de lux şi l-am întrebat de mai multe ori pe taximetrist dacă mă adusese într-adevăr acolo unde îi cerusem sau dacă nu cumva, abuzând de condiţia mea, încerca să mă plaseze într-o cotineaţă cu al cărei proprietar avea un aranjament pentru jecmănirea turiştilor şi discreditarea ţării. Departe de a fi mulţumit de francheţea prin care îl făceam părtaş la îndoielile mele, taximetristul s-a răsucit în scaun şi mi-a răspuns că lucra de douăsprezece ore, că se dădea peste cap în toate felurile ca să-i ajungă banii în fiecare lună, că ştia paşi greşiţi 25 cu prisosinţă cât îl costa şcoala copiilor şi că nu era dispus să asculte impertinenţele unui prăpădit ca mine. Am considerat că era mai bine să nu continui dialogul şi am plătit cu sfinţenie exact cât marcase taximetrul, adăugând la sumă o peseta ca bacşiş. Cu flegmele taximetristului

pe urmele mele, am intrat în holul hotelului şi m-am îndreptat spre tejghea, unde un recepţioner cu un aspect distins tocmai îşi tăia unghiile de la picioare.

— Complet, mi-a aruncat el, fără să-mi dea măcar răgazul să-l salut.

— Am o rezervare pe numele de Pilarín Cañete, i-am replicat. A consultat o organigramă plină de însemnări şi ştersături, m-a măsurat cu o privire în care se amestecau furia şi sarcasmul şi a zis:

— A, da. Te aşteptam. M-am prefăcut că nu bag de seamă tutuiala, am completat formularul pe care recepţionerul, după ce l-a verificat cu scrupulozitate, l-a aruncat la coş şi am întins mâna după cheia legată cu un lanţ de o măciucă pe care tot el mi-o oferea. Înainte să apuc cheia, recepţionerul m-a pocnit cu măciuca peste degete.

— Te costă patru foi, mi-a zis el.

— Camera e plătită, am protestat.

— Dar nu şi opţiunea de găzduire. Patru sute sau stai pe-afară. In afară de averea din valijoară, n-aveam decât o bancnotă de cinci sute. I-am dat-o şi am cerut o chitanţă pentru decontare. Mi-a spus că n-avea cum să-mi dea fiindcă se stricase maşina de marcat, iar bancnota a băgat-o în buzunar.

— Cel puţin, daţi-mi restul, i-am zis.

— Dar ştiu că eşti cam obraznic, Pilarín, mi-a rânjit recepţionerul, aruncându-mi cheia şi dedicându-se din nou pedichiurii.

Labirintul măslinelor 26 Am urcat în camera al cărei număr era scris cu pixul pe măciucă, am intrat şi am încuiat. Camera nu era prea rea. Se vedea că odinioară hotelul fusese mai acătării şi că în ultima vreme, pesemne din cauza crizei, nu mai avusese parte de îngrijirile necesare. Deşi nu avea saltea, patul era mare şi baia avea tot ce-i trebuia, chiar dacă unii clienţi o folosiseră greşit, judecând după ce plutea în cadă. Cu toate astea şi nefiind pricinos din fire, mi-am spus că aveam să petrec o noapte bună. Am ascuns valijoara sub pernă, m-am întins pe pat şi, după cum văzusem prin filme, am pus mâna pe telefon, ca să cer să fiu trezit la ora opt. Din receptor s-a auzit zgomotul inconfundabil al unor castaniete, pe care l-am ascultat până când, obosit, m-am hotărât să închid. Eram pe cale să adorm, când cineva a bătut la uşă. Am întrebat cine era.

— Serviciul de bar, a rostit un glas.

— N-am cerut nimic, l-am informat.

— Din partea casei, m-a lămurit glasul. Nu refuz niciodată ceva gratuit, aşa că am deschis. A intrat un ospătar purtând, cu abilitatea deosebită care îi caracterizează, o tavă de plastic pe care se afla un pahar şi o sticlă de jumătate de litru de Pepsi-Gola. Nu îmi dau seama cum de reuşise administraţia hotelului să-mi ghicească atât de bine gustul, doar dacă nu era vorba, aşa cum am presupus pe loc, de o coincidenţă dintre cele mai fericite, în timp ce luam sticla de pe tavă, sărutam paharul, plin de o nerăbdare delirantă şi ţopăiam de pe un picior pe altul, am băgat de seamă că ospătarului îi lipsea o mână.

— Domnul nu doreşte să-i deschid sticla? M-a întrebat el. I-am spus din toată inima că da şi am aşezat sticla pe noptieră. Dar fiindcă, aşa cum am zis,

ospătarul era ciung, operaţiunea de deschidere a sticlei a durat vreo douăzeci de minute, în timpul cărora am avut răgazul să meditez paşi greşiţi astfel: „Nu cumva ceea ce pare un dar se dovedeşte a fi de fapt cine ştie ce şmecherie sau drăcovenie? Nu cumva sticla conţine, în afara preţiosului lichid, un somnifer, un ser sau o otravă? Nu cumva totul face parte dintr-unplan machiavelic urzit Dumnezeu ştie cu ce scop?"Şi, ajuns în acest punct, ospătarul m-a întrerupt ca să-mi comunice că reuşise să deschidă sticla şi să mă-ntrebe dacă putea să plece.

— Mai-nainte, i-am spus, ia o înghiţitură de Pepsi-Cola.

— Democraţia nu vă constrânge în asemenea măsură, domnule, a zis el.

— Nu pleci de-aici până nu guşti din băutură, l-am ameninţat şi să nu faci pe nebunul cu mine, că-s mai tare ca tine. Şi-a reconsiderat dezavantajul fizic, a ridicat din umeri, a dus sticla la gură şi a tras o sorbitură zdravănă.

— E bună, a comentat el, fără mult elan.

— Dar tu, te simţi bine?

— La vârsta mea..., a zis el filosofic. Convins că darul nu ascundea nici o mânărie, i-am luat sticla din mână şi am băut dintr-o sorbitură ce rămăsese în ea, adică ceva mai mult de jumătate. M-a cuprins ameţeala delicioasă care însoţeşte întotdeauna îngurgitarea unei ambrozii atât de savuroase şi am reuşit să ajung în pat cu puţin înainte de-a adormi profund. M-am trezit cu o durere de cap intensă. Ciungul sforăia lângă uşă. Aceste amănunte şi faptul că mă trezisem pe covor şi nu în pat, unde îmi amintesc că mă întinsesem, m-au determinat să cred că, până la urmă, chiar îmi fusese administrat un narcotic. Cum nu aveam ceas, m-am târât până la ospătar şi am văzut că al lui arăta ora cinci fix. Nu fără să mă clatin, m-am îndreptat spre pat şi am ridicat perna. Valijoara era tot acolo, dar încuietoarea fusese forţată. Am deschis-o şi am constatat că era goală. Am răscolit încăperea, am rulat covorul şi am smuls tapetul de pe pereţi, dar banii, aşa cum mă aşteptam, nu au apărut. 27 labirintul măslinelor 28 Era vorba, într-adevăr, despre un furt şi nu de vreuna dintre acele farse de care sunt atât de amatori cei din Capitală. Ar fi inutil să mai descriu neliniştea şi transpiraţiile încercate. Ajunge să spun că am făcut ceea ce şi dumneata, înţelegătorule cititor, ai fi făcut dacă te-ai fi aflat în locul meu: mi-am epuizat vastul repertoriu de înjurături, am adoptat o expresie de Cristos biciuit şi i-am tras la şuturi ospătarului până l-am făcut ferfeniţă. Odată consumat astfel primul impuls de mânie, mi-am spus că nu era de nici un folos să mă las cuprins de disperare, că trebuia să fiu practic, să caut o ieşire, să găsesc o soluţie. Ca primă măsură, l-am dezbrăcat pe ospătar, apoi pe mine, iar pe urmă i-am pus lui hainele mele şi mie pe ale lui. I-am golit buzunarele, care deveniseră ale mele în urma trocului; n-am găsit decât un instrument metalic foarte folositor pentru destupat sticle şi scos dopuri, dar inutil pentru orice altceva, precum şi un cartonaş plastifiat, care pe o parte avea un calendar vechi şi pe cealaltă o fată în lenjerie intimă. M-am mirat că nu găseam nimic altceva, până când am realizat că, probabil, alea nu erau hainele lui personale, ci uniforma de la hotel. După ce m-am gândit puţin, m-am

hotărât să păstrez ambele obiecte. La fel am făcut cu ceasul lui de mână şi cu biletul de avion care avea să-mi asigure întoarcerea la Barcelona. Am rupt apoi o bucată din cearşaf şi cu ea am şters toate amprentele mele şi ale oricărei alte persoane care-şi mai lăsase urmele prin camera aia. L-am târât în pat pe ospătar şi l-am lăsat adormit buştean în locul meu, am înşfăcat valijoara şi am intrat în baie. Sulul de hârtie igienică era neînceput şi mi-a luat ceva timp să-l rup în 400 de bucăţele pe care să le aşez în teancuri acolo unde se aflaseră banii. M-am declarat destul de mulţumit de rezultat, până la urmă. Fireşte că făcătura era uşor de constatat, dar tot era mai bine decât paşi greşiţi 29 nimic. Am închis valijoara, am ieşit din baie, m-am uitat să fie camera cât de cât în ordine, am stins lumina şi am aruncat o privire pe culoar: nu era nimeni. Cu infinite precauţii, am coborât la recepţie. O cucoană curăţa fasole şi o arunca într-un lighean pus pe tejghea. Am lăsat cheia lângă lighean, i-am tras seducător cu ochiul cucoanei şi-am ieşit în stradă. Nu mai aveam nici un sfanţ, aşa că nici vorbă să caut alt hotel, iar până la întâlnirea cu răpitorii mai erau şase ore. Dacă aş fi fost la Barcelona, aş fi ştiut unde să mă duc sau ce să fac în timpul rămas liber, dar în acel oraş necunoscut mă simţeam singur şi pierdut. Am început să colind străzile fără un ţel anume, ascunzându-mă în penumbra unor portaluri de fiecare dată când mă întâlneam cu coţcari, borfaşi, paznici şi alte creaturi ale nopţii. Câţiva năpăstuiţi dormeau pe băncile publice, însă nu m-am încumetat să-i imit, ca să nu mai păţesc ceva. Deşi eram copleşit de oboseală, impresia, de altfel nejustificată, că mă urmărea cineva, nu mă lăsa să fac un popas şi să-mi refac puterile. Treptat însă, oraşul a revenit la viaţă. Mai întâi câteva persoane, apoi destule şi în fine multe au început să umble, chiar dacă mai greoi, în drum spre treburile lor. S-a luminat de ziuă, au început aglomeraţiile din trafic, aerul s-a umplut de claxoane şi vociferări, iar lumea şi-a recăpătat aspectul obişnuit. Reconfortat de zarva din jur şi la adăpostul mulţimii, am abordat un trecător şi l-am întrebat cum să ajung la cafeneaua Roncesvalles. Mulţumită indicaţiilor lui, pe la ora opt mă aflam în spatele unui copac care, întâmplător, crescuse tocmai în faţa localului. Ceasul pe care i-l luasem ciungului arăta nouă fără un sfert, când un tip în bluză s-a apucat să deblocheze uşile giratorii cărora m-am apucat să te studiez dispunerea şi modul de funcţionare, în vederea unei eventuale retrageri grăbite. Apoi au sosit câteva camioane cu marfă şi un puşti cu un coş labirintul măslinelor plin de churros* calde, care m-au făcut să salivez de poftă. In ciuda traficului intens, mi-a ajuns la urechi şuieratul cafetierei. O clipă mi-a trecut prin minte să intru şi să cer o cafea cu lapte cu churritos şi să plătesc cu hârtia igienică de care era plină valijoara, fiindcă la astfel de derapaje şi la altele mai grave te împinge foamea, dar m-am abţinut. Intrau şi ieşeau primii clienţi, iar eu îi cercetam ca să văd dacă avea vreunul faţă de răufăcător. Erau destui. Pe la zece şi jumătate, stabilimentul fierbea de lume şi am decis că venise momentul să intru şi eu. M-au copleşit mii de temeri şi tot atâtea incertitudini, fiindcă nu urzisem nici un plan şi habar n-aveam de primejdiile care mă puteau pândi, însă nu era cazul să mă las pradă ezitărilor. Am urinat după

copac, mi-am netezit şuviţele de pe creştet, m-am străduit să-mi aşez hainele cum se cuvine, am apucat zdravăn valijoara şi, cu aerul dezinvolt al cuiva dispus să mai piardă câteva ceasuri din timpul rezervat treburilor cotidiene, am intrat în cafenea. * churros – produs de patiserie din lapte, sare, făină, ouă şi zahăr; trecut prin forme tubulare zimţate mai subţiri {churrossau churritos) ori mai groase (porras); coca bine legată se rumeneşte în ulei, asemenea gogoşilor (n. t.). 30 capitolul 4 încâlceală/# C/ă aflam, după cum am spus, în cafeneaua plină de oameni. Am încercat să-i număr, dar mi-a fost imposibil, fiindcă pereţii erau plini de oglinzi care îmi încurcau socotelile prin multiplicările produse. La urma urmei, nici numărătoarea aia nu mi se părea din cale-afară de folositoare, fiindcă lumea tot venea şi pleca, iar dacă treaba avea să ajungă la înghesuială, inferioritatea mea numerică era încă de pe acum evidentă. Pe de altă parte, tot arătând spre fiecare cu degetul şi scoţând limba, nu făceam decât să atrag privirile unora asupra mea. Am optat pentru un comportament mai circumspect şi m-a îndreptat spre tejgheaua, care ocupa toată latura din spate a cafenelei. Trecând pe lângă o masă unde se aflau trei indivizi, am auzit o voce autoritară, care mi-a spus:

— Hei, tu, ia dă-te aproape. M-am apropiat de masă cu inima bătând nebuneşte, cu pielea ca de găină şi cu picioarele tremurând. Cei trei tipi mă fixau cu privirea şi unul dintre ei se juca dezinvolt cu ceva care mi s-a părut a fi o mitralieră, deşi probabil că era o umbrelă. Încercând să par degajat, m-am aplecat peste masă şi am bălmăjit:

— Mi-au furat ceasul, nu mai există pic de ordine la metrou şi în valijoară am hârtie igienică. Cei trei indivizi au schimbat între ei priviri semnificative, iar cel care părea să conducă grupul a spus: 31 labirintul măslinelor – Două mici, una cu lapte, o porţie de tortilla, alta de creveţi şi un pachet de Camei. După care şi-au văzut mai departe de discuţia lor. Atunci mi-am dat seama că purtam uniforma ospătarului ciung. Aşa că m-am adaptat şi am zis la rândul meu:

— Vineee! M-am dus la tejghea şi am repetat lista celor auzite, fireşte, cu oarecare modificări, întrucât eram încă un novice în profesie. Am aşteptat puţin şi cineva mi-a pus dinainte o tavă cu trei cafele şi nişte moluşte cu sos. Am înşfăcat-o fără să clipesc şi m-am îndreptat spre o masă. Cum trebuia să mă echilibrez cu tava şi valijoara, iar pe deasupra să mă feresc de lume, după trei paşi îmi căzuse totul pe jos. M-am întors la tejghea gândindu-mă serios să mă afirm ca ospătar şi convins că aveam calităţi, când s-a apropiat de mine o fată pe care, în zăpăceala aia, n-o observasem mai devreme.

— Ştiţi cât e ceasul? M-a întrebat ea. O examinare tangenţială şi discretă mi-a permis să constat că aveam de-a face cu o femeie atractivă, deşi nu era deloc machiată şi era îmbrăcată modest. M-am gândit că trebuia să fie vreo damă de companie dintre cele care populau mitologia şefilor mărunţi. In timp ce eu depanam aceste gânduri şi altele asemenea, dama de companie, care, cine ştie din ce cauză, părea tare agitată, m-a întrebat iarăşi cât e ora. M-am uitat la ceas şi i-am spus că era unsprezece fără cinci. Mi-a mulţumit, s-a

răsucit pe călcâie şi s-a dus să-şi caute norocul în altă parte. Abia atunci – chiar şi acum mi-e ruşine s-o recunosc – mi-am dat seama că tocmai auzisem parola despre care cu atâta răbdare îmi vorbise domnul ministru şi că, furat de gânduri, lăsasem să treacă pe lângă mine posibilitatea de a duce la bun sfârşit misiunea primită. Intre timp, dama de companie traversa cafeneaua, sustrăgându-se pipăielilor, neascultând 32 încâlceala insinuările şi dispărând pe uşa turnantă. Lovindu-i cu valijoara pe cei care-mi stăteau în cale, am ieşit în goană după ea şi am ajuns în stradă tocmai când se urca într-o maşină care a demarat imediat. Din fericire, traficul era atât de intens, încât maşina s-a oprit după câţiva metri. Am ajuns până la ea şi-am avut răgazul să mă aplec spre fereastra din spate şi să strig din răsputeri:

— Mi-au furat ceasul! Nu există nici o garanţie! Maşina a demarat şi a parcurs o jumătate de cvartal până să se oprească din nou. Am ajuns-o şi mi-am repetat plângerea:

— Nu se mai poate trăi în ţara asta! Aici, dacă nu alergi, zbori! Aproape că reuşisem să-mi bag capul pe fereastră, când maşina a pornit ca din puşcă. De data asta am avut mai puţin noroc, iar când picioarele mi-au luat-o la sănătoasa, lumina semaforului s-a făcut verde şi traficul pe roţi s-a pus în mişcare. Am continuat să alerg şi să denunţ haosul care domnea, până m-au lăsat bojocii, fiind nevoit să aleg între urmărire şi oprobriul civic. Am optat pentru prima variantă şi am reuşit să ajung din urmă maşina când tocmai făcea la dreapta. Tipa, care în tot acest timp nu încetase să se uite la mine cu o expresie destul de îngrijorată, s-a apucat să închidă fereastra, în timp ce-i spunea bărbatului de la volan:

— Bagă mare, că vine. In ultimul moment, am reuşit şi eu să bag valijoara în deschizătura rămasă neacoperită de geamul pe care l-am aburit cu gâfâielile mele. Am căzut epuizat şi-am inspirat nesănătoasele gaze ale maşinii care s-a pierdut apoi în noianul de autobuze, motociclete şi alte mijloace de nansport. Cu ultimele forţe, am izbutit să mă târăsc pe trotuar, evitând astfel să fiu călcat de vehiculele care veneau din urmă claxonând şi făcând tărăboi, iar odată pus la adăpost şi în 33 labirintul măslinelor 34 ciuda larmei din jur, m-am întins pe caldarâm şi am tras un pui de somn. M-a trezit în şuturi o doamnă, ca să mă întrebe dacă păţisem ceva. Pe de o parte ca să-mi justific prezenţa în acel loc, iar pe de alta ca să văd dacă-i puteam înmuia inima şi dacă mă puteam alege cu nişte bănuţi, i-am spus că nu mâncasem de două zile şi că nu aveam de lucru, la care mi-a răspuns că cine vrea să muncească munceşte, iar cine nu nu şi dusă a fost. Era ora douăsprezece şi n-aveam nimic de făcut în Madrid, aşa că m-am hotărât să mă întorc acasă. Întrebând pe unul şi pe altul, după ce-am umblat mult, m-am trezit la începutul unei autostrăzi care ducea la aeroportul Barajas. Un şofer amabil s-a îndurat de mine şi m-a luat în maşină. Pe drum mi-a povestit că se săturase până peste cap, că fiii lui erau nişte dobitoci, iar nevastă-sa o vacă nesărată şi că tare îi venea să-şi bage picioarele şi să le dea naibii pe toate cele, dacă ar şti ce să facă şi unde. M-a întrebat dacă fusesem vreodată în Africa, i-am spus că nu şi în punctul ăsta

discuţia noastră s-a blocat. Am coborât din maşină şi am parcurs pe jos ultima parte a drumului până la aeroport, unde am ajuns în acelaşi timp cu un autocar din care a coborât un grup de turişti. Orientându-mă după seria de săgeţi şi panouri, am ajuns la terminalul aerian, unde am îndeplinit formalităţile cuvenite pentru îmbarcare, evidenţiindu-mi condiţia de prăpădit la fiecare pas. Mugeau motoarele când m-am urcat în aparat, înconjurat de turiştii care au început să cânte de cum s-au aşezat, acoperind cu glasurile lor tunetul turbinelor.

— Long is drumul şi batuuuut..., cântau turiştii cu accentul lor pitoresc. Stewardesa le-a aruncat câţiva pumni de bomboane Suguş. Nouă, localnicilor, ne-a oferit presa zilei. Mai mult ca să-mi ascund teama care mă încolţea decât ca să aflu încâlceală ce se mai întâmpla înăuntrul şi în afara graniţelor noastre, am luat un ziar şi l-am răsfoit distrat, până când o ştire, strecurată la faptul divers, m-a făcut să tresar şi a risipit toată bucuria pe care mi-o insuflase faptul că mă aflam în drum spre casă. Ştirea cu pricina suna aşa: „Madrid, 14.

— La primele ore ale dimineţii de azi a fost găsit ucis într-un hotel din oraş un individ care se înregistrase sub numele de Pilarín Cañete şi care, potrivit surselor oficiale, evadase în noaptea anterioară dintr-un sanatoriu de boli mintale din apropiere de Barcelona. Deşi cadavrului îi lipsea braţul drept, la faţa locului nu s-au observat urme de violenţă. Nu s-au găsit asupra lui nici acte de identitate, bani sau obiecte de valoare, aşa că nu este exclusă ipoteza furtului. Să ne rugăm ca moartea lui să fie o pildă pentru cei care, departe de a-şi accepta condiţia cu o creştinească smerenie etc. Etc... „ – Ai păţit ceva, tinere? M-a întrebat vecinul meu de scaun, probabil fiindcă, agitat şi nervos cum eram, îl tot loveam cu genunchiul.

— Nu-mi prieşte altitudinea, i-am răspuns. A zâmbit cu aerul unuia care avea multe ore de zbor la activ şi mi-a povestit că asta nu era nimic în comparaţie cu furtuna în care intrase la bordul unui avion pe ruta Alicante-Ponferrada, prin anii cincizeci.

— Ah, prietene, ce vremuri eroice! De câte ori avionul cădea în gol şi părea că avea să se zdrobească de munţi, noi, pasagerii, ne desfăceam centurile de siguranţă, ne ridicam în picioare şi strigam la unison: Trăiască Regele Cristos! Iar când am ajuns la Ponferrada, primarul a ţinut un discurs de pomină. Eu îl ascultam aprobându-l mereu şi am profitat de ardoarea lui ca să-i sustrag câteva bancnote de o mie de pesetas pe care le avea în buzunarul stâng al pantalonului. Deşi eram decis să-i trag clapa, m-am mirat că la barul Punctul de întâlnire nu mă aştepta comisarul Flores, aşa cum 35 labirintul măslinelor 36 îi ordonase domnul ministru. Am cântărit cam ce putea să însemne absenţa lui şi am ajuns la concluzia că citise, probabil, ştirea despre moartea mea şi socotise, de altfel foarte corect, că n-avea rost să vină de pomană până acolo. Aşa că am ieşit din aeroportul Prat, al cărui splendid interior l-am parcurs ascunzându-mă în spatele ziarului, m-am suit într-un taxi şi i-am spus şoferului să mă ducă la Barcelona.

— In ce parte a Barcelonei? A vrut el să afle.

— Nu fi obraznic şi dă-i bătaie, că-ţi spun eu pe unde. Adevărul e că nu ştiam încotro să mă duc. In clipa aia mi-a trecut prin minte, deşi, firește nu pentru prima oară, că mi-ar fi plăcut să am o casă confortabilă, cu baie proprie şi o familie care să mă aştepte în jurul mesei în mijlocul căreia să aburească o paella cu bucăţele de carne de iepure şi nişte creveţi ca să-i dea gust. Dar eram singur, n-aveam unde să pun capul, nu mâncasem nimic în ultimele 24 de ore şi tocmai citisem ştirea asasinării mele. Fiindcă nu aveam nici cea mai mică îndoială că pe mine, nu pe sărmanul ciung, încercaseră să-l facă bucăţele şi, într-un acces de sentimentalism, am regretat că-l lăsasem pe sărmanul om acolo, deghizat în mine, neajutorat şi vulnerabil; că doar nu degeaba băuserăm împreună o sticlă de Pepsi-Cola. Insă mă temeam că moartea lui jalnică fusese şi inutilă, de vreme ce, dacă nu mă înşelam, cei care-l omorâseră nu vor întârzia să-şi dea seama că greşiseră şi vor face tot posibilul să-şi repare greşeala – o perspectivă care, uşor de închipuit, nu-mi producea nici cea mai mică bucurie.

— Domnule, l-am auzit pe taximetrist, văd că sunteţi foarte absorbit de ziar, dar am ajuns în Piaţa Spaniei şi nu ştiu dacă s-o iau spre Calvo Sotelo sau spre centrul oraşului. M-am hotărât pe loc şi i-am zis să mă ducă la hotelul unde mă întâlnisem cu domnul ministru, căruia aveam încâlceală de gând să-i cer, cu respectul cuvenit, câteva explicaţii. Odată ajunşi la destinaţie, am plătit cursa din banii pe care-i subtilizasem de la călătorul vorbăreţ, am aşteptat să se îndepărteze taxiul şi m-am strecurat cu abilitate pe sub porticul de fier folosit de comisarul Flores şi de mine deunăzi, un portic care, acum, ca şi atunci, ducea tot la bucătăria hotelului, ameţitoare, în treacăt fie zis şi la liftul de serviciu. Cu cel din urmă am urcat până la etajul patru, am intrat pe somptuosul coridor mochetat, am localizat camera domnului ministru şi am bătut degrabă la uşă. Mi-a deschis un domn foarte distins, învăluit într-un halat de mătase. Cum individul respectiv nu era domnul ministru, doar dacă nu cumva se produsese între timp o altă criză de guvern şi nici nu era de presupus că era vorba despre un vizitator îmbrăcat astfel sau, cu atât mai puţin, despre vreun amant al domnului ministru, am salutat sec şi am zis:

— Serviciul de spălătorie.

— Nu am cerut să mi se spele nimic, mi-a răspuns domnul sigur pe sine.

— Ordinele direcţiei, am coborât eu tonul. Au fost plângeri din partea unor clienţi. Neîncumetându-se să protesteze, fiindcă pesemne că avea conştiinţa tare încărcată, ruşinatul domn s-a dus în cameră şi s-a apucat să caute printr-o valiză care stătea deschisă pe podea. Masa de birou şi restul mobilierului se aflau în acelaşi loc ca deunăzi, fapt care nu m-a şocat, fiindcă nici nu mă aşteptam la vreo schimbare de decor. Mai inexplicabil mi s-a părut că sofaua, pe care domnul ministru o hăcuise pentru a scoate valijoara din măruntaiele ei, era acum intactă. Mă şi bântuiau temerile că greşisem camera când am zărit pe covor un punct alb care mi s-a părut sugestiv şi care, la o examinare vizuală mai atentă, s-a dovedit a fi un puf alb. Nu încăpea îndoială: mă aflam 37 labirintul măslinelor în camera cu pricina, chiar dacă acum o

ocupa un alt bărbat care, cu un aer consternat, îmi întindea câteva cămăşi şi nişte lenjerie intimă pe care, de cum am dispărut din raza lui vizuală, le-am şi aruncat în casa scărilor. După asta, convins că domnul ministru se evaporase, am părăsit hotelul prin bucătărie şi am ieşit în stradă, tot la adăpostul ziarului care, dacă pe de o parte îndeplinea funcţia de a-mi asigura incognito-ul, pe de alta mă făcea să mă ciocnesc de trecători şi să dau în gropi – pe scurt, îmi îngreuna mersul. Care n-a mai durat mult, fiindcă odată ajuns la prima cabină telefonică funcţională şi cu ajutorul monedelor primite ca rest de la taximetrist, l-am sunat pe comisarul Flores la birou. O voce m-a anunţat că omul era ocupat.

— Spuneţi-i că-l caută Pilarín Cañete, i-am zis.

— De nebuni se ocupă locotenent Lentejuelas, mi-a răspuns vocea cu un dezgust vădit.

— Ia nu te mai da aşa rotund şi transmite-i mesajul comisarului Flores, dacă nu ţi s-a urât cu binele, isteţule. Ceva din tonul meu probabil că l-a impresionat, fiindcă la celălalt capăt al firului s-a făcut o linişte, întreruptă apoi de glasul comisarului Flores.

— Băga-mi-aş! Tu eşti?

— După cum se vede, domnule comisar.

— La naiba, te credeam mort. M-au sunat de la Madrid să-mi spună... Mă rog, tu ştii mai bine ca oricine dacă eşti viu sau mort. Ce-ai făcut cu banii?

— Sunt la loc sigur, l-am minţit ca să câştig timp. Dar mă tem că e ceva neclar în toată afacerea asta....

— Ca să fiu sincer şi eu cred asta. Dar ia spune: dacă nu eşti tu mortul, atunci cine e?

— Un amărât de ospătar ciung, care n-a făcut rău nimănui, din câte ştiu şi care avea poate o familie şi un cămin. 38 încâlceală – Haide, haide, nu te muia aşa. Eşti viu, nu? Păi, nu te mai plânge, omule.

— Domnule comisar, cineva a încercat să mă ucidă şi am bănuieli temeinice să cred că afacerea asta încă nu s-a încheiat. M-am dus la domnul ministru, dar nu mai stă la hotel.

— O fi în delegaţie.

— Sunteţi sigur că era vorba cu adevărat de un ministru?

— Omule, nu ştiu ce să-ţi spun. Mă sună un tip şi-mi spune că e ministru şi că vrea să mă vadă la un hotel, iar eu ce mă-sa să fac: nu puteam să-i cer cartea de identitate, îţi dai seama. Înţeleg că te deranjează chestia cu asasinatul şi celelalte, dar nici nu-i cazul să cauţi nod în papură. S-ar putea să ne fi făcut cineva o farsă. Sunt mulţi excentrici în libertate de la o vreme. Eu nu i-aş da mai multă importanţă decât e cazul. Ce zici? Ascultă-mă şi întoarce-te la balamuc. Ii spui doctorului Sugrahes că ai fugit ca să te duci la cinema şi pace bună. M-am prefăcut că mă gândesc, iar apoi am spus:

— Domnule comisar, după ce v-am rumegat chibzuitele cuvinte, m-am convins că aveţi perfectă dreptate. Chiar acum mă întorc la balamuc. Numai bine vă urez. L-am auzit strigând ceva, poate fiindcă se îndoia de sinceritatea

mea, însă nu i-am mai dat atenţie. Am închis telefonul, am desfăcut ziarul cât era de larg şi am plonjat din nou în vâltoarea oraşului. Misterioasa dispariţie a domnului ministru şi îndoielile care începeau să plutească asupra lui nu au făcut decât să-mi întărească şi mai mult convingerea că afacerea în care intrasem nu era lipsită de complicaţii şi că cei care încercaseră să mă lichideze nu aveau să se dea bătuţi cu una, cu două. Dar mă gândeam şi că cei care nu mă iubeau deloc nu s-ar încumeta să atenteze asupra integrităţii mele la lumina zilei şi în văzul lumii, 39 labirintul măslinelor ci că vor încerca să mă atragă într-un loc unde îşi puteau face mendrele în deplină discreţie. Aşa că trebuia să mă feresc de singurătate şi de noapte. Prima condiţie părea să-mi fie destul de la îndemână, iar a două absolut imposibilă, doar dacă nu s-ar fi produs o minune cerească, la care însă nici credinţa, nici purtările din trecut nu mă îndemnau să sper. Cu perspective atât de sumbre şi fără să ştiu foarte bine ce să fac şi la cine să apelez, am rătăcit pe bulevardele cele mai aglomerate, privind cu coada ochiului, fiindcă ziarul îmi bloca vederea frontală, vitrinele elegante ale magazinelor, provocatoarele geamuri ale restaurantelor şi atrăgătoarele afişe ale cinematografelor. Şi pluteam în această tristă reverie, adică în aceea de a-mi închipui ce bine era să ai bani şi sănătate ca să-i cheltui, când pe ecranul interior al amintirii mi-a apărut cu multă claritate o imagine: cea a domnului ministru făcându-ne semne comisarului Flores şi mie să ne apropiem fără teamă de biroul lui. Am mai spus la timpul respectiv că gestul acela şi expresia binevoitoare care-l însoţea mi se păruseră cunoscute. De ce acum?... Iar în clipa aceea s-a făcut lumină în mintea mea, în timp ce, paradoxal, pe balcoanele din jur se stingeau ultimele străluciri ale astrului rege.

Capitolul 5 ca-n filme c îngălbeneau paginile ziarului şi se întunecase de ceva vreme, când am reuşit să dau de soră-mea. Stătea sprijinită de un felinar, aşteptând să-i pice un client, lucru care nu părea că avea să se întâmple prea curând, fiindcă până şi cei mai disperaţi clienţi treceau prudent pe trotuarul celălalt, ca să se ferească de avansurile ei. Un câine vagabond s-a apropiat să-i miroasă dresul şi a tulit-o urlând pe stradă. Rămânând ascuns în spatele ziarului, m-am apropiat de ea din spate şi i-am murmurat la ureche:

— Nu te întoarce şi nu te arăta surprinsă, Candida. Eu sunt. S-a smucit cât colo, a tras un chiot şi poşeta i-a căzut într-o baltă. Din fericire, acest comportament, în loc să atragă atenţia trecătorilor, i-a făcut doar să iuţească pasul şi să lase pustie străduţa aia mizeră. Candida şi-a venit în fire, deşi stătea cam rigidă.

— Mi s-a spus că te-au ucis, a murmurat ea, răsucindu-şi mult gura cu scopul vădit inutil de a şi-o întoarce spre mine fără să-şi mişte capul. Că te-au găsit într-un hotel din Madrid şi fără o mână. Mi s-a părut puţin ciudat, dar după cum te ştiu... Chiar azi după-amiază vorbeam cu Luisa la Cebollana, ştii de cine zic, şi-i spun...

— Candida, n-am timp de pierdut. Sunt pe urmele mele, vor să mă omoare şi trebuie să mă ajuţi.

— Acu' nu pot, că am treabă, mi-a trântit-o ea sec, dându-mi de înţeles că închisese robinetul de sentimente fraterne pe care până atunci le lăsase să curgă. 41 labirintul măslinelor 42 – Iţi mai aduci aminte, Candida, am continuat eu, prefăcându-mă că nu înţelegeam aluzia, de un film spaniol tare frumos pe care l-am văzut împreună acum o sută de ani şi care se petrecea în selva din Japonia?

— Tartan şi hotentoţii, mi-a răspuns Candida, care era, de când o ştiu mare amatoare de concursuri radiofonice şi care, cum auzea o întrebare, nu putea să nu-ţi arunce imediat un răspuns.

— De ce nu gândeşti înainte să deschizi gura? Am mustrat-o. Nu ţi-am spus că era un film spaniol? Uite, îţi mai dau câteva elemente: era despre viaţa unui misionar sfânt, care renunţa la tot şi părăsea o fată de familie bună ca să plece să-i convertească pe necredincioşi. La sfârşit se producea un cutremur şi toată aşezarea era distrusă, mai puţin capela, pe care o construise misionarul cu ajutorul unei păcătoase...

— Noian de suflete} – Exact! Ce memorie ai, Candida! Am aplaudat-o şi săraca soră-mea a schiţat un zâmbet de satisfacţie interioară. Acum concentrează-te şi-ncearcă să-ţi aminteşti un actor tare frumuşel care juca rolul unui aborigen.

— Antonio Vilar.

— Nu, proasto; ăla era misionarul. Eu zic despre ăla care-l juca pe fiul căpeteniei locale. Ala, mă, care îmbrăţişa adevărata credinţă şi-o vedea pe Fecioara Măria...

— Şi se lăsa martirizat de propriul lui tată?

— Foarte bine, Candida! Cum îl chema pe actorul ăla?

— Nu ştiu, băiete, zău că nu. Ştiu de cine zici, dar numele mi s-a şters din minte. Nu-i tot ăla care-l juca pe iubitul fetei în O soacră cu fitel – Candida, eşti o adevărată enciclopedie. Dar nu te culca pe-o ureche şi bagă bine de seamă la ce-o să-ţi spun acum. Caut un tip şi sunt sigur că tipul ăsta şi actorul la care mă refer sunt una şi aceeaşi persoană. La început nu ca-n filme l-am recunoscut, fiindcă au trecut mulţi ani, dar acum sunt sigur. Totul mă face să presupun că trăieşte la Barcelona, că e în continuare legat de mediul teatral şi că n-are de lucru, altfel n-ar fi acceptat o treabă atât de gingaşă ca aceea de-a te da drept ministru. Trebuie neapărat să-l găsesc, fără întârziere, dar nu ştiu cum să fac şi nici nu e bine să mă arăt. De unde se deduce, logic, că trebuie să mă ajuţi.

— Nu-mi dau prea bine seama de unde tragi concluzia asta, mi-a zis Candida.

— In primul rând, din faptul de netăgăduit că ai mulţi cunoscuţi şi admiratori în lumea ăstora...

— Dumnezeule, taci. Candidei nu-i plăcea să se vorbească despre perioada în care încercase să se afirme ca dizeuză. Prin părul acum rar se întrevedeau şi Ia ora asta cucuiele şi cicatricile lăsate de sticlele aruncate de un public care nu-şi includea mila între virtuţi şi nici afonia între defecte. De mică

repeta ore întregi, folosind lanţul de la veceu pe post de microfon, insensibilă la scatoalcele cu ajutorul cărora tata încerca să-i scoată din cap visurile de glorie sau, poate, doar să îşi facă liniştit siesta. Când a împlinit treizeci de ani şi Dumnezeu ştie cu ce preţ – Candida a obţinut primul ei contract. Cariera sa efemeră a fost un du-te-vino între scenă şi dispensar. S-a apucat să bocească şi am bătut-o tandru pe umăr.

— Fă asta de dragul meu, Candida, i-am spus cu blândeţe.

— Bine, bine, a mârâit ea, dar să-mi promiţi că e pentru ultima oară...

— In timp ce tu cercetezi cazul, eu o să mă duc la tine acasă, fiindcă nu-i prudent să rămân în bătaia vântului. Tot în apartamentul ăla de vis stai? Mi-a dat cheia scrâşnind din dinţi, iar eu, după ce am rugat-o ca, atunci când avea să revină, să bată de două ori 43 labirintul măslinelor 44 scurt şi, după o pauză, încă de trei ori, ca să ştiu că era ea, dar fără să-mi fac prea mari iluzii că pricepuse, am luat-o din loc bântuit de nelinişti fără număr, fiindcă străzile deveniseră aproape pustii, iar despre cartierul în care mă afundam nu se putea spune că era tocmai unul rezidenţial. Groapa comună a Cimitirului Vechi era, probabil, mai primitoare decât clădirea delabrată unde şedea soră-mea. In gangul de la intrare am fost nevoit să sar peste o băltoacă uleioasă care bolborosea, dar nu m-am încumetat să cercetez de ce. In camera din care era compusă locuinţa propriu-zisă încăpeau doar o saltea prăpădită şi o piesă de mobilier. Cu simţul ei practic, Candida hotărâse ca aceasta să fie o măsuţă de toaletă. Am încuiat uşa cu cheia, am baricadat-o cu măsuţa de toaletă şi, cum camera nu avea fereastră sau vreo altă deschizătură pentru aerisire, m-am simţit oarecum în siguranţă. Am căutat fără succes ceva de mâncare şi am sfârşit prin a mă întinde pe saltea, căzând într-un somn binefăcător, din care m-au smuls nişte ciocănituri în uşă. Panicat, am întins mâna după singura armă aflată la îndemână, care s-a dovedit a fi un corset rigid şi-am întrebat cine e.

— Eu sunt, a zis Candida, care, evident, uitase parola. Deschide. Am tras deoparte măsuţa de toaletă şi i-am deschis uşa. După ce a intrat, am încuiat-o la loc şi am aşezat mobila pe post de parapet.

— Ce faci cu budoarul meu? M-a întrebat caraghioasa de ea.

— Gimnastică. Ai aflat ceva?

— Cred că da. Şi-a scos din decolteu un ghem de hârtie pe care l-a netezit pe măsuţa de toaletă, a parcurs cu o nesfârşită încetineală ceea ce îşi notase acolo şi a recitat: ca-n filme – Toribio Pisuerga. Locul şi data naşterii necunoscute. De profesie actor. A debutat în '48 în Răni ca lepros într-un rol de figuraţie fără nici o replică. A continuat să lucreze în cinematografie până în '57, mereu în roluri secundare. A dispărut din peisaj până prin '62, nu se ştie de ce. In decembrie '62 a fost contractat să-l joace pe regele mag Melchior la intrarea în supermagazinul El Aguila. In anul următor l-au dat afară din cauza drogurilor.

— Se înţepa?

— In faţa copiilor, imaginează-ţi, mi-a zis soră-mea, afişând o tristeţe puritană specifică familiei mele.

— Ce mai ai?

— I se pierde iarăşi urma până prin '70, an în care a reapărut sub pseudonimul Muscle Power. Şi-a încercat norocul fără succes în studiourile Esplugues făcând pe spadasinul. Cineva l-a introdus în lumea publicităţii şi a turnat un filmuleţ care până la urmă nu s-a mai difuzat pentru că era prost. În '75 a făcut un spot de televiziune. Asta i-a mai adus nişte bani şi a fost văzut adeseori în compania unei femei mult mai tinere decât el. Când i s-au terminat bişţarii, a dispărut din nou. Până acum.

— Se mai droga?

— Nu ştiu. Dar sigur s-a lăsat, fiindcă chestiile de genul ăsta se află, dacă n-ai destui bani să le-ascunzi.

— Şi fata care umbla cu el?

— Nu ştie nimeni să-mi spună cine era. O admiratoare înfocată, presupun. E important?

— S-ar putea să fie. Altceva?

— Nimic. N-ai destul?

— Îmi lipseşte un element fundamental. Unde-l găsesc.

— Ah, normal, zăpăcită sunt! A exclamat Candida, dându-şi cu palma peste frunte şi băgându-şi cu ocazia asta degetul mic în ochi. Uite aici adresa: Strada Conductei de gaze, numărul 15. 45 labirintul măslinelor 46 – Candida, eşti teribil de drăguţă şi de inteligentă.

— Ce-ai de gând?

— Deocamdată, să-l vizitez pe individul ăsta. După aia, mai vedem.

— Nu ţi-e foame? Ţi-am cumpărat ceva de mâncare de la barul din colţ. Sunt nişte pungaşi, dar la ora asta...

— Nu trebuia să cheltui, dragă.

— De fapt, tocmai am trecut pe la parohie şi mi-au dat înapoi o parte din ce le-am dat.

— De când dai pe la parohie?

— Comandasem nişte slujbe pentru tine... Dacă mi-au zis că... Ca să nu se încarce prea tare atmosfera de emoţie, am început să răscolesc prin geanta ei, până am găsit un pachet mustind de grăsime şi o sticlă de Pepsi-Cola. Am ras haleala şi sucul cât ai clipi din ochi şi m-am uitat la ceas. Era unu şi jumătate.

— Ar fi bine să mă pun în mişcare. Împrumută-mi trusa ta de machiaj, Candida, fiindcă vreau să-mi schimb puţin înfăţişarea. A deschis un sertar al măsuţei de toaletă şi mi-a întins un tub.

— Nu mă mai dau cu smâcuri, mi-a zis ea. Folosesc doar rujul de buze.

— Mecromind? Am întrebat, după ce am citit eticheta tubului.

— Rezistă mai mult, revine mai ieftin şi, dacă ai vreo zgaibă, ţi-o vindecă. Mi-a dat pe buze cu lichidul roşiatic, iar din genele false pe care le purta

Candida mi-am înjghebat o mustăcioară fină. Apoi mi-am năclăit părul cu grăsimea de la sandvici care îmi rămăsese pe mâini.

— Cum e? Am întrebat – Nu-ţi stă bine în uniforma de ospătar.

Ca-n filme – Mi-ar sta şi mai rău dacă aş ieşi gol pe stradă, tâmpito. Eu te-ntreb despre camuflaj.

— Ah, asta-i foarte bine. Când îmi dai înapoi genele? Îmi trebuie la muncă.

— Când n-o să mai am nevoie de ele. Intre timp, stai şi tu acasă, că fetele cumsecade nu ies la ore de-astea. In timp ce purtam această discuţie, am reuşit să improvizez un şperaclu cu una dintre balenele corsetului. Nu mi-ar fi stricat un pistol, fiindcă nu ştiam ce şi cu cine aveam să mă înfrunt în scurt timp, dar aşa ceva, cum e lesne de închipuit, nu-mi stătea la îndemână. Mi-am pus şperaclul în buzunar, m-am despărţit de Candida, am dat iar deoparte măsuţa de toaletă, am ieşit şi-am coborât în străduţa aia tenebroasă. Nu prea se înghesuiau taxiuri prin părţile alea. Strada Conductei de gaze nu se numea astfel dintr-un capriciu al autorităţilor municipale sau al cui botează străzile, fiindcă în privinţa asta n-am ştiut niciodată prea bine cum stau lucrurile. Pe ziduri stătea scris cu litere mari: FUMATUL INTERZIS. Şobolani morţi dospeau de-a lungul caldarâmului. Am găsit uşor numărul 15 şi, citind ce scria pe cutiile poştale de la intrare, am aflat că fostul ministru locuia la etajul 2-B. Cu surprindere am descoperit că în clădire era un lift, dar speranţele mi s-au spulberat când am văzut cum atârnau cablurile de cabină ca nişte spaghete neputincioase. Am urcat pe scări şi am apăsat pe butonul soneriei. Cum n-am primit nici un răspuns, m-am văzut silit să recurg la şperaclu. Uşa a scârţâit din ţâţâni şi m-am strecurat în apartamentul cinefilului. Acesta era format dintr-o cameră pătrată, în fundul căreia se afla un pat în neorânduială. Pereţii erau acoperiţi de fotografiile actorului şi în ele l-am recunoscut imediat pe originalul ministru. In cea mai mare dintre poze, apărea 47 labirintul măslinelor el, bine îmbrăcat, privind cu veneraţie spre un flaconaş de pomadă. In partea de jos a fotografiei stătea scris cu litere uriaşe: CU ANTIHEMOROIDALUL PANTICOSA... E ALTĂ VIAŢĂ! În fotografiile mai mici tipul reapărea la diverse vârste şi înfăţişări: legionar, ţăran, apostol şi alte personaje pe care n-am reuşit să le identific. Vocaţia era evidentă, fiindcă în timp ce pe jos era plin de mizerie, în fotografii nu distingeai nici un fir de praf. Doar timpul le mai înnegrise şi le mai încreţise pe cele mai vechi. M-am apucat să meditez asupra vanităţii şi asupra altor trăsături ale firii umane şi cu siguranţă aş fi ajuns la nişte concluzii interesante, dacă n-aş fi tresărit, surprins de un geamăt slab, care venea din partea opusă a încăperii. M-am apropiat tăcut şi am observat că în perete se afla o clanţă, iar ceea ce luasem drept crăpătură era cantul unei uşiţe construite de un meşter prea puţin scrupulos. Mi-am lipit urechea şi am distins o mormăială. Nu mi-a venit greu să deschid uşiţa şi să constat că adăpostea un dulap în perete plin de boarfe şi de praf. Fiindcă dintre ele continua să iasă cantilena aia, am scormonit, scoţând totul de-a valma, până când am dat de actorul chircit acolo.

— Don Muscle! Nu m-am putut abţine să exclam. Ce-i cu matale aici? Cum nu răspundea, l-am apucat de călcâie şi l-am târât afară din dulap. Fiind mătăhălos, atârna destul de greu. Am constatat că era palid şi că abia respira. Pe braţul stâng i se distingea o înţepătură recentă, înconjurată de altele mai vechi, cicatrizate. Am tras concluzia că din ceea ce i-au plătit ca să-l interpreteze pe ministru se întorsese la vechile năravuri şi că nu-i picase prea bine. Pe de altă parte însă, de ce se închisese în dulap ca să-şi bage în venă? Oare 48 ca-n filme dintr-un obscur sentiment de vinovăţie impropriu vârstei, idiosincraziei şi trecutului său? Nu ştiam, dar nu era momentul cel mai potrivit să dezleg mistere, fiindcă sărmanul actor îşi dădea duhul. Am căutat un telefon şi l-am găsit, însă n-am putut să-l folosesc, întrucât cineva se distrase smulgând firele din priză. Mi-a atras, altminteri, atenţia un număr scrijelit pe perete, în apropierea telefonului şi mi l-am întipărit în minte înainte de a reveni lângă muribundul care întredeschisese ochii şi mă privea mai degrabă cu interes decât cu surprindere.

— Don Muscle, mă mai ţii minte? L-am întrebat. Şi-a mişcat pleoapele în semn că „da" sau orice altceva.

— Cine-a fost, don Muscle? L-am mai întrebat. Cu mare efort, a reuşit să articuleze câteva sunete pe care n-am reuşit să le pricep. Mi-am apropiat urechea de buzele lui.

— Cavalerul Trandafir..., mi s-a părut că disting. Caută-l pe Cavalerul Trandafir şi spune-i... Spune-i că-i un porc. Spune-i din partea mea... Şi dac-o vezi pe Emilia, spune-i... Să mă ierte. Nu încurca mesajele, da?

— N-ai grijă. Unde stă Emilia?

— Aveam talent, pe cuvânt. Puteam să ajung o stea a ecranului, să am bani, case, maşini, iahturi, piscine... Nu ştiu ce s-a întâmplat.

— Aşa-i viaţa, don Muscle, nu-ţi face sânge rău.

— Visează regele că-i rege... Şi-aştept o viaţă mai presus... Cred că de data asta e pe bune, a mai zis el, închizând ochii. I-am tras câteva palme, dar n-a reacţionat, aşa că l-am lăsat să zacă acolo, am părăsit apartamentul, am coborât scările în vârful picioarelor şi-am ieşit în stradă, după ce in-am asigurat că nu se afla nimeni prin preajmă. Lipit de ziduri, am ajuns la un bulevard pe unde treceau des camioane şi unde am găsit o cabină telefonică. Am sunat la poliţie şi le-am spus să meargă fără întârziere acasă la actor, 49 labirintul măslinelor dându-le adresa şi semnalmentele lui. Când mi-au cerut să mă identific, am răspuns că nu aveam nici cea mai mică intenţie s-o fac şi că sunam dintr-o cabină, dar că asta nu reducea din autenticitatea spuselor mele şi nici din urgenţa situaţiei, aşa că să se lase de fleacuri şi să-şi facă datoria, ce naiba. Am închis, iar apoi am format numărul pe care-l văzusem pe peretele casei din care abia plecasem. Norocul mi-a surâs încă o dată, fiindcă la apelul meu a răspuns un mesaj înregistrat. – „Vă mulţumim că aţi sunat la agenţia teatrală Pro tasis. In acest moment nu vă putem răspunde. După semnal, lăsaţi-ne numele şi telefonul, iar noi o să vă contactăm..." Biiiiip! Când am sunat apoi la Informaţii, o domnişoară care, probabil din cauza orei sau din

motive personale pe care n-am avut ocazia să le discut cu ea, nu s-a dovedit prea amabilă, mi-a dat adresa agenţiei teatrale, situată concret pe strada Pelayo. Înainte de a-mi îndrepta paşii către acea arteră aglomerată, mi-am domolit pornirea şi am aruncat o privire pe strada Conductei de gaze, ca să văd dacă poliţia răspunsese apelului meu disperat. Trebuie să spun, cu conştiinţa împăcată şi de dragul adevărului, că acolo se afla, deja, parcată aiurea, o maşină de patrulare. Nu mai aveam ce să caut în acel loc lugubru. Am luat-o la picior pe bulevard, până când a trecut un taxi liber, care m-a dus la intersecţia dintre Balmeş şi Pelayo. Se limpezea firmamentul şi se evapora apa cu care fusese udat carosabilul; ciripeau păsărelele pe Ramblas şi începuseră să circule primele autobuze. Pe balconul uneia dintre clădirile pe care le aveam dinainte se putea citi următorul anunţ: AGENŢIA TEATRALĂ PROTASIS LECŢII DE DICŢIE, DECLAMAŢIE ŞI CANTO CURSURI PRIN CORESPONDENŢĂ 50 ca-n filme Uşa de la intrare era complet ferecată, însă faţada clădirii era plină de proeminenţe şi zorzoane care permiteau o căţărare destul de uşoară. Am început ascensiunea fără ca rarii trecători care se-ntâmplau să mai treacă pe-acolo să se mire văzând un om-muscă în acţiune la o oră atât de matinală. Îşi închipuiau, fără îndoială, că era vorba despre un spălător de geamuri idiot, de un soţ în căutare de probe sau de orice fel de alt personaj marginal, care prezenta prea puţin interes pentru cei care fuseseră siliţi să se trezească atât de devreme. Se spune că cine contemplă lumea de la înălţime îşi vede congenerii ca pe nişte furnici şi că această iluzie optică îl face să se simtă atotputernic pe cel care o încearcă, în loc să se simtă, aşa cum cere logica, oripilat descoperind că este ultima fiinţă normală într-un univers de fiinţe respingătoare. Insă eu am rămas cu totul străin de astfel de senzaţii satisfăcătoare şi contradictorii în momentul când am reuşit să ajung la balconul agenţiei. M-am ridicat în forţă, am trecut peste balustradă, am oftat de uşurare şi mi-am şters broboanele de sudoare care îmi umpleau fruntea şi alte părţi mai puţin nobile ale anatomiei. Mizeria care acoperea geamurile nu era chiar atât de mare încât să nu-mi permită să constat că agenţia era pustie şi că se compunea dintr-o singură cameră destul de spaţioasă, mobilată auster cu două birouri, câteva scaune, o banchetă lipită de un perete şi trei fişiere metalice. Am forţat uşa de la balcon şi am intrat. Neinteresat de mese, m-am dedicat rafturilor, care conţineau, cum era previzibil, dosarele celor înscrişi. Numărul lor trecea cu puţin de cincizeci, iar fotografiile care însoţeau fiecare dosar dădeau 0 idee destul de precisă cu privire la profilul lor artistic. Am trecut iute în revistă prezentările respective: labirintul măslinelor Abdul-al-Cafiiz, fachir, cântăreţ de jotas*, domiciliul actual Azilul Mundet, sunaţi între 3 şi 5 după-amiază; Profesor Fluture, hipnotizator, preţuri speciale, lăsaţi comenzi la merceria Speranţa; Tontin, regele veseliei şi bunei-dispoziţii, temporar la Secţia Urologie, Spitalul San Pablo; Puricica şi micile ei lighioane domesticite, detenţie scurtă, data ieşirii 1984; Oscar şi Anibal echilibrişti, acum Oscar echilibrist, Anibal decedat în 1975; Carmen Cueros, umor pentru adulţi, doar la sfârşit de săptămână, croitoreasă de meserie; Leonor Cabrera, operă, vorbeşte franceză, dispusă să se dezbrace preţ

suplimentar; Monsieur Tonerre, telepat, reduceri cu de-ale gurii şi tot aşa, până la sfârşit. Soarele năvălea din plin în agenţie când am terminat de parcurs acel catalog de tipi glorioşi, fără să fi dat peste ceva care să mi se pară relevant. Trebuia să-i dau zor, dacă nu voiam să mă surprindă alţii acolo. Am început să verific cele două birouri. Primul, aşezat strategic lângă uşă, era în mod sigur cel al secretarei, fiindcă în sertare se aflau foi de hârtie pentru scrisori cu antetul agenţiei, plicuri, timbre, carneţele de luat notiţe, creioane ronţăite şi un roman răsfoit zdravăn, care se intitula Sclava vizirului. Cealaltă masă, care, fiind puţin mai mare şi aşezată aproape de balcon, probabil că era a şefului, mi-a oferit o descoperire mult mai folositoare, respectiv un album cu fotografii pe a cărui copertă roşie o etichetă anunţa NOI VALORI şi în ale cărui pagini defila o sclipitoare colecţie de fotografii cu tineri frumuşei şi tinerele suculente. Ultimele pozau * Joia – dans popular din Aragon şi din alte provincii spaniole, pe o muzică specifică, însoţită de versuri cu formă fixă; cu o posibilă origine arabă prin poetul medieval Aben Jot, exilat din Valencia în Catalayud, a urmat o evoluţie iberică, prima atestare fiind într-un document anonim din secolul al XVII-lea (n. I.). 52 ca-n filme pe divane, covoare sau gazon, acoperite de veşminte străvezii sau de nimic, oferind dagherotipului nurii lor în instantanee. Bărbaţii purtau chiloţei sumari, iar atitudinea, expresia şi postura lor evidenţiau din plin că se supuneau unui exerciţiu muscular extenuant, deşi se chinuiau să nu arate prea constipaţi. Fiind cam rudimentar în privinţa eroticii, am trecut cu vederea secţiunea masculină şi m-am concentrat asupra avalanşei de ţâţe care-mi căzuseră din cer. Dacă n-ar fi fost orele atât de înaintate, m-aş fi destins în voie şi, cine ştie, poate că m-aş fi lăsat chiar pradă unor reverii melancolice, dar nu era timp de pierdut, aşa că am văzut mecanic imaginile şi aş fi închis, poate, copertele spunând adio acelui buchet stimulant, când vocea aceea interioară, care uneori ne mai dă câte un sfat bun, dar în restul timpului ne ocărăşte, ne umileşte sau ne afuriseşte, m-a făcut să-mi revizuiesc intenţiile, să redeschid albumul şi să mă întorc la una dintre ultimele pagini, în care o fătucă zâmbea dintr-un patul către cineva care pesemne tocmai îi şutise chiloţii. In ciuda machiajului şi a perucii roşcate pe care o purta, nu mi-a venit greu s-o recunosc pe dama de companie căreia cu atâta efort îi înmânasem în dimineaţa anterioară valijoara aia nenorocită pe străzile din Madrid. La baza fotografiei, o bandă de hârtie scrisă la maşină explica: SUZANNA TRASH, Dama de Elche, 12, atic 1, noţiuni de engleză şi italiană, rudimente de dans, echitaţie şi karate, cinema, teatru, televiziune, pantomimă, 25% comision. Zgomotul liftului de pe coridor m-a făcut să tresar. Am închis albumul, l-am aşezat în sertar, am închis sertarul, am fugit spre uşa de la balcon, am deschis-o, am ieşit şi-am închis-o chiar în clipa în care se deschidea uşa agenţiei. Tremurând, am sărit peste grilaj şi m-am agăţat de un cablu care se prelingea pe faţada clădirii. M-am temut să nu lie cablul paratrăsnetului şi-am scrutat cerul în căutarea 53 labirintul măslinelor norilor negri, dar am văzut doar acea ţesătură albastră care în dimineţile limpezi acoperă multiubitul nostru oraş şi marea alăturată. Strada era destul de circulată şi nu era cazul să

atrag atenţia, aşa că am intrat printr-un balcon de mai jos în ceea ce s-a dovedit a fi o şcoală de croitorie şi confecţii. O doamnă obeză tăia tipare pe o planşă postată pe două capre şi trei fete o urmăreau cu un vădit dezgust. Toate patru s-au răsucit spre balcon când au observat că intrasem printr-un loc atât de neconvenţional, iar doamna obeză a schiţat un gest de alarmă.

— Instalez antena de televizor, m-am grăbit să rostesc. Unde e priza? Doamna obeză mi-a arătat o gaură în plintă, unde mi-am vârât un deget până când m-am gândit că era timpul să mă retrag.

— Mă duc după cleşti, am zis. Nu atingeţi nimic, s-ar putea să pişte. Am coborât ca un domn pe scări, am ieşit pe stradă şi m-am pierdut în mulţime.

Capitolul 6 igienă exagerată utobuzul a pufnit de parcă i s-ar fi dezumflat toate roţile, multe la număr, în acelaşi timp. Taxatorul m-a trezit cu câţiva ghionti şi cu vestea că ajunseserăm la cap de linie. Doar noi mai eram în vehicul.

— Iertaţi-mă, m-am scuzat. Am aţipit fără să vreau.

— Multă lume necăjită, a conchis taxatorul, punându-şi scobitoarea după ureche. Am coborât într-o piaţetă cu pomi pe ale cărei bănci stăteau la soare câţiva pensionari. Unul dintre ei mi-a explicat că pentru a ajunge la Dama de Elche trebuia să urc o bucată bună pe una dintre străzile sinuoase care începeau din piaţetă. Un mic dejun, oricât de frugal, mi-ar fi căzut numai bine, dar era aproape douăsprezece şi, cu toate că am auzit că cei din lumea teatrului nu obişnuiau să se trezească în zori, nu voiam să risc s-o pierd pe Suzanna Trash. M-am spălat pe faţă într-o fântână publică şi-am început urcuşul. Nu ţineam minte să mai fi trecut vreodată prin cartierul ăla care, după cum arăta, trebuie să fi fost în trecut un sat din apropierea oraşului. Mai rezistau câteva case scunde şi izolate, dar cele mai multe fuseseră înlocuite de blocuri sau erau în curs de demolare. Peste tot apăreau panouri care sfătuiau: INVESTEŞTE ÎN VIITOR APARTAMENTE DE SUPER-LUX IA PREŢURI DE SUPER-RÂS Pe măsură ce ocoleam vârful promontoriului, la picioarele mele se desfăşurau alte şi alte părţi ale oraşului pe care o ceaţă întunecată îl învăluia. Suflând din greu, am 55 labirintul măslinelor ajuns pe un tăpşan gol în mijlocul căruia se afla o gheretă pe care am luat-o drept un loc unde se vând castane coapte. Apropiindu-mă să întreb dacă mă rătăcisem chiar aşa de mult cum mă temeam, am văzut scris pe peretele gheretei următoarea inscripţie: VIZITAŢI ACUM APARTAMENTUL NOSTRU MODEL Un bătrânel aşezat pe un taburet, cu un basc pe cap, a ridicat de pe jos o cutie când şi-a dat seama de prezenţa mea acolo. Cutia era deschisă pe o latură şi înăuntrul ei se vedeau nişte figurine. La început am crezut că îmi arăta o miniatură de Crăciun, deşi eram în alt anotimp.

— Aici se află sufrageria-living, a rostit bătrânelul, aici camera de serviciu cu toaleta proprie. Şi priviţi ce bucătărie spaţioasă: maşină de spălat vase, de rufe, uscător, cuptor încastrat. Dulapuri? Număraţi-le singur. Pe soţia... Sau pe logodnica dumneavoastră, dacă nu a avut loc încă fericitul eveniment, o s-o

încânte împărţirea făcută. A pus cutia jos şi mi-a arătat alta, mult mai mică şi complet goală.

— Locul de parcare. Exclusiv. V-aţi gândit la planul de finanţare? Înainte de a-l dezamăgi cu privire la intenţiile mele, l-a apucat un acces violent de tuse şi şi-a acoperit gura cu o batistă năclăită de flegmă.

— Silicoză, a comentat el, scăpând nişte spută rozalie în interiorul machetei. Nasol. Nu cred că trec de iarna asta.

— Voiam doar să ştiu, i-am spus, profitând de pauză, dacă pe-aici e drumul spre Dama de Elche.

— Ţineţi-o tot înainte până daţi de un bar. Apoi, a doua la stânga. N-aveţi vreo ţigară să-mi daţi? Medicii mi-au interzis să fumez, de-aia n-am piparoase la mine. Niciodată nu mi-au interzis să cobor în mină, dar acum mi-au interzis fumatul. Ce părere aveţi? 56 igienă exagerată – Nu-i luaţi în seamă, am zis eu, ca să nu tac. Sănătatea e pe primul loc. Fără alte rătăciri am localizat strada şi numărul, iar când am văzut că uşa de sticlă era încuiată şi nu se vedea nici urmă de portar, am apăsat la întâmplare pe una dintre soneriile care se aliniau pe o stranie panoplie adiacentă. Dintr-un difuzor minuscul, dar puternic a ieşit un mormăit ininteligibil.

— Domnişoara Trash? Am rostit, fără prea multă speranţă.

— Nu aici, a mugit interlocutorul meu de ocazie. Apăsaţi la mansardă.

— Şi cum se face asta, dacă sunteţi amabil?

— Butonul din stânga sus.

— Mii de mulţumiri şi iertaţi-mă pentru deranj. Am îndeplinit riguros instrucţiunile primite şi am aşteptat vreo două minute bune, la sfârşitul cărora s-a auzit un contact păcănind şi încuietoarea ţăcănind. Am împins uşa şi am intrat în holul care mirosea a dezinfectant. Am luat liftul până la mansardă. Pe coridor nu mă aştepta nimeni, dar una dintre uşi era întredeschisă. Prudent, am ciocănit şi o voce feminină şi îndepărtată a răspuns:

— Intră, sunt în baie! Am intrat, convins că înţelesesem greşit şi am dat de un vestibul mic. Am închis uşa în urma mea şi-am rămas pe loc fără să ştiu ce să fac. Undeva, în casă, se auzea apa curgând. In eventualitatea în care aş fi dat peste vreun răufăcător înarmat cu un topor, o coasă sau o bardă după cine ştie ce mobilă, perdea ori colţ, am întocmit, cu durere şi tandreţe, o ierarhie de pierderi posibile la nivelul diferitelor părţi componente şi am început să parcurg locuinţa, ducând de fiecare dată piciorul stâng înainte. În acest chip spăimos am intrat într-un salonaş pe ale cărui ferestre se strecura soarele de amiază. Aranjamentul era sobru, 57 labirintul măslinelor 58 dar plăcut ochiului vizitatorului şi în mod sigur confortabil pentru gazdă. In partea opusă a salonului se aflau două uşi. M-am apropiat de prima şi am văzut că dădea într-un dormitor ocupat aproape în întregime de un pat foarte mare şi în dezordine. Plapuma era pe jos. Pe noptiera aşezată în dreapta patului, o scrumieră plină de chiştoace. Toate corespunzând aceleiaşi mărci de ţigări şi care fuseseră aduse în starea aia de o singură persoană, judecând după ceea ce puneau în

evidenţă filtrele. M-am întors în salonaş şi am încercat cealaltă uşă. Aceeaşi voce feminină de mai înainte a repetat:

— Intră, omule, nu sta acolo. M-am conformat, trezindu-mă astfel într-o baie. Aburul care plutea în aer mi-a tulburat vederea, deşi nu destul ca să nu întrevăd, după o perdea de plastic semitransparent, corpul unei femei goale. Deconcertat în faţa acelei mostre de familiaritate neaşteptată de care, în treacăt fie zis, aveam parte pentru prima oară în viaţă, de obicei nereuşind atingerea acestei etape decât după eforturi titanice şi cheltuieli considerabile, am optat pentru reprimarea impulsurilor naturale şi rostirea pe un ton interogativ politicos a cuvintelor:

— Domnişoara Trash? După pronunţarea acestor cuvinte educate, perdeaua de plastic s-a dat uşor la o parte şi, până să-mi dau seama de ceva, am primit în ochi un jet de şampon care m-a orbit. Am dat înapoi, m-am împiedicat de un obiect sanitar neidentificat şi am căzut pe spate. Înainte de-a reuşi să mă ridic, un genunchi m-a apăsat pe piept şi o mână udă m-a strâns de gât. Dând orbeşte din mâini, am reuşit să apuc o bucată de carne alunecoasă, dar potrivit de tare.

— Jos mâinile, m-a somat atacatoarea. Te ochesc cu un spray de fixativ. Nu ştiu dacă-i toxic, dar dacă te pulverizez, o să-ţi rămână faţa ca de statuie pentru tot restul zilelor.

Igienă exagerată – Mă predau, am zis.

— Cine eşti?

— Un prieten. Vă rog, nu-mi rupeţi coastele şi daţi-mi voie să-mi scot săpunul din ochi, că mă ustură de nu mai pot.

— De ce-ai venit?

— Ca să am un schimb civilizat de impresii cu dumneavoastră. M-a trimis Don Muscle Power.

— De ce n-a venit el? M-am gândit dacă era cazul să-i torn braşoave şi am renunţat. • – A murit, i-am spus. L-au ucis. A urmat o tăcere prelungă.

— N-am cum să dovedesc, că spun adevărul, am adăugat. Dar cântăriţi-mi vorbele şi-o să ajungeţi la concluzia că e mai bine să mă credeţi. Situaţia asta nu se poate prelungi ad infinitum, iar viaţa vă e în pericol. Gândiţi-vă, în fine, că dacă intenţiile mele ar fi fost rele, n-aş fi bătut de trei ori la uşă şi nici nu m-aş fi pus prosteşte în bătaia cosmeticelor dumneavoastră. A redus din apăsare şi-am reuşit să respir în voie. M-am ridicat şi-am simţit că mi-a pus în mâini un prosop uscat pe care mi l-am dus la ochi.

— Ieşi, şi-aşteaptă să mă şterg, mi-a ordonat ea. Pe pipăite, am ajuns la uşă şi am intrat în salonaş, unde m-am frecat până am scăpat de şamponul din organele vizuale, însă nu şi de usturime. Abia încheiasem operaţiunea asta, că a apărut şi Suzanna Trash. Purta un halat alb şi îşi ştergea părul cu un prosop. Aşa proaspăt ieşită de sub duş, mi-a venit greu s-o asemăn cu fata din album, cu atât mai puţin cu cea de la cafeneaua din Madrid. Dar aşa se întâmplă în viaţă, unele persoane ies mai bine în poză, altele dimpotrivă – eu aparţinând, din nefericire, acestei din urmă categorii: în multele ocazii de care

am avut parte să pozez din faţă şi din profil, am ieşit întotdeauna botos, 59 labirintul măslinelor încruntat, tras la faţă şi de departe mai puţin simpatic decât sunt în realitate. Suzanna Trash cea din viaţa reală avea nişte trăsături atât de regulate, încât parcă ducea lipsă de ele. Desculţă, era la fel de înaltă ca mine, cu umerii pătrăţoşi şi cu forme cam otova, cel puţin pentru gustul meu. Avea gesturi bruşte, nervoase şi în general inutile, iar în privire observai amestecul acela de neastâmpăr şi concentrare specific boxerilor care încă n-au luat-o prea tare pe coajă. Dar nu mă dusesem până acolo ca să fac inventarul nurilor ei incontestabili, ci pentru a încerca să limpezesc fântâna cu ape tulburi în care mă aruncase soarta, aşa că am lăsat deoparte scrutătoarele mele observaţii şi m-am dedat la însăilarea din mers a unui interogatoriu dibaci.

— Regret neînţelegerea de la baie, pe care, de altfel, n-am dorit s-o provoc, precum şi faptul că a trebuit să aduc tocmai eu funesta veste...

— Ce-a păţit Toribio? M-a întrerupt ea.

— Azi-noapte m-am dus la el acasă şi l-am găsit în agonie. O supradoză. Nu cred că şi-a injectat-o singur, deşi nu exclud o astfel de ipoteză, de dragul rigorii conceptuale. Cablul telefonului fusese smuls. A rămas pe gânduri, dar nu în legătură cu ceea ce spusesem eu.

— Nu ne-am mai văzut înainte pe undeva? M-a întrebat ea.

— Ba da, chiar ieri, la Madrid, am răspuns. S-a oprit din ştersul părului ca să schiţeze un gest de încuviinţare lehamite, pe care, deşi îl vedeam pentru prima oară, l-am considerat familiar.

— Fireşte, a zis ea însoţind cu glasul gestul la care mă refeream. Tu eşti apucatul ăla cu valijoara. Dar ieri parcă nu erai deghizat în poponar. Cum ai dat de mine?

— Prin agenţia teatrală Protasis. Dar poate că-i mai bine să vă pun un pic la curent cu cele întâmplate. 60 igienă exagerată Ea a consimţit, iar eu am purces la istorisirea în termeni simpli şi cu o sintaxă clară a felului cum se întâmplase că ajunsesem dinaintea individului care, în mod fraudulos, îşi însuşise atribuţii ministeriale; cum acesta, prevalându-se de nobilele mele însuşiri, mi-a încredinţat o misiune constând în transportarea la Madrid a unei valijoare ce-ar fi stârnit invidia lui Cresus; cum, în pomenita urbe, altul în locul meu căzuse victimă unui asasinat cu atât mai incalificabil, cu cât respectivul se afla în braţele lui Morfeu; cum după ce-i încredinţasem ei, Suzannei Trash, valijoara aceea, mă întorsesem la Barcelona, depistasem urma şi-l descoperisem graţie isteţimii mele pe nefericitul de Muscle Power, apoi asistasem, plin de compasiune, la trista lui dispariţie; cum plin de iscusinţă făcusem legătura între regretatul defunct şi agenţia teatrală, iar apoi între agenţie şi ea, Suzanna Trash şi cum, cu preţul relatării celor cunoscute, dar în chip de epilog necesar, venisem s-o vizitez şi fusesem primit tare rău, fără ca dinspre partea mea să fi existat vreo provocare ori vreo vină anume. Am pronunţat toată această tiradă pe un ton de o sinceritate de netăgăduit, încercând să mă pun singur în cea mai favorabilă lumină şi să răspândesc în jurul meu o aură de încredere, simplitate şi accesibilitate. Un efect scontat, pe

care, fără să mă umflu în pene, am reuşit să-l insuflu, fiindcă ea, Suzanna Trash, şi-a relaxat treptat trăsăturile încordate, drept care a şi devenit mai drăguţă, a renunţat la postura de karaleka pe care o adoptase ca să mă asculte, iar pe la jumătatea relatării m-a lăsat în salon, ducându-se la bucătărie ca să pregătească nişte cafea şi pâine prăjită. Cititorul avizat şi-a dat, fără îndoială, seama că din cronica mea orală am omis faptul că banii din valijoara îmi fuseseră furaţi, fiindcă totul mă făcea să cred că ea nu avea de-a face cu furtul de la hotel, fiindcă, dacă ar fi avut, n-ar mai fi venit la cafenea; exista chiar şi posibilitatea, confirmată 61 labirintul măslinelor de comportamentul şi de cuvintele ei ulterioare, să nu fi deschis valijoara, situaţie în care şi ţinând seama de scopul propus, adică să-mi asigur cooperarea ei, preferam s-o las să creadă că era vorba despre o sumă imensă, nu despre un prăpădit de sul de hârtie pe cât de folositor uneori, pe atât de prozaic în permanenţă. Revenind de la bucătărie cu o tavă pe care se aflau două ceşti de cafea cu lapte şi o farfurie cu pâine prăjită, fapt care arăta că intenţiona să mă facă părtaş la micul dejun şi, pe cale de consecinţă, să-mi acorde încredere, şi-a aprins o ţigară şi mi-a spus să mă apuc de mâncat în timp ce ea se îmbrăca. A dispărut în dormitor şi, pe când eu mă înfruptam lacom din partea care-mi revenea, şi-a pus, aşa cum am constatat când a reapărut, o rochie simplă şi primăvăratică în tonuri albăstrii, ciorapi şi pantofi cu toc asortaţi de minune. S-a aşezat la masă şi, pe când amesteca zahărul şi răspândea conţinutul ceştii pe o rază de jumătate de metru, a început să-mi spună că, întocmai cum bănuisem, Toribio Pisuerga, mai cunoscut de fani ca Muscle Power, ştiind unde şi cum urma să treacă o asemenea sumă în alte mâini, plănuise sustragerea cu complicitatea ei, a Suzannei Trash, drept pentru care o trimisese la Madrid acum două zile cu instrucţiuni să se prezinte la cafenea, să spună parola, să preia valijoara şi s-o şteargă.

— Deşi la ora adevărului, a zis ea, m-a năpădit frica şi-am lăsat baltă afacerea. Dacă n-ar fi fost la mijloc încăpăţânarea ta, n-am mai fi fost amestecaţi acum în încurcătura asta.

— Da, am replicat, acum o să ies eu vinovat de ce vă trece rău prin minte. Nu vă daţi seama că probabil chiar destinatarii valijoarei au fost cei care, furibunzi, au încercat să mă ucidă şi i-au dat paşaportul lui Power, odihnească-se-n pace? Şi că răufăcătorii ăştia n-or să se oprească 62 igienă exagerată până n-or să ne lichideze şi n-or să recupereze ceea ce, după părerea lor, le aparţine, prin orice fel de mijloace? Şi-a aprins altă ţigară, a tras două fumuri aprige, a aruncat-o în cafeaua cu lapte, unde s-a stins, s-a îmbibat, a virat în sepia şi a început să plutească, iar apoi m-a studiat cu o privire ciudată.

— Vrei să spui că Toribio a murit din cauza mea? A zis ea.

— Nu, nu, nici vorbă. El a acceptat o treabă riscantă, de înlocuire totală a unui ministru şi, nemulţumindu-se doar cu asta, a pus la cale un plan temerar sub imperiul lăcomiei. Nu spun, fiindcă nu sunt îndrituit să emit judecăţi morale, că şi-ar fi meritat soarta, dar afirm cu tărie că a căutat-o cu

lumânarea. Oricum ar fi fost, nu mai e nimic de făcut. In schimb, pentru situaţia noastră alunecoasă ar mai fi ceva, cel puţin aşa sper. E limpede că trebuie să-i găsim fie pe cei care, prin intermediul falsului ministru, mi-a încredinţat banii, fie pe cei cărora le erau destinaţi şi să-i returnăm cu scuzele de rigoare. Şi, că veni vorba, unde-i valijoara?

— In Prat, la serviciul de bagaje al aeroportului. Am depus-o acolo conform instrucţiunilor primite de la Toribio. Ne gândeam s-o ridicăm peste câteva zile. Bonul e la mine. Am stabilit că o să treacă Toribio după el în dimineaţa asta, aşa te-am confundat.

— Ce relaţie exista între Toribio şi dumneavoastră, dacă nu sunt indiscret?

— Ca să economisim timp, îţi spun că între noi a existat o idilă furtunoasă acum câţiva ani, iar acum exista o prietenie bună şi destul de caldă. Ne căutam când eram pe drojdie sau când aveam nevoie de companie, adică deslul de frecvent. Altceva?

— Da. Ce e sau cine e Cavalerul Trandafir?

— N-am nici cea mai vagă idee. De ce întrebi? 63 labirintul măslinelor – Don Toribio a pomenit numele ăsta înainte de-a muri. Şi Emilia cine e?

— La asta-i mai simplu de răspuns. Eu sunt Emilia. Emilia Corrales. Chestia cu Suzanna Trash e un pseudonim pe care l-am adoptat la sfatul lui Toribio, pentru cazul unor coproducţii. Iar acum, dacă nu mai ai nici o întrebare şi fiindcă văd că ţi-ai terminat micul dejun, te rog să pleci, pentru că am multă treabă. Am rămas perplex, pentru că până în acel moment îmi închipuisem că antanta noastră se consolida şi că aveam să innăm într-o perioadă de colaborare fructuoasă. Ea mi-a observat decepţia întipărită pe figură şi a adăugat, refugiindu-se iarăşi în tonul acela de nerăbdare care domnise peste primele noastre confruntări:

— Nu vreau să par nepoliticoasă; îţi mulţumesc că ai venit să mă anunţi cum stau lucrurile şi să mă previi de pericolele care mă pândesc. Dar de acum încolo e mai bine ca fiecare să-şi vadă de drumul lui. Nu ştiu nici cine eşti, nici de unde ai apărut, nici ce urmăreşti. Din ce mi-ai povestit n-am înţeles aproape nimic, deşi nu-s chiar aşa de naivă ca să nu-mi dau seama că ai păstrat pentru tine jumătate din ce ştii. E posibil să fii la ananghie, cum zici, dar nu pot şi n-am nici cea mai mică intenţie să mă bag în horă ca să te ajut. Lasă-mă să continui, că n-am terminat. N-ai decât să mă crezi egoistă. Aspir să devin actriţă şi nu mi-am pierdut speranţa în viitor doar pentru că soarta nu mi-a bătut încă la uşă până acum: sunt disciplinată şi cutezătoare, deloc proastă, iar când mă dichisesc puţin, chiar nu arăt rău deloc. E adevărat că am comis o greşeală când am acceptat propunerea lui Toribio şi totul arată că m-am băgat de pomană în bucluc. Am nevoie de bani şi m-am lăsat convinsă de perspectiva unei lovituri uşoare. Dar oricum ar fi, refuz să accept că situaţia asta nu are ieşire. Astfel că iată ce am de gând să fac: o să mă duc chiar igienă exagerată acum să recuperez valijoara, apoi o să intru în primul comisariat şi-o să le povestesc poliţiştilor tot ce s-a întâmplat. Ai vreo obiecţie?

— Nu, doar că, dacă vă duceţi la poliţie cu poveşti despre minştri inexistenţi, actori rataţi şi drogaţi dovediţi, iar pe deasupra le mai şi predaţi valijoara cu ceea ce conţine, o să ajungeţi la beci sau, mai rău, într-un centru psihiatric unde, ştiu din sursă sigură, n-o să vă placă de nici o culoare.

— Iţi mulţumesc pentru sfat, dar hotărârea mea este luată. Şi acum, dacă nu te superi... S-a ridicat de la masă, răsturnând cele două ceşti, şi-a schiţat gestul de-a mă conduce la uşă. N-aveam alte argumente de aruncat în discuţie, drept pentru care m-am decis să-i respect voinţa şi să-mi reiau cercetările de unul singur. I-am mulţumit pentru splendidul mic dejun pe care mi-l oferise şi-am început să mă retrag discret. N-ajunsesem bine în vestibul când a sunat telefonul. Emilia a tresărit şi a început să arunce nişte priviri speriate şi nedecise când spre aparat, când spre mine.

— Ce se-ntâmplă? Am întrebat.

— Nimic. Mi-au instalat telefonul abia de câteva zile şi-i dădusem numărul doar lui Toribio, a rostit Emilia.

— Răspundeţi, am zis, făcând cale întoarsă.

— Şi dacă-s ei?

— La telefon n-or să vă facă nimic. Purtaţi-vă firesc. Să nu-şi dea seama că mă aflu aici şi că sunteţi pusă în gardă. Emilia a traversat salonul, a ajuns la telefonul care continua să sune, nepăsător faţă de dialogul nostru precipitat şi a ridicat receptorul.

— Alo? A, oui, oui, sono io. A acoperit microfonul cu palma şi a murmurat către mine:

— Zice că-i un producător italian.

— Daţi-i sfoară la zmeu, am sfătuit-o în sotto voce. 65 labirintul măslinelor 66 – Come dice? Şi, şi, tutto bene. Attendez un mânuţi. Într-un nou aparteu:

— Zice că vrea să mă vadă la el la hotel, că are o ofertă interesantă. Mai zice că mi-a văzut toate filmele şi crede că am vână de mare actriţă. Adevărul e că n-am reuşit încă să apar în nici un film. Ce-i spun?

— Că nu vă puteţi duce, să vină el aici. Cum intră, sar pe el, îl torturăm şi scoatem de la el tot ce ştie.

— Şi dacă-i un producător adevărat?

— Atunci duceţi-vă la hotel.

— Dar dacă-i un criminal?

— Ce vreţi, să mă prindă taurul?

— Mă întâlnesc cu el într-un loc neutru şi-l sondăm, de acord?

— Da, bine, cum vreţi, am acceptat epuizat.

— Senti? Questa sera, oui. Dans un ristorante, bine? Non, alegeţi voce. Oui, oui, lo conosco bene. La două sferturi de dieci? Va bene. Oui, arrivedercil A închis, a oftat şi mi-a zis:

— Iar acum, cosa faciamo?

— In primul rând, vorbim ca oamenii. Apoi, continuăm să perfecţionăm planul meu. Faza cu producătorul s-ar putea să ne mai lumineze puţin, dacă

într-adevăr e un asasin; dar nu-i putem lăsa mereu pe ei să aibă iniţiativa. Nu trebuie să uităm că banii pe care mi i-au dat erau destinaţi pentru a plăti răscumpărarea unei personalităţi. Mi-ar plăcea să aflu dacă a avut recent loc cu adevărat o răpire sau dacă şi asta e o gogoriţă. E imposibil să n-aveţi vreun prieten ziarist.

— Mai mulţi.

— Atunci alegeţi pe cine vă place mai mult, sunaţi-l şi spuneţi-i că trebuie să-l vedeţi de urgenţă. Daţi-vă întâlnire cu el într-un loc deschis şi populat: un bar central, de exemplu.

Capitolul 7 mai nimic b Clarul central menţionat la sfârşitul capitolului pe care tocmai l-am încheiat avea o poziţie de invidiat pe Rambla de Catalunia, iar spre mulţumirea clientelei şi chinul angajaţilor săi, avea mese şi afară, pe trotuar. La una dintre ele ne-am aşezat Emilia şi cu mine, după ce am lăsat într-o parcare maşina care s-a dovedit că era a ei. Printre mese mişunau cerşetori de toată mâna. Abia luaserăm loc, că ne-a şi abordat unul într-un costum de dril.

— Dacă doriţi, pot să vă ghicesc norocul, a zis el cu destulă trufie. Nu mă luaţi drept un neica-nimeni: până mai ieri, vorba aia, eram consilier al Băncii Industriale Ebro, BIDESA. Nevastă-mea e la pat şi am doi copii de vârstă universitară. I-am dat un sfanţ şi ne-a spus că piatra noastră e topazul, că ziua noastră norocoasă e joia şi că să nu cumpărăm pentru nimic în lume acţiuni la compania de telefoane.

— N-aş fi crezut că situaţia poate să fie atât de sumbră, am comentat după ce el s-a îndepărtat.

— Dar pe unde-ai fost în ultima vreme? M-a întrebat Emilia. M-am gândit că nu prea ar fi de natură să consolideze alianţa noastră embrionară dacă i-aş spune că abia ieşisem de la balamuc, aşa că am mormăit ceva şi m-am uitat în altă parte. Făcând asta, am constatat că se apropia de noi Un fel de legionar de sex femeiesc, dar faţa n-am reuşit să i-o văd din cauza unor laţe soioase care i se lipeau de 67 labirintul măslinelor frunte şi de pometi. Ocolea mesele cum se nimerea, iar cu legătura care-i atârna de umărul stâng şi care, prin formă şi volum, părea să conţine un plod îi tot pocnea pe mesenii neatenţi şi răsturna sticle şi pahare. Ajungând în faţa mesei noastre, s-a oprit brusc, în loc să se năpustească grămadă peste ea, aşa cum mă temusem că avea să facă, a îmbrăţişat-o, a pupat-o şi a smotocit-o pe Emilia mai înfocat decât prescriu normele de comportament. – 'ai, băga-mi-aş! A exclamat ea, prăbuşindu-se pe un scaun şi atârnându-şi plodul de spătar, iertaţi-mă c-am întârziat. Tocmai i-am luat un interviu directorului Filarmonicii din Dresda. Ce tip anost! Ştiaţi că pe Rubinstein nu l-au lăsat până de curând să cânte în Statele Unite fiindcă e mulatru? Ce mă-sa-n cur, establishment-ul nu iartă! De ce dracu' voiaţi să mă vedeţi? Fără să se lase intimidată, Emilia mi l-a prezentat pe personajul tumultuos, care s-a dovedit că răspundea la suavul nume de Măria Pandora şi care mi-a strâns mâna în aşa hal că am fost tentat să-i trag un genunchi în ficat. Odată încheiată această fază violentă. Emilia a cuvântat:

— Suntem într-o încurcătură şi avem nevoie de o anumită informaţie pe care tu ne-o poţi da, Măria.

— Pentru tine fac orice, iubito, a răspuns otreapă. Am aflat că Toribio a dat colţu' dintr-o supradoză. Îmi pare rău, pe bune. Era un tâmpit. Te-a căptuşit cu vreo belea?

— Nu-i vorba de asta, ce-l puţin nu în mod direct. Deocamdată nu pot să-ţi spun mai multe. Zi-ne doar dacă a fost răpit cineva important în ultimele zile. Surprinsă de întrebarea aceea, la care era clar că nu se aştepta, ziarista s-a scărpinat în creştet şi a făcut să cadă un păduche în berea pe care o comandase Emilia.

— E posibil, am intervenit eu, să se fi produs o răpire şi autorităţile, din motive de ordin public sau de altă natură, s-o fi trecut sub tăcere? 68 mai nimic A apărut ospătarul şi Măria Pandora i-a cerut un sandvici cu sardele şi un coniac dublu, după care şi-a scos din boccea un pachet de ţigări, o brichetă, o agendă, un pix şi o pereche de ochelari pe ale căror braţe erau răsucite nişte sârme. Şi-a pus pe nas această sculă, şi-a consultat agenda, a aprins o ţigară, şi-a scos ochelarii şi-a zis aşa:

— Fără-ndoială, ar fi putut să oblige ziarele să nu dea o astfel de ştire. Doar fac asta constant, ce mă-sa mare. Dacă ar afla lumea în ce situaţie ne aflăm, nu ştiu ce s-ar întâmpla. Ţara se cufundă-n rahat, băga-mi-aş. Dar, revenind la răpire, cred că tot am fi aflat prin redacţie. Răpirile sunt vizibile de la o poştă, ce naiba; nimeni nu se lasă răpit cu dragă inimă. Mahării-s apăraţi de nu se poate. Şi-apoi, e problema dispariţiei. Trebuie să fii ultimul nenorocit, să mă ierte cei de faţă, ca să dispari fără să-şi dea chiar nimeni seama. Familia, colegii, prietenii... Iar dacă-i vorba de cineva important... Nu, nu, nici vorbă de răpire. Doar dacă... Doar dacă de fapt nu-i vorba despre o persoană... Adică să fie un obiect, vreau să zic o operă de artă, un timbru valoros, un lucru greu de vândut pentru care proprietarul ar fi dispus să plătească o răscumpărare. N-ar fi primul caz. Dar dacă lucrurile ar sta aşa, n-ar exista nici un motiv să fie ascuns furtul opiniei publice. Poate doar dacă ar fi vorba... Ce ştiu eu... Despre Pilarica*, să punem cazul... Nu, nu ţine. Dar un secret militar? Asta-mi place mai tare: spionaj. Ştiu, ştiu ce-o să ziceţi: că-n ţara asta nu-i nimic de spionat. Nu-i aşa? Şi eu cred la fel, dar dacă turiştii sunt în stare să cumpere suvenirurile pe care le cumpără, * Pilarica sau La Virgen delPilar, patroana hispanităţii (şi a gărzii civile din Spania); conform unei tradiţii străvechi, Fecioara Măria, înainte de-a se ridica la ceruri, a venit prin anul 40 A. D. la Zaragoza ca să-l îmbărbăteze pe apostolul Santiago, aducând cu ea un stâlp (pilar, în spaniolă) care a consdtuit baza primei capele, a primului templu creştin închinat Măriei (n. L). 69 labirintul măslinelor Dumnezeu ştie ce-or cumpăra guvernele. Ce zici de posibilitatea asta, iubito?

— Dacă-mi permiteţi, am intervenit, deşi e limpede că părerea mea nu e prea autorizată, aş îndrăzni să observ că ceea ce spuneţi mi se pare o ipoteză foarte interesantă. Dar, ca să fiu sincer până la capăt, aş adăuga că noi căutăm o informaţie mai concretă.

— Păi, cam asta-i tot ce pot să vă spun, la naiba, a replicat Măria Pandora, arătându-ne bolul alimentar în timp ce vorbea. Şi adevărul e că nici voi n-aţi fost foarte expliciţi, a continuat ea, bându-şi coniacul dintr-o duşcă. Dacă ştiţi ceva interesant, v-aş rămâne recunoscătoare să-mi spuneţi. Am mare nevoie de un reportaj bun, băga-mi-aş. La ziar se reduce personalul la un sfert şi luna viitoare o să ajung în stradă. Ce-i chestia asta cu răpirea? Fiţi cumsecade, ce mă-sa mare. Cu coada ochiului, am băgat de seamă cum Emilia se înduioşa, astfel că, înainte de-a apuca să îşi dea drumul la gură şi să dea pe goarnă acea de pe acum banală poveste a valij oarei, m-am grăbit să adaug:

— Nişte motive temeinice ne impun o discreţie strictă. Cu toate astea, nu văd nici un impediment pentru ca, odată rezolvat complicatul nostru caz, să nu vă oferim o exclusivitate suculentă. In acest sens, fireşte, avem mare nevoie de nişte date pe care, desigur, o să ni le obţineţi fără întârziere...

— Chiar azi după-amiază. Pe la cinci, ăia care n-au alt serviciu sunt deja mangă şi redacţia ziarului rămâne pustie. Portarul are cheile şi-o să mă lase să intru. Cine plăteşte consumaţia?

— Noi, am zis eu.

— Veniţi la mine acasă între şapte şi şapte jumătate. Dibui eu ceva pân-atunci. 70 mai nimic Şi-a aruncat povara pe umăr, mi-a strâns iar mâna în cleşte, a pupat-o pe Emilia pe ceea ce, printre laţele de păr, mi s-a părut a fi gura, deşi n-aş băga mâna-n foc, şi-a plecat, lăsând în urmă prăpăd. Când a dispărut, Emilia a clătinat din cap cu tristeţe şi a exclamat:

— Sărmana Măria, era tare deprimată.

— Mie nu mi-a lăsat chiar impresia asta, am riscat eu.

— Voi n-o să-nţelegeţi niciodată femeile, a glăsuit Emilia. Măria e o persoană extrem de sensibilă. I se-ntâmplă ceva.

— Probleme de serviciu? Am insinuat.

— Şi ceva în plus, a zis Emilia. O să-mi spună când o să fim singure. Încotro mergem? Ceasul de mână pe care nefericitul ospătar ciung mi-l lăsase moştenire arăta că trecuse de două. Până la şapte nu aveam nimic de făcut, pericolele imediate păreau suspendate temporar şi investigaţia noastră, dacă nimic n-avea să-i stea în cale, dădea impresia că mergea bine. Mi-am adus aminte că nu dormisem de două nopţi şi m-a cuprins o senzaţie copleşitoare de astâmpăr şi sfârşeală.

— Tu fă ce vrei, i-am spus apoi Emiliei. Eu mă duc la cea mai apropiată staţie de metrou să văd dacă nu găsesc o bancă liberă, ca să trag un pui de somn. M-a întrebat dacă nu aveam alt loc unde să merg şi i-am mărturisit că, pur şi simplu, aşa stăteau lucrurile în ce mă priveşte, la care mi-a răspuns că la ea acasă exista o sofa de dimensiuni normale şi că mi-o punea la dispoziţie cu dragă inimă. Am acceptat oferta, cum era de aşteptat, pe cât de iute, pe atât de recunoscător am achitat repede nota, ae-am dus să luăm maşina Emiliei din parcarea unde o lăsaserăm şi am pornit pe drumul de întoarcere, ea concentrată la sarcina ingrată de a-şi face loc prin traficul aglomerat, iar eu la plăcerile imaginare pe care mi le plăsmuia perspectiva unui aşternut moale. Nu

ne trecea prin minte că la capătul drumului ne aştepta o surpriză tulburătoare. 71 labirintul măslinelor 72 Care consta, pur şi simplu, în faptul că apartamentul fusese răscolit şi totul era întors pe dos în cel mai brutal şi în multe dintre cazuri în cel mai ireparabil – mod, iar noi, văzând asta, am rămas muţi la început, apoi ne-am înfuriat şi în final ne-am întristat iremediabil.

— Şi cel mai grav, a spus Emilia după o avalanşă de înjurături, afuriseli şi blesteme demne mai degrabă de un prăpădit analfabet ca mine decât de o domnişoară cu înclinaţii artistice, este că toată bramburealа asta n-a fost de nici un folos, fiindcă aici nu se aflau nici valijoara, nici chitanţa de la bagaje pe care ceasul rău m-a împins s-o pun în poşetă.

— N-aş vrea, am zis, în timp ce mă străduiam să readuc oarece ordine în neorânduială, mai degrabă ca să mă arăt solidar decât din convingerea că se mai putea limpezi cumva harababura 3.1H, S3. Schiţez o imagine prea sumbră, însă tare mă tem că, deşi n-au găsit ce căutau, tot n-au de gând să ne lase în pace.

— Da' ce aia a mă-sii, a spus Emilia, răsturnând dintr-un şut scaunul pe care abia izbutisem să-l pun pe picioare, trebuie să facem ca să terminăm odată cu afurisitul ăsta de coşmar?

— Să mergem până la capăt şi să ne înfrângem duşmanul pe terenul lui. S-ar putea ca ceea ce-ţi propun să ţi se pară prea îndrăzneţ, copilăresc şi pretenţios, dar altă cale nu-i, după ştiinţa mea. Mai mult, zic că cel mai bun lucru ar fi să continuăm discuţia asta agreabilă în alt loc, fiindcă, dacă mai stăm pe-aici, vieţile noastre sunt în mare primejdie. Abia rostisem cuvintele astea premonitorii că soneria de la uşă a târâit cu o insistenţă care nu prevestea nimic bun.

— Au venit! A exclamat Emilia.

Mai nimic M-am apropiat de uşă în vârful picioarelor şi am aruncat o privire pe vizor.

— Pe culoar nu-i nimeni, am anunţat.

— Sună din stradă, mi-a spus ea.

— Atunci n-au cum să fie criminalii, fiindcă nu-mi închipui că ar face greşeala să-şi anunţe vizita, am replicat eu. Întrucât un pericol îndoielnic zbuciumă mai dihai decât unul real şi cum nu există zgomot mai dizarmonic decât o sonerie, m-am decis să răspund la apel şi, în acest scop, am apăsat pe un buton aflat în dreapta mea, mi-am lipit buzele de grilajul care adăpostea microfonul, mi-am strecurat limba printre fantele înguste şi-am întrebat:

— Cine e?

— Un prieten al domnişoarei Trash, a răspuns tare aparatul. Vreau să vă ajut. Vă înţeleg reţinerile şi, ca să le spulber, o să mă aşez în mijlocul străzii. Priviţi-mă şi o să vă daţi seama că nu există înfăţişare mai inofensivă decât a mea. Cu grijă, pentru cazul în care cineva ar fi încercat să ne împuşte dintr-un balcon al clădirii de peste drum, m-am uitat pe fereastră. În mijlocul străzii am văzut un bătrânel în pijama care mă saluta cu mâna, impasibil la înjurăturile şi la claxoanele şoferilor obligaţi să-l ocolească. După ce s-a asigurat că-l priveam

cu ochi buni, bătrânelul s-a refugiat pe trotuar şi a dispărut din câmpul nostru vizual. Emilia m-a întrebat din priviri.

— Îl lăsăm să urce, i-am spus. Nu pare periculos şi e bine să aflăm ce vrea. I-am deschis uşa de jos şi am ieşit pe culoar să-l aştept. Liftul nu a întârziat să urce şi din el a apărut bătrânelul. Avea câteva şuviţe de păr alb pe creştet şi o mustaţă inegală, pătată de nicotină. M-a privit mijindu-şi ochii, a făcut o plecăciune şi a început să turuie:

— Să mă iertaţi că vă vizitez în această ţinută mai puţin potrivită. Costumul e la curăţătorie şi pantofii la cizmar. 73 labirintul măslinelor Nu m-am gândit că o să am nevoie chiar azi de ei. In ultima vreme, viaţa mea socială e destul de limitată. De fapt, ies doar joia la bibliotecă şi duminica după-amiază, dacă e vreo chermeză. Restul timpului mi-l petrec printre cărţile mele. Îmi comand proviziile de la Bilbaina. Ştiu că mă încarcă la preţ, dar e comod. Nu vi se pare? In timp ce perora aşa, am intrat în hol. Am constatat că venise într-adevăr singur, am intrat după el şi am închis uşa. In mijlocul salonului ne aştepta Emilia, cu un cuţit de bucătărie în mână.

— Liniştiţi-vă, domnişoară Trash, i-a spus bătrânelul. Vă asigur că nu vă vreau decât binele. Şi chiar de la primele cuvinte doresc să-mi exprim satisfacţia de-a vă cunoaşte personal. Sunt un mare admirator al dumneavoastră. Dar poate că ar fi mai bine să mă prezint. Mă numesc Plutarquete Pajarell şi sunt istoric de profesie. Locuiesc peste drum. Vedeţi balconul acela cu o copertină albastră şi un chiparos pe jumătate uscat? Poate că aţi băgat de seamă mai demult şi un motan negru, care stătea la soare pe balustradă. Nu? In fine, nu contează. A murit acum două luni, sărmanul de el. Dar nici asta nu vă interesează, nu-i aşa? Singurătatea m-a făcut să fiu cam confuz. Odinioară nu eram aşa. V-am spus că sunt istoric?

— Da, domnule, am intervenit eu.

— Aşa, aşa. Vă înţeleg nerăbdarea. Ar fi mai nimerit să trec la subiect. Nu-i deloc uşor, credeţi-mă. Treaba e că... Adică domnişoara Trash, aici de faţă, pe care o admir atât de mult, cum am spus, are obiceiul – s-o ţină Cel de Sus să umble prin casă fără prea multe haine. Şi bine face, nu vi se pare? La urma-urmei, la el acasă fiecare face ce-i mai...

— Aşa că o spionaţi de pe balcon, am intervenit, ghicind ceea ce-i venea bătrânelului atât de greu să mărturisească. S-a îmbujorat tot şi, cu un gest rapid, s-a asigurat că nasturii de la şliţ erau bine închişi. 74 mai nimic – Sunteţi foarte perspicace, a murmurat el într-un târziu. Rudă cu domnişoara?

— Prieten. Nu vreţi să ne spuneţi de ce aţi venit, don Plutarquete?

— Aşa-i, vă fac să pierdeţi vremea. Dar m-am gândit că trebuia să încep prin a-mi uşura conştiinţa. Să nu vă-nchipuiţi că nu mă ruşinez de meschinăria mea. Neînsemnata mea făptură vă face, poate, să priviţi cu ochi mai blânzi neruşinarea... Ce să zic. Firește, eu însumi n-am cum să invoc o astfel de circumstanţă atenuantă. In orice caz, n-am venit să-mi mărturisesc metehnele, ci să vă povestesc că acum câteva ore, în timp ce-mi reglam ocheanul încoace, cum fac de obicei, am zărit doi indivizi care răscoleau prin

casă. La început mi-a sărit inima din loc, fiindcă am crezut că domnişoara Trash se mută şi Dumnezeu ştie ce urâţenie ar putea să vină în locul ei. Apoi mi-am dat seama că nu era vorba despre nici o mutare şi m-am temut că era un furt. Ştiţi ce se întâmplă în vremurile astea. Până la urmă, am ajuns la concluzia că indivizii căutau ceva anume cu mare râvnă.

— Nu v-aţi gândit să anunţaţi poliţia? l-a întrebat Emilia. – — Ba da, în timp ce mă gândeam că era vorba despre un furt. Dar când am văzut că era o percheziţie, m-am răzgândit. Uneori e mai bine să nu afle poliţia despre anumite lucruri... Nu insinuez nimic, domnişoară Trash, să nu mă înţelegeţi greşit.

— V-aţi purtat cu mare înţelepciune, don Plutarquete, am spus eu. Descrieţi-ne ce-aţi văzut.

— Mai nimic. Doi indivizi tineri. Unul avea barbă, dar poate că era falsă. Nu sunt prea bun la descrieri.

— I-aţi recunoaşte dacă i-aţi revedea?

— In mod sigur.

— Aţi observat vreun amănunt semnificativ? Aţi văzut dacă aveau maşină? V-aţi notat numărul ei? 75 labirintul măslinelor 76 Bătrânelul şi-a scărpinat cele câteva şuviţe şi până la urmă s-a uitat deznădăjduit la Emilia.

— Adevărul e că nu pot să vă spun mai multe. Voiam să vă ajut şi constat că n-am fost bun de nimic. Tot ce-am reuşit a fost să mă dau în stambă, aşa că n-o să vă mai plimbaţi prin casă cum obişnuiaţi. Şi chiar dacă aţi face-o, n-ar mai fi la fel. In fine, asta-i viaţa. Dacă mai apare ceva, acum ştiţi unde să mă găsiţi. Bună ziua şi scuzaţi deranjul. A repetat temenelele, a dat din mâini, semn că nu trebuia să-l conducem la uşă şi până să apucăm să facem sau să spunem ceva, a dispărut. Am ieşit pe culoar şi l-am auzit coborând scările în viteză, acompaniat de ţăcănitul papucilor. M-am întors în locuinţă.

— Cine ar fi zis că am un admirator atât de credincios? S-a mirat Emilia.

— Nu te lăsa înşelată de dulcegăriile alea, am sfătuit-o. Mie bătrânelul ăsta libidinos nu-mi inspiră încredere deloc.

— Eşti gelos, a zis Emilia, izbucnind în râs. Am rămas puţin perplex în faţa unei asemenea acuzaţii, însă am decis să amân momentul în care aveam să analizez dacă era sau nu întemeiată.

— La ce oră închide agenţia teatrală La Protasis? Am întrebat, schimbând vorba.

— Pentru public, la cinci. Uneori rămâne cineva să lucreze până mai târziu. De ce?

— Nu se ţin lecţii de declamaţie?

— Ba da, însă nu la sediul din strada Pelayo, ci într-un depozit din strada Ramalleras. Un fost depozit, reamenajat ca teatru. M-am uitat la ceas: era cinci şi un sfert.

— Cred că mai fac o vizită la agenţie. Lasă-mă la colţul străzilor Balmeş cu Pelayo şi aşteaptă-mă acasă la prietena ta, ziarista atotştiutoare. N-o să-ntârzii mult.

Capitolul 8 impostori 1 f/-am spus portarului capsoman că aveam de dus nişte chitanţe la şcoala de croitorie şi confecţii, iar pentru cazul în care m-ar fi verificat, am urcat cu liftul până la etajul doi şi pe jos mai departe. Am deschis cât ai clipi din ochi uşa agenţiei şi la fel de iute am constatat că înăuntru nu era nici ţipenie, m-am strecurat înăuntru şi am închis după mine. Ştiind ce căutam şi cum cercetasem localul chiar în acea dimineaţă, mi-a trebuit mai puţin de un minut să pun mâna pe albumul cu fotografii şi să ies cu el ascuns sub haină. Am coborât pe scări şi, înainte de ultimul cot, m-am oprit şi m-am aplecat peste bord, ca să văd dacă erau ceva duşmani în zare. Măsura asta de prevedere m-a salvat de o întâlnire neplăcută, deoarece în holul de la intrare portarul stătea de vorbă cu nişte tipi solizi, cărora n-am reuşit să le disting feţele în penumbră, dar a căror alură mi-a dat frisoane pe şira spinării.

— Nişte chitanţe pentru şcoala de croitorie? A bombănit unul dintre tipi. Dar şcoala e închisă la ora asta, domne!

— Nu mă bag deloc în treburile astea, s-a scuzat portarul. Unui vecin al meu, care se dădea rotund, i-au tras o mamă de bătaie, i-au furat tot ce avea şi l-au făcut să se lepede de religia catolică.

— Cum arăta? A întrebat celălalt tip.

— Jegos, a zis portarul, zgândărindu-mi puţin vanitatea. Cam atâta de înalt, mai mult sau mai puţin, jigărit şi c-o (aţă de păstârnac... Habar n-am. 77 labirintul măslinelor – Tu rămâi aici, în caz că iese, i-a zis unul dintre tipi celuilalt. Mă duc să arunc o privire. Am luat-o la goană în sus pe scări în clipa în care cel care vorbise punea piciorul pe prima treaptă şi, ajungând la etajul doi, m-am strecurat în şcoala de croitorie şi confecţii, unde m-am ghemuit printre nişte haine atârnate de o bară. Pe geamul opac al uşii s-a profilat silueta individului. M-am înarmat cu un umeraş din lemn şi mi-am ţinut răsuflarea. Tipul a încercat clanţa şi a constatat că uşa era încuiată, iar localul se afla în întuneric. Probabil că asta l-a liniştit, fiindcă şi-a văzut de drum. Situaţia mea nu era însă cu nimic mai bună, fiindcă neîndoielnic avea să bage de seamă dispariţia albumului de fotografii şi, mai devreme sau mai târziu, avea să-mi dea de urmă. Fără să mă gândesc de două ori, m-am dezbrăcat, am făcut hainele ghem şi le-am ascuns într-o grămadă de resturi. Apoi m-am îmbrăcat cu prima chestie care mi-a căzut la îndemână. Era un fel de halat din tafta înflorată cu decolteu en coeur şi volănaşe la mâneci; poalele îmi treceau cu puţin de genunchi. Din nişte suluri de lână albă mi-am compus o perucă pe care am susţinut-o cu o bucată de pânză înnodată ca un batic, iar decolteul mi l-am umplut cu tot felul de cârpe, până am format un bust opulent. Într-o cămăruţă decorată cu faianţă şi din fereastra căreia lipsea o bucată de geam am găsit o mătură, o găleată din plastic galben şi o cutie goală de Ajax. Le-am înşfăcat pe toate şi, deghizat astfel, am ieşit din şcoală şi am luat-o din nou pe

scări în jos, îngânând o melodie şi sperând ca lumina redusă din hol să-mi facă mai puţin vizibile fălcile hirsute şi gambele păroase. Din fericire, portarul şi tipul se încinseseră într-o discuţie aprinsă – şi păreau să se înţeleagă de minune – despre cât de scumpă devenise viaţa, despre iminenta creştere a preţului benzinei sau despre cât de prost se mânca cu de două ori mai mulţi bani decât cos78 imposturi 79 ta un festin cu ani în urmă, aşa că abia dacă mi-au aruncat o privire dispreţuitoare. M-am strecurat respectuoasă printre ei şi-am murmurat cu glas piţigăiat:

— Vă urez petrecere plăcută. Mi-au răspuns cu nişte mormăieli şi-au continuat cu văicărelile. Odată ajuns în stradă şi departe de clădire, am aruncat într-un coş de gunoi însemnele umilei mele slujbe, împreună cu peruca, baticul şi travestiurile, mergând mai departe în pas alert. A trebuit să îndur comentariile caustice ale unor trecători pe seama ţoalelor de pe mine, dar scăpasem şi eram destul de mulţumit de mine însumi, fiindcă în ciuda tuturor peripeţiilor prin care trecusem, nu pierdusem albumul cu fotografii pe care acum îl purtam foarte ţanţoş sub braţ. De îndată ce m-a zărit apropiindu-mă, Emilia a ieşit îngrijorată dintr-un bar aflat în apropiere de locuinţa ziaristei. Am întrebat-o ce căuta acolo şi a răspuns:

— Maria Pandora nu-i acasă. Am sunat la uşă de vreo patruzeci de ori şi nimic. Mă tem să nu fi păţit ceva. De ce eşti îmbrăcat femeieşte?

— Iţi povestesc mai târziu. Ai telefonat la redacţia ziarului? Poate că-i acolo.

— Da, am telefonat, dar nu răspunde nimeni.

— O să aruncăm o privire, am zis, dar mai înainte aş vrea să beau un Pepsi-Cola. După spaima pe care am tras-o, mi s-a uscat gâtlejul.

— Lasă viciile pentru ocazii mai potrivite, m-a apostrofat Emilia, că cine ştie în ce pericol e viaţa sărmanei Maria.

— Săraca Maria, săraca Maria..., am repetat, cam nemulţumit că dovedea atâta grijă pentru arătarea aia şi atât de puţină consideraţie faţă de mine. Am traversat sumbrul vestibul fără ca portăreasa, absorbită de treburile ei, dacă judecam după fumăraia de labirintul măslinelor 80 prăjeală care-i ieşea din sălaş, să ne oprească şi am urcat pe scări până la ultimul etaj. Am sunat la uşă şi am aşteptat cât am considerat necesar, apoi am descuiat cu şperaclul. Locuinţa era minusculă şi ne-a fost destul o clipă să ne dăm seama de pustiul dinăuntru. Una dintre ferestre era deschisă, şi, aplecându-mă, am constatat că dădea direct spre acoperiş, deoarece apartamentul fusese adăugat clădirii ceva mai de curând.

— Mă cam bate gândul, am zis, suflecându-mi poalele şi târându-mă cu grijă pe coasta acoperişului, că sărmana Măria s-a cărat de aici, urmând aceeaşi cale pe care o folosesc eu acum. Am ajuns pe o terasă plină de antene de televizor şi acoperită cu un covor de excremente lăsate de păsările care anual ne traversează firmamentul în căutarea unor ţinuturi cu altă climă.

— N-ar strica un pic de curăţenie, a comentat Emilia, ajungând lângă mine. Crezi că Măria a plecat sărind pe terase?

— Până şi un damblagiu ar fi reuşit asta, i-am spus, arătându-i cu un gest marinăresc orizontul cenuşiu şi dezolant pe care-l fractura doar un panou publicitar uriaş despre pastile contra guturaiului.

— Doar dacă ar fi avut un motiv.

— Da şi încă un motiv suficient de serios încât să lase fereastra deschisă, dacă într-adevăr proliferează, aşa cum se spune, infracţiunile contra proprietăţii.

— Gândeşte-te că, dacă au răpit-o...

— N-am detectat nici un indiciu de violenţă în casă, am spus, dar să intrăm din nou şi să procedăm la o examinare metodică. In cele două încăperi mizere care, în afară de baie şi o bucătărie pentru pigmei, compuneau locuinţa, domnea haosul relativ al celor care trăiesc singuri şi nu au o înclinaţie imposturi specială pentru ordine, dar oricât am scotocit, nu am găsit urme de sânge, viscere, membre amputate sau alt indiciu cum că acolo s-ar fi petrecut ceva rău. Nu se putea specula nici despre o intruziune premeditată, fiindcă am descoperit nişte chiloţi curaţi în dulapul din dormitor şi alţii murdari pe jos, periuţa de dinţi şi alte ustensile igienice în baie şi ceva bani într-unui dintre sertarele biroului. Am atins becurile şi am constatat că erau reci, lucru, de altfel, prea puţin relevant, de vreme ce pe fereastră încă pătrundeau ultimele raze de soare. Am deschis robinetele şi apa a ieşit călâie şi murdară. Patul era vraişte, dar nu mirosea a om. Pe noptieră se aflau nişte reviste cu gagici goale. M-am apucat să le răsfoiesc avid, în timp ce o bănuială îmi dădea târcoale. Apoi mi-am zis că dat fiind că Măria Pandora era ziaristă, era normal să-şi publice articolele în reviste dintre cele mai diverse şi că ceea ce gândeam era, fără îndoială, nejustificat. Din camera alăturată, Emilia, care răsfoia hârtiile aşezate vraf pe birou, m-a întrebat dacă găsisem ceva demn de semnalat. Ruşinat că pierdusem timpul cu delectări morbide, i-am răspuns precipitat că nu şi am pus revista în sertarul noptierei. Dar iată că încercând s-o ascund, am băgat de seamă că de sub nişte batiste se iţea colţul unei rame argintate. Am scos-o, închipuindu-mi că în ea se afla portretul unei rude dispărute sau al unui logodnic echivoc, faţă de care Măria Pandora se dovedea ambivalenţă. Insă nu mică mi-a fost surpriza când am dat peste fotografia nefericitului Muscle Power, imortalizat din semiprofil pentru posteritate, cu un zâmbet abia schiţat, o sprânceană arcuită şi cealaltă încruntată, cămaşa descheiată până la pantaloni şi o cravaşa arcuită între mâini. În colţul din dreapta jos al fotografiei se vedea scrisă de mână următoarea dedicaţie: „Pentru marea iubire a vieţii mele, cu pasiune arzătoare, M. P." 81 labirintul măslinelor 82 Dacă revista lubrică mă lansase pe panta celor mai îndrăzneţe fantezii, ce să mai zic despre această descoperire neaşteptată? Nu era mare lucru, în principiu, că o fată păstra ca pe o comoară fotografia cu dedicaţia idolului ei. Dar de ce înrămată? De ce ascunsă cu atâta grijă în noptieră? Şi ce înţeles era de dat unei dedicaţii pe cât de neobişnuite, pe atât de compromiţătoare? Un sunet de paşi m-a prevenit că Emilia se apropia. Am pus la loc portretul în sertar şi l-am închis înainte ca Emilia să-şi facă apariţia în dormitor.

— Aici, am rostit cu un glas întretăiat şi simţind că roşeaţa îmi urca în obraji, nu se află nimic demn de interes pentru noi. Tu ai găsit ceva? A răspuns că nu, adăugând:

— Ţi-ar lua o lună ca să pui ordine în noianul ăsta de hârtii. Şi mă întreb dacă nu cumva, rămânând pe-aici, ne supunem unui risc inutil. Nu-i exclus, pe de altă parte, ca absenţa Măriei să se datoreze pur şi simplu unei neînţelegeri. Eu cred că ar fi bine să mutăm distracţia în altă parte. Tu ce zici?

— Că sunt întru totul de acord, am încuviinţat, mânat de o dorinţă irepresibilă de a ieşi de-acolo. Să mergem. Eram gata să plecăm, când am auzit ţăcănitul unei chei în broască, uşa locuinţei s-a deschis şi a intrat o femeie de o vârstă incertă, înaltă şi extrem de slabă, cu braţe şi picioare de cocostârc, care, când m-a văzut, a tras un chiot şi şi-a făcut cruce cu gesturi de muşchetar.

— Ayyy, Cristoase, a zis ea, arătând spre mine. Un pervertit.

— Cine sunteţi? A întrebat-o Emilia cu timbrul acela strident care-ţi iese din gâtlej după ce ai tras o sperietură.

— Azucena Remojos, femeie de serviciu cu ora, la dispoziţia domniilor voastre.

Imposturi – Ştiam că menajerele lucrează numai dimineţile, a rostit inchizitorial Emilia.

— Aşa-i, iar după-amiezile ne strângem să jucăm bridge, a replicat famelica. Se vede că nu vă câştigaţi traiul asudând.

— Cum de aveţi cheile casei? Am întrebat.

— Fiindcă mi le-a dat domnişoara. Ea nu prea stă pe-acasă, iar eu sunt de încredere.

— Nu pun asta la îndoială. De când lucraţi în casa asta?

— Să tot fie vreo doi ani. Şi dumneavoastră cine sunteţi şi cum aţi intrat, dacă mi se permite indiscreţia?

— Suntem prieteni de-ai domnişoarei Măria; dar nu vă faceţi griji, tocmai plecam şi vă lăsăm să lucraţi liniştită. La ieşire şi aşa, niznai, am înşfăcat un pardesiu care atârna în cuier şi mi l-am pus pe umeri, nu fiindcă vremea n-ar fi fost dintre cele mai blânde, ci pentru a mai ascunde din indecenţa ţinutei. In timp ce coboram scările, Emilia mi-a spus cu un aer plin de mister:

— E o impostoare. Menajera e o impostoare.

— De unde ştii?

— Măria Pandora şi cu mine am locuit aici anul trecut, înainte să-mi găsesc eu casă. N-a avut niciodată faţă-n casă şi, după cum îi e felul, nici nu cred că o să aibă vreodată. Ce facem cu ea?

— Aşteptăm să iasă şi-o urmărim pe furiş. Am lăsat-o pe Emilia de gardă sub un portal şi am intrat în bar. Sticla de Pepsi-Cola se golise pe jumătate şi începusem să simt ameţeala pe care mi-o producea de fiecare dată înghiţirea acelui nectar delicios, când Emilia a intrat ca să mă anunţe că menajera tocmai ieşise. Am dat peste cap restul băuturii, am plătit şi-am luat-o la goană după Emilia. Intre timp, falsa femeia ajunsese la colţ şi învârtea geanta ca pe o morişcă. Nu a întârziat să apară o maşină neagră în care femeia s-a urcat,

lăsându-ne cu buza umflată. 83 labirintul măslinelor – Na-ţi-o frântă! Am exclamat. Trebuia să fi anticipat situaţia asta. Unde ţi-e maşina?

— Aici, aproape, haide. Un capriciu al sorţii sau un funcţionar municipal excesiv de zelos ne blocase o roată a maşinii. In timp ce Emilia se dădea de ceasul morţii, eu m-am apucat să manevrez şperaclul. Cum nu mă mai confruntasem niciodată cu un astfel de mecanism, fiind o invenţie care pentru mine reprezenta o noutate, mi-a luat mai mult de o jumătate de oră ca să-l demontez. La terminarea operaţiunii, grupul de gură-cască format în jur a izbucnit în aplauze şi mai multe persoane mi-au cerut adresa şi numărul de telefon. Numai că, între timp, fireşte că nu mai rămăsese nici picior de menajeră.

— Am ratat o ocazie extraordinară, m-am lamentat eu.

— Nu te descuraja, drăguţule, a zis Emilia. Am memorat numărul de înmatriculare al maşinii negre.

— Şi asta cu ce ne-ajută?

— Am un prieten la Circulaţie. Ce facem acum? M-am uitat la ceas şi i-am reamintit de întâlnirea pe care şi-o fixase cu presupusul producător italian. Cum era de aşteptat, chestia asta nu i-a făcut deloc plăcere şi a trebuit să-i promit că merg cu ea, ca să nu lase totul baltă. Am întrebat-o unde şi cum era locul de întâlnire şi mi-a spus:

— Restaurantul chinezesc Două Gardenii, în zona Mitre-Muntaner. II cunoşti?

— Nu, dar sper că porţiile sunt consistente, fiindcă leşin de foame, am răspuns.

Capitolul 9 să-ţi lingi degetele n -am intrat bine în restaurant că ne-a şi abordat un chinez pe cât de onctuos în purtări, pe atât de făţarnic după căutătură, care a insistat, pentru început, să-mi scot pardesiul pe care îl încheiasem până la ultimul nasture şi să-l las la garderobă. M-am ţinut tare, pretextând că eram friguros din fire.

— Restaurant a cuptor fi, a perseverat chinezul. Eu cămaşă lipită corp a avea. Şi-a scos vestonul şi ne-a arătat petele umede de la subsuori. Ca să nu începem prost seara, mi-am scos pardesiul şi l-am aşezat pe tejgheaua garderobei. Faţa chinezului a rămas impenetrabilă la vederea ţinutei mele, dar am băgat de seamă cum şi-a dat coate pe ascuns cu un alt chinez care tocmai trecea pe-acolo. Emilia a început să contemple decoraţiunile abracadabrante ale localului, prefăcându-se că nu mă cunoaşte. Când chinezul mi-a dat un bon pentru pardesiu, l-am întrebat dacă nu venise un domn italian, la care mi-a răspuns, rupându-se în figuri:

— Producător faimos în separeu a aştepta. Lungă aşteptare. Pe pereţi a se urca. Ne-a condus pe un coridor întunecos, care ajungea până în salonul unde se aflau câţiva clienţi cam prăpădiţi, l-am traversat şi am intrat într-un separeu plasat tocmai în fund, alături de bucătărie, despărţit de restul prin nişte panouri ca nişte foi de ceapă. Separeul arăta ca un fel de staul cu O măsuţă în centru, căreia cineva, cine ştie cu ce intenţii, 85 labirintul măslinelor

86 îi tăiase cele patru picioare. Pe rogojina de pe podea şedea tolănit un individ de vreo cincizeci de ani, cu o înfăţişare aristocratică, îmbrăcat grijuliu şi cu o mustăcioară albă, care contrasta cu părul de culoarea şofranului. Văzându-ne că intrăm, producătorul – fiindcă fără îndoială despre el era vorba – a încercat să se ridice, dar, cum stătea de mult în poziţia aia chinuită, n-a reuşit decât să tragă un pârţ prelungit şi să cadă la loc în aceeaşi poziţie.

— Me escuzi, i-a spus Emiliei, arătându-i fesele. Picioare umflate. Ah, vedo che duduie venit colla tanti, mi piace, mi piace. M-am prefăcut că nu bag de seamă sarcasmul şi m-am prezentat:

— Sunt agentul domnişoarei Trash. Vorbiţi limba noastră?

— Sigur che o vorbesc, chiar fluente, a zis italianul. Mi se spune poliglotul de la Cinecittà. Ce-ar fi să comandăm? Cad din picioare de foame. Hei, tu, Fumanciu, ia vino-ncoa! Chinezul care rămăsese lângă uşă şi-a iţit faţa, cât se poate de sinistru.

— Fii atent, i-a zis producătorul, ne aduci câte puţin din fiecare fel, ca să le gustăm pe toate. De băut, eu vreau o sticlă de vin roşu, al casei; domnişoarei îi aduci o sticlă de apă minerală fără gaz şi pentru împuşcatu' ăsta, un Pepsi-Cola. Chinezul s-a retras discret, închizând uşa glisantă şi lăsându-ne pe toţi trei în separeu, fără să ştim ce să spunem. Emilia a fost cea care a rupt tăcerea şi a făcut-o într-un mod surprinzător.

— Uitaţi cum stă treaba, domnule, i-a spus ea producătorului. Nu ştiu cine sunteţi, nici ce vreţi de la mine, dar pot să vă asigur că farsa asta e inutilă, fiindcă eu sunt străină de toată tevatura asta. M-am trezit amestecată în ea aiurea, ca o fraieră. Singurul lucru pe care-l vreau e să trăiesc linişsă-ţi lingi degetele 87 ţâţa şi să nu mai am parte de sperieturi. Ceea ce căutaţi, bănuiesc, e o valijoară pe care am furat-o la Madrid. Valijoara se află la magazia de bagaje a aeroportului. N-aveţi decât s-o ridicaţi de-acolo când doriţi şi să vă fie de bine. Cât despre discreţia mea, puteţi să contaţi pe ea: nu ştiu nimic şi chiar dacă aş şti, nu m-aş duce să torn la poliţie. Singurul lucru pe care vi-l cer în schimb e să nu vă mai amestecaţi în viaţa mea şi, în treacăt fie zis, să nu-i faceţi nimic nici camaradului meu aici de faţă, pe care nu-l las în belea. Nu cred că după asta mai avem ce să discutăm. Poftiţi, domnule, bonul de la magazia de bagaje. S-a căutat în geantă, a scos un bilet mototolit şi i l-a dat producătorului, care l-a pus în buzunarul de sus al sacoului. Eu făceam feţe-feţe.

— Carissima signorina, a rostit producătorul pe un ton părintesc, nu ştiu la ce vă referiţi, dar cuvintele spuse îmi merg la inimă. Sunt sigur că o să vă transform într-o vedetă. Dar înainte de a discuta despre afaceri, dacă îmi permiteţi, mă duc să mă spăl pe mâini. Mă-ntorc imediat. Cu multe zvârcoliri şi trosnind din toate încheieturile, producătorul s-a ridicat şi a ieşit din separeu, trăgând uşa după el. Când am rămas singuri, am dat frâu liber indignării mele justificate, folosind aceste cuvinte grele:

— Ce-ai făcut, proasto?

— Ceea ce mi-a dictat bunul-simţ. Viaţa mea îmi aparţine şi fac ce vreau cu ea. Vor valijoară, nu-i aşa? N-au decât s-o ia, la naiba.

— Isteaţă mai eşti. Şi cine-ţi garantează că, după ce-au recuperat valijoară, n-or să încerce să ne elimine, ca să şteargă toate urmele ticăloşiilor comise? Nu-ţi dai seama că atâta timp cât aveam valijoară ne aflam la adăpost, fiindcă uciderea noastră ar fi echivalat cu pierderea ei? Ori crezi că, dacă ar fi vrut să te lichideze, n-ar fi făcut-o până acum şi labirintul măslinelor fără bătaie de cap? Valijoara era singura noastră scăpare, vită ce eşti. A rămas dezarmată în faţa argumentelor mele implacabile.

— Cred că am făcut-o de oaie, a recunoscut ea.

— Ba bine că nu. Hai s-o ştergem de-aici până nu ne fac felul chinezii ăştia, care în mod sigur sunt nişte afurisiţi fără scrupule. Încurcându-mă în pulpanele cu care nu reuşeam deloc să mă obişnuiesc, m-am ridicat şi Emilia m-a imitat. Dacă pe masă ar fi fost nişte furculiţe şi cuţite, m-aş fi înarmat cu ele, dar nu se aflau decât nişte beţe care erau bune doar să te scobeşti în nas cu ele. Cu mare grijă, am culisat panoul de hârtie şi am dat de chinezul de mai înainte, pe care acum îl însoţeau doi concetăţeni. M-a bătut gândul că or să practice cu mine spectaculoasele lor arte marţiale care au făcut faima cinematografiei lor şi mi-am protejat capul şi alte părţi sensibile cum m-am priceput, în timp ce strigam după ajutor. Chinezul a vorbit:

— Iertaţi-mă că vă întrerup – mi-am dat seama că renunţase la exprimarea preţioasă şi vorbea cu un prozaic accent din cartierul Sants – dar domnul care era cu dumneavoastră, ştiţi despre care zic, ei bine l-am găsit la toaletă, indispus.

— Indispus? Am spus.

— Zace lat pe jos, ne-a lămurit chinezul. Fiţi amabili şi veniţi. Nu vreau să am parte de complicaţii. Am alergat după chinez şi am ajuns în faţa unei uşi pe care scria BĂRBAŢI. Chinezul a intrat şi noi l-am urmat. Pe jos stătea lungit producătorul. M-am aplecat peste el şi am constatat că respira normal.

— A leşinat doar. Hai să-i dăm cu nişte apă. L-am târât până la veceu, i-am băgat capul în vas şi am tras de lanţ. Apa a luat cu ea peruca blondă, dând la iveală o chelie bec. 88 să-ţi lingi degetele – Reacţionează, slavă Domnului, a murmurat chinezul. Tuşind, icnind şi înjurând, nepotolitul producător şi-a venit în fire. – 'Tu-i gura mă-sii! Au fost primele lui cuvinte. Cine a îndrăznit să m-atingă? I-a tras una chinezului pe care-l avea alături şi l-a dat de-a berbeleacul până sub chiuvetă. Cum asta a părut să-i mai domolească furia, am îndrăznit să mă apropii de el. – — Aţi încasat-o pe drept, i-am spus amabil, în timp ce-l ajutam să-şi scoată mustăcioara falsă din fosele nazale, fiindcă n-aţi avut încredere în mine şi v-aţi folosit de trucuri din astea ieftine, domnule comisar.

— Şi tu ce mă-ta cauţi aici? A răcnit comisarul Flores. Nu ţi-am zis să te-ntorci la balamuc?

— Cred că avem cu toţii de dat multe explicaţii, domnule comisar. Şi dacă tot am comandat o cină copioasă, ce-ar fi să schimbăm impresii în timp ce ne punem burta la cale? In loc să mă asculte şi poate ca să-şi aducă un dram de noutate în viaţă, comisarul îşi percheziţiona propriile buzunare.

— Mi-au furat bonul de la bagaje, a scrâşnit el. Cred că asta au urmărit. Unde-i telefonul?

— Chiar aici, în faţa toaletelor, a răspuns chinezul, scoţând din buzunar trei monede, pentru ca Flores să nu fie nevoit să cheltuiască nimic. Luând legătura cu poliţia aeroportului, comisarul a ordonat să fie menţinută supravegherea strictă şi constantă asupra magaziei de bagaje. Pe cel care s-ar fi prezentat să ridice valijoara, să-l aresteze în situ. După ce a închis, a părut mulţumit de eficienţa lui.

— O să cadă în curând în laţ, a afirmat el. Apoi, adresându-i-se chinezului care-l privea admirativ: 89 labirintul măslinelor 90 – M-au pălit ceva de groază. Să-mi aduci ceva pentru durere de cap şi spune să ne servească cina. Comisarul, Emilia şi cu mine ne-am întors în separeu şi imediat a apărut chinezul plin de solicitudine cu două pilule, un tub cu balsam Sloan şi un şervet de bucătărie. In timp ce comisarul înghiţea pastilele, cu bine cunoscuta-i delicateţe, chinezul i-a făcut o frecţie pe chelie. Apoi s-a aşezat lângă noi şi, apăsându-şi nasul cu degetul mare şi cu arătătorul, a imitat perfect sunetul unui gong, la care au intrat în separeu doi ospătari şi au acoperit masa cu bucate variate şi exotice, asupra cărora ne-am repezit comisarul, chinezul şi cu mine, dându-ne capete şi ghionturi pentru a apuca cele mai mari bucăţi. După ce vasele s-au golit, comisarul a scos un oftat adânc, a scos un trabuc din buzunarul interior al vestonului, l-a aprins cu parcimonie, a tras câteva fumuri şi a început să ne lumineze în aceşti termeni:

— După convorbirea telefonică pe care am avut-o cu travestitul aici de faţă, a început el, arătând spre mine şi adresându-li-se tuturor în general şi nimănui în mod special, deşi nu-şi dezlipea ochii de formele rotunjite ale Emiliei, m-am grăbit să verific dacă domnul ministru pe care-l întâlniserăm era veritabil, constatând imediat că nu şi ajungând prin urmare la concluzia că fuseserăm victime ale unei înşelătorii. Am reuşit totuşi să opun furiei logice care mă cuprinsese acel raţionament rece care m-a caracterizat întotdeauna şi-am început să mă-ntreb ce se afla în spatele unei urzeli atât de viclene. Imediat mi-a venit în minte imaginea valijoarei pline de bani, imagine de altfel uşor de evocat, fiindcă mă delectasem cu ea în ceasurile de insomnie care, odată cu anii şi cu problemele care se-adună, devin tot mai dese şi mai prelungi. Ei bine, dar fără ca nimic din ceea ce spun să fie interpretat ca o viziune defetistă despre economia noastră, părerea mea îndelung să-ţi lingi degetele cumpănită este că dacă ceva este plătit cu anasâna şi bani peşin, e musai să fie ilegal. Mi-a fiert sângele-n vine de mânie şi mi-am îndreptat cercetările spre măgarul care se dăduse drept ministru. Arhivele noastre au dat la iveală că era vorba despre un anume Toribio nu ştiu cum, alias Muscle Power, înregistrat ca drogat şi pederast, lucru despre care o informez pe această domnişoară atât de drăguţă, doar-doar o învăţa să-şi aleagă mai bine prieteniile. M-am prefăcut că nu înţeleg aluzia. Comisarul şi-a trecut palma peste faţă de parcă l-ar fi apucat somnul, a căscat, a mai tras două fumuri din trabuc şi-a continuat astfel:

— Pe la mijlocul dimineţii, ancheta era coaptă bine, iar subsemnatul, fără să plece urechea la chemarea sandviciului, a cafeluţei şi a brioşei, * s-a prezentat la domiciliul victimei cu intenţia de-a o interoga. Insă n-a mai fost cu putinţă să duc la bun sfârşit acest obiectiv, deoarece sus-numitul dăduse ortul popii de câteva ore. Cu roadele mârşăviilor sale, îşi procurase o doză dublă de heroină pe care şi-o administrase fără cumpătare. Dosarul Muscle Power a fost clasat şi returnat arhivelor. Şi cum nu degeaba se spune că atunci când Dumnezeu închide o uşă, deschide o fereastră şi că după rău vine binele, am dat în cercetările mele peste o descriere amănunţită a acestei substanţiale domnişoare, ale cărei date figurau colateral în biografia defunctului, împreună cu diverse adnotări subiective, adăugate pentru distracţia personală de porcul care le-a redactat. In acel moment, am conceput planul magistral de-a mă da drept producător cinematografic, pe de o parte ca să dibui tot ce se putea fără să sperii vânatul, pe de alta fiindcă mă bântuie de mult fantezia asta ascunsă, dar şi pentru că auzisem multe poveşti despre * Pe la 10:30, aproape toţi spaniolii care lucrează, în special funcţionarii (deopotrivă publici şi privaţi) îşi întrerup activitatea şi se duc la cea mai apropiată cafenea pentru micul dejun (n. t.). 91 labirintul măslinelor 92 producători şi starlete, iar dacă apare ocazia, n-o laşi să-ţi scape printre degete. Mare mi-a fost încântarea şi, de ce să mint, frustrarea, văzând că ea îşi mărturiseşte spontan delictul şi îmi oferă proba – pardon – palpabilă şi incriminatoare. Am ieşit precipitat, după cum vă amintiţi, ca să dau ordinele de rigoare agenţilor pe care i-am postat pe trotuar şi, parcurgând culoarul acela în mod deliberat întunecos şi fantasmagoric, nu ştiu dacă pentru atmosfera localului ori ca să ascundă vederii şobolanii şi gândacii care sigur mişună prin vizuina asta, am fost atacat şi lovit, iar restul îl cunoaşteţi. Comisarul a stins chiştocul trabucului într-o oală, chinezul s-a scuzat în toate chipurile, iar eu am început să meditez la ceea ce tocmai auzisem. Odată terminat acest intermezzo, m-am încumetat să-l întreb pe comisar dacă din întâmplare ordonase o percheziţie în casa Emiliei.

— O percheziţie? A zis el, vădit surprins. Nu. De ce? Ţi-a fost percheziţionată casa, dulceaţă?

— Nu, nu, domnule comisar, nici vorbă de asta, m-am grăbit să spun. Se manifestă doar pasiunea mea naturală pentru chestiunile de procedură.

— Pasiunea ta naturală să apari unde nu te-a invitat nimeni mă preocupă foarte tare, a zis comisarul, privindu-mă cu nişte ochi nu atât mânioşi, cât rătăciţi. Chiar acum te duc la balamuc şi te asigur... Şi te asigur... Şi te asigur... A bâţâit de două ori din cap şi a căzut lat peste masă. M-am îngrijorat un pic, până când mi-am dat seama că sforăia liniştit. Chinezul zâmbea mulţumit.

— Ce i-aţi dat? L-am întrebat.

— Nişte somnifere, a zis chinezul. De cum l-am văzut intrând, mi-am dat seama că e un bărbat sufocat de responsabilităţi şi de ritmul frenetic al vieţii moderne. Are nevoie de odihnă şi de pace spirituală. Sticletele prudent să-ţi lingi degetele nu-şi face cuib în păpurişul de pe mal. La trezire o să-mi

mulţumească. Am avut grijă să nu-l contrazic, fiindcă în nesăbuinţa lui îmi rezolvase o situaţie delicată. L-am întrebat dacă nu-mi putea împrumuta nişte haine ca să scap de halatul cu care nu puteam să merg prin lume fără să mă expun diverselor neajunsuri, iar chinezul, după ce-a meditat profund, mi-a spus că se duce să vadă ce găseşte. Când am rămas singuri, Emilia a întrebat:

— Crezi că s-a terminat cu toată tâmpenia asta?

— Nu, a sunat răspunsul meu îngrijorător. Poliţia, după cum tocmai am constatat, nu ştie nimic.

— Dar n-or să-i aresteze pe cei care încearcă să recupereze valijoara?

— Nu cred că se prezintă nimeni să ceară valijoara.

— De ce nu? Au bonul de la bagaje.

— Tot ce au e bonul de la pardesiul meu. Când am văzut că dai totul pe goarnă, ţi l-am schimbat. Înţelege că-i mai bine... Fără să mă lase să termin, mi-a aruncat în cap ceainicul, pe care am reuşit să-l evit la milimetru şi care s-a făcut bucăţele, lovindu-se de panou.

— Calmează-te, femeie. Poliţia no să ne-ajute. Mai întâi, comisarul Flores crede că Toribio a murit dintr-o supradoză autoadministrată. Noi ştim că a fost asasinat, dar comisarul nu e dintre cei care se lasă convinşi prea uşor. In al doilea rând, avem dispariţia prietenei tale, Măria Pandora. Cum să-i spunem despre ea fără să ne vârâm şi, poate, s-o amestecăm şi pe ea în cine ştie ce încurcătură? In al treilea rând... A, uite c-a venit chinezul. Într-adevăr, cel numit astfel tocmai intrase şi călca neatent pe cioburile ceainicului, în timp ce ne arăta un veşmânt ciudat.

— E un chimono de mandarin, pe care mi-l pun de Revelion, ne-a explicat el, în timp ce eu îl probam. Originalul e din mătase carmin, dar eu unul prefer un tergal 93 labirintul măslinelor bleumarin mai durabil şi mai uşor de călcat. Uitaţi-vă, domnişoară, ce broderii delicate pe spate şi pe mâneci. Ce păcat că domnului îi e cam scurt. A insistat să-mi pun şi o coadă terminată cu o fundiţă şi-a trebuit să consimt ca să nu-l jignesc. Era un chinez tare simpatic. Ne-a povestit că taică-său era cantonez, iar maică-sa din La Bisbal. II chema Aureli Ching Gratacos şi era suporter al Barcei din 1952. Restaurantul îi mergea destul de bine, deşi îl afecta criza, ca pe toată lumea. Nu ştia unde aveam să ajungem cu asta, dar nu se plângea, fiindcă alţii o duceau mai rău.

— Mie un socialism de tip european îmi convine de minune, ne-a spus el la despărţire. Ml capitolul 10 alte năzbâtii C/f/m parcat maşina în mica piaţă unde în aceeaşi dimineaţă mă lăsase autobuzul şi din care porneau străduţele care, şerpuind şi bifurcându-se în sus pe coastă, alcătuiau cartierul în care locuia Emilia. Iluminatul public lăsa de dorit, iar pe firmamentul senin sclipeau stelele; străzile erau pustii, pe maidanele în construcţie dormitau excavatoarele şi briza primăvăratică aducea dintr-un parc apropiat mirosul de pământ. O noapte, cum se vedea, perfectă pentru instinctele lubrice ale celor cărora nu li se întâmplase, asemenea mie, să nu fi închis ochii de 48 de ore, iar două bande de răufăcători asasini să le sufle în ceafă. In vârful unei culmi strălucea un panou publicitar galben care, aidoma unui far dintr-un recif sau unui înger al

Buneivestiri, trâmbiţa virtuţile răcoritoarei Kas şi semnala călătorului că exact acolo se afla un bar. In care am şi intrat împreună cu Emilia şi-am dat doar peste un domn cărunt şi burtos, care freca tejgheaua cu o cârpă umedă. Paşii noştri n-aveau alt ţel decât acela de a da un telefon, dar domnul cu cârpa, care s-a dovedit a fi patronul barului, a insistat să gustăm nişte callos a la madrileña*. * Callos a la madrilena – mâncare specific madrilenă, având ca ingredient de bază bucăţile de burtă de vită şi măruntaie; în regiunea autonomă Catalonia, circajumătate din populaţie provine din alte zone ale Spaniei, stabilindu-se acolo fie prin căsnicii mixte, fie atrasă de nivelul de viaţă mai ridicat, dar şi prin politica de repopulare forţată promovată în anii 1940-l960 de regimul franchist ultranaţionalist (n. L).

Labirintul măslinelor – Vi le las la juma' de preţ, ne-a propus el, arătându-ne tabla atârnată pe perete unde era înşirat meniul zilei, fiindcă încep să se înverzească şi o să le arunc la gunoi.

— Tocmai am cinat, i-am spus, dar aş bea cu mare plăcere un Pepsi-Cola foarte rece, dacă aveţi. Şi-a atârnat cârpa de umăr, a intrat pe jumătate în lada frigorifică şi până la urmă ne-a anunţat că i se epuizaseră rezervele. Părea gata să izbucnească în lacrimi, aşa că Emilia, într-un acces de duioşie, a consimţit să bea un vermut alb. După ce i l-a turnat, patronul barului a îmbrăţişat sticla în aşa hal încât a reuşit să-i verse o bună parte din conţinut.

— Când am deschis barul, ne-a povestit el printre sughiţuri, nu trăia nimeni pe coclaurile astea; iar acum, când zona e aproape complet locuită, lumea nu mai îndrăzneşte să iasă seara de frica jafurilor şi a violurilor. Aşa că falimentul bate la uşă. Şi-a frecat faţa cu cârpa umedă, de parcă ar fi vrut să-şi şteargă din minte perspectiva sumbră pe care se părea că i-o rezerva viitorul.

— Am băgat economiile de o viaţă în afacerea asta şi nu ştiu ce-o să mă fac dacă mi se duce de râpă. Chiar nu vreţi o porţie de callos?

— Vrem doar să telefonăm, i-am spus.

— De fapt, mă gândeam să deschid un bar de tranzit şi să vând în prostie doar whisky. Anul trecut am angajat o curviştină ca să înviioreze atmosfera, dar până la urmă m-am însurat cu ea şi acum nu mai vrea să lucreze. Aşa nu facem nici o brânză. De undeva din spate a răsunat o voce feminină pe un ton ascuţit.

— Ce faci, Mauricio?

— Nimic, iubito, stau la taclale cu clienţii, a răspuns patronul barului, tot numai miere. 96 alte năzbâtii 97 – Păi, zi-le să se care, că astea nu-s ore potrivite.

— S-a făcut tare nesuferită, ne-a zis în şoaptă patronul barului, scoţând un oftat de resemnare. Telefonul e acolo, lângă pişodrom. Am căutat în cartea de telefon numărul lui don Plutarquete Pajarell şi l-am sunat. Vocea sacadată şi afabilă a eruditului pândaş n-a întârziat să se facă auzită.

— Don Plutarquete?

— Chiar eu. Cine e?

— Nu ştiu dacă mă mai ţineţi minte; sunt prietenul domnişoarei Trash. Iertaţi-mă că vă deranjez la ora asta.

— Vă ţin minte perfect şi n-aveţi de ce să vă scuzaţi: nu mă culc niciodată devreme. Cu ce vă pot fi de folos?

— Domnişoara Trash, care e alături de mine şi eu însumi am dori să stăm de vorbă cu dumneavoastră câteva clipe; e ceva legat de percheziţia la care aţi asistat azi-dimineaţă. Am la mine nişte fotografii şi mă gândeam să le aruncaţi o privire.

— O fac cu dragă inimă, dar vă previn că în faţa casei mele e o maşină oprită de mai multe ore, cu doi tipi înăuntru care îmi dau fiori.

— Credeţi că vă supraveghează?

— Pe mine, nu; cred că supraveghează casa domnişoarei Trash.

— A naibii treabă. O să trebuiască s-o lăsăm pentru altă ocazie mai potrivită.

— Nu, nu, staţi puţin. De unde mă sunaţi?

— Dintr-un bar, de după colţ.

— II ştiu. Dacă patronul vă oferă callos a la madrilena, refuzaţi-l. Şi urmaţi-mi instrucţiunile pas cu pas: aşteptaţi cinci minute, apoi apropiaţi-vă pe furiş de casa mea, iar când vedeţi că a dispărut maşina, daţi fuga la intrare. O să vă deschid. Aţi înţeles?

— Don Plutarquete, aveţi mare grijă: ăştia-s periculoşi.

Labirintul măslinelor – Mi-am dat seama. Cinci minute. Odată scurs termenul prescris de bătrân, ne-am despărţit de patronul barului, urându-i mari succese comerciale şi felicitându-l pentru căsătorie, după care ne-am postat într-un loc de unde puteam să spionăm mişcările celor din maşină fără să fim văzuţi. In ciuda distanţei, a întunericului şi a faptului că vederea mea nu mai avea agerimea de odinioară, am reuşit să-mi dau seama că tipii ăia erau bine făcuţi, dar nu şi profesionişti, fiindcă ţineau geamurile lăsate şi radioul dat tare. Am întrebat-o pe Emilia dacă putea să vadă numărul maşinii şi, în caz afirmativ, dacă el corespundea celui pe care-l memorase în acea după-amiază, iar ea mi-a răspuns la prima întrebare că da şi la a doua că nu. Cu asta ne îndeletniceam când am constatat, nu fără uimire, că maşina o lua din loc şi se pierdea pe stradă. Am înşfăcat-o pe Emilia de mână şi-am zbughit-o spre intrarea în bloc, unde ne aştepta fudul şi gâfâind isteţul bătrânel. Am intrat, moşul a încuiat uşa de două ori cu cheia şi ne-a spus:

— Iute, la lift, că acuşi se-ntorc. Ajungând la locuinţa lui, a tras câteva temenele pline de curtoazie şi ne-a invitat să intrăm, scuzându-se dinainte pentru dezordine. Avea un apartament micuţ, nu prea diferit de al Emiliei, mobilat cu strictul necesar. Pereţii erau acoperiţi de cărţi, iar pe scaune şi pe jos tot cărţi se găseau. Totul era acoperit cu un strat de praf gros de un deget.

— Daţi-mi pardesiul, a zis bătrânelul. I l-am dat şi a scos un fluierat de uimire la vederea veşmintelor mele de chinez. El purta aceeaşi pijama de dimineaţă. L-am întrebat cum reuşise să se debaraseze de maşină şi pe figură i-a apărut o expresie şugubeaţă.

— Am un furtun de udat plantele de pe balcon. L-am coborât până aproape de fereastra maşinii şi l-am conectat la ţeava de gaze. N-aţi simţit mirosul când aţi trecut pe-acolo? 98 alte năzbâtii – Ba da, i-am zis, dar am crezut că e vreo scurgere.

— Asta şi-au închipuit şi ei, probabil, aşa că au plecat să caute alt loc de pândă. Eu aş fi vrut să-şi aprindă o ţigară şi să sară în aer. Bum! Bum! Dar i-a alarmat miasma asta de pârţ stătut, pe care compania de gaze o bagă în conducte. Ghinion. A, uite că se-ntorc. Mă duc să trag furtunul ca să nu se prindă şi să închid gazele, că cine ştie cât îmi vine factura. Şi dacă tot sunt la bucătărie, ce să vă ofer? Proviziile mele sunt firave şi beau doar apă de la robinet, dar dacă vă e foame…

— Mulţumim, don Plutarquete, tocmai am cinat copios; vă dăm şi-aşa destulă bătaie de cap venind la ora asta.

— Nici vorbă. Eu stau mereu nopţile să studiez. Ziua e multă gălăgie, cu atâtea şantiere şi atâtea maşini. Chiar cercetam terfeloagele astea pe care abia le-am primit – ne-a arătat nişte volume enorme care încununau piramida de cărţi înălţată pe birou. Ştiaţi că Filip al II-lea a avut un văr pe care-l chema tot Filip şi că îşi scriau săptămânal scrisori? O universitate americană tocmai a publicat ediţia în facsimil a scrisorilor. Extraordinară corespondenţă! Dar parcă aveaţi nişte fotografii, dacă am înţeles bine.

— Aşa-i. Dacă sunteţi amabil…, i-am spus, după care am scos din buzunarul interior al pardesiului albumul de fotografii subtilizat din agenţia teatrală şi i l-am dat bătrânului, care a făcut loc de bine, de rău pe birou, şi-a pus ochelarii şi a început să-l studieze cu multă bunăvoinţă.

— Ce mai colecţie de fete! A exclamat el, văzând pozele aspirantelor. La asta voiaţi să mă uit?

— Nu. Concentraţi-vă pe secţiunea masculină, i-am spus. Apoi, dacă vă place, vă lăsăm albumul ca să vă bucuraţi de el după pofta inimii. S-a strâmbat puţin, dar a făcut ce i-am zis şi nu după multă vreme a strigat: 99 labirintul măslinelor – Ăsta-i unul! Ăsta-i unul dintre cei care i-au vandalizat casa domnişoarei Trash!

— Sunteţi sigur? L-am întrebat, uitându-mă neîncrezător la ochelarii lui cu dioptrii mari.

— Doar nu vă închipuiţi, a zis el, ghicindu-mi gândurile, că o spionez pe domnişoara doar cu sărmanii mei ochi obosiţi. Dintr-un sertar al biroului a scos un binoclu uriaş, pe care mi l-a întins:

— Nemţesc, de război. Cu ăsta nu ratezi nici un amănunt, vă asigur. Am privit pe fereastră cu binoclul şi am văzut o doamnă spălând vasele. Intre timp, Emilia se apropiase de birou şi se uita la poza presupusului spărgător.

— Enrique, a spus ea. Enrique Rodrâguez, alias Boborowsky. Il ştiu de la agenţie. Cred că face teatru pentru copii, un gen pentru care nu sunt dotată, publicul meu fiind mai degrabă cel postpuber.

— Teatru pentru copii? M-am mirat. Comisarul Flores ne-a spus că Toribio era pederast.

— Nu crezi că împingi lucrurile prea departe? A zis Emilia, care se aricea de fiecare dată când cineva îl vorbea de rău pe defunctul ei amic.

— Copii, nu credeţi că ar fi trebuit să mă puneţi cât de cât la curent cu ce se întâmplă? A intervenit bătrânelul.

— Aşa-i, a recunoscut Emilia. V-am amestecat în beleaua asta fără să aveţi habar de nimic.

— Şi ce-i mai rău, am adăugat, e că nici n-o să vă putem explica mare lucru, fiindcă suntem la fel de încurcaţi ca la început. De-aia ne şi aflăm aici, poate cu preţiosul dumneavoastră ajutor ne mai limpezim. Deocamdată, uitaţi-vă mai departe peste album, don Plutarquete, fiindcă sunt sigur că o să daţi peste un alt borfaş. 100 alte năzbâtii 101 Profeţia mea s-a împlinit după alte trei pagini. Emilia nu-l cunoştea pe tip, dar sub poză figura numele lui, Hans Forceps, precum şi o adresă din Cornelia.

— Crezi că Enrique şi Hans sunt cei care au răpit-o pe Măria Pandora? M-a întrebat Emilia.

— E posibil, am zis, deşi mă cam îndoiesc. In primul rând, n-avem nici o dovadă că prietena ta a fost răpită. In al doilea rând, sunt mai degrabă înclinat să cred că podoabele astea două sunt cei care m-au surprins azi după-amiază la ieşirea din agenţia teatrală, caz în care n-ar fi putut să aibă vreo legătură cu dispariţia în chestiune. Ca să v-o spun pe-a dreaptă, încep să deslușesc prin ceaţa asta ce se întâmplă de fapt, deşi mai sunt o sumedenie de lucruri neclare. Veteranul erudit m-a somat să-l pun odată la curent cu antecedentele cazului, ceea ce am făcut cu dragă inimă, fiindcă sărmanul de el o merita pe deplin, dar când am isprăvit cu istorisirea peripeţiilor noastre, în ciuda naturalei şi legendarei mele capacităţi de sinteză, se făcuse târziu şi toţi trei muream de somn. M-am uitat pe fereastră şi am văzut că maşina era parcată tot acolo, în apropierea terenului.

— Trebuie să-i păcălim cumva ca să ieşim de aici, am rostit.

— Şi unde să ne ducem? A întrebat Emilia cu ochii mijiţi şi glasul văicăreţ.

— Nicăieri! A exclamat istoricul vetust cu o surprinzătoare energie. O să petreceri noaptea aici. Nu v-a văzut nimeni intrând, iar pe mine nu cred că mă bănuiesc. Sunteţi la adăpost în casa asta. Mare lucru n-am să vă ofer, dar domnişoara Trash poate dormi în patul meu, iar mandarinul aici de faţă şi cu mine o să ne descurcăm. Şi să nu-mi faceţi fasoane, a adăugat el, anulându-ne protestele cu fermitate. Eu trebuie să vă mulţumesc pentru companie. Adevărul e că de la o zi la alta mi-e tot mai frică să mă culc labirintul măslinelor fără să am pe cineva aproape la care să apelez dacă... În fine, obsesiile bătrâneţii. Singurătatea nu-i o scofală în viaţă, iar la vârsta mea tot ce atinge se preschimbă în fiere. Iertaţi-mă că devin melodramatic şi, mai ales, că folosesc nişte figuri de stil atât de perimate, dar trăiesc cufundat în lecturile mele şi aproape că am uitat cum vorbesc oamenii.

— N-aveţi rude, don Plutarquete? l-a întrebat Emilia.

— Nu, a răspuns bătrânul destul de sec. Am intuit în trecutul lui existenţa unei poveşti sentimentale, pe care flecarul cel studios avea mare chef să ne-o istorisească, dar fie din pricină că oboseala ne pleoştise, fie din timiditate ori din altă cauză, nici Emilia şi nici eu n-am reuşit să-i punem întrebarea care i-ar fi dezlănţuit tirada. Astfel că ne-am mulţumit să acceptăm ospitalitatea pe care ne-o oferea, cu mari dovezi de entuziasm şi recunoştinţă, însă Emilia a refuzat să-i ia patul amabilului profesor, aşa că a urmat o politicoasă şi plicticoasă rundă de negocieri, din care a reieşit că bătrânul avea să doarmă în patul lui, Emilia în salon, pe două fotolii unite, iar eu – pentru variaţie – pe duşumeaua tare. Ne-am dus pe rând la baie şi apoi ne-am ocupat fiecare locul ce ne fusese desemnat. Mi-am sprijinit capul pe un volum de istorie medievală gros şi era cât pe-aci să cad într-un somn profund, când am auzit glasul Emiliei care, din fotoliile ei moi, avea chef de conversaţie.

— Dormi?

— Încerc. Ce vrei? Am mârâit urâcios.

— Mă gândeam că nu-i înţeleg pe bărbaţi, a spus ea.

— Nici eu, dacă asta te consolează.

— Nu la asta mă refeream, a sărit ea. Şi nu mai face pe prostul, că înţelegi ce-am vrut să zic. Nu înţelegeam, dar m-am abţinut să-i spun asta şi am încercat să-i descifrez singur hieroglifa. Dar, înainte de-a ajunge la vreo concluzie, am adormit buştean. Şi am avut 102 alte năzbâtii 103 un vis în care se făcea că mă plimbam prin parcul balamucului într-o dimineaţă senină de iarnă. Şi cum dădeam colţul unei alei care de fapt nu ducea nicăieri, ci doar ocolea zidul şi se sfârşea la intrarea din spate, cea folosiră pentru descărcarea materialelor şi pentru evacuarea discretă a catatonicilor, mi-am dat seama cu stupoare că aleea se bifurca şi că, dacă o luai pe cea din dreapta, ajungeai într-un luminiş retras, izolat de restul parcului printr-un rând de chiparoşi tunşi. In mijlocul luminişului se afla un heleşteu cu apă de culoare întunecată şi străvezie, iar pe fundul lui se întrevedea forma distorsionată a ceea ce părea să fie o valijoară. Iar când mi-am suflecat mânecile ca să încerc s-o scot din apă, don Plutarquete, care îşi făcuse apariţia acolo pe nepusă masă, mi-a zis aşa: „N-o să izbuteşti să scoţi valijoară până nu dezlegi misterul fetei care s-a înecat în heleşteul ăsta acum doi ani.” Asta era tot ce mi-am amintit din vis şi la trezire m-a încercat o mâhnire tulburătoare. In ciuda problemelor comune şi a celor de care avea parte fiecare din motive de sex, condiţie sau circumstanţe, noaptea ne-a oferit un somn întremător şi aurora ne-a găsit odihniţi, vioi şi bine-dispuşi. Dintr-un amalgam negricios pe care am reuşit să-l desprindem de pe fundul unui borcan şi nişte apă caldă ne-am făcut cafea şi don Plutarquete a dezgropat dintr-un dulap plin de cărţi o bucată de chec care, pus la muiat, s-a dovedit comestibil, nu însă şi gustos. După terminarea micului dejun, octogenarul cel învăţat, parcă revenit la vârsta împăunării, a început să ne istorisească o poveste incoerentă care, judecând după chicotelile şi fandoselile pe care le strecura uneori, trebuie să fi fost tare deocheată şi, după cum mi s-a părut că înţeleg, avusese loc într-un bordel din Vie, pe la începutul secolului.

M-am văzut silit să-l întrerup ca să-i reamintesc Emiliei că ne presau alte treburi şi din cauza asta mi s-au labirintul măslinelor 104 aruncat priviri tăioase. Intre timp şi răsunând oarecum uşuraţi, constataserăm că maşina dispăruse, dar nu ni s-a părut deloc prudent ca Emilia, cu toate insistenţele ei, să meargă până la ea acasă după nişte haine curate. Aşadar, am închis acest capitol şi le-am expus în termeni militari succinţi planul pe care-l trasasem pentru ziua respectivă, plan care, deşi nu a suscitat admiraţia la care mă aşteptam în rândul celor prezenţi, a fost aprobat în unanimitate şi fără amendamente. Nu prea mai aveam bani şi maşina Emiliei avea nevoie de benzină. Mărinimosul bătrânel ne-a împrumutat ce avea la îndemână. Mi-am prins din nou codiţa pe care o agăţasem de un umeraş la culcare, am ieşit fără zăbavă în stradă şi, urmându-mi instrucţiunile, Emilia a condus până la aeroport. Ajunşi la terminal, am trecut în revistă gloata care mişuna pe acolo şi în scurt timp am detectat doi indivizi care purtau la rever emblema vizibilă a lui Real Club Deportivo Español şi se prefăceau că citesc nişte ziare în limba germană. Cum niciunul dintre ei nu scăpa din ochi magazia de bagaje, am întrebat-o pe Emilia dacă-i văzuse vreodată pe la agenţia teatrală, iar ca urmare a răspunsului ei negativ am dedus că erau poliţiştii pe care comisarul Flores îi postase aseară acolo sau cei care-i înlocuiseră. Convins că doar forţele de ordine şi nu cele ale răului dădeau târcoale pe acolo, am intrat la toaleta bărbaţilor şi, spre marea perplexitate a celor care îşi slujeau metabolismul în acel loc, am scos din mâneca chimonoului trei ouă cumpărate pe drum şi mi le-am spart pe faţă, cu scopul de a-i da tenului meu palid o nuanţă mai potrivită cu veşmintele. Odată încheiată această operaţiune, m-am îndreptat fără grabă spre magazia de bagaje, am dat bonul şi am aşteptat să mi se dea valijoara. N-am observat semnalul pe care magazionerul li l-a adresat celor doi pândari, nici că aceştia şi-au înlocuit cele două ziare cu alte năzbâtii tot atâtea pistoale. Între timp, magazionerul aşezase valijoara pe tejghea şi încerca să se ascundă printre nişte baloturi, pentru cazul în care s-ar fi declanşat un schimb de focuri. Cu coada ochiului, am văzut că cei doi poliţişti se apropiau de mine şi în coaste am simţit metalul dur a ceea ce am presupus că erau armele lor. Am simulat supărarea şi surprinderea şi am emis nişte sunete guturale, care se presupunea că semănau cu limba chineză.

— Sunteţi arestat şi vi se confiscă valijoara, mi-a spus unul dintre poliţişti. Aveţi dreptul să vă sunaţi avocatul şi, dacă e cazul, să chemaţi un translator, dar, evident, statul spaniol nu îşi asumă niciuna dintre aceste eventuale cheltuieli. Şi-acu' mişcă, dihanie. M-au condus într-o cămăruţă, m-au aşezat pe un taburet şi au îndreptat spre faţa mea nepăsătoare un reflector de mare putere, care după trei secunde a făcut să sară toate siguranţele din aeroport.

— Nume, prenume, domiciliu şi profesie, s-a răstit la mine unul dintre poliţişti.

— Pio Clip, strada Indulgenţei, 27, China, import-export, am recitat fără ezitare.

— Motivul călătoriei?

— Bisnis.

— Valijoara asta vă aparţine?

— Da, domnule.

— Ce conţine?

— Mostre comerciale.

— Deschide-o.

— Mi-am uitat cheia în China. O puteţi forţa, dacă doriţi. N-au aşteptat altă invitaţie. Odată deschisă valijoara, s-au uitat unul la altul cu nedumerire. Era limpede că se aşteptau să găsească altceva.

— Ce-i asta? 105 labirintul măslinelor – Hârtie de orez, am zis.

— Păi, pare hârtie igienică.

— Atingeţi-o şi o să-i sesizaţi textura fină. Foarte apreciată de artiştii din toată lumea.

— Nu cumva e hârtie de răsucit ţigări cu droguri?

— Ferească Dumnezeu. Cei doi poliţişti s-au dus într-un colţ şi s-au sfătuit în şoaptă. În scurt timp, s-au întors şi mi-au spus să mă car de-acolo şi să nu mai tulbur ordinea publică, dacă nu vreau să dau de necaz.

— Pot să-mi iau marfa? I-am întrebat. Au încuviinţat şi am ieşit satisfăcut cu valijoara. Emilia mă aştepta în afara terminalului, cu motorul maşinii pornit.

— Totul a mers ca uns, i-am zis. Dă-i bătaie. Profesorul cel isteţ, care scruta orizontul de pe balcon, ne-a transmis un semnal care însemna: pe front nimic nou şi/sau înainte cu farurile. Ajunşi în casă şi pe când eu îmi săpuneam faţa, luptându-mă să scap de ouăle, care se întăriseră şi mi se lipiseră de piele cu fidelitatea cuvenită, Emilia i-a povestit episodul de la aeroport amfitrionului nostru, iar acesta, în loc de comentarii, a dat din umeri, şi-a strâns buzele şi a pufnit, ca şi cum isprava pe care o reuşisem ar fi fost lipsită de merite. Mi-a venit, surprinzându-i reacţia la ieşirea mea din baie, cu trăsăturile jumulite, să-i trag un binemeritat şut în ochelari, dar m-am abţinut fiindcă, în ciuda aversiunii pe care o avea pentru mine, sărmanul bătrân se purtase exemplar şi, de asemenea, fiindcă nu puteam să ne îngăduim ca micile frecuşuri provocate de orice coabitare să ne abată de la drumul nostru. Aşa că m-am făcut că nu bag de seamă şi i-am spus Emiliei să ia legătura cu prietenul ei de la Circulaţie, ca să vedem dacă reuşeam să aflăm ceva despre maşina neagră cu ajutorul căreia scăpase de urmărirea noastră tipa care se dădea drept menajeră. Iniţial, funcţionarul în ches106 alte năzbâtii tiune s-a arătat reticent, fie pentru că trecea printr-o criză de conştiinţă, fie fiindcă se temea de rigurozitatea noilor autorităţi municipale în exercitarea mandatului, fie din alte motive similare, până când i-a reamintit Emilia despre un weekend petrecut în Baqueira-Beret, la a cărui invocare conţopistul şi-a abandonat probitatea şi a promis să-i telefoneze după ce avea să consulte registrele corespunzătoare. Ceea ce a şi făcut cât ai zice peşte, ca să ne informeze că maşina neagră era înregistrată pe numele societăţii „Măsline Umplute El Fandanguillo", despre

care nu avea cum să ne dea referinţe, fiindcă respectiva firmă nu intra în jurisdicţia lui. Emilia i-a mulţumit din suflet pentru amabilitate, s-a eschivat cât a putut din faţa propunerilor care o asaltau de la celălalt capăt al firului, a închis şi ne-a transmis ceea ce tocmai am menţionat. Puţin, fără îndoială, ca să nu zicem nimic, adăugau datele astea cazului nostru.

— Deşi n-ar fi tocmai rău, am spus, să-mi bag nasul prin firma aia, după ce-o să termin treaba pe care îmi propun s-o fac în continuare. Mau întrebat ce treabă era aia şi le-am răspuns:

— In primul rând, să-mi fac rost de nişte haine mai puţin ţipătoare. Iar în al doilea, să vizitez pentru a treia şi, sper, ultima oară agenţia teatrală. Cu valijoara.

— Nu-i periculos? M-a întrebat grijulie Emilia.

— Fireşte că e, am zis, dar trebuie să risc. In plus, am de gând să iau tot fel de măsuri de precauţie. Deocamdată, hai să ne concentrăm pe găsirea unui costum....

— Azi-dimineaţă, a intervenit don Plutarquete, am fost la curăţătorie ca să-l iau pe al meu. Nu ştiu dacă o să vă vină prea bine, dar, dacă vi se potriveşte, vi-l împrumut cu multă plăcere.

— In nici un caz, domnule profesor, am zis eu mişcat, nu pot accepta.
 Mie costumul ăsta nu-mi foloseşte la nimic, mai ales acum, că se apropie vara şi sunt sigur că o să aveţi grijă de el ca şi cum v-ar aparţine. Staţi să mă uit pe unde l-am pus. A dat de costum într-unui dintre dulapurile pline de cărţi şi mi l-a oferit foarte mândru. Un costum de lână gri-perle, lucios pe la coate şi în fund, deşirat pe la manşete şi revere, dar chiar şi aşa, cel mai bun, de departe, pe care l-am avut vreodată în viaţă, iar după cum mergeau lucrurile, nici nu mi se arăta un altul. L-am îmbrăcat cu cea mai mare grijă să nu-l şifonez şi-am dat fuga să mă privesc în oglinda din baie. Don Plutarquete era cu mult mai scund decât mine şi de departe mai amplu în circumferinţă, dar, în linii mari şi ţinând seama că nu am, iertată fie-mi modestia, o înfăţişare tocmai rea, îmi venea destul de bine, deşi n-aveam cămaşă, cravată şi alte fleacuri care, fără să fie indispensabile, mi-ar fi completat în bine ţinuta. Am revenit în salon simţindumă alt om.

— Cum e? Am întrebat, îmbujorându-mă.

— Clasa-ntâi, a exclamat generosul erudit, dar ridicaţi-vă pantalonii, că vă atârnă turul pe la genunchi. Dovedind acel simţ practic de care au parte femeile, Emilia a găsit un cordon şi a improvizat o curea. Don Plutarquete mi-a adus şi pantofii lui, dar nu mi s-au potrivit. Cum ciorapii erau negri, mi-am zis că nimeni n-o să-şi dea seama că nu eram încălţat. Am luat valijoara şi mi-am îngăduit câteva clipe să visez cu ochii deschişi că eram un director care pleca de acasă spre bancă pentru a contribui la bunăstarea naţiunii. Ce păcat, mi-am zis în sinea mea, că împrejurările mi-au fost atât de potrivnice, fiindcă trebuie să recunoaştem că am stofă!

Capitolul 11 somn şi raţiune O 1 C/-am dat Emiliei ultimele instrucţiuni la colţul străzilor Balmeş cu Pelayo:

— Ţine bine minte ce ţi-am spus: când mă vezi că ies, te iei după mine fără să te vadă cineva. Când las să cadă batista asta albă, pe care am găsit-o în buzunarul pantalonilor şi pe care sigur n-au văzut-o cei de la curăţătorie, fiindcă-i cam jegoasă, te duci la cel mai apropiat telefon şi-l anunţi pe comisarul Flores. Dar asta numai dacă las batista să cadă. Până atunci, nu. E limpede?

— Da, domne, da. Am lăsat-o în maşină, îndurând injuriile adresate de ceilalţi şoferi pentru că bloca jumătate din carosabil şi, nu fără oarecare strângere de inimă, am pătruns în clădire, l-am salutat pe portar, care nu m-a recunoscut, şi-am urcat la agenţie. Uşa era închisă, dar prin geamul opac se vedea că era ceva activitate înăuntru. Am deschis uşa şi m-am strecurat în local. La biroul din fund stătea un individ cu faţa suptă şi părul creţ, îmbrăcat într-un veston cu pătrăţele negre şi albe, căruia îi dădea nişte explicaţii un vlăjgan aproape întins peste masă. Primul era gata să-i răspundă când ochii i s-au oprit pe distinsa mea persoană.

— Mucles! A exclamat el. Eu m-am prefăcut că nu pricep şi m-am întors când spre stânga, când spre dreapta, legănând valijoara pentru ca oricine ar fi fost interesat de ea s-o poată remarca. O secretară foarte tânără, cu părul unsuros şi trăsături cam 109 labirintul măslinelor 110 neplăcute, m-a întrebat ce vreau. Am adoptat o atitudine pe care aş numi-o dibace şi i-am spus că aş vrea să devin o stea a celei de-a şaptea arte, că îmi fusese recomandată agenţia lor şi că o rog să mă ducă la director. Secretara mi-a spus să aştept puţin şi mi-a arătat bancheta lipită de perete, pe care îşi omorau timpul o doamnă între două vârste strident machiată şi un pitic. Piticul se distrajucându-se cu un baston, iar doamna scoţând suspine. Ca să încep o conversaţie, am întrebat cine era ultima persoană. Doamna s-a indicat întâi pe ea, apoi a arătat spre pitic.

— Suntem împreună, a zis ea, fără să se oprească din oftat. Piticul a schiţat o împunsătură cu bastonul spre ea. Secretara a revenit, spunând că domnul director mă primeşte imediat. Am salutat perechea cu o plecăciune şi m-am îndreptat spre masa celui cu vestonul în pătrăţele. Vlăjganul traversase încăperea şi se postase de gardă lângă ieşire. M-am ridicat pe vârfuri ca să privesc peste balcon şi să văd dacă maşina Emiliei mai era în faţa clădirii, dai n-am reuşit s-o descopăr în viermuiala aia de vehicule care circulau ca la înmormântare. Domnul director mi-a întins o mână gelatinoasă şi rece, iar eu i-am strâns-o jovial.

— Cu ce pot să vă fiu de folos? A zis el. Am arborat cel mai tare zâmbet şi-am aşezat valijoara pe masă, făcând pe prostul.

— Vreau gloria scenei, i-am spus.

— Aveţi experienţă?

— Nu, domnule, dar sunt foarte dârz. M-a privit cu o expresie neîncrezătoare. Nu părea să fi observat valijoara sau, în caz contrar, se prefăcea de minune.

— Ce ştiţi să faceţi?

— Să cânt şi să recit.

— Solfegiu?

— Asta, nu.

Alte răbdări – Uite ce-i, băiete... Îmi permiţi să te tutuiesc? I-am spus că ar fi o onoare pentru mine şi a continuat aşa:

— Uite ce-i, băiete, o să-ţi vorbesc cu toată sinceritatea, ca şi cum i-aş vorbi unui fiu dacă l-aş avea şi mi-ar spune ce mi-ai spus tu adineauri: profesiunea asta e foarte dură. Puţini reuşesc, majoritatea se pierd pe drum. Aş putea să-ţi povestesc nişte cazuri cutremurătoare. N-o fac pentru că ştiu că ar fi inutil. Când ţi se pune pata cu scena, nu ţi-o mai scoate nimeni din cap. Ştiu asta din proprie experienţă, am fost însurat cu o cupletistă. Căsnicia noastră a fost un iad. Bine că n-am avut copii. Am auzit că acum e cuplată cu un tâmplar de pe strada Pinului. Nu-i mai port pică, dar mi-au trebuit opt ani să mă vindec. M-a costat o avere, dar degeaba: rănile sufleteşti nu se cicatrizează niciodată. Prin provincie ai fi dispus să joci? I-am spus că eram dispus să fac orice. A făcut un gest de lehamite şi s-a ridicat. Am observat că avea un picior mai scurt şi că purta o gheată ortopedică.

— Urmează-mă, a zis el, fără să mă privească. O să dai o probă. Să n-ai emoţii. In profesia asta nu poţi să ai emoţii. Cum zic americanii: le choux must go on. Am traversat agenţia, el şchiopătând şi eu la fel, fiindcă nu reuşesc să scap de mimetism când merg pe lângă un şchiop, iar vlăjganul care stătea de pază ne-a deschis uşa. Până atunci nu apucasem să mă uit la figura lui, dar când am făcut asta, mi-am dat seama că era nimeni altul decât Hans Forceps, cel pe care don Plutarquete îl identificase drept unul dintre intruşii din casa Emiliei. Înainte de-a ieşi, directorul i s-a adresat secretarei cu părul unsuros.

— Fato, ies o clipă. Dacă sună, mă-ntorc repede. Apoi, vlăjganului:

— Hans, vino cu mine să m-ajuţi cu luminile. Şi mie: 111 labirintul măslinelor 112 – Avem un mic teatru aici, pe-aproape, pentru repetiţii şi cursuri de seară. Prefer să ţin probele la teatru, nu aici, de faţă cu toată lumea. Îmi place să lucrez serios. Poate c-ai auzit multe poveşti despre lumea spectacolului: poveşti de alcov, înţelegi la ce mă refer. Eu nu-s dintre ăia. Eu, de când am început afacerea asta, acum cincisprezece ani, nu mi-am tras-o cu nimeni. Ca să-nţelegi ce serios sunt. La naiba, Hans, cheamă liftul! A venit liftul şi-am intrat toţi trei în ceea ce, potrivit plăcuţei, se numea „cămăruţă", dar pe care eu l-aş fi numit simplu „ascensor", şi-am început coborârea. Odată ajunşi jos, a fost cât pe-aci să sar în sus de bucurie văzând în faţa clădirii maşina Emiliei, care fără îndoială dăduse ocol cvartalului şi parcase iar aiurea, provocând ambuteiajul de rigoare. Dar scurtă avea să-mi fie acea euforie, fiindcă de îndată ce-am făcut un pas spre stradă, am simţit pe braţ mâna lui Hans şi am auzit glasul şchiopului care îmi spunea:

— Nu pe-acolo, voinicule! O luăm pe scurtătură: mai scurt şi mai discret. Ne-am cufundat în adâncimile cavernoase din spatele portarului şi, printr-o deschizătură prin care aproape că trebuia să te prelingi, am ieşit într-un fel de loc întunecos pe al cărui tavan treceau ţevi crăpate, pe când pe pereţi se aliniau contoare de apă, gaz şi electricitate; se mai vedeau pe-acolo nişte rotoare despre care am presupus că erau de la motorul liftului, o grămadă de catrafuse inutile şi nişte pungi negre de gunoi. Am urcat apoi pe nişte scări alunecoase şi înguste şi-am ieşit pe o uşiţă într-o curte interioară populată de o sumedenie de pisici care au tulit-o mieunând la apariţia noastră şi unde, fără îndoială, se deversau apele menajere ale vecinilor, fiindcă a trebuit să trecem peste nişte bălţi cu o spumă maronie, emanând o miasmă plăcută de detergent în descompunere. Şchiopul a deschis apoi o uşă de fier ruginit şi am intrat într-un garaj alte răbdări unde se aflau un camion iară roţi şi câteva motociclete în diverse stadii de dezasamblare. Iar în capătul celălalt al acestui emporiu tehnologic se vedea o altă uşiţă, pe care am ieşit în strada Tallers şi, astfel, la lumina zilei. Ajunşi în stradă, Hans m-a înşfăcat şi mai straşnic de un braţ, iar şchiopul mi s-a atârnat de celălalt, astfel că a trebuit să renunţ la orice plan de scăpare ce mi-ar mai fi putut trece prin minte. Şi-aşa am ajuns pe strada Ramalleras şi ne-am oprit dinaintea a ceea ce era, fără îndoială, uşa unui depozit, în care şchiopul a bătut cu vârful ghetei. S-a deschis o ferestruică în cadrul căreia a apărut o figură. M-am străduit să scap din strânsoarea celor patru mâini, spunând următoarele:

— Nu vă pierdeţi vremea cu mine. Cred că n-am nici vocaţie, nici talent. Dar, firește, nici nu m-au băgat în seamă. Cel care ne scrutase prin ferestruică ne-a dat drumul înăuntru şi a încuiat după noi. Acum nu mai era cazul să continue comedia şi cei trei ticăloşi au izbucnit în hohote frenetice. Am încercat să-i trag şchiopului un şut în piciorul sănătos, doar-doar o cădea, însă mă ţineau bine şi nu le-am provocat alt rău decât chinul înjurăturilor mele abătut asupra psihicului lor, care nu prea dădea pe-afară, judecând după desfătarea care-i cuprindea la auzul sudălmilor. Brusc, vocea autoritară a directorului agenţiei s-a făcut auzită peste însufleţirea generală.

— Enrique, a ordonat el direct, înţeapă-l. M-am gândit că aveam să simt o lamă rece de oţel în carne şi-am început să urlu din toţi bojocii. Şchiopul s-a mulţumit să zică:

— Strigă, strigă, oricum nu te ia nimeni în seamă. Să fi văzut ce piese de teatru am repetat aici: zbierete în toată legea. Sincer vorbind, mie teatrul ăsta modern mi se pare o bătaie de joc. Dar, ce să-i faci? Asta cere publicul tânăr. 113 labirintul măslinelor 114 Eu, dacă-l am pe Benavente, le dau cu flit celorlalţi. Alea scene! La naiba, Enrique, de ce nu-l înţepi odată? Enrique a scos un cuţit cu lama de vreo palmă şi jumătate şi s-a apropiat de mine pe la spate. Am închis ochii şi în minte mi-au năvălit, cum se-ntâmplă în cazuri de-astea, amintiri fragmentare din copilărie. Nici aşa ideea de-a pleca pe lumea ailaltă nu mi-a devenit mai plăcută. Am urlat din nou. Enrique a tăiat cordonul care îmi ţinea pantalonii costumului împrumutat de don Plutarquete, iar aceştia mi-au

căzut la picioare. Mi-era scris, oare, să sufăr vreo umilinţă înainte să mor? Am simţit o înţepătură în fesa dreaptă. Nu o înţepătură de cuţit, ci una de ac. M-a cuprins o copleşitoare stare de somn şi de bine. Am auzit înăuntrul craniului tumultul valurilor şi mi-am pierdut cunoştinţa. Am fost convins că dădusem ortul popii şi ajunsesem să-mi văd scheletul încă acoperit de materie organică pe o pajişte cu floricele sălbatice, străbătută de pâraie cristaline şi şerpuitoare. Mi se pare că m-am întrebat dacă în acel colţ de rai nu cumva se găseau şi alte minunăţii, eu având o aplecare firească spre estetica vizuală şi că, în loc de orice alt răspuns, am zărit un măgăruş alb care se apropia zbenguindu-se, iar pe spinarea lui suavă călăreau trei copilite ce nu păreau să adune împreună treizeci de ani. Acest amănunt m-a făcut să bănuiesc că nu trecusem încă pe lumea cealaltă, fiindcă, deşi nu mă îndoiesc că cine mă aşteaptă acolo îmi cunoaşte cele mai ascunse dorinţe, tare m-aş mira să fie atât de dispus să mi le împlinească. Astfel că m-am străduit din răsputeri să alung departe de mine ceea ce avea aerul să fie o halucinaţie şi să revin, nu fără regret, la lumea tangibilă, pentru care simt un ataşament ce frizează obsesia, chiar dacă s-a dovedit mereu ingrată faţă de mine. Dar mare mi-a fost dezamăgirea când, deschizând pe jumătate pleoapele, am văzut la mai puţin de alte răbdări o palmă de nasul meu chipul unei femei frumoase, după gustul meu, care mă urmărea cu o figură plină de speranţă.

— De data asta, am murmurat, nu mai e cale de-ntoarcere: sunt mort. Insă de îndată ce-am rostit fraza asta, deţinătoarea chipului drăgălaş mi-a ars o palmă răsunătoare peste meclă, iar odată cu ea mi-a renăscut şi speranţa că eram viu. Două lacrimi mari de bucurie mi-au alunecat pe obraji până mi s-au poticnit în fălcile bărboase, în timp ce o voce cunoscută mi-a spus:

— Să nu-mi adormi iarăşi, la naiba. Treptat, am început să disting puţin câte puţin trăsăturile Emiliei, partea superioară a truptdui ei şi o mână grijulie care se pregătea să mă plesnească din nou.

— Nu mă mai lovi, am reuşit să articulez. Mi-am venit în fire.

— M-ai speriat rău, a spus ea. De vreo oră tot trag de tine.

— Am avut un vis tare ciudat.

— Nu-i nevoie să mi-l povesteşti, m-ai făcut destul să mă ruşinez cu ce-ai spus. Pe bune, chiar aşa degenerat eşti?

— Nu, dragă, am dat-o eu la-ntors, pur şi simplu m-au drogat. Unde mă aflu?

— In teatrul din strada Ramalleras. Te-am aşteptat la intrarea agenţiei, cum ne-am înţeles, dar văzând că timpul trecea şi tu nu apăreai, am decis să dau o raită pe-aici. Uşa era încuiată, aşa că a trebuit să chem un lăcătuş şi să inventez o grămadă de minciuni ca să-mi deschidă. Bănuiesc că n-a crezut nimic din ce i-am spus, fiindcă mi-a cerut o avere pentru un fleac de cinci minute. Ţie ce ţi s-a întâmplat? I-am povestit cele petrecute şi m-a privit uimită.

— Nu înţeleg, a zis apoi.

— Ce anume nu înţelegi?

— Că ţi-au făcut ce ţi-au făcut, dar nu ţi-au furat valijoara. 115 labirintul măslinelor Şi, spunând asta, mi-a arătat scaunul alăturat celui pe care stăteam, unde, într-adevăr, se afla valijoara.

— Nu te mira, am spus, luând valijoara şi aşezându-mi-o pe genunchi. Cei de la agenţie n-au urmărit nici o clipă să-mi ia valijoara. Ca de obicei, deducţiile mele sunt bune şi, dacă ai un pic de răbdare, te lămuresc cum stă treaba. Mai întâi însă, dă-mi voie să verific ceva. Am deschis valijoara. Aşa cum mă aşteptam, era ticsită de bancnote aflate în circulaţie, la fel cum mi le înmânase odinioară fălosul ministru, azi doar un cadavru descompus. Peste teancurile de bani se afla un plic fără destinatar sau timbru, iar în colţul din stânga sus se vedea antetul agenţiei teatrale. L-am deschis şi am scos o scrisoare care suna aşa: Stimate prieten, Sper ca scrisoarea de faţă să vă găsească bine şi sănătos. La fel pe mine. Adio. Mulţumesc. Alăturat scrisorii veţi găsi banii. Număraţi-i şi veţi constata că nu lipseşte nici un sfanţ, n-am avut nici cea mai mică intenţie de a ni-i însuşi. De fapt, treceam printr-o perioada mai grea şi cui oare nu i se poate întâmpla asta, aşa că am îndrăznit să abuzăm de încrederea dvs., luând respectiva sumă cu titlu de împrumut pentru a plăti o scadenţă care ne presa. Prietenul nostru comun Muscle Power, pe care aţi avut plăcerea să-l cunoaşteţi şi să-l asasinaţi, ne-a precizat că nu v-ar deranja. A fost o neînţelegere şi toată vina o poartă Muscle Power. Ne bucurăm de ce i s-a întâmplat. Aţi făcut foarte bine, cu banii altora nu-i de glumit. Considerăm că acum, când toate s-au lămurit, n-o să mai fiţi supărat pe noi. Consideraţi că am făcut toate astea nu dintr-un interes personal, ci pentru arta scenică întotdeauna aşa de rău tratată şi lipsită de orice sprijin oficial. 116 alte răbdări Bun, asta e, trebuie să ne despărţim. Scuzaţi deranjul şi nu ne purtaţi pică. Un salut plin de afecţiune semnat Conducerea şi personalul Agenţiei teatrale Protasis I-am dat scrisoarea Emiliei şi, după ce a citit-o, am împăturit-o şi am pus-o în plicul pe care l-am vârât în buzunar. Din valiză am scos o bancnotă de o mie pe care tot acolo am băgat-o. Apoi am închis valijoara.

— Tot nu înţeleg nimic, a spus Emilia.

— Îţi explic mai târziu. Ajută-mă să mă ridic şi hai să ieşim de-aici cât mai iute. Se aprindeau felinarele şi cerul devenise negru, când ne-am extras din sălița aia sumbră de teatru în culisele căreia mi-am abandonat în derivă iluziile netrebnice. Aerul relativ curat şi zgomotele oraşului au reuşit să-mi refacă parţial echilibrul precar al energiilor. La o fântână publică mi-am spălat faţa şi am băut până mi-am mai domolit setea provocată de somnifer.

— Acum mi-e mai bine, am zis.

— Asta s-o crezi tu, m-a contrazis Emilia. Aşază-te pe bordură şi aşteaptă să aduc maşina. Te duc acasă.

— Nu, nu. Sunt bine şi mai avem ceva de făcut. Hai cu mine.

— Unde?

— La agenţie. Şi n-ai grijă: ce-a fost mai rău a trecut. Fără să se arate câtuşi de puţin încântată, dar fără să pună la îndoială valabilitatea propunerii

mele, Emilia m-a urmat şi ne-am întors în strada Pelayo, în clădirea agenţiei teatrale. Portarul, care, în ciuda vizitelor mele repetate, părea să mă vadă pentru prima oară, ne-a întrebat unde mergem. 117 labirintul măslinelor 118 – Am aflat că ar fi de închiriat un apartament în această clădire magnifică, i-am zis, ducând mâna la buzunar, ca şi cum m-aş fi pregătit să-i dau un bacşiş.

— Cum mai zboară veştile, a zis portarul îmblânzit. Abia acum o oră au plecat foştii chiriaşi. Vreţi să-l vedeţi?

— Da, am spus, dar nu-i nevoie să vă deranjaţi până sus. Am luat-o pe Emilia de braţ şi am intrat în lift.

— Poate mă lămureşti şi pe mine ce-i cu abureala asta, mi-a spus ea, când portarul nu ne mai putea auzi.

— Ai răbdare, i-am răspuns. Uşa agenţiei teatrale era larg deschisă. Pe geamul mat, unde încă figura numele firmei, cineva lipise o pancartă şi scrisese pe ea cu un marker: SE MLITĂ SEDIUL. INFORMAŢII LA PORTAR Am intrat. Camera era goală şi din dosarele unde atâtea iluzii artistice îşi aflaseră somnul de veci rămăsese doar fantasma unei vagi urme pe tapetul pereţilor. Mesele, scaunele şi bancheta dispăruseră şi ele, fără să lase vreo altă urmă decât mizeria acumulată în voie după ani de curăţenie rară şi neglijentă.

— Putem să plecăm, i-am spus Emiliei. Trecând din nou prin faţa portarului, i-am dat bancnota de o mie de pesetas pe care mi-o pusesem în buzunar mai devreme.

— Dacă mai vine cineva să-ntrebe de apartament, i-am şoptit, să nu-i spuneţi că am trecut pe-aici. Portarul a consimţit grav, în timp ce-şi ascundea bancnota în ciorap, iar Emilia şi cu mine am părăsit clădirea, cu dorinţa împărtăşită de a nu fi nevoiţi s-o mai vizităm vreodată. Când în sfârşit am ajuns în maşină şi aceasta s-a pus în mişcare, am socotit că venise momentul să-i ofer Emiliei lămuririle pe care le cerea derularea ultimelor evenimente. Şi-am făcut asta în următorii termeni: alte răbdări – întâi de toate, trebuie să mărturisesc că, aşa cum bine ai ghicit, povestea pe care ţi-am spus-o când ne-am cunoscut şi pe care n-am schimbat-o până acum, deşi nu poate fi catalogată drept născocire, era totuşi incompletă. Adevărul e că la Madrid, printr-o mânărie, mi-au furat banii din valijoară. Din păcate, până nu demult n-am înţeles exact ce quid avea afacerea, respectiv că destinatarii banilor nu erau aceeaşi cu autorii furtului, lucru de altfel absurd din partea lor, de vreme ce ştiau foarte bine că trebuia să predau banii a doua zi de dimineaţă. În realitate, băieţii de la agenţia teatrală au fost cei care au furat banii. Muscle Power, odihneascâ-se în pace, aflând când urma să se producă tranzacţia şi pe ce cale, l-a anunţat pe şchiop, iar ăsta şi-a trimis zbirii la Madrid. Fireşte că nici lui Muscle Power, nici complicilor lui, care sunt nişte răufăcători de pripas, nu le-a trecut prin minte să mă omoare, dar s-au prins că trebuiau să mă împiedice, odată descoperită sustragerea, să ajung la cafeneaua Roncesvalles şi să-l anunţ pe destinatarul banilor despre dispariţia lor. In acest scop, au pus la cale un tertip prin care... —. Să mă trimită pe mine la cafenea, a punctat Emilia, profitând de un semafor.

— Exact. Îşi închipuiau, presupun, că după apariţia ta m-aş fi întors la Barcelona, convins că mi-am terminat treaba, în acelaşi timp, tăcerea ta era garantată, pe de o parte fiindcă ai avut mereu încredere în Muscle Power, Dumnezeu să-l odihnească, iar pe de alta fiindcă nu eşti aşa de proastă ca să denunţi un delict la care ai fost părtaşă.

— Vasăzică, păcătosul de Toribio îşi bătea joc de mine, nu-i aşa? A mormăit Emilia, apăsând simultan pe accelerator şi pe frână.

— Conform calculelor mele, cam aşa stă treaba. Destinatarii banilor sau, ca să le dăm un nume generic, Cavalerul Trandafir, fiindcă sunt sigur că despre el e vorba, 119 labirintul măslinelor a ajuns (ori au ajuns) la hotelul din Madrid fie pentru că nu erau siguri de probitatea intenţiilor mele, fie din alte motive de care n-am habar, l-au găsit pe ospătarul ciung sforăind liniştit şi au descoperit că valijoara şi banii se evaporaseră. Închipuindu-şi că ospătarul eram eu şi punându-i în cârcă furtul a ceea ce credeau că le aparţinea, şi-au făcut dreptate singuri şi l-au ucis pe bietul ciung. Au venit sau a venit apoi la Barcelona şi i-a luat urma lui Muscle Power, fie-i ţărâna uşoară, pe care cel mai probabil l-a supus unui interogatoriu şi în mod sigur l-a eliminat, cu perfidie. Tare mă tem că atunci şchiopul de la agenţia teatrală şi-a dat seama că avea de-a face cu un duşman mult mai periculos decât îşi închipuise şi astfel, cu o înţelepciune lăudabilă, s-a hotărât să restituie banii şi apoi să dispară din peisaj. Trecuserăm de străzile aglomerate şi apucaserăm pe coasta pustie, care ducea la casa Emiliei. Nu acolo aş fi vrut să merg, dar cum nici la altceva nu mă gândisem, nu m-am mai forţat s-o determin să schimbe traseul. În schimb, am continuat: – în acest scop, te-a pus sub o supraveghere strictă, a constatat cât de prompt şi de asiduu te abordasem şi a bănuit că eram un agent al Cavalerului Trandafir. Profitând de absenţa noastră, şi-a trimis complicii, pe Hans şi Enrique, să-ţi scotocească prin casă după valijoara, l-au atacat pe comisarul Flores la restaurantul chinezesc şi te-au pândit acasă. Toate astea, după cum ştim, degeaba. Până când, după ce ajunseseră, probabil, pe culmile disperării, am apărut în fine la agenţie cu des pomenita valijoara. Fără prea multe menajamente, m-au înşfăcat, mi-au injectat un somnifer ca să câştige timp, au pus banii la loc şi au abandonat pentru totdeauna, sper, agenţia teatrală şi iluziile nebuneşti de-a se îmbogăţi fără prea multă muncă şi fără riscuri. 120 alte răbdări – Nu pricep, a zis Emilia, de ce n-au dat banii înapoi fără valijoară. Şi-l imaginau cumva pe Cavalerul Trandafir veşnic neconsolat de pierderea unei imitaţii de Samsonite pe care şi-o putea cumpăra ieftin de la Corte Ingles?

— Presupun că voiau să dea limpede de înţeles că înapoiaţi banii aceia furaţi la Madrid. Nu ştiau cine-i Cavalerul Trandafir şi nici nu erau siguri că aş fi fost un agent al lui. Singura formă de a-şi exprima clar intenţiile şi regretele era să repună banii în acelaşi loc, adică în valijoară. Cel puţin aşa văd eu lucrurile. Ajunseserăm pe strada Dama de Elche şi Emilia a parcat maşina în faţa casei. Mai curând din obişnuinţă decât de nevoie, am scrutat orizontul, să vedem dacă nu cumva vreo maşină suspectă stătea la pândă. Doar corul

televizoarelor tulbura liniştea din cartier. Emilia a oprit motorul, a strâns cu ambele mâini volanul blocat şi a parcurs cu privirea distanţa dintre ochii mei adormiţi şi valijoară pe care o ţineam pe genunchi.

— Şi-acum, ce facem? A întrebat ea.

— Acum preiei valijoară şi mâine îl suni negreşit pe comisarul Flores, îi repeţi ce ţi-am spus şi-i predai valijoară şi banii. Astfel, dacă n-am greşit socotelile, o să pui punct acestui incident nefericit.

— Şi Cavalerul Trandafir?

— Cavalerul Trandafir habar n-are de implicarea ta, aşa că n-ai de ce să te temi. De altfel, tot ce-l interesează sunt banii. După ce-i vei fi dat comisarului Flores, o să fie cu totul în afara acestei afaceri.

— Şi tu ce-o să faci? M-a întrebat ea. Suna ceasul despărţirii. Mi-am dres glasul şi am zis:

— Deocamdată, caut un loc să dorm; mâine, o să mai vedem. 121 labirintul măslinelor – Iţi reamintesc, a spus Emilia, privind în altă parte, de parcă ar fi vorbit cu altcineva, că la mine acasă există în continuare o sofa.

— Îţi mulţumesc pentru ospitalitate, dar n-o pot primi, în tot acest timp, nu numai că ţi-am ascuns adevărul în privinţa banilor, dar nu ţi-am spus nimic despre mine şi despre ce hram port. Trecutul meu îndepărtat nu-i deloc exemplar, iar cel recent s-a derulat între zidurile unui balamuc. Nu te speria: nu sunt nebun şi chiar dacă aş fi, nu ţi-aş face nici un rău. De ani de zile încerc să le demonstrez autorităţilor competente că m-am reabilitat, dar până acum n-am avut noroc, în ciuda râvnei de care am dat dovadă. Toate astea însă n-au nici o legătură cu cazul de faţă. In schimb, are legătură faptul că, probabil chiar acum, comisarul Flores şi un procentaj considerabil al forţelor de ordine mă caută peste tot ca să mă închidă iarăşi. E foarte posibil ca, văzându-mă cu tine la restaurantul chinezesc, să-ţi facă o vizită înainte de-a se lumina de ziuă. Iar asta te-ar ajuta, fiindcă ai putea să le predai valijoară şi să scapi de grija unui drum, dar pentru mine ar fi fatal.

— Şi unde o să te ascunzi?

— Încă nu mi-am definitivat planurile, dar e probabil să mă îmbarc pe un vapor şi să plec în America. Acolo aş putea să încep o viaţă nouă şi chiar să dobândesc, dacă sorţii or să-mi fie favorabili, o spoială de respectabilitate. Trebuie să precizez că indiscreţia confesiunilor mele nu se datora deloc neglijenţei; până la proba contrarie, după cum îl cunoşteam, comisarul Flores avea s-o tragă serios de limbă pe Emilia, cu mijloace eficiente, experimentate pe tipi cu mult mai versaţi decât ea, despre proiectele mele încredinţate ei între patru ochi, aşa că am găsit de cuviinţă că era preferabil ca săraca de ea să aibă ce spune. Pe de altă parte, nu-mi păsa prea tare că Flores avea să afle detalii despre exilul meu, fiindcă nu-mi închi122 alte răbdări puiam că mai avea atât de mult timp până la pensionare încât să se apuce să-mi ia urma de lungul şi de-a latul unui continent pe cât de întins, pe atât de îndepărtat. Nu ne rămânea decât să ne spunem noapte bună şi să apucăm fiecare pe drumul lui, diferit de al celuilalt. Şi cum dintotdeauna am avut o fire sensibilă, iar cu

trecerea anilor această trăsătură a caracterului meu tinde să acumuleze tot mai multe zorzoane ale fandoselii, am optat pentru un rămas-bun sec, am schiţat un gest scurt şi un zâmbet încrezător, am deschis portiera, am ieşit din maşină şi, fără să privesc în urmă, am luat-o la vale pe strada abruptă. In urma mea, am auzit cum Emilia închidea maşina cu o violenţă inutilă şi cum paşii ei se pierdeau în susul străzii, spre locuinţa ei.

Capitolul 12 despre veleitate, sau destinul ergeam concentrându-mă foarte mult la ceea ce făceam, în parte ca să-mi alung din minte tristeţea despărţirii şi în parte ca să nu mă ciocnesc de coşurile de gunoi presărate pe trotuar, când mi-am dat seama că încă purtam costumul pe care mi-l împrumutase don Plutarquete. M-am oprit brusc şi m-am aşezat pe pervazul înclinat al unei ferestre, ca să chibzuiesc ce să fac. Pe de o parte, mă grăbeam să ajung iute într-un loc unde să trag un pui de somn, fiindcă oboseala mă dobora şi efectele drogului care-mi fusese administrat mă făceau să-mi menţin cu greu poziţia verticală. Pe de alta, nici măcar un suflet de canalie asemenea celui pe care mi-l hărăzise hazardul nu putea suporta ideea de a-l lipsi de singurul lui costum pe un bătrânel care mă tratase cu atâta deferentă. Şi întrucât, până la urmă, între glasul datoriei şi instigările de rigoare, conştiinţa mea a făcut ca acul balanţei să se încline în favoarea celei dintâi, am inspirat adânc, ca să-mi aduc în plămâni boarea oxigenată a nopţii, m-am ridicat şi-am refăcut drumul înapoi până sus pe coastă. Nefiind cazul, la ora aceea târzie, să-l trezesc pe bătrânul decrepit şi neavând nici un chef să repet nişte explicaţii care nu mai adăugau nimic imaginii mele oricum şifonate, am forţat broasca, am intrat în holul unde la lumina slabă care venea din stradă, am localizat cutia poştală a lui don Plutarquete, am deschis-o, am rămas în chiloţi şi, nu fără efort, am reuşit să îndes ţoalele elegante într-un spaţiu foarte 124 despre veleitate, sau destinul limitat. Mi-ar fi plăcut să adaug un bileţel de mulţumiri, dar n-aveam la mine nimic de scris şi nici nu voiam să risc ca un vecin noctambul să mă surprindă în chiloţi mâzgălind un bileţel, astfel că am închis cutia poştală şi-am ieşit din clădire, simţind alinarea cum mi se strecura până în ultima fibră a trupului meu. Din fericire, locul nu era umblat şi n-aveam a mă teme de vreo întâlnire jenantă până când, ajuns pe o stradă din centru, aveam să găsesc un boutique mai slab ferecat, din vitrina căruia să mă pot înzestra. Dar, pe când mă pregăteam s-o apuc din nou la vale, am observat că se deschidea uşa blocului Emiliei şi că ea tocmai ieşea în fugă, cu o expresie de groază teribilă întipărită pe figură.

— Emilia! I-am strigat de pe trotuarul celălalt. Ce faci? M-a văzut, a scos un strigăt de mirare, a fugit spre mine şi, fără nici o explicaţie, mi s-a aruncat în braţe. In ciuda tulburării pe care mi-a produs-o această dovadă de efuziune, am observat că tremura toată.

— Bine că mai eşti aici, a suspinat ea. Slavă Domnului, slavă Domnului.

— M-am întors să las ceva, i-am explicat. Unde te duceai?

— După ajutor. S-a întâmplat ceva groaznic. Vino. M-a apucat cu putere de mână şi m-a tras spre casă. Am fost tentat să-i spun că nu mai puteam

rămâne, că poliţia avea să pice din clipă în clipă şi că era în joc libertatea mea, dacă nu mă căram fără întârziere, însă disperarea ei era atât de evidentă şi de intensă, încât n-am îndrăznit să refuz s-o însoţesc. Şi în această formulă, ea năpădită de frământare şi eu în slip, am intrat în hol şi am urcat cu liftul până la ea acasă, eu profitând de drumul parcurs ca s-o întreb ce se întâmplase şi să încerc să-i dau curaj bătând-o afectuos pe spate, chiar dacă singura ei reacţie la cuvintele şi gesturile mele au fost doar nişte suspine întretăiate. A fost însă de-ajuns să trec pragul casei ca să-mi 125 labirintul măslinelor dau seama care-i era pricina disperării, fiindcă în salonaşul, care era vraişte, la fel ca ultima dată când îl văzusem, zăcea un trup neînsufleţit pe care l-am recunoscut imediat ca aparţinându-i Măriei Pandora, imunda ziaristă. Prin chica încâlcită, ochii ei goi priveau fix tavanul, iar din colţul gurii i se prelingea un firicel de bale înspumate. Un damf de migdale amare plutea în aer şi, parcă pentru a accentua patetismul scenei, Emilia plângea cu capul sprijinit de tocul uşii deschise. I-am zis s-o închidă, ca să nu atragă atenţia vecinilor şi am întrebat-o, într-o doară, dacă la venire găsise uşa deschisă ori închisă, la care mi-a răspuns că întredeschisă şi a vrut să afle ce importanţă avea asta.

— Iţi spun mai târziu, i-am zis. Deocamdată, hai să-i controlăm starea sănătăţii acestei nefericite. Am căutat prin încâlceala veşmintelor o suprafaţă anatomică oarecare, unde s-o pot examina şi, descoperind o bucată de piele extrem de rece şi de lipicioasă, mi-am lipit urechea şi mi-am ţinut răsuflarea, cu speranţa de a percepe un semn de viaţă oricât de mărunt. Cum speranţele nu mi s-au împlinit, i-am spus Emiliei să aducă o oglinjoară pe care, după ce mi-a dat-o, am lipit-o de nările sărmanei fete. După câteva secunde, mi s-a părut că văd o semilună aburită pe suprafaţa oglinzii. Am curăţat-o cu fusta ziaristei şi am repetat operaţiunea, soldată cu acelaşi rezultat.

— N-aş vrea să mă hazardez cu o opinie, am zis, dar e posibil să nu fie complet moartă. Ştii să faci respiraţie gură la gură?

— O tipă din Salamanca m-a învăţat la serviciul social, dar, firește...

— Îmi spui amănuntele, pe care le intuiesc savuroase, cu alt prilej, am întrerupt-o. Acum apucă-te de treabă, în timp ce eu chem Salvarea. 126 despre veleitate, sau destinul Am lăsat-o pe Emilia aplecată asupra prietenei sale, am căutat în ghid numărul de la urgenţe şi am ridicat receptorul. Nu avea ton. Am tras de firul aparatului şi am constatat că cineva îl secţionase pur şi simplu. Fără să spun nimic, am revenit lângă Emilia, care şi-a ridicat capul când gleznele mele scheletice i-au intrat în câmpul vizual.

— Vin? A întrebat ea agitată.

— Nu. Mi-au zis că sunt în grevă, am minţit-o, ca să nu-i sporesc tulburarea. Du mai departe ce-ai început. M-am dus până la geam să văd dacă nu cumva poliţia sau alt corp specializat împresura cartierul, dar afară domnea tihna. Nu însă şi între acei patru pereţi, fiindcă Emilia îmi făcea semne frenetice să vin lângă ea.

— Reacţionează, mi-a zis ea cu jumătate de gură. Într-adevăr, Măria Pandora închisese pe jumătate pleoapele şi gâtul ei se forţa să emită un fel de

tuse care abia dacă merita numele de râgâit. Am examinat-o din nou şi am simţit o părere de pulsaţie acolo unde ar fi trebuit să se afle traheea.

— O să trăiască? A întrebat Emilia.

— Nu ştiu, i-a răspuns.

— Ce crezi că i s-a întâmplat?

— A înghiţit o otravă. Frânele unei maşini pe stradă m-au făcut să sar ca ars.

— Urmează-mi cu meticulozitate instrucţiunile, am zis în grabă: pregăteşte un vomitiv şi fă-o să-l înghită. După ce vomită, du-te la un vecin şi spune-i să te lase să suni la poliţie. Deşi chestia asta s-ar putea dovedi inutilă, fiindcă poliţia, dacă nu mă înşel, e pe cale să vină fără s-o fi chemat cineva. Aşa, pentru orice eventualitate. In timp ce-i dădeam aceste instrucţiuni, mă îndreptam spre uşă, întrebându-mă dacă de pe acoperiş aveam cum să sar pe clădirile de alături şi să scap de năvala 127 labirintul măslinelor 128 urmăritorilor mei. Emilia, dându-şi seama încotro mă îndreptam, mi-a zis:

— Cum, pleci?

— Fără să mai pierd o secundă. Încă o dată, adio şi succes.

— Aşteaptă! A implorat Emilia. Nu poţi să pleci tocmai acum, oricum ar sta lucrurile. Nu poţi să mă părăseşti în situaţia asta. Şi-apoi, credeam că... Of, pleacă naibii şi sper să pună laba pe tine! I-am auzit imprecaţiile când deja ajunsesem pe palier. Am tras încetişor uşa după mine. Pe o scară din fier forjat, am ajuns până la altă uşă din lemn, umflată şi mustind de umezeală. Am apăsat pe clanţa ei zdravănă şi am ieşit pe terasă. Cum programul televiziunii naţionale se încheiase fără prelungiri, liniştea luase în stăpânire tot cartierul. Cerul era acoperit, dar aureola purpurie şi neîndoielnic pestilenţială care pluteşte mereu deasupra oraşului nostru îmi permitea să văd destul de bine. Din fericire, aproape toate clădirile din acel perimetru aveau o înălţime asemănătoare. M-am urcat călare pe parapetul despărţitor şi am explorat terenul cu privirile şi cu auzul: nimic nu tulbura legendara tihnă a teraselor, cu excepţia adierii care şuiera printre antene şi a bolboroselii continue produse în rezervoare ori de câte ori se trăgea apa – semnal care, în general, precedă mersul la culcare. In zare clipeau seducător luminile portocalii ale oraşului, pe arterele căruia curgea, docil şi egal în distanţe, fluxul neîncetat al vehiculelor cu motor. Din cine ştie ce motiv inexplicabil, am adăstat câteva secunde, socotind că ar cam fi timpul să încerc să-mi iau carnetul de conducere. Sunt sigur acum că, dacă n-ar fi existat acel scurtcircuit neaşteptat, mi-aş fi continuat fuga fără oprire, aş fi încununat-o, cel mai probabil, cu succesul pe care cred că ajunsesem să-l merit pe deplin şi, în mod sigur, nu aş mai fi redacdespre veleitate, sau destinul tat aceste rânduri edificatoare abuzând de dicţionar; însă viaţa m-a făcut să pricep că deţin un fel de mecanism, implantat într-un ungher unde experienţa nu are acces, care mă împiedică să fac ceea ce mi-ar putea fi de folos şi mă împinge să mă las pradă celor mai nesăbuite şi mai nocive înclinaţii naturale... Prin urmare, mi-am blestemat soarta, nu vă mai spun cum, am părăsit postul de observaţie, am refăcut drumul parcurs şi,

ca să nu deranjez, am intrat în locuinţă folosind şperaclul. Măria Pandora zăcea pe sofa, acoperită cu o pilotă. Un clinchet de vase mi-a semnalat faptul că Emilia se afla în bucătărie. Pesemne că m-a auzit şi ea, fiindcă şi-a iţit capul, a constatat că eram eu şi mi-a zis:

— Ai grijă de cafea. M-am pus pe păzit cafeaua, în timp ce ea a intrat în baie. Când cafeaua a dat în fiert, am închis aragazul şi-am căutat, în dulăpioarele metalice o cană, o farfurioară şi o linguriţă. Am adăugat cafelei o doză bună de sare, piper, muştar şi nişte sirop expectorant, care anunţa uşurarea imediată a afecţiunilor de bronhii. Am amestecat conştiincios combinaţia şi, pentru mai multă siguranţă, am gustat puţin. Mai să leşin. Satisfăcut de reţetă, m-am apropiat de Măria Pandora. Emilia a adus prosoape şi un flacon cu apă de colonie. I-am spus s-o ridice în fund pe ziaristă, căreia am început să-i dau linguriţă după linguriţă din băutura aceea, strângându-i de fiecare dată buzele şi nările ca s-o oblig să înghită ceea ce-i strecuram în gură. Când am ajuns să mă plictisesc de această lentă şi aparent ineficientă operaţiune, am tras-o de falcă şi i-am turnat pe gât restul de cafea îmbunătăţită. Apoi am întins-o la loc şi ne-am mulţumit s-o supraveghem, aşteptând ca antidotul să-şi facă efectul binefăcător sau să o trimită pe lumea cealaltă cu o iuţeală milostivă. Aşteptarea nu a fost de lungă durată, fiindcă, după cum se ştie, natura l-a înzestrat pe om cu 129 labirintul măslinelor un bun-gust înnăscut în privinţa alimentelor, deşi nu întotdeauna cu mijloacele necesare pentru a şi-l satisface, astfel că stomacul ziaristei a ajuns să se revolte şi să se elibereze, într-o manieră foarte grosolană, de substanţele letale pe care le conţinea. Văzând asta, am zis:

— Ce-i mai rău a trecut. Acum chiar că plec. Fără să mă ia în serios, Emilia a şters transpiraţia care îmbrobona fruntea prietenei sale şi mi-a spus:

— Ajută-mă s-o dezbrac. Are hainele ude. Am procedat întocmai, dând la iveală un trup pentru a cărui contemplare nu mă pregătiseră nici ţoalele jegoase pe care le purta, nici toată vâltoarea de până atunci. Observându-mi reacţia, Emilia m-a întrebat ce aveam pe un ton mai degrabă plin de reproş decât cu mirare, la care am răspuns că nimic, conştient că, fiind doar în chiloţi, protestele mele ar fi fost lipsite de orice credibilitate. Din fericire, Măria Pandora şi-a ales exact acel moment ca să izbucnească în gemete chinuite, iar atenţia ne-a fost inevitabil atrasă spre ea. Am acoperit-o cu pilota ca să nu răcească şi preţ de câteva minute am analizat ce-i de făcut. Eu rămăsesem partizanul formulei de-a o da pe mâna unui specialist, dar ideea asta nu reuşea s-o încânte pe Emilia.

— Nu ştim, a zis ea, despre ce e vorba în realitate, dar nu m-ar mira să aflu că Măria a intrat într-o mare belea. Mai bine aşteptăm să-şi vină în fire şi să ne spună ce s-a întâmplat, iar apoi să hotărâm ce şi cum. I-am luat pulsul bolnavei şi am constatat că era regulat.

— Cred că pericolul imediat a trecut, am spus, dar starea ei continuă să fie gravă. Trebuie s-o examineze cineva. Iţi reamintesc, totodată, că poliţia e pe punctul de-a apărea şi că, deşi vine după mine, o să fie destul de surprinsă să

dea peste cineva în agonie, într-o locuinţă atât de puţin prezentabilă. 130 despre veleitate, sau destinul – Ai dreptate, a zis Emilia. Şi nu văd altă ieşire decât să ne întoarcem acasă la don Plutarquete.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Emilia, am exclamat surprins, nu putem să-l tot amestecăm pe sărmanul bătrânel în treburile noastre.

— Haide, domne, mi-a replicat ea, îţi petreci viaţa băgându-i mereu în belea pe cei din preajmă şi acum faci mofturi. Uite în ce hal mi-e casa şi uite ce-a păţit Măria Pandora; ca să nu mai vorbim de ospătarul ciung din Madrid, de sărmanul Toribio şi de toţi ceilalţi pe care nu-i cunosc, dar care am impresia că sunt foarte mulţi. Haide, nu mai face pe sfântul cu mine şi apuc-o pe Măria de braţe, că eu o iau de picioare. Nu mi-ar fi fost greu să-i demonstrez cât de ilogice îi erau argumentele şi ce nedrepte îi erau acuzaţiile ei, dar am preferat să las polemica pentru un prilej mai bun şi s-o ascult. Nu cumva – am mormăit în sinea mea – începusem să îmbătrânesc?

Capitolul 13 cine oare nu ascunde ceva din trecut? Cine nu are un secret? Robabil că delincventa, care de câţiva ani încoace X. pusese stăpânire pe urbea noastră, semănând atâta teamă, ţinea tare ocupată poliţia în noaptea aceea, fiindcă nu ne-au surprins, aşa cum mă temusem că s-ar fi putut întâmpla, în timp ce coboram greaua povară cu liftul, o săltăm traversând holul şi strada şi ne strecuram cu ea pe furiş până în holul casei lui don Plutarquete, la uşa căruia am ajuns să batem discret, dar insistent.

— Nu vă îngrijoraţi, m-am grăbit să-i spun după ce, până la urmă, eruditul ne-a deschis şi-am văzut cum i se întipăreşte stupoarea pe nobilu-i chip. Costumul pe care mi l-aţi împrumutat se află în cutia poştală, neatins şi complet. De asemenea, aducem cu noi o fată pe jumătate moartă, ne urmăreşte o bandă de criminali şi poliţia e pe urmele mele, dar n-aveţi de ce să vă faceţi griji. Binevoiţi a ne lăsa să intrăm, iar apoi ferecaţi uşile şi ferestrele. Revenindu-şi din starea teribilă pe care fără îndoială i-o provocaserăm, calmat de peroraţia mea senină şi destul de mulţumit că se afla din nou în preajma Emiliei, bătrânul istoric s-a dat deoparte şi, de cum am intrat, a manevrat o încuietoare de mare siguranţă, care i-a transformat căminul într-o arcă sigilată.

— Urmaţi-mă în dormitor, a zis el cu un glas ferm. O să netezesc puţin cearşafurile şi o să-l aşezăm acolo pe acest nefericit.

— E o fată, don Plutarquete, am spus. 132 cine oare nu ascunde ceva din trecut?

— Doamne, ce nenorocire, la cât de mult îmi plac mie fetele! A exclamat el îmblânzit. E cumva o prietenă a domnişoarei Trash?

— Prietenă intimă, a gâfâit cea interpelată. O cheamă Măria Pandora şi e ziaristă. Am aşezat-o în patul vetustului profesor pe Măria Pandora, care încă era înfăşurată în pilotă, dar i-am descoperit capul, ca să respire mai în voie. Don Plutarquete a aruncat o privire spre trăsăturile livide ale ziaristei, a scos un ţipăt înăbuşit şi a leşinat.

— Asta ne mai lipsea, am zis.

— Ce-o fi păţit? A întrebat Emilia.

— N-am nici cea mai vagă idee, i-am răspuns. Când o să-şi vână-n fire, o să ne povestească. Acum e important să nu ne pierdem cumpătul. Svtnt sigur că ai un prieten medic. Sună-l, spune-i să vină fără întârziere şi recomandă-i maximă discreţie. Intre timp, să vedem cum îl readuc în simţiri pe hărtănitul ăsta emotiv. Am lăsat-o pe Emilia să-şi frunzărească agenda şi l-am târât pe don Plutarquete până în bucătărie, unde i-am stropit craniul cu apă până a trecut de la somn la trezie şi a reuşit să se ridice, să-şi şteargă faţa cu o cârpă plină de pete de roşii şi să ajungă, clătinându-se, până în salonaşul unde dormise Emilia cu o noapte înainte. Ea ni s-a alăturat pentru a ne anunţa că Măria Pandora dormea bine mersi şi că prietenul ei medic îi promisese că avea să vină degrabă, dotat cu instrumentarul de rigoare şi cu ştiinţa necesară pentru a rezolva pozitiv cazul.

— Asta mă linişteşte de-a binelea, a zis don Plutarquete. De vreme ce totul e în ordine şi n-avem altceva de făcut decât să aşteptăm sosirea doctorului plin de abnegaţie, daţi-mi voie să vă prezint scuzele mele cele mai sincere. In loc să vă ajut, cum se cuvenea, n-am făcut decât să vă sporesc grijile cu leşinul meu. Totuşi, există o explicaţie 133 labirintul măslinelor 134 pentru comportamentul meu, pe care cu plăcere şi chiar cu riscul de-a vă plictisi o să v-o dau. Binevoiţi să luaţi loc. Am apropiat nişte scaune de fotoliul unde se tolănise bătrânul şi am arborat nişte expresii pline de atenţie. Don Plutarquete a închis ochii, şi-a unit buricele degetelor, a respirat adânc de câteva ori, a dat capul pe spate şi ne-a împărtăşit următoarele:

— Acum mai bine de douăzeci de ani, am obţinut un post de profesor detaşat la catedra de istorie universală a unui institut de învăţământ mediu dintr-un oraş de provincie al cărui nume prefer, din motive umanitare, să nu-l dezvălui. Până atunci nu mai ieşisem niciodată din Barcelona, fiind extrem de timorat şi de poltron, iar acea schimbare spectaculoasă de mediu, deşi nu mai eram de mult un tinerel necopt, îmi dădea o stare de excitaţie vecină cu demenţa. Fie din pricina asta, fie pentru că aşa era scris în cartea vieţii, am cunoscut pe-atunci o femeie mult mai tânără decât mine, de care m-am îndrăgostit cum li se-ntâmplă doar copiilor, bătrânilor şi adolescenţilor prost informaţi. Se apropia data plecării mele de acolo şi mi-am dat seama că dacă nu doream să rămân pentru totdeauna fără obiectul frenezііlor mele, alternativa era s-o cer de nevastă. Aşa am şi făcut, nu fără ezitări, iar ea, din motive pe care niciodată n-am izbutit să le pricep, a acceptat. Se pare că nu sunt deloc un romantic incurabil, aşa cum, poate, reiese uneori din comportamentul meu, întrucât aventurile sentimentale ale bătrânului erudit, departe de a-mi suscita interesul, mi-au produs o sfârşeală atât de puternică, încât, sprijinindu-mi ceafa de spătarul scaunului, am adormit profund. Când m-a trezit tresărind, am realizat că pierdusem o parte consistentă a povestirii, întrucât povestitorul avea ochii scăldaţi în lacrimi şi spunea cu însufleţire: cine oare nu ascunde ceva din trecut? 135 – Clotildita se veştejea în provincie. Mi-e cât se poate de clar, desigur, că nu sunt o persoană cu harul vorbirii, aşa cum prietenul nostru aici de faţă tocmai a reliefat prin sforăitul lui. Nici locul în care

ne aflam nu oferea unei femei focoase şi avide de noutăţi alte distracţii decât târgul anual de porci şi cine ştie ce Te Deum oficiat mai degrabă cu fervoare decât cu strălucire. Mai trebuie spus că nici condiţia mea fizică nu era în măsură s-o determine pe sărmana de ea să-şi petreacă zilele retrăind plină de încântare nopţile precedente. In van am încercat s-o atrag spre studiile mele, care pe atunci se preocupau de fluctuaţiile preţului la orz în secolul al XVI-lea. No să mai adaug alte amănunte; ajunge să ştiţi că primul nostru an de căsnicie s-a scurs într-o monotonie apăsătoare. Eu totuşi eram fericit... Deşi nu suport lipsa de politeţe, am fost nevoit să mă ridic ca să urinez şi am profitat de incursiune ca să-mi dau din belşug cu apă pe faţă, în scopul de-a suporta treaz restul acelei plicticoşenii care ameninţa să monopolizeze întreaga noapte. Când m-am întors, povestirea avansase până în acest punct:

— In cea de-a doua primăvară, când ploile torenţiale ne transformaseră casa într-un smârc unde-şi dădeau întâlnire toate broaştele din zonă, foaia din localitate, fiindcă rarele evenimente din orăşel nu justificau editarea unei gazete, nici măcar una de perete, a anunţat sosirea iminentă a unei trupe de teatru care, aflată în turneu prin provincie, înainte de-a debuta cu toate onorurile în Femado Poo*, avea să ne ofere reprezentarea unei melodrame al cărei titlu mi-am dorit şi-am izbutit să-l uit. Bugetul labirintul măslinelor 136 de care dispuneam nu ne permitea risipa, dar nevastă-mea a insistat mult, iar melancolia a copleşit-o într-atât, încât până la urmă am cedat acestui capriciu, am luat bani cu împrumut şi-am cumpărat biletele. Nu le-aş mai fi luat! Parcă văd şi acum exaltarea cu care Clotildita curăţa şi repara singura ţinută din garderoba ei care rezistase de bine, de rău vitregiilor climei şi ţinutului. Şi cum oare să descriu neliniştea care m-a cuprins văzând că, în seara spectacolului, soţia mea, până atunci atât de cumpătată, îşi spălase părul cu un şampon obţinut Dumnezeu ştie prin ce mijloace? Ştiu că divaghez: o să mă limitez la fapte. Ne-am dus la locul unde urma să fie jucată piesa, un şopron pe care primăria îl amenajase mutând provizoriu în casa consistorială băligarul care era depozitat acolo de obicei, a început reprezentaţia şi, odată cu ea, nenorocirile mele. Nu-mi aduc aminte nimic din piesă, pentru că niciodată până atunci nu mai asistasem la un spectacol şi nici nu mai aveam vârsta la care să devin pasionat de aşa ceva astfel că-mi adusesem o grămadă de lucrări de control ca să le corectez – şi, firește, nici de actorii care jucau în ea. In schimb, îl ţin minte pe junele-prim, un tip din cale-afară de bombastic şi nu tocmai june, care se părea că fascinase sectorul feminin al publicului, ceea ce a făcut ca, prin actul al doilea, să fie nevoit să părăsească scena sub o ploaie de săpăligi şi baltage pe care soţii geloşi le aruncau spre el strigându-i: „Fătălăule, fătălăule!", „Fă-te-ncoa, dacă eşti bărbat!" şi alte asemenea provocări, aşa că n-a mai apărut deloc, provocând daune grave firului narativ, fiindcă el era personajul principal. Eu, absorbit de treburile mele, n-am fost prea atent la incident şi nici la faptul că nevastă-mea, pretextând o nevoie care nu suferea amânare, îşi părăsise locul şi nu mai revenea. După ce cortina a căzut, sala s-a

golit şi zorii s-au arătat de după coline, am început să mă tem că i se întâmplase ceva Clotildei mele.

Cine oare nu ascunde ceva din trecut? M-am întors acasă unde era pustiu, am bătut străzile şi ogoarele, i-am întrebat pe toţi cei întâlniţi... Degeaba. Pe Clotilda o înghiţise pământul. Eram silit să elimin din capul locului varianta unui accident, despre care aş fi aflat iute într-o comunitate aşa de mică şi să conchid, oricât de greu mi-ar fi venit, că adorata mea soţie se hotărâse să plece, indiferent de motive şi că nu avea nici cea mai mică intenţie să se întoarcă acasă. Acum judecaţi-mi şi dumneavoastră disperarea. Ca şi pe a mea, când am înţeles că stupizeniile alea încă nu se terminaseră. Mă simţeam năuc: nu mâncasem nimic toată ziua, mă drogaseră, fusesem nevoit să resuscitez o moartă şi, colac peste pupăză, aveam de suportat doar în chiloţi răcoarea zorilor care îşi anunţau venirea pe cerul tot mai puţin întunecat. Cu coada ochiului, am observat că Emilia dormea de voie, ghemuită pe scaun. I-am semnalat faptul profesorului, doar-doar o pricepe, dar el a schiţat, ager, un zâmbet complice.

— Mai bine aşa, a zis el. Povestea asta are o latură scandaloasă, care poate că nu-i potrivită pentru urechile unei domnişoare inocente. Intre noi, bărbaţii, o să pot vorbi cu mai multă sinceritate. Şi-a frecat plin de încântare mâinile, de parcă s-ar fi apucat să gătească o mâncare savuroasă cu ingrediente dintre cele mai exotice şi a continuat povestirea astfel:

— La terminarea anului şcolar, cum trecuseră trei luni de la dispariţia soţiei mele şi începeau să se spulbere speranţele pe care mi le pusesem în remuşcările şi ulterioara ei revenire şi cum, pe de altă parte, devenisem bătaia de joc a regiunii, mi-am prezentat în scris demisia la Ministerul Educaţiei şi Ştiinţei şi m-am întors la Barcelona, decis să nu mai plec niciodată. A trecut timpul şi mareea imperceptibilă, dar necurmată, a cotidianului mi-a tot împins 137 labirintul măslinelor nefericirea, până a lăsat-o ancorată în limbul memoriei situat la distanţă egală între durere şi uitare. Pe nepusă masă, bătrânul s-a ridicat şi s-a îndreptat târşâindu-şi papucii până la birou, a deschis un sertar, a răscolit printre hârţoagele dinăuntru şi a revenit la locul lui, ţinând în palmă un plic galben. Emilia s-a răsucit pe scaun, însă fără să se trezească. Istoricul demodat a contemplat plicul şi a rostit fără să ridice privirile:

— După nouă ani de la faptele pe care vi le-am relatat, mi-a sosit această scrisoare. Fusese scrisă în Algeciras cu doi ani înainte şi trimisă la institutul unde, cu alţi şapte în urmă, funcţionasem ca profesor. De acolo fusese trimisă la Minister, unde a rămas pradă neglijenţei birocratice, până când un funcţionar mai conştiincios, mai milostiv ori mai maliţios a dat de adresa mea şi a întreprins diligentele necesare ca să-mi parvină. A deschis plicul pe care-l tot mângâiase cu buricele degetelor şi mi-a întins nişte file scrise de mână, care începeau să se rupă pe unde fuseseră împăturite. Le-am despăturit cu grijă, m-am apropiat de veioza încă aprinsă de pe birou, al cărei fascicul pălea pe măsură ce camera era năpădită de lumina dimineţii şi am citit următoarele:

Chiftea scârboasă, De când am plecai de lângă line, lucrurile mi-au mers din rău în mai rău, dar nici măcar o zi n-am încetat să binecuvântez clipa în care te-am părăsit. Prăpădilule! Actoraşul în braţele căruia m-am aruncat disperată era o canalie care mă brutaliza tot timpul şi care m-a părăsit când a aflat că am rămas însărcinată, însă cu toate astea şi acum îi venerez amintirea, fiindcă datorită lui am scăpat de line. Gândacule! Dezonorată, gravidă şi fără un sfanţ, m-am apucat de prostituţie prin toaletele unui han de camionagii până când s-a născut fiică-mea, pe care am abandonat-o într-un coşuleţ la poarta unei mănăstiri. Am ră138 cine oare nu ascunde ceva din trecut? 139 mas chioară, mi-au căzut dinţii, sunt alcoolică şi morfinomană, am fost de şase ori în puşcărie şi de patru ori în spitalul de boli infecţioase. Şi totul din cauza ta, preşule... Urmau alte câteva pagini pe acelaşi ton. Am împăturit la loc scrisoarea şi i-am înapoiat-o profesorului, care a sărutat-o de parcă ar fi fost sfintele moaşte, a pus-o din nou în plic şi a zis:

— Să-i iertaţi sintaxa deficientă. Cât timp a durat convieţuirea noastră, aveam în fiecare seară câte o oră de dictare, însă n-am izbutit s-o fac să stăpânească arcanele sprintenei noastre limbi. Dar, neîndoielnic, nu despre asta voiam să vă vorbesc... Şi-a aplecat capul ca să ascundă roşeaţa care-i făcea chipul asemenea aurorei ce marca noua zi şi a adăugat pe un ton implorator şi văicăreţ:

— Din prima clipă când v-am văzut, mi-am dat seama că sunteţi un om de lume. Fără îndoială, cunoaşteţi bine femeile. Spuneţi-mi cât se poate de cinstit: după ce-aţi citit scrisoarea pe care v-am dat-o, credeţi că aş putea să mai sper ca ea să se întoarcă?

— E imposibil să fac un pronostic în privinţa asta, am replicat cu diplomaţie, dar, în caz că se-ntoarce, eu aş ţine la îndemână nişte penicilină. Şi dacă tot am ajuns la rugăminţi şi întrebări, lămuriţi-mă, vă rog, ce legătură are această povestire emoţionantă cu leşinul dumneavoastră de mai devreme? Drept răspuns, bătrânelul a deschis din nou plicul, a extras din el o fotografie veche şi mi-a întins-o.

— Judecaţi singur, a zis el. Era un instantaneu luat, probabil, de un fotograf ambulant şi anonim, iar în el se vedea un cuplu surprins dând cu tifla persoanei căreia îi era adresat gestul. O privire sumară mi-a fost de ajuns ca să înţeleg.

Labirintul măslinelor – O asemănare extraordinară, am comentat.

— Bucăţică ruptă maică-sa, a completat profesorul.

— Şi bărbatul care o însoţeşte?

— Actoraşul ăla..., a mormăit boşorogul. Am verificat dacă Emilia dormea sau doar se prefăcea. Fără nici o explicaţie, m-am ridicat, m-am dus la veceu şi am rupt fotografia în bucăţele minuscule, pe care le-am aruncat în budă. Don Plutarquete m-a ajuns când trăgeam de lanţ şi amândoi am contemplat muţi şuvoiul de apă care ducea vestigiile trecutului spre largul mării.

— Ce-aţi făcut, omul lui Dumnezeu? A zis răvăşitul profesor.

— N-aveţi decât să mă consideraţi nebun, dacă doriţi. Puţini sunt cei care ar pune alt diagnostic. Dar, dacă vă pasă câtuşi de puţin de cele două domnişoare care se odihnesc între aceşti pereţi căşti, nu mai povestiţi nimănui ce-aţi văzut că am făcut şi nu mai relataţi vreodată cuiva saga aia anostă pe care mi-aţi înşirat-o. Deocamdată nu vă pot spune mai multe. M-aţi înţeles?

— Nu, domnule. N-am înţeles nimic şi pretind să-mi oferiţi imediat o explicaţie deplină şi convingătoare. Am privit fără să-i răspund spre cavernoasa scurgere a budei, mi-am reamintit de fotografia cu dedicaţie a lui Muscle Power, pe care Măria Pandora o tăinuia în sertarul noptierei, am rememorat tragica moarte a actorului şi nu m-am putut împiedica să meditez la coincidenţele, labirinturile şi puzzle-wiWe cu care destinului îi place să-şi pigmenteze momentele de relaxare şi să le complice pe ale noastre. Şi nu exclud posibilitatea ca din aceste reflexii să fi ieşit cine ştie ce învăţătură folositoare pentru mine şi, prin ricoşeu, pentru dumneata, solidar cititor, dacă şirul gândurilor mele nu ar fi fost întrerupt de o sonerie care ne-a făcut să tresărim speriaţi. 140 capitolul 14 merge rău, dar e de bine r t_yum spuneam, o sonerie cominatorie ne-a adus cu picioarele pe pământ, deşi cam brutal. Cine putea să fie la ora asta?

— Medicul, a zis don Plutarquete, ca şi cum mi-ar fi citit gândurile. Liniştiţi, neam întors în salonaşul unde Emilia, smulsă violent din visele ei, privea cu nedumerire când spre uşă, când spre perechea ce ieşise atât de brusc şi de suspect din baie şi de unde, după ce profesorul se informase prin mijloace electronice că persoana care suna era într-adevăr medicul, se ducea să-i deschidă. Cel care se dedica nobilei misiuni de-a aduce sănătatea la domiciliu s-a dovedit a fi, contrar a ceea ce-mi închipuisem, fiind vorba despre un prieten al Emiliei, un domn distins între două vârste, rubicond şi plinuţ, care emana un miros relaxant de usturoi şi dezinfectant şi care s-a scuzat pentru întârziere, spunând că maşina îi fusese îngropată de către un angajat nepăsător faţă de privilegiile acestei profesii tocmai la etajul trei al parcării unde o lăsa în grijă, după care s-a grăbit să întrebe, constatând că relatarea necazurilor lui nu ne stârnea interesul, unde se afla pacientul. Lămurit în privinţa întrebării, ne-a cerut să-l lăsăm singur şi s-a închis în dormitorul în care zăcea Maria Pandora. De unde a ieşit la scurt timp, spunând:

— Totul e în ordine. 141 labirintul măslinelor 142 – O să trăiască, domnule doctor? A întrebat don Plutarquete.

— Bineînţeles, bineînţeles, cu condiţia ca pe viitor să aibă mai multă grijă. Cine-i tatăl creaturii?

— Eu sunt! A exclamat bătrânul istoric lovindu-se cu pumnul în piept, în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor. Medicul l-a privit cu un amestec de bunăvoinţă şi mirare.

— Atunci să fie într-un ceas bun, a zis el. Sarcina decurge normal şi nu cred să apară probleme, doar dacă doamna dumneavoastră n-o să mai înghită cianură. Din fericire, voma provocată neîndoios chiar de condiţia pacientei n-a permis ca veninul să apuce să-şi facă efectul. Deocamdată, i-am dat un

calmant să se odihnească. Nu cred că o să se trezească înainte de 24 de ore. Să mănânce orez alb şi pui fiert. Iar dacă apare ceva neprevăzut, Emilia ştie cum să mă găsească. La ce societate de asigurări sunteţi înscrişi? I-am spus că nu eram şi că în acel moment nu dispuneam de bani lichizi, dar că urma să trecem şi să-i plătim consultaţia în cel mai scurt timp posibil. Iar cu această promisiune dus a fost. E de prisos să mai spun că uşurarea pe care ne-a produs-o optimismul diagnosticului a fost oarecum risipită de surprinderea care ne-a cuprins la auzul veştii că Măria Pandora era, pardon, în poziţie. Şi în mod special pe mine, singurul dintre cei prezenţi, inclusiv bolnava, care cunoştea povestea completă a originii ei şi enigmaticul, ba chiar aş zice complexul rol pe care-l jucase defunctul Muscle Power în trama cu pricina. Cu toate acestea, nu era momentul potrivit să mă las copleşit de întorsăturile pe care le ia viaţa, aşa că am dat deoparte ezitările şi în locul lor am luat cuvântul, înainte ca paşii medicului să înceteze să răsune pe scări.

Merge rău, dar e de bine – Sunt convins, am spus, că atât dumneavoastră, cât şi eu ne punem o sumedenie de întrebări. Din păcate, la multe dintre ele doar Măria Pandora poate să răspundă, astfel că o să trebuiască să aşteptăm ca sedativul să-şi termine efectele. La celelalte, doar timpul şi întâmplarea or să ne poată răspunde, iar pe astea nu le controlăm noi. De aceea, cred că o să fim nevoiţi să amânăm până una-alta orice speculaţie şi să ne concentrăm pe aspectul practic al chestiunii. Mi-am privit ascultătorii şi-am constatat că erau atenţi la argumentaţia mea, impresionaţi nu doar de logica ei, ci şi de charisma mea, lucru cu atât mai meritoriu, cu cât eram doar în chiloţi.

— Care nu s-a schimbat, am continuat, decât pentru a se înrăutăţi. Întotdeauna am fost de părere, nu ştiu dacă greşind ori ba, că trebuie să-mi rezolv singur problemele pe care soarta mi le-a ridicat în cale. Rezultatele se văd cu ochiul liber. De data asta totuşi, nici nu sunt unicul implicat în încurcătura asta, nici forţele mele nu sunt pe măsura adversarului cu care nu mi-ar trece prin cap să mă măsor şi care, după cum se vede, ne urmăreşte, ne spionează şi ne ameninţă, continuând tot aşa până o să-şi ducă la bun sfârşit planurile malefice sau o să fie înfrânt cu propriile arme. Am observat că don Plutarquete se scărpina discret în fund şi m-am gândit să scurtez predica şi să trec de la faza de preambul la cea expozitivă, spunând:

— Prin urmare, o să facem ceea ce o să vă expun în continuare: întâi, să recuperăm pentru a nu ştiu câta oară valijoara pe care aseară, în agitaţia de moment, am uitat-o în locuinţa Emiliei; în al doilea rând şi fără întârziere, să chemăm poliţia, iar în al treilea şi asta mă priveşte doar pe mine, să plec ca din puşcă înainte ca poliţia să-şi facă apariţia. Obiecţii sau comentarii? 143 labirintul măslinelor Nimeni nu s-a arătat interesat de una sau dornic de cealaltă, aşa că, fără zăbavă, m-am îndreptat spre uşă. Emilia m-a oprit, apucându-mă de braţ şi întrebându-mă unde mă duceam. I-am spus că după valijoară şi a replicat:

— Asta-i foarte riscant. E posibil ca poliţia, duşmanul sau amândoi să supravegheze casa.

— Domnişoara Trash are dreptate, a adăugat bătrânul istoric. Dacă vă zăresc intrând şi ieşind cu valijoară, viaţa dumneavoastră nu mai face doi bani. Eu, în schimb, care sunt cunoscut în cartier şi cu faţa asta de neajutorat, n-o să dau de bănuit. Lăsaţi-mă pe mine şi n-o să vă înşel aşteptările. M-a mişcat tare mult gestul lui, dar a trebuit să-l resping, fiindcă nu aveam prea multă încredere în eficienţa lui, chiar dacă nu acestea au fost motivele pe care i le-am dat, ci următoarele:

— Postul dumneavoastră este aici, don Plutarquete: aveţi grijă de Măria Pandora. Oricât mi-ar fi de ruşine să mărturisesc, eu am mai multă experienţă de intrat şi ieşit din case fără să fiu văzut, ceea ce dumneavoastră vă lipseşte.

— Atunci dacă mergi tu, te însoţesc, a insistat Emilia. Fie din cauza oboselii care mă slăbise, fie pentru că nu ştiu să le spun „nu" femeilor frumoase, am acceptat ca Emilia să mă însoţească, după o scurtă controversă. Cu consecinţele care se vor vedea.

Capitolul 15 despre iubire KSră încă devreme şi strada era pustie. Am traversat-o din câţiva paşi şi-am ajuns la intrare fără să ne vadă nimeni. In timp ce intram în lift, m-am gândit că poate ar fi trebuit să-mi pun din nou costumul lui don Plutarquete, căci dacă tot era să am parte de o moarte sigură, nu mi se părea demn s-o întâmpin într-o ţinută aşa de sumară, însă acum era prea târziu să mai îndrept ceva, deşi, oricât de puţin onorabilă ar fi fost viaţa mea, nu era deloc cinstit s-o încheie prezentându-mă într-o postură ruşinoasă. Dar drumul parcurs nu a fost destul de lung ca să-mi continui gândurile. Drept pentru care am cercetat coridorul, am întredeschis uşa, mi-am iţit cu grijă capul, am văzut că holişorul şi salonaşul erau goale, am intrat, i-am făcut semn Emiliei să mă urmeze, am pătruns amândoi în locuinţă şi am închis uşa. Nimic nu părea nelalocul lui, dacă putea fi înţeleasă astfel dezordinea absolută care, de câteva capitole, domnea în căminul altădată impecabil. Şi, ca dovadă că aparenţele nu erau de data asta o iluzie a simţurilor, era faptul că valijoara se afla tot acolo unde o lăsase Emilia, adică imediat pe dreapta, cum intrai în salonaş. Am prins-o de mâner şi am mormăit printre dinţi:

— Să mergem.

— Nu, a zis Emilia, hai cu mine. Am urmat-o în dormitor, mai curând preocupat s-o ştergem fără zăbavă decât interesat de ce-am fi putut găsi acolo care să aibă legătură cu cazul, când iată că, abia trecând 145 labirintul măslinelor pragul intimului culcuş, cu o rapiditate şi o coordonare în mişcări pe care acum, în proiecţia nemiloasă la care amintirea supune cele mai îndepărtate, fugare şi, pe atunci, imperceptibile momente din trecut, o atribui talentului natural şi nu neapărat unei practici îndelungate, Emilia a închis uşa cu călcâiul, mi-a dat un brânci cu palma dreaptă, care m-a făcut să cad lat în pat, iar cu stânga a tras atât de tare de elasticul chiloţilor, că aceştia, care nu mai erau la fel de grozavi ca în ziua când mi i-a dăruit un pacient al sanatoriului, când, la externare, a avut mărinimia să dăruiască din puţinele

sale bunuri tuturor celor veniţi până la poartă să-şi ia rămas-bun şi a ieşit gol în stradă, unde a fost imediat reţinut şi internat din nou, pierzând astfel, ca urmare a unui singur gest, libertatea, bruma de lucruri şi, totodată, generozitatea, s-au sfâşiat precum velatura prinsă de catarg şi destrămată de furtună, lăsându-mă gol, dar nu şi fără cârmă. Insă episodul nu s-a încheiat aici, lucru care de altfel n-ar fi avut nici un sens, ci, când nici nu apucasem bine să mă răsucesc pe saltea, încercând dacă nu să-mi dau seama ce provocase ori ce scop avusese agresiunea, măcar să o parez, Emilia, care îşi scosese o parte din haine cu o viteză pe care refuz s-o atribui obişnuinţei, a sărit pe mine, m-a strâns în braţe, nu ştiu dacă dintr-un elan pasional sau ca să mă împiedice să-i mai dau pumnii pe care i-i administram, convins, în neîncrederea şi josnicia mea, că o femeie care se aruncă pe mine, bine informată despre fizicul şi situaţia mea financiară reală, o face în mod sigur cu intenţii vătămătoare şi m-a transformat la început în subiect pasiv, mai apoi activ şi necontenit zgomotos al unor acţiuni pe care n-o să le mai descriu, deoarece cred că orice carte trebuie să reprezinte o şcoală a virtuţilor şi nu mi se pare că cititorul are nevoie de date suplimentare ca să priceapă ce s-a întâmplat acolo, şi, de asemenea, fiindcă dacă, ajuns în acest punct, tot nu pri146 despre iubire cepe, ar fi bine să închidă cartea şi să se ducă la un stabiliment a cărui adresă i-o pot oferi, unde, pentru o sumă rezonabilă, îi va fi satisfăcută curiozitatea şi alte gusturi de o categorie mult inferioară. După care, găsind Emilia un pachet de ţigări în sertarul noptierei, am fumat.

— Prima mea iubire, am reuşit să spun după o tăcere îndelungată, am trăit-o cu atât de mulţi ani în urmă, încât uneori mă îndoiesc că lucrul ăsta s-a petrecut cu adevărat întocmai aşa cum mi-l amintesc şi mă întreb dacă nu cumva memoria l-a inventat pentru a înflăcăra un trecut care altfel ar semăna cu un tratat de sociologie. Am pus ţigara în scrumieră, deoarece saliva care mi se prelingea de pe buze o îmbibase şi ameninţa cu distrugerea foiţei care îi conferea formă, utilitate şi specificitate, am închis ochii şi am continuat – sau cel puţin asta mi-am închipuit că fac – spunând:

— Se numea Puroiela Rahatânochioiu şi era fiica unui văr al mamei, care a venit de la ţară pentru a se stabili în casa noastră fără să ne fi anunţat în prealabil, nu mai ştiu dacă atras de himerele marelui oraş sau sperând că astfel putea păcăli justiţia aflată pe urmele lui pentru ceea ce comisese, alăturându-se celor din cartierul unde părinţii mei, întâi temporar, iar apoi definitiv, se stabiliseră şi ne procreaseră pe sora mea şi pe mine. Vărul mamei mele era un mascul vânjos, cu o înfăţişare de tăietor de lemne, cu părul roşu, la fel ca sprâncenele veşnic încruntate, cu o barbă deasă şi atât de lungă, încât i se agăţa de catarama curelei, şi, pesemne fiind originar din nord, era cam necioplit în purtări, reţinut la vorbă şi atât de bizar când se lăsa cu bătaie, încât, chiar în acea mahala plină de tipi arţăgoşi şi puşi mereu pe harţă, a reuşit să impună rapid un respect aproape plin de veneraţie şi să dobândească porecla, cam fără noimă, de don Froilân de los Mocos, deşi numele lui de familie era aşa cum ţi-am spus, iar cel 147 labirintul măslinelor de botez

Tancredo, dacă ţin bine minte. Eu n-aveam mai mult de şapte sau opt ani atunci când şi-a făcut apariţia în viaţa noastră acest personaj extraordinar, împreună cu fiica lui, eroina acestei povestiri intercalate şi cu o scroafă voluminoasă, demult trecută de prima tinereţe, de care însă era ataşat în aşa hal încât n-avusese tăria s-o lase în sat, la îndemâna măcelarului şi pentru care, în ciuda precarei lui situaţii financiare, cumpărase un bilet la clasa a treia, ca fata să nu fie nevoită să călătorească în vagonul de marfă alături de celelalte animale. Chiar el, deşi atât de scump la vorbă, dar pesemne încă sub imperiul indignării, ne-a relatat peripeţiile călătoriei, în cursul căreia rupsese falca unui controlor de bilete cam nepoliticos şi aruncase din tren câţiva pasageri care refuzau să împartă bancheta cu scroafa. Cum spuneam, pe atunci locuiam într-o mahala care nu putea fi calificată drept arătoasă. Căminul nostru era o baracă din uralit şi carton cu o singură cameră de doi pe doi, astfel că venirea neaşteptată a celor trei făpturi ne-a provocat mai degrabă deranj decât bucurie. Dar nu erau vremuri să faci nazuri şi, prin urmare, n-am zis nimic. Apoi, treptat, ne-am obişnuit cu prezenţa lor. Tata nu prea stătea pe-acasă, aşa că n-avea motive să se plângă. Pe mama o auzeam strigând şi gemând de câteva ori pe zi, iar asta ne-a mâhnit la început, până am descoperit că zarva ei nu era provocată de vreun neajuns, ci de tăvăleala la care se deda cu vărul ei. In ce-o priveşte pe soră-mea, Candida, care întotdeauna s-a dovedit plină de generozitate, după ce şi-a depăşit timiditatea iniţială, a devenit bună prietenă cu scroafa, căreia îi spunea toate secretele, pe care s-a gândit s-o ducă şi la parohie ca s-o pregătească pentru prima comuniune, provocând indignarea inevitabilă a preotului şi căreia s-a apucat să-i croşeteze nişte botoşei pe care însă n-a apucat să-i termine, din motive asupra cărora voi reveni la momentul cu148 despre iubire venit. In schimb, nu mai amân descrierea sentimentelor mele duioase. Nu-mi amintesc, ci chiar retrăiesc aievea nopţile reci de iarnă sau pe cele mai blânde de primăvară, când toată familia se aduna la lumina roşiatică a unui opaiţ, sperând că la cântatul cocoşilor avea să urmeze o nouă zi şi mai mult noroc. Cu capul plecat, tata răsucea o ţigară de băligar uscat, incapabil să mai vorbească după ce petrecuse opt ore cântând imnul Cu faţa spre soare faţa reprezentanţei locale de Lucrări Publice, încercând zadarnic să obţină un loc de muncă. Mama, epuizată de nesfârşitele treburi ale casei şi mai ales de stăruitoarele şi înfocatele atenţii la care o supunea vărul ei, dar mereu harnică, repara şi spăla, pentru ca mai apoi să revândă, prezervativele folosite pe care verişoara mea şi cu mine le pescuiam cu o plasă de prins fluturi din locul aflat în apropierea casei unde se deversau conductele de dejecţie în râul Llobregat. Candida croşeta; scroafa grohăia cufundată în mizerie şi prin pereţi se strecurau, cadenţate, râgâielile vecinului. Eu, în sfârşit scăpat de obligaţii şi nu prea pasionat de lectură ori de alte formă liniştite de umplere a timpului liber, mă distram uitându-mă la verişoara mea. Puro, cum ajunseserăm s-o alintăm cu toţii, avea – şi cred că are şi-acum, dacă mai trăieşte – cu doi ani mai puţin decât mine. Mai curând rahitică decât slăbănoagă, avea trupul ca un lujer, iar deasupra un căpşor tuns tifos, care

părea o minge. Nu era curată. Cum n-avusese mamă niciodată, născându-se în împrejurări foarte ciudate, în perioada ei de formare se ghidase după scroafă, de la care prelua grimase, poziţii şi sunete. Emana un miros deosebit, care mă ameţea şi pe care multă vreme l-am numit parfum, până când mi-am dat seama că nu era. Am iubit-o? M-a iubit? Între noi a fost o iubire autentică sau doar o închipuire, umbra trecătoare a păsării peste un lan de grâu? N-am s-o ştiu niciodată şi bănuiesc că nici ea, pe unde-o 149 labirintul măslinelor mai fi acum şi dacă îşi mai aduce aminte. Ştiu doar că într-o zi, după câteva luni petrecute cu jocuri copilăreşti, ne-a apucat seara într-un crâng de pini, unde veneau aproape zilnic vecinii mai spălaţi din mahala, ca să facă acolo ceea ce prin casele lor, lipsite de instalaţii sanitare, s-ar fi dovedit neplăcut. Obosiţi să tot alergăm şi să ne hârjonim, ne-am culcat pe pământul care era, fireşte, moale. Fără să ştim de ce, ne-am luat de mână. Vântul i-a ridicat fusta verişoarei mele. O clipă am ezitat dacă să-i strivesc nasul cu o piatră, aşa cum le tratam noi, băieţii, pe atunci pe fetele care ne plăceau, sau să mă las pradă altor impulsuri, de sorginte obscură, dar lipsite de echivoc în forma lor de manifestare. Bănuiesc că, dacă aş fi pus-o să aleagă, verişoara mea ar fi înclinat spre prima variantă. Dar, spre deosebire de timpurile actuale, pe atunci fetele puteau fie să consimtă, fie să se apere. Verişoara mea s-a apărat cum a putut... Am deschis ochii şi am constatat că mă aflam singur în pat. Mai înainte de-a reacţiona şi de-a mă nelinişti, Emilia a intrat în cameră înfăşurată într-un prosop. Mi-a zâmbit şi a zis:

— Nu mai încerca să te justifici: am făcut-o fiindcă îmi plac gleznele tale.

— De unde vii?

— In timp ce debitai chestii incoerente, ai adormit buştean, aşa că m-am dus să fac un duş. M-am uitat speriat la ceasul ospătarului ciung, pe care încă îl purtam: trecuse de zece.

— Ne cam hazardăm, am zis.

— Stai liniştit, a răspuns Emilia, lăsând să-i cadă prosopul pe jos şi deschizând un dulap unde îşi ţinea hainele, fiindcă dacă nici cu icnetele pe care le-ai scos n-ai reuşit să atragi un batalion de duşmani, nu cred că mai vine ci150 despre iubire neva după noi. Oricum, a adăugat ea, punându-şi nişte chiloţi filiformi, transparenţi şi, la prima vedere, nepractici, ar fi bine să ne întoarcem, don Plutarquete e în mod sigur îngrijorat de întârziere. Iţi sugerez, aşadar, să nu te încingi, cum văd c-ai început, ci să faci repede un duş, dacă vrei şi să laşi pe altă dată minunata poveste pe care mi-o depanai. Când am ieşit din duş, genunchii nu mă mai ascultau, dar mă simţeam un alt om. Emilia terminase cu îmbrăcatul, iar eu, cum nu puteam face la fel, dar cum pe stradă la ora aia se afla destulă lume, am fost nevoit să mă înfăşor într-un cearşaf şi să-mi înnod pe cap un prosop, cu speranţa că aş putea trece drept un maghrbian cochet. Am luat valij oara în drum spre ieşire şi, din prag, am aruncat o ultimă privire acelei locuinţe între ai cărei pereţi avusesem parte de atâta desfătare, fiindcă, deşi eram convins că pe viitor, după ce lucrurile aveau să se aranjeze, aveam să trec frecvent pe acolo, nu reuşeam să scap cu totul de

premoniţia, rod al vieţii mele bântuite de tristeţe, că nu era exclus să văd acel loc pentru ultima oară.

Capitolul 16 despre violenţă V/ând am păşit pe trotuar, am simţit în tot trupul mângâierea soarelui primăvăratic ce părea că îşi etalează razele, dar şi o foame de lup greu de suportat.

— Ce-ai zice, a rostit Emilia, cu acea potrivire de gânduri care se produce de obicei între două persoane care tocmai şi-au unit inimile într-o legătură de iubire sau chiar între acelea care tocmai şi-au tras-o de pomină, dacă aş da o fugă până la un magazin, ca să cumpăr ceva pentru micul dejun? I-am răspuns că ideea mi se părea excelentă şi ne-am despărţit. Am urcat una câte una, că mai mult n-aveam putere, treptele care duceau până la locuinţa lui don Plutarquete. Am sunat şi n-a răspuns nimeni. Am insistat degeaba. Cuprins de îngrijorare, am smuls una dintre aplicele care luminau şi înfrumuseţau coridorul, şi, folosind în chip de şperaclu sârmele din spatele elegantului artefact, am descuiat. Locul arăta ca un câmp de bătălie. Din biroul unde sărmanul bătrân se dedica atâta de mulţumit treburilor lui rămăseseră doar aşchii de lemn, fâşii de perdele, cioburi de lampă şi resturi carbonizate din cărţile pe care răufăcătorii care comiseseră o atare mişelie se distraseră arzându-le în cuptor. Din tot ceea ce, cu numai câteva ore în urmă făcuse dacă nu confortabili, cel puţin pasabili puţinii ani de viaţă pe care-i mai avea de trăit bătrânul istoric, nu rămăsese absolut nimic. De când mă ştiu, am avut de-a face cu violenţa. Aş zice chiar că îmi era extrem de familiară, 152 despre violenţă că mă şcolisem la ea, altfel spus. Primele mele jucării au fost castetele şi toroipanele, pietroaiele şi cuţitele. Nu-mi aduc aminte să fi trecut vreo lună fără să dau pumni sau zile fără să-i primesc. Nu mă căiesc şi nici nu-mi pare rău: asta-i viaţa. Dar mărturisesc că de data asta mi-au dat lacrimile. Don Plutarquete era un amărât, dar nu făcuse nimic să merite o astfel de soartă. Eu, dimpotrivă, îl băgasem în belea şi în momentul adevărului îl lăsasem singur. M-am aşezat pe jos şi m-am lăsat pradă suferinţei şi remuşcărilor. Nu ştiu cât timp aş mai fi acordat acestei sterile penitenţe, dacă nişte gemete venind dinspre dormitor nu m-ar fi smuls din cugetările mele sumbre. Împiedicându-mă în cearşaful în care încă eram înfăşurat, am dat fuga spre camera respectivă şi l-am găsit pe don Plutarquete întins pe jos. Sărmanul bătrân era mai mult mort decât viu, cu pijamaua ruptă pe la cusături, un ochi învineţit, buza de jos însângerată şi faţa acoperită de vânătăi. Şi, dacă se putea mai rău, a izbucnit într-un plâns sfâşietor când m-a zărit. —- Vai, prietene, a spus el, printre sughiţuri şi hohote, ce calamitate incomensurabilă, cât de atroce! Cu prosopul purtat în chip de turban i-am şters sângele de pe buză şi cu fâşii din cearşaf am improvizat câteva pansamente şi bandaje, transformându-l pe profesor într-un pacheţel fragil, în timp ce eu reveneam la goliciunea iniţială.

— Povestiţi-mi ce s-a petrecut, i-am spus apoi.

— Imediat după ce aţi plecat, a povestit bătrânul istoric cu un glas tremurător, am intrat în dormitor ca să veghez somnul iubitei mele fiice, dacă

mi se permite să-i spun astfel, iar faţa ei de îngeraş răspândea atâta seninătate, încât n-am întârziat să adorm şi eu buştean. După un timp m-a trezit un zgomot care venea din salon, căruia nu i-am dat prea multă atenţie, gândindumă că v-aţi întors. V-am strigat, dar n-am primit nici un răspuns. In schimb, zgomotul creştea. Cu frica în sân, m-am ridicat şi m-am uitat 153 labirintul măslinelor să văd ce se-ntâmpla. N-am apucat bine să fac asta şi nişte braţe herculeene m-au înşfăcat şi m-au trântit la pământ. M-am trezit înconjurat de trei bărbaţi al căror chip nu l-am recunoscut, fiindcă purtau pălăriile înfundate până la sprâncene, reverele ridicate până la nas şi ochii acoperiţi cu ochelari de soare. Dar îmi aduc aminte, pe de altă parte, că erau înalţi şi solizi. Nu spun asta ca să-mi scuz ineficienta: sunt bătrân şi debil, iar sănătatea mea e precară – chiar şi un pitic ar putea să mă doboare. In fine, revin la fapte: ticăloşii s-au aşezat pe vine ca să-mi arate cât de neînsemnat mă considerau şi m-au întrebat unde eraţi. Le-am spus că aţi plecat, că nu mi-aţi spus unde şi că habar n-aveam când aveaţi de gând să vă întoarceţi, dar estimam că n-o să vă-ntoarceţi până spre seară. Am adăugat, ca să dau credibilitate spuselor mele, că vă auzisem zicând că o să mergeţi la cinema. Apoi au vrut să afle unde era ascunsă valijoara. M-am prefăcut din nou neştiutor şi asta i-a înfuriat mai tare. Mi-au tras pumni şi şuturi şi m-au făcut în toate felurile: chiştoc, paria, gogoaşă, amărât, gunoi, neica-nimeni şi alte epitete pe care le-am uitat. Iar pe când le proferau şi le subliniau prin hohote sardonice, scoteau vrafuri de cărţi din bibliotecă, având intenţia malefică de a le rupe. Sărmanele cărţi… Suspinele i-au întrerupt relatarea impresionantă.

— Don Plutarquete, i-am zis, nu-i nevoie să-mi povestiţi mai departe. Eu însumi m-am aflat de câteva ori în situaţii asemănătoare şi ştiu cum stau lucrurile. Diferenţa e că eu începeam să spun tot după prima scatoalcă, iar dumneavoastră v-aţi purtat ca un erou.

— Vă mulţumesc pentru laude, a zis profesorul, dar cu ce m-ajută notele bune, câtă vreme am pierdut-o pe Măria Pandora? Abia atunci mi-am dat seama că o luaseră nu doar pe ziaristă, ci şi pilota Emiliei pe deasupra. 154 despre violenţă – Nu vă necăjiţi, i-am spus. O s-o găsim, orice ar fi. Şi să mă trăsnească aici pe loc dacă n-o să ne răzbunăm cum se cuvine pentru tot ce v-au făcut dumneavoastră şi fetei. In timp ce rosteam asta, inspectam dormitorul în căutarea vreunei piste care, trecută prin filtrul implacabil al logicii mele deductive, ar fi putut să ne pună pe urmele adversarilor noştri. Trebuie să spun că n-am găsit niciuna, însă am dat peste straturile de mizerie pe care curăţenia precară întreţinută de profesor le făcuse să se adune sub pat de-a lungul anilor. Aşa ne-a găsit Emilia, care se întorcea încărcată de pachete de la cumpărături şi atât de excitată, încât nu s-a mirat deloc găsind uşa deschisă, aşa cum o lăsasem cuprins de agitaţie şi nici n-a băgat de seamă distrugerile.

— Aşa-i că nu vă dă prin minte, a întrebat ea, fără să salute măcar, pe cine am văzut adineauri? Tăcerea mea, expresia plină de reproş care o sublinia şi înfăţişarea lui don Plutarquete au făcut-o să reacţioneze. I-am relatat pe scurt cele întâmplate şi, după terminarea povestirii, şi-a unit vaietele cu ale

noastre, reînnoite. Pentru ca disperarea generală să nu ne cufunde în marasmul lipsei de acţiune, am întrebat-o pe Emilia pe cine văzuse, crezând că avea să ne spună despre cine ştie ce prezentator de televiziune adulat, despre vreun politician local plin de magnetism personal sau despre vreun alt personaj celebru care, păşind indiferent şi privind absent, îi trecuse pe dinainte, însă iată ce ne-a spus de fapt:

— Pe menajera care ne-a surprins alaltăieri în casa Măriei Pandora. Am sărit cât colo şi, când am aterizat, mi-am dat seama, aşa cum orice bărbat care ar încerca să reproducă experimentul acesta va înţelege, cu uşurinţă, că eram dezbrăcat.

— Eşti sigură? Am zis, în timp ce îmi puneam pardesiul pe care odinioară îl luasem cu împrumut chiar din 155 labirintul măslinelor casa ziaristei, întrucât nu mi se părea că era bine să umblu gol în prezenţa Emiliei, după cele întâmplate între noi ceva mai devreme şi de aceea mă gândeam că îndrăzneala mea putea fi luată drept o manifestare de familiaritate, deşi nici prin minte nu-mi trecuse aşa ceva.

— Nu spun niciodată altceva decât e cazul şi mă pricep la fizionomii, mi-a replicat ea.

— Unde-ai văzut-o?

— Eu ieşeam din supermarket şi ea stătea la colţ, mâncând cartofi prăjiţi dintr-o pungă. Din când în când, îşi ridica privirile şi se uita în stânga şi-n dreapta străzii, de parcă ar fi aşteptat pe cineva.

— Te-a văzut?

— Cred că nu. În acest moment a intervenit don Plutarquete ca să ne ceară să-l lămurim despre cine vorbeam. I-am spus ce şi cum şi am adăugat la sfârşit:

— Faptul că scorpia asta se afla alaltăieri în casa Măriei Pandora şi azi aici nu se poate pune pe seama unei simple coincidenţe. Sunt sigur că, dacă o găsim pe menajeră, dăm şi de fată. Emilia, îţi mai aduci aminte datele pe care ţi le-a dat prietenul tău despre maşina cu care a fugit prefăcuta aia?

— Da: o societate de măsline umplute.

— Caută în cartea de telefon sediul acestei societăţi. Iute. Am lăsat-o să facă asta, am deschis pachetul pe care-l adusese de la magazin şi-am început să mănânc un corn, cu o hămeseală zgomotoasă.

— N-o fi prea târziu? M-a întrerupt don Plutarquete ca să mă întrebe.

— Sunt sigur că nu, i-am spus, umplându-l de furnituri. Dacă ar fi vrut s-o lichideze pe Măria Pandora, ar fi făcut-o chiar aici. Mi se pare că intenţiile lor nu-s dintre 156 despre violenţă cele bune, dar înainte să le pună în practică or să încerce să recupereze valijoara. Nu m-ar şoca nici dacă ne-ar propune un troc. Am terminat de înghiţit cornul şi-am căutat în pungă, să văd dacă Emilia avuse grijă să cumpere şi un Pepsi-Cola şi am constatat că nu. Dar o să le-o luăm înainte. Cine dă primul dă de două ori. Am un plan. Şi, rogu-vă, daţi-mi un pahar cu apă, ca să pot înghiţi ce-am mâncat. Emilia s-a întors foarte mândră cu adresa societăţii. Am memorat-o fără efort, mi-am strâns cordonul

pardesiului şi-am dat să plec. M-au întrebat unde mă duceam şi le-am spus că acolo.

— Vă însoţesc, a zis viteazul istoric.

— Şi eu, a zis Emilia. Ne-am luat iar la sfadă şi până la urmă am plecat toţi trei, nu înainte de-a conveni ca Emilia să aştepte afară, în maşină, ca să ne uşureze fuga, dacă era nevoie, oricât ar fi susţinut că era nedrept, că ei, ca femeie, îi revenea mereu rolul de-a rămâne în maşină şi de-a respira hidraţi de carbon şi alte emanaţii nocive, în vreme ce noi, bărbaţii, aveam parte de elementul epic, la care i-a răspuns că da, avea dreptate, însă aşa era alcătuită lumea.

Capitolul 1 7 despre bani I e la prânz am ajuns la intrarea clădirii în care îşi avea sediul firma de măsline. Era – păstrând proporţiile – un zgârie-nori remarcabil de numai patru etaje, situat la confluenţa străzii Augusta cu nu mai ştiu ce străduţă din cartierul Tres Torres. Faţada, acoperită cu geamuri reflectorizante şi ornamentată cu nişte protuberante din oţel inoxidabil, aducea, prin reflectarea razelor de soare în ea, exact cu ceea ce dorea să simbolizeze: o torţă a progresului. Fiind, după câte se părea, o fabrică de măsline umplute, mă aşteptasem să dau peste un fel de magazie ori baracă în jurul căreia să pască mioarele, dar îmi dau seama că imaginea pe care o am despre economia patriei este cam bucolică, aşa că nu m-a surprins prea tare palma pe care realitatea i-a ars-o, cât se poate de clar, fanteziei mele anacronice. Aceste gânduri şi altele asemenea au fost sintetizate precis de eruditul jigărit prin următoarele cuvinte:

— In ce mă-sa ne vârâm, dragă prietene? N-am ştiut ce să răspund, nici măcar în sinea mea. Dar nu era cazul să ne dăm bătuţi, aşa că ne-am luat inima-n dinţi amândoi şi ne-am apropiat de intrarea măreaţă. Mai înainte ca uşile clădirii să alunece supuse dinaintea noastră, acţionate de o celulă fotoeléctrica de gardă, care, atentă, ne-a văzut venind şi, supusă, s-a pus în mişcare, am apucat să văd, reflectat în ferestrele curate lună, spectacolul jalnic pe care-l ofeream. Înainte de a pleca de acasă, don Plutarquete hotărâse că nu putea să apară în 158 despre bani faţa inamicului într-o pijama deşirată fără ca asta să aducă grave prejudicii demnităţii sale, astfel că Emilia l-a cârpit pe ici-colo, însă cu atâta lipsă de îndemânare, că acum pantalonii abia de-i mai ajungeau la jumătatea gambelor; la rândul său, bluza îi flutura în aşa hal, că sărmanul bătrânel trebuia să meargă tot timpul cu braţele încrucişate, ca să nu stârnească Hohote şi batjocuri. Eu, cu pardesiul, arătam ceva mai prezentabil, numai că până şi cel mai obtuz privitor îşi putea da seama că absolut nimic nu acoperea segmentul păros cuprins între poale şi nişte pantofi de lac pe care don Plutarquete îi dezgropase dintr-un dulap şi care, în afară de faptul că erau atinşi de mucegai şi diverse ciuperci, mă strângeau atât de tare, încât eram silit să păşesc excesiv de afectat şi plin de fiţe. Probabil că impresia asta, dacă nu cumva una şi mai proastă, i-am făcut-o recepţionistei care, dotată cu nişte ţâţe ciclopice, de care s-ar fi desprins dacă ar fi putut, fiindcă înfăţişarea noastră nu ne făcea să meritäm o întâmpinare prea călduroasă, s-a

apropiat de noi cu o mişcare deloc lipsită de fermitate şi ne-a arătat cu o mână ieşirea, în timp ce cu cealaltă îi făcea semn unui paznic solid, ca să ne convingă el, dacă ne-am fi încăpăţânat să nu dăm urmare sugestiei sale. Am băgat de seamă pistolul uriaş pe care paznicul îl purta atârnat de centură şi am început să contemplu şi mai dihai înaintarea îmbietoare a recepţionerei, ca să am parte de ceva plăcut în ultimele clipe care probabil că îmi rămăseseră din viaţă, iar îmbinând vorba cu fapta, am rostit:

— Ave Măria preacurată. Să ne iertaţi că ajungem cu întârziere la întrevedere, dar şoferul e nou. Fiţi bună şi anunţaţi-l pe patron că am ajuns. S-a oprit perplexă la auzul peroraţiei mele şi s-a scărpinat la ceafă, provocând prin acest simplu gest o deplasare de volume care m-a silit să privesc spre pistolul paznicului ca să nu dau în vileag ingeniosul meu plan, a cărui piatră 159 labirintul măslinelor unghiulară era să simulez dispreţul scârbit pentru cele lumeşti specific unui magnat sătul de răsfăţ şi de plăceri.

— Cu cine aveţi întâlnire? A întrebat ea în cele din urmă.

— Tot Consiliul de Administraţie, întrunit în sesiune plenară, ne aşteaptă venirea, am spus cu falsă modestie. Binevoiţi să ne conduceţi la sala de consiliu, dacă există aşa ceva. Recepţionera i-a aruncat o privire paznicului, care se plasase în spatele nostru întrebând:

— Să-i trosnesc? Şi a zis:

— Dacă aţi avea bunătatea să-mi daţi cartea de vizită, o să fac să-i parvină domnului Secretar.

— Asta, am zis eu, nu e cu putinţă, fiindcă la aeroport ni s-au rătăcit bagajele. Firește, nu-mi pasă de pierderea materială. Mai ales când ce-i mai important nu s-a dezlipit de noi, cum puteţi vedea. Am deschis aşa, într-o doară, valijoara, am lăsat ca ochii ei să se îmbibe de vederea banilor dinăuntru şi am închis-o la loc. Când s-a uitat din nou la mine, nu doar expresia i se schimbase, ci îi crescuse vizibil şi perimetrul toracic.

— Fiţi buni şi urmaţi-mă, a gângăvit ea. Am profitat, aşa cum îmi luasem obiceiul să fac în ultimul timp, de drumul până la lift ca să meditez la cât de puternică e pârghia banului, câte uşi poate deschide, câte lanţuri poate sfărâma, câte perspective poate întuneca şi câtă pizmă poate preschimba în mângâiere. Adevărul este că niciodată, în toţi aceşti ani de când rătăcesc pe drumul aspru al vieţii, nu am avut parte de ochiul dracului, aşa cum bine îi spun cei care nu-l doresc, astfel că nu am căderea să comentez efectele nefaste pe care i le atribuie cei care ştiu mai multe despre el. Despre ambiţie şi zgârcenie pot să vorbesc, fiindcă le-am văzut de aproape. Despre 160 despre bani bani, nu. Ba chiar, aşa cum ştiu din proprie experienţă, banii îi feresc pe cei care-i au de contactul slinos cu noi, cei care n-au parte de ei. Şi mărturisesc cu mâna pe inimă că nu mi se pare a fi un lucru rău: noi, săracii – dacă nu cumva statisticile arată altceva – suntem pociţi, spurcaţi la gură, cu apucături proaste, îmbrăcaţi ca vai de lume şi, când dă căldura, puţim cât cuprinde. Avem însă, se zice, o scuză care nu schimbă cu nimic realitatea. E la fel de adevărat că suntem, în lipsă de altele, ceva mai cu râvnă dedaţi muncii şi mai

plini de haz, detaşaţi, modeşti, politicoşi şi afectuoşi, nu morocănoşi, egoişti, încrezuţi, grobiani şi mitocani, aşa cum fără îndoială am deveni dacă pentru a supravieţui n-ar trebui să le facem mereu pe plac altora. Cred, în concluzie, că dacă am fi cu toţii căpătuiţi şi dacă n-ar trebui să mai strângem cureaua ca să ne ducem traiul, n-ar mai exista nici fotbalişti, nici toreadori, nici cântăreţi, nici curve sau şmecheri, viaţa ar fi tare cenuşie, iar planeta asta un loc tare trist. Plimbarea noastră pe culoarele mochetate ale căror cotituri, răspântii şi păienjenişuri m-am străduit să le ţin minte, în caz că am fi fost nevoiţi să le parcurgem înapoi fără călăuză şi în mare goană, s-a terminat în faţa unei uşi care, spre deosebire de cele din sticlă gofrată presărate de-a lungul culoarelor pomenite la începutul acestui paragraf, părea făcută din lemn de caoba ori din altă esenţă nobilă şi nu ducea, cum aveam să constatăm la deschiderea ei, în lăcaşul cel mai de taină al firmei, ci dădea într-un fel de sală de aşteptare pentru oaspeţii mai de soi, dacă era să ne luăm după cât de somptuos era decorată cu diverse canapele de piele, candelabre de bronz şi o masă de marmură în mijlocul căreia se ridica, maiestuoasă, o măslină din bazalt înaltă cam de un metru şi jumătate şi împodobită cu un 161 labirintul măslinelor brâu de zorzoane care, în mâna sculptorului, se preschimbase într-o perfectă imitaţie de ardei şi anşoa. Cu un deget terminat printr-o unghie roşie şi ascuţită, care în context mi s-a părut ameninţătoare, recepţionista a arătat spre o canapea unde să ne aşezăm şi, după ce am făcut întocmai, ne-a întrebat ce-am dori, la care am răspuns:

— Spuneţi-i domnului Consilier Principal că se află aici don Vellocino şi don Becerro. O să înţeleagă despre ce-i vorba. Nevăzută s-a făcut nobila duduie îndărătul unei draperii care probabil masca o altă uşă, căci altfel i-am fi auzit oscioarele lovindu-se de pereţi, şi-am rămas singuri don Plutarquete şi cu mine, prilej de care el a profitat ca să-mi şoptească la ureche:

— Asta-i o cursă de şoareci, dragă prietene. Mă pregăteam să-i răspund că eram întru totul de acord cu el, dar să se abţină de la vorbă, în caz că pe-acolo erau ascunse microfoane, când draperia s-a dat iarăşi deoparte, făcând loc unui domn înjur de cincizeci de ani, îmbrăcat într-un costum bleumarin şi dintre ale cărui trăsături insipide nu merita remarcată decât o mustăcioară tunsă atât de drept, încât m-a făcut să mă gândesc îndată că i se urcase o omidă pe faţă, imagine pe care însă am alungat-o iute fiindcă mi s-a părut incompatibilă cu gravitatea unui om de afaceri veritabil. Străin de toate astea, domnul se apropiase de noi şi ne întindea mâna, probabil ca să i-o strângem ori să-i admirăm inelul de aur care-i strălucea pe degetul mic. Don Plutarquete şi cu mine am făcut ambele lucruri şi domnul a rostit:

— Plăcerea e de partea mea. Sunt don Santiago Pebrotines, secretar al Consiliului. Domnii consilieri or să vă primească imediat. După care s-a răsucit pe călcâie şi s-a îndreptat din nou spre draperie. Părea mai bătrân văzut din spate. Ceea ce 162 despre bani nu l-a împiedicat să-i sprijine faldurile cu o mână ca să trecem fără să ne ciufulim în camera de alături, o încăpere dreptunghiulară şi de dimensiuni considerabile. Când spun considerabile,

vreau să spun o sută douăzeci de metri lungime pe patruzeci lăţime şi şapte înălţime. Pereţii, lipsiţi de ferestre sau alte deschideri spre exterior, în afara unor panouri zăbrelite de unde ieşea bâzâind aerul condiţionat, erau acoperiţi cu un material lucios, de un auriu şters, ca un foitaj îmbibat cu melasă; pe jos era o mochetă groasă, care făcea ape, iar pe tavan se aflau câteva tuburi de neon care răspândeau o lumină albicioasă şi, în unele cazuri, pâlpâitoare. Dintr-un capăt al sălii ţâşnea un izvoraş pe care nişte proiectoare ce se răsuceau încontinuu îl tăceau să capete culorile curcubeului. In fine, în centrul geografic al sălii se afla o masă foarte lungă din formica sau malahit, habar n-am, la care stăteau nu mai puţin de doisprezece domni impunători, ale căror trăsături nu le ţin minte, probabil fiindcă eram foarte nervos. Fapt este că, precedaţi de însoţitorul nostru, am parcurs distanţa care ne despărţea de masa de consiliu în faţa căreia ne-am oprit şi ne-am înclinat, în semn de supunere şi respect. La acest salut a răspuns fiecare dintre cei adunaţi acolo, potrivit priceperii şi felului propriu de a înţelege eticheta: care printr-o uşoară înclinare a capului, care fluturând jovial cele cinci degete ale mâinii, care adoptând o severitatea ce denota neîncredere. Odată încheiate toate acestea, s-a instaurat o tăcere de gheaţă, spartă ritmic de câte o tuse uşoară sau de o flegmă eliminată discret, în decursul căreia am fost examinaţi, judecaţi şi în mod sigur condamnaţi de toţi cei prezenţi, până când don Santiago Pebrotines, care nu se îndepărtase de noi, s-a îndurat să şoptească:

— Arătaţi-le banii şi-o să vedeţi ce mulţumiţi or să fie. 163 labirintul măslinelor Ara deschis valijoara şi, cu o combinaţie de grandilocvenţă şi împăunare proprie scamatorului care, după ce i-a arătat publicului o cutie goală, introduce în ea ceasul pe care i l-a dat un spectator, nu fără strângere de inimă, adaugă două ouă, un iepure şi capul tăiat al asistentei, mai revarsă acolo propriile micţiuni şi amestecă eterogenul talmeş-balmeş cu un făcăleţ, scoţând apoi cutia şi, spre încântarea celor care se aşteptau să vadă scurgându-se un amalgam purulent, lăsând să iasă din ea o porumbiţă albă, am etalat teancurile de bancnote. La vederea cărora şi după câteva secunde de stupoare, au început să vorbească toţi în acelaşi timp, unii ţipând şi alţii, pe un ton plângăreţ, dând cu palma în masă şi ridicând braţele pentru a atrage, fiecare, atenţia celorlalţi, încurcând între ei trabucurile care fumegau în scrumierele de cristal şi băgându-şi-le în cele mai neaşteptate orificii, agitând hârtii, fotocopii, rapoarte, bilanţuri, anunţuri, evidenţe de pierderi şi câştiguri, studii financiare, sinteze şi procese verbale, făcând trompete din cele mai importante documente şi suflând în ele pe nări, într-o înduioşătoare tentativă de-a ne provoca buna dispoziţie, aruncând pe mochetă raliaţi de carton, muşte din plastic, şopârle de cauciuc şi alte astfel de obiecte glumeţe, cu succes garantat la petreceri, umflându-se cu pastile de felurite culori, dimensiuni şi însuşiri, suferind sau simulând infarcte, angine pectorale, vlăguiri, tromboze şi apoplexii, ridicând ambele picioare simultan, pentru a trage cele mai desăvârşite pârţuri şi încingând, una peste alta, un asemenea vacarm, că tavanul părea că stă să cadă şi podeaua să se prăbuşească sub picioarele

noastre. Nu ştiu cât ar mai fi durat zarva şi nici cum s-ar fi încheiat, dacă la un moment dat nu ar fi răsunat un fluierat puternic, care a restabilit ordinea ca prin farmec.

Capitolul 18 despre putere iniştea s-a aşternut atât de brusc şi de total, încât m-a tulburat. Din priviri am căutat sursa fluieratului, care nu se mai auzea, dar n-am descoperit-o, până când mi-am dat seama că toţi consilierii îşi întorseseră capetele spre un aparat plasat la capătul mesei, în faţa unui scaun liber ceva asemănător unui prăjitor de pâine şi în vârful căruia pâlpâia o luminiţă verzuie. Mai înainte de-a izbuti să mă adresez ghidului nostru pentru a afla ce se petrecea, mi-a susurat el la ureche:

— Domnul Consilier Principal o să ne vorbească: să fim foarte atenţi. Într-adevăr, consilierii se grăbeau să ia notiţe şi să-şi deschidă calculatoarele de buzunar, cu excepţia câtorva care se luptau cu disperare să butoneze nişte reportofoane.

— Economiile şi consemnaţiunile private, a început să spună interfonul pe un ton atât de profund şi de eteric, încât se confunda cu bolborositul care venea dinspre izvor, este asemenea seminţei care, fecundată de ţăran, se transformă în... Nu aveam să mai aflăm în ce se transforma, fiindcă s-a produs o interferenţă cu un post de radio local şi am ascultat, o reclamă despre un corset termic cu aplicaţii igienice, dietetice şi binefăcătoare, după care glasul a revenit, zicând: —... Şi trocurile amărâte ale arabilor. 165 labirintul măslinelor 166 Toţi cei de faţă au izbucnit în murmure de aprobare şi un lingău a bătut din palme. Glasul din prăjitor a cuvântat iarăşi:

— Cu asta am rezolvat ordinea de zi şi, nemaiavând nimic de discutat, o să închei şedinţa. Celor care vor să mai rămână li se vor servi crutoane şi ceai. Nimeni n-a dat să se ridice, câţiva au tras un „ole" şi au rostit cuvinte de mulţumire, deşi aproape toţi strâmbau din nas, îşi schimonoseau buzele şi scoteau limba, arătându-şi limpede repulsia. Nepăsător, glasul a adăugat:

— Pebrotines, dumneata eşti acolo? Însoţitorul nostru s-a ploconit şi a rostit către prăjitor:

— Permanent la ordinele dumneavoastră. Şi, întorcându-se spre noi, a murmurat:

— Domnul Consilier Principal mă onorează cu încrederea sa.

— Pebrotines, Pebrotines, s-a auzit din nou glasul, adu-i în biroul meu pe cei doi domni care au avut amabilitatea să ne viziteze. Asta se referea la noi. Bătrânul istoric şi cu mine am avut un schimb de priviri în care se citea, presupun, ezitarea. Dar delicatul Pebrotines, fără să ne mai dea răgazul ca ezitarea să ne influenţeze acţiunile, ne-a tras nişte coate discrete şi a zis:

— Iute, iute; să nu-l facem pe domnul Consilier Principal să aştepte. Urmându-i exemplul, ne-am grăbit să ocolim masa de consiliu, încercând să scăpăm de asaltul grupului de consilieri agitaţi care se străduiau să înşface valijoara, cu felurite propuneri de investiţii, oferte şi rugăminţi sfâşietoare şi am parcurs spaţiul care ne despărţea de capătul opus celui pe unde intraserăm în sală. Ajunşi acolo, Pebrotines a scos din buzunarul interior al hainei o cartelă

perforată, a introdus-o într-o fantă şi un panou al peretelui a culisat, despre putere lăsându-ne drum liber spre un coridor întunecos, pe care am mers până am ajuns într-un spaţiu sau o celulă cu pereţii capitonaţi şi luminaţi puternic.

— Aici o să ne oprim puţin, a zis Pebrotines, ca să ne tragem sufletul, să ne punem ideile în ordine şi să vă percheziţionez, ca să văd dacă nu aveţi arme. Vă rog să înţelegeţi că este vorba despre o formalitate neplăcută, pe care răutatea oamenilor acestor vremuri a făcut-o indispensabilă. Fiţi amabil şi deschideţi-vă pardesiul. Am făcut ce mi-a spus secretarul, iar acesta, văzând că pe dedesubt nu mai aveam nici un fel de haine, a comentat:

— Nu-i nevoie să-mi daţi nici o explicaţie. Şi eu, uneori... După ce ne-a percheziţionat, Pebrotines şi-a apropiat capul de perete şi a declarat:

— Totul e în ordine, domnule Consilier Principal. Fără să primim vreun răspuns de natură verbală, s-a căscat o trecere sau o placă groasă de oţel şi, spre deosebire de ambianţa veselă şi chiar puţin glumeaţă a sălii de consiliu de unde veniserăm, am zărit un cabinet decorat cu o simplitate care invita la reculegere: o masă de birou din lemn de caoba cu incrustaţii de sidef în formă de barcă, un scaun rotativ şi două fotolii de piele. Într-o nişă ţăcănea un telex şi pe o consolă vreo şase telefoane lansau semnale luminoase intermitente: era maniera lor tăcută de a semnala că cineva suna degeaba. Lumina era indirectă şi filtrată, iar dintr-un difuzor nevăzut Corul din Montserrat intona colinde.

— Fiţi buni şi intraţi, a murmurat Pebrotines. Cuceriţi de ambianţa liniştitoare pe care banul şi bunul-gust le creaseră într-o strânsă conlucrare, am pătruns în cabinet fără să bănuim că intram într-o cursă, fiindcă abia intraţi, panoul de trecere s-a închis cu o viteză înspăimântătoare în urma noastră, don Plutarquete şi cu mine 167 labirintul măslinelor rămânând înăuntru, iar afară doar sinistrul secretar, al cărui râs sardonic am mai apucat să-l auzim până când placa de oţel ne-a izolat complet şi ne-a lăsat la cheremul cine ştie cui, după cum am înţeles imediat, căci lovind instinctiv în podele şi pereţi sau strigând, suduind şi ameninţând, ne răspundea doar o linişte funestă.

— Am căzut ca proştii într-o capcană! Am exclamat într-un târziu, prăbuşindu-mă în unul dintre fotolii. Am impresia că planul meu nu era nici pe departe aşa de bun cum credeam.

— Nu te mai învinovăţi de toate relele, prietene, a spus bătrânul istoric, lăsându-se să cadă în celălalt fotoliu. Ai făcut ce-ai putut. Resemnare. De parcă ar fi urmărit să împiedice ca aceste cuvinte reconfortante să-mi aline cugetul tulburat, glasul care mai devreme se auzise prin intermediul prăjitorului a răsunat din nou, acum în cabinet.

— Odată cu primele mele cuvinte, vă urez bun-venit şi să vă simţiţi ca acasă, a zis el. După cum aţi înţeles până acum, orice scăpare e imposibilă şi orice rezistenţă, inutilă. Vă rog să nu fumaţi.

— Cine sunteţi şi ce doriţi de la noi? Am spus, vorbind cu pereţii.

— Ceea ce doresc, a răspuns glasul, aveţi între picioare. Aş fi putut spune simplu „valijoara", dar am folosit deliberat această formulă cu dublu

înţeles, ca să dau o notă dezinvoltă conversaţiei. Cât despre identitatea mea, natura activităţilor mele şi tot ce ar mai fi util ca să limpezească acest caz tulbure, am să vă ofer, din politeţe, explicaţiile pe care le aşteptaţi de la începutul acestei istorii. Fiţi amabili şi priviţi într-acolo. Nu, în partea cealaltă. Aşa. S-a auzit un bâzâit de motoraş şi din tavan a început să coboare un ecran argintiu. Simultan, în peretele opus 168 despre putere s-a deschis o ferestruică şi un fascicul de lumină a străbătut camera, până a proiectat pe ecran o imagine cam neclară.

— Până izbuteşte Pebrotines, care-i cam neîndemânatic, să regleze aparatul, a mai zis glasul, o să fac unele comentarii. A, gata. Ceea ce vedeţi şi fără îndoială aţi recunoscut este faţada exterioară a clădirii în care ne aflăm. A fost concepută de o echipă de arhitecţi, pe baza instrucţiunilor date de mine. Mergem mai departe? Am răspuns că da.

— Asta-i o organigramă a firmei, făcută de un delincvent, acum şef de personal la una dintre filialele noastre. O să constataţi că măslinele umplute reprezintă una dintre multiplele noastre activităţi. Nu e unica, nici cea principală. Am menţinut totuşi firma şi numele în fruntea complexului, fiindcă ne permite să obţinem credite de export, dar şi din motive sentimentale despre care nu mai dau amănunte. După cum vedeţi, avem trei bănci, un holding, şase firme de construcţii, o companie de leasing, una de marketing şi studii de rentabilitate, o alta de consultanţă, un centru geriatrie, două fabrici de îmbuteliere, o alta de zahăr în Caraibe, care maschează o casă de împrumuturi, un studio pentru înregistrări de discuri, o casă de producţie cinematografică pe bază de capital mixt, un birou de schimb în Andorra la Vel la, un domeniu de vânătoare, un atelier de transformat orice. Şi diverse altele. Ce vedeţi acum reprezintă bilanţul consolidat din 31 decembrie. Trec peste el fiindcă n-o să-l pricepeţi şi pentru că cifrele sunt aranjate ca să sune bine pentru fisc. Acesta e un grafic despre beneficiile noastre brute încă din 1956. Observaţi cum intrăm în picaj, cum ne redresăm, cum rămânem într-un echilibru precar şi ce dezordine se produce în ultimii ani. Asta-i o fotogramă din filmele cu Chaplin, pe care o includ mereu între secvenţe ca să relaxez puţin vizionările. Râdeţi după pofta inimii. 169 labirintul măslinelor Doar hohotele lui Pebrotines au spart liniştea grea.

— Cel aflat cu spatele, a continuat glasul, sunt chiar eu, acum un car de ani, dând mâna cu un ministru, după ce am încheiat un acord important şi extrem de avantajos pentru ţară. Observaţi cum ministrul îşi acoperă faţa cu batista.

— Nu v-aţi schimbat deloc, a punctat Pebrotines.

— Trebuie să vă previn, a rostit glasul, că în toate diapozitivele în care apar figura îmi este acoperită de un dreptunghi negru, asemenea celor folosite în unele cinematografe pentru a masca din secvenţe sânii, vulvele, prepuţurile, anusurile, pe scurt, tot ceea ce ar putea să ofenseze moralitatea. Aici, de exemplu, apar din nou la sosirea pe aeroportul din Riad, Arabia Saudita. O călătorie de afaceri. Am aflat când era prea târziu că treaba cu masajele se face

la Bangkok. Cu Arabia Saudita, în schimb, treaba e serioasă. De ce sunt în stare oamenii ăia! Nu încape nici o îndoială că viitorul e în mâinile lor, orice ar zice alţii. Uitaţi, o fabrică în plin deşert. Materiile prime ajung zilnic cu elicopterul şi putrezesc la faţa locului. Nu înţeleg cum de americanii nu-şi dau seama.

— Dacă v-ar asculta pe dumneavoastră, altfel ar sta lucrurile, a zis Pebrotines.

— Acum urmează o serie cu fotografii de familie, a spus glasul, care n-au legătură cu ceea ce ne interesează, dar care m-am gândit că v-ar plăcea. Hei! Asta-i casa unde m-am născut. A doua fereastră socotind de la stânga, cea cu obloanele lăsate. O vedeţi? Acum câţiva ani m-am străduit să fie declarată monument naţional, dar, în plin proces de realizare, Excelenţa Sa a murit şi proiectul a rămas blocat. Asta-i de la grădiniţă. In perioada aia toţi copiii erau la fel. N-am aflat niciodată care eram eu. Mai departe. Cu familia la botezul fratelui meu mai mic. Mama nu apare, fiindcă stătea încă la pat cu hemoragii. Naşul e unchiul 170 despre putere Basilio, pe care l-au omorât la Jarama. La băile din San Sebastian cu o vecină. María Asunción. Prima fată pe care am bulănit-o la un matinal din cinematograful de cartier. Am revăzut-o prin anii şaizeci şi ceva, era cât un butoi. Măritată şi cu patru copii. Am întrebat-o dacă-şi mai amintea când am bulănit-o. S-a înroşit toată şi mi-a mărturisit că da, ba chiar îşi amintea la ce film eram. Mi-a dat adresa şi telefonul. I-am trimis un cec de cinci mii de pesetas şi n-am mai văzut-o niciodată. Bunicul. Eu în armată. O perioadă din viaţa mea care ar fi fost lipsită de orice transcendenţă dacă, într-o noapte, nu mi-ar fi apărut fecioara preacurată într-o viziune. Cu iubita mea, acum soţie, în ziua când ne-a fost livrat un Fiat 600. Una dintre puţinele mărturii ale fugarei mele treceri prin clasa medie. Ziua nunţii. Mama murise şi pe tata îl băgaserăm la azil. Cel din stânga e vărul meu Enrique, fiul unchiului Basilio. Mai târziu avea să ajungă la puşcărie şi, ulterior, subsecretar de stat la comerţ. Acum locuieşte în Puerto Rico. Soţia mea pe plaja de la Salou, fără sutien. Pebrotines, nu te uita. De voi nu-mi pasă, fiindcă n-o să ieşiţi vii de aici.

— Sunteţi ceva de speriat, s-a amuzat Pebrotines. Nu mai e cazul s-o spun, treaba lua o întorsătură proastă.

— Sunt riguros, dar nu crud, a continuat imperturbabil glasul. Ca dovadă, o să trec peste fata de la balul de absolvire a liceului, voiajul la Veneţia şi corida stil Goya pe care am avut onoarea s-o prezidez. N-aş vrea, în schimb, s-o pierdeţi pe asta, care pentru mine are o valoare sentimentală incomensurabilă. E făcută în timpul unei audienţe acordate de Excelenţa Sa, pe atunci şeful statului, la Palatul Pardo, unui număr de şaisprezece oameni de afaceri, cei mai însemnaţi din ţară, spre sfârşitul anului 1972. Eu sunt cel aflat chiar la dreapta Excelenţei Sale. Greu de recunoscut, desigur, fiindcă pe atunci steaua neînvinsului nostru Caudillo începuse să apună din motive de 171 labirintul măslinelor sănătate, iar toţi cei şaisprezece, de comun acord, am hotărât să ne punem şi noi măşti cu Mickey Mouse. Caudillo, în mod logic, a

fost surprins să ne vadă intrând astfel în sala tronului. I-am spus că doriserăm să facem o glumă nevinovată, cunoscându-i legendarul simţ al umorului, să dăm un ton festiv audienţei, să mai uşurăm printr-o ghiduşie povara abătută asupra umerilor săi augusti. Cu mânuţa lui moale de care încă se folosea, a făcut un gest de parcă ar fi zis „fie", i se părea foarte bine. Ne-am dat însă seama că înţelesese. Nici un muşchi nu i s-a clintit pe chipul imperturbabil; doar ochii i s-au întristat; ochii aceia care au ştiut să parcurgă rutele istoriei, căutând temeiul şi mijloacele destinului patriei, deşi acum revizionistii insinuează că n-ar fi fost el, că Onesimo Redondo i le-ar fi. Insuflat; ochii aceia predestinaţi, spuneam, care au ştiut să croiască drumul Spaniei prin confuzie, nesiguranţă şi haos de guvernare, s-au înecat în lacrimi. Eu mă aflam alături, uitaţi-vă la fotografie şi mi-am dat seama. I-am atins cu palma braţul, odinioară oţelit, devenit piele şi os, şi-am vrut să-i spun: „Nu plângeţi, domnule general, asta nu-i trădare; mereu v-am fost alături şi o să rămânem cât timp se învârte lumea asta; dar vremurile se schimbă, domnule general şi sunt lucruri care nu pot fi cerute; adeziunea noastră continuă neştirbită, dar există lucruri pe care nici dumneavoastră nu le puteţi controla; se apropie mari mutaţii; pentru a conserva esenţele, uneori trebuie schimbate formele; dar să nu vă îndoiţi de noi, domnule general; cereţi-ne orice sacrificiu şi o să vedeţi că suntem pe faţă, veseli şi gata să-l facem; cereţi-ne viaţa, domnule general, cu mare plăcere v-o oferim; cereţi-ne onoarea, cereţi-ne să renunţăm la titlurile de mărire, la medalii, la familie, la cămine, să ne înarmăm, să ne ducem, chiar la vârsta noastră, în tranşee, pe baricade, pe muntele semeţ, pe marea înspumată, să îndurăm foamea, setea, frigul, lipsurile, bolile şi primejdi172 despre putere ile, să ne facem şocuri electrice la scrot, să ne mâncăm fecalele; dar nu ne cereţi să cedăm puterea; asta nu, domnule general, după ce ne-aţi învăţat cu ea, după ne-aţi dat un exemplu de neclintit, nu ne faceţi să şovăi m acum; nu-i vorba de frică, nici de lăcomie; însăşi ordinea lucrurilor se află în joc; predaţi ştafeta, domnule general, nu duceţi autoritatea cu dumneavoastră în mormânt." Iar el a înţeles. El, totdeauna înţelept, ferm, îndrăzneţ, soldat neabătut, a priceput; buzele i s-au destins într-un surâs abia schiţat, plin de curaj şi de melancolie. Ochii i s-au zvântat şi ne-a privit cu acea căutătură blândă de tată care-şi vede fiul plecând spre front, către glorie sau moarte. Şi, fără să ne spună nimeni nimic, parcă împinşi de acelaşi imbold misterios, am început să cântăm Eu aveam un camarad. Caudillo şi-a îndreptat spinarea de colos şi şi-a unit vocea la corul nostru, Pebrotines. Ce căcat, nu vezi că plâng, fă ceva că mă ia valul, şi-a unit, zic, vocea lui cu a noastră, firavă, obosită de atâta comandat şi ne-a trecut un fior pe şira spinării; am repetat marşul de două, trei şi patru ori, deoarece Caudillo rămânea în urmă şi se afla tot la prima strofă, în timp ce noi cântam pentru a treia oară, iar în loc să spună, „camarad" zicea „cacarad" sau aşa ceva, însă asta nu ştirbea cu nimic emoţia momentului, Pebrotines, porcule, nu pune şerveţelul murdar în buzunar, o emoţie, ziceam, care friza pasiunea, erotismul...

Capitolul 19 pe jar – f_Xat clopotele, a tunat glasul, răsună valea, o cometă se arată pe cer, orbii aud, muţii văd, râul Duero curge la deal, prin Granada vorbesc noaptea regii mauri, o ca ţarcă a fătat în plin carnaval: astea-s semne. Se apropie evenimente mari. Pebrotines, pregăteşte aparatul video. A zumzăit iarăşi un motoraş şi din podele a apărut o consolă ale cărei uşi, culisând pe nişte şine, au făcut să apară ceva care semăna cu un televizor.

— Japonez, ne-a informat glasul. Fireşte, nu-mi păsa de precizările lui, ci mă gândeam cum să fac să ieşim de acolo, pentru cazul în care, aşa cum profeţise glasul, avea să se producă un eveniment de o anume importanţă. Nu-i cazul să mai spun că, în timpul mascaradei pe care ne-a servit-o, eu explorasem terenul în căutarea oricărui obiect care să-mi servească drept armă, la nevoie, nici să adaug că toate căutările mele se dovediseră sterile, fiindcă în cabinet nu exista, pur şi simplu, nici măcar o lampă de bronz, o placă de marmură, un tablou cu ramă tare sau un alt obiect contondent capabil să fractureze, cu puţin noroc, un craniu. Şi, spre deosebire de alte ocazii când mă trezisem în situaţii delicate, acum nu aveam nici buzunare prin care, dacă scotoceşti, poţi găsi mereu te miri ce, extrem de folositor la nevoie. Şi cum situaţiile de urgenţă sunt cele mai nimerite pentru sprinteneala imaginaţiei, m-am apucat să scotocesc prin buzunarele singurei piese de îmbrăcăminte pe care o purtam, adică pardesiul, 175 pe jar deşi eram sigur că nu aveam să găsesc nimic. Spre marea mea surpriză însă, tot pipăind, am dat peste un obiect dreptunghiular, de dimensiuni reduse şi aproape lipsit de greutate, pe care nu ţineam minte să-l fi pus înăuntru şi nici că s-ar fi aflat acolo când mă îmbrăcasem. M-am tot gândit cum de ajunsese un astfel de lucru într-un asemenea loc şi am ajuns la concluzia că, în urmă cu două zile, sau poate mai mult, lăsasem pardesiul la garderoba restaurantului chinezesc şi, fără îndoială, cineva strecurase în buzunar o cutie de chibrituri ca amintire sau reclamă, pe care apăreau numele localului, adresa şi o formulă menită să atragă clientela. Drept urmare, ca simplă încercare, am deschis valijoara, am extras o bancnotă de cinci mii, am aprins un chibrit şi i-am dat foc. Cum nu se întâmpla nimic, am repetat operaţiunea. La a treia bancnotă, programul de televizor s-a întrerupt şi glasul a rostit:

— Ce faceţi acolo?

— Dau foc bancnotelor una câte una, am răspuns eu, şi-o să continui până o să vă arătaţi dispus să negociem. Ca să dovedesc că vorbeam serios, am aprins o altă bancnotă.

— Lăsaţi banii în pace imediat! A răcnit glasul.

— Dacă nu cădem la-nvoială, banii dispar.

— Sunteţi la mâna mea.

— Da, însă valijoara e în mâna mea, am replicat şi mai am o grămadă de chibrituri. A urmat o tăcere de care am profitat ca să ard o nouă bancnotă.

— Staţi! A zis glasul. Să negociem.

— Să negociem.

— Ce doriţi?

— Să ieşim teferi de aici, să ne-o predaţi pe Măria Pandora vie şi nevătămată şi să le acordaţi o primă tuturor angajaţilor firmei. 176 labirintul măslinelor De chestia asta de la urmă nu-mi păsa prea tare, firește, dar în lumea afacerilor trebuie mereu să ceri un pic mai mult decât vrei pentru obiectul târguielii.

— Acordaţi-mi cinci minute să mă gândesc.

— Vă dau două. S-a scurs un interval de timp pe care nimeni nu s-a obosit să-l cronometreze şi glasul s-a auzit iar:

— De acord. Vă accept condiţiile. Lăsaţi valijoara pe masă şi îndreptaţi-vă spre uşă cu mâinile în sus.

— Aş. Până când Măria Pandora, don Plutarquete şi cu mine, sluga dumneavoastră, nu scăpăm de aici, nu dau drumul valijoarei.

— Pot să-i pun pe oamenii mei să vă anihileze cu forţa.

— Iar eu pot să încep să aprind bancnotele câte cinci deodată.

— Tipul ăsta e nebun, a bombănit glasul ca pentru sine.

— Libertate sau scrum, am spus eu.

— Nu vă aprindeţi chiar aşa, a cerut glasul. O să dau ordinele de rigoare. Pebrotines, să fie adusă fata. Nu, pe aia nu, pe cea închisă în seif. Iar dumneavoastră aveţi puţintică răbdare, fiindcă seiful e cu efect întârziat şi personalul meu, aşijderea, din nefericire. Vreţi ca între timp să vă pun filmul Emanuelle contra nătângilor din Almendralejo?

— De acord. Şi în timp ce pe ecranul televizorului o fătucă plină de ardoare îşi câştiga pâinea, don Plutarquete s-a apropiat tiptil de mine şi mi-a şoptit la ureche:

— N-am deloc încredere în tipii ăştia.

— Nici eu, don Plutarquete, dar nu vă pierdeţi cumpătul şi faceţi ce vă spun eu. Am un plan.

— Dumnezeule! A exclamat neîncrezătorul profesor. S-a scurs ceva vreme, iar apoi uşa de metal s-a deschis şi cineva a aruncat un balot pe podeaua cabinetului. Mai 177 pe jar înainte de-a izbuti să reacţionăm într-un fel, uşa s-a închis din nou. Ne-am repezit la balot şi am constatat că era vorba despre Măria Pandora, înfăşurată în plapuma Emiliei, aflată acum într-o stare jalnică.

— Fiica mea, fiica mea, ce ţi-au făcut nemernicii ăştia? A început să suspine don Plutarquete. Încă sub efectul sedativelor, ziarista sforăia cu o nepăsare de invidiat.

— Sunteţi mulţumiţi? A întrebat glasul.

— Foarte, am zis. Acum să vedem cum aranjăm cu plecarea.

— Asta-i simplu: două dintre ordonanţele mele or să intre în cabinet. Or să vă lege la ochi şi or să vă conducă până la ieşire. Nu opuneţi nici un fel de rezistenţă. Odată ajunşi în stradă, or să vi se scoată legăturile de la ochi şi o să le predaţi valijoara. De acord?

— De acord, am zis. Iar lui don Plutarquete i-am şoptit:

— Sunteţi în stare s-o căraţi pe Măria Pandora?

— Cred că da.

— Atunci luaţi-o în braţe şi fiţi gata s-o rupeţi la fugă.

— Şi dumneata?

— N-ave ţi grijă. Uşa metalică s-a deschis încă o dată, iar în cadrul ei au apărut siluetele a doi zbiri înalţi şi laţi în umeri, care purtau peste cap, fiecare, câte o glugă. M-am întors cu spatele la uşă, am deschis valijoara, am aprins câteva chibrituri odată şi-am apropiat flacăra de bancnotele care au început să ardă cum numai hârtia des folosită e în stare. Am închis valijoara, am ţinut-o aşa o fracţiune de secundă şi-am redeschis-o: un nor gros de fum urât mirositor s-a răspândit prin cabinet.

— Valea, don Plutarquete! Am reuşit să strig. 171 labirintul măslinelor Bătrânul istoric îşi aburcase pe umăr trupul fără vlagă al Măriei Pandora şi a ieşit ca din puşcă, în vreme ce zbirii trăgeau de valijoară şi încercau să mă pocnească. Cu abilitatea dobândită în anii celei mai fragede pruncii, perfecţionată de-a lungul vieţii civile şi reîmprospătată câteodată la balamuc, unde traiul în comun, după cum se ştie, dă naştere unor ciocniri şi neînţelegeri, am izbutit să-i trag unuia dintre zbiri un şut în punctul cel mai delicat, peste al cărui nume trec din respect pentru cititor.

— Aoleu, coaiele mele! A exclamat, mai puţin simţit, zbirul cu pricina. Celălalt mă şi strângea de gât şi mă ridica în aer. Gestul lui şi fumul mă sufocau. Şi nu ştiu, zău, cum s-ar fi terminat încăierarea, dacă nişte valve din tavan, pe care nu le băgasem de seamă înainte, nu s-ar fi transformat în tot atâtea duşuri reci, declanşate cel mai probabil de fum şi începând să arunce apă în toate direcţiile. I-am ars un pumn celui care mă gâtuia şi cum gluga îi bloca vederea, culmea a fost că nu s-a apărat. Celălalt s-a aruncat asupra noastră, ce-i drept, cam chircit şi fără prea mult entuziasm. L-am lovit cu valijoară peste faţă şi s-a retras într-un ungher. Nu-mi dau seama dacă toate astea s-au petrecut mai iute decât povestesc eu sau dacă povestesc mai repede decât s-au petrecut. N-are importanţă. Cert e că: a început să sune o alarmă, se auzeau voci care strigau „Foc! Foc!" şi nişte tipi se întrebau unii pe alţii care era numărul de la pompieri; apa, în contact cu firele electrice, provoca scurtcircuite care, la rândul lor, dădeau naştere altor incendii; mesajele pe care telexul le transcria cu litere frumoase pe suluri de hârtie se transformaseră într-un rug; în focul luptei noastre, am izbit şi televizorul, al cărui tub a explodat, făcând o gaură în perete, şi, Dumnezeu ştie cum, am reuşit să mă desprind din ghearele zbirului şi s-o zbughesc iute prin anticameră şi culoar până la sala de con179 pe jar siliu, pe care consilierii o evacuaseră pe bună dreptate şi unde l-am găsit pe don Plutarquete prăbuşit pe un scaun, gâfâind şi spunând:

— Nu mai am vârsta pentru astfel de alergături. Năucit de lovituri, sufocat, ud leoarcă şi cu părul pârlit, am mai găsit vlagă s-o înşfac pe Măria Pandora şi să-i strig boşorogului:

— Hai după mine, pârâtule, că-i nasoală rău! Din fericire, toată lumea părea să fi uitat de noi. Alarma răsunase în toată clădirea şi pompierii

apăruseră, inundând dependinţele cu furtunurile şi distrugând cu toporiştile tot ce le stătea în cale. Fără să fim incomodaţi, am ieşit pe coridor, l-am parcurs şi am aşteptat să vină liftul. Evident, liftul nu mai funcţiona, şi-ar fi fost vai de noi dacă nu şi-ar fi făcut apariţia chiar atunci opulenta recepţioneră care, crezându-ne încă nişte clienţi distinşi, a înfruntat toate primejdiile ca să ne scotă teferi din vâltoare. Ne-am luat după ea, am coborât împleticindu-ne pe o scară tenebroasă, iar la un cot, în treacăt fie zis, am reuşit s-o pipăi şi am ajuns întâi pe hol, iar apoi în stradă, unde se înghesuia o mulţime formată în egală măsură din slujbaşii firmei şi din trecătorii morbizi, care aşteptau cu încântare să vadă apărând trupuri calcinate şi alte reprezentaţii de prost gust. Cu toate astea, n-am trecut cu vederea prezenţa săritoare în ochi a câtorva maşini de patrulare şi cum nu doream o întâlnire cu poliţia, din motive pe care nu mai trebuie să le explic, ba chiar având alte treburi mai importante de făcut, mi-am luat la revedere de la recepţioneră, m-am afundat în marea de gură-cască, tot cu Măria Pandora în braţe şi cu don Plutarquete pe urmele mele, şi-am ieşit pe partea cealaltă, fără să atragem deloc atenţia. Nu-mi dau seama ce intuiţie m-a ajutat să observ lângă un colţ nu prea îndepărtat maşina Emiliei. Spre ea ne-am îndreptat şi în ea ne-am urcat, destul de înghesuiţi. La f 180 labirintul măslinelor vederea zdrenţelor în care se transformaseră hainele noastre şi a funinginii care ne desfigura trăsăturile, Emilia a izbucnit în tot felul de exclamaţii şi întrebări, mustrându-ne pe de altă parte pentru întârziere şi pentru îngrijorarea intensă de care o făcuserăm să aibă parte.

— La timpul şi la locul potrivit, i-am spus, curmându-i şuvoiul lamentărilor, o să-ţi explicăm ce s-a întâmplat. Acum se impune să plecăm de-aici fără întârziere. Emilia a pornit maşina şi, cu ajutorul volanului, a determinat-o să urmeze o traiectorie capricioasă, până când ne-am convins că nu ne urmărea nimeni. Profitând de răgazul oferit de această plimbare, am pus-o la curent pe Emilia cu vicisitudinile prin care trecuserăm şi-am dat frâu liber satisfacţiei simţite pentru că ieşiserăm cu bine din acea aventură şi o salvaserăm pe Măria Pandora. Nu ştiu cum, în ciuda veseliei care domnea, o lacrimă mi s-a desprins din gene, nicicând catifelate, iar acum aproape inexistente ca urmare a incendiului, şi-a croit drum prin masca de funingine care mă acoperea, iar Emilia a întrebat care era pricina durerii mele, la care am răspuns că amintirea valijoarei sacrificate mă făcea să plâng.

— Haide, haide, doar ştiam că banii ăia nu ne aparţin, a zis ea.

— E drept, am fost silit să recunosc, dar chestia e că mă ataşasem de ei. N-am adăugat, de ruşine, că în câteva rânduri mă lăsasem pradă slăbiciunii de a-mi închipui ce întrebuinţare aş fi dat, în alte condiţii, banilor pe care i-am avut la îndemână atâta timp, sau chiar unei părţi din ei, suficient, potrivit calculelor mele, ca să descâlcesc, folosind serviciile unui avocat priceput, încurcătura juridică de care era condiţionată viaţa mea, apoi să dobândesc o locuinţă modestă, să-mi cumpăr nişte haine şi s-o apuc pe o cale nouă. Insă roata norocului, după ce m-a supus atâtor strădanii 181 pe jar şi mi-a arătat ici şi colo câte o sclipire de speranţă, mă lăsa din nou să fiu un proscris, lipsit

de bani şi despuiat, iar ca şi cum asta n-ar fi fost de-ajuns, pradă celei mai abjecte autocompasiuni. M-am străduit, prin urmare, să scap de acele gânduri lugubre, am oftat şi am împins-o pe căpoasa de Măria Pandora, care, întinsă peste genunchii noştri, mă stârnea între picioare. Până la urmă mi-am venit în fire şi ne-am apucat să cântărim riscurile cărora încă le eram expuşi, căzând toţi trei de acord că primul lucru pe care-l aveam de făcut era s-o punem la adăpost pe Măria Pandora, nu doar fiindcă în starea în care se afla avea nevoie de odihnă şi de îngrijiri, ci şi fiindcă ne-ar fi împovărat şi ne-ar fi încetinit prea mult s-o cărăm după noi.

— Dar unde s-o ducem? Au întrebat la unison profesorul şi Emilia.

— M-am şi gândit la asta, le-am răspuns.

Capitolul 20 fără odihnă c Lyu toate că soarele era încă sus pe cer şi toate ceasurile arătau trei şi douăzeci şi cinci, Candida moţăia de pe acum sprijinită de felinarul ei. Cineva îi spusese că pe la ora aia abundau ocaziile de-a scoate nişte bani, fiindcă funcţionarii de bancă, la terminarea zilei de muncă, aveau chef să scape de stresul serviciului prin destinderea pe care soră-mea încerca s-o ofere la un preţ modic. Se vede însă că lucrurile nu stăteau deloc astfel, fiindcă sordida străduţă era pustie când umbra mea a pătruns pe ea. Candida, pe care trecerea anilor, debilitatea congenitală şi feluritele boli contactate de pe la rarii clienţi o făcuseră să devină cam mioapă, şi-a dat seama că se apropia cineva, dar nici silueta mea neclară, nici aerul de familie întipărit pe felul în care umblam n-au ajutat-o să-mi ghicească identitatea. Prin urmare şi-a schimbat expresia şi s-a străduit într-atâta să dea carapacei sale un contur sinuos, încât şi-a pierdut echilibrul şi a căzut lată. Am dat fuga s-o ajut şi-am întrebat-o dacă se lovise. – 'Tu-i mama ei de treabă! A răspuns ingrata de ea. Mai să-mi dau duhul şi când colo tu erai. De unde-ai apărut? Nu, nu-mi spune. Prefer să nu ştiu nimic. O, Doamne, mi se pare că mi-am rupt un os.

— Nu-i nimic, dragă, i-am spus, în timp ce o trăgeam de părul slab şi jumulit ca s-o ajut să se ridice. Doar câteva vânătăi care or să-ţi pună şi mai bine în evidenţă nurii. 183 fără odihnă Şi-a scuturat fusta mâncată de molii ca să desprindă de pe ea cojile de mandarină, a inspirat de câteva ori şi-a rostit apoi cu un glas plin de reproş:

— Mi-ai spus c-o să te-ntorci în vreo două ore şi au trecut câteva zile. Ce te costa să dai un telefon? Ce-ai făcut cu genele mele false? De ce ai faţa înnegrită şi hainele zdrenţuite?

— Candida, mi s-au întâmplat o sumedenie de lucruri, pe care n-am timp să ţi le povestesc acum, i-am zis. Adevărul e că sunt la ananghie şi am nevoie de...

— Gud bai. —... Ajutorul tău generos şi spontan. Stai să-ţi explic: e vorba despre o fată...

— Încă n-ai dispărut? —... Care nu se simte bine. Şi nu din cauza mea. N-am nimic de-a face cu ea, deşi îţi mărturisesc că nu m-ar deranja să am, ba chiar, cine ştie, să mă schimb de dragul ei şi să-ntemeiez un cămin şi o familie.

Am făcut o pauză, ca s-o las să mă repeadă, dar a tăcut, de unde am dedus că muşcase nada. Soră-mea, săraca, este aproape supărător de naivă.

— Dacă eşti la ananghie, a rostit ea în cele din urmă, am o prietenă cu o mână foarte bună şi care îţi cere un preţ special dacă vii din partea mea.

— M-ai înţeles greşit, Candida. Fata e bolnavă în alt sens al cuvântului. Mai bine zis, a suferit un accident şi n-are unde să tragă. Şi mi-am zis că la tine acasă, vreo două zile...

— N-o să moară la mine în pat?

— E ca un stejar.

— Chiar eşti pe bune cu fata asta?

— Candida, te-am minţit eu vreodată?

— Unde e? A-ngânat Candida, toată numai miere.

— Într-o maşină, la doi paşi de-aici. 184 labirintul măslinelor Abia încăpeam toţi cinci în odăiţa care-i servea soră-mii drept locuinţă, iar atmosfera, oricum puţin oxigenată, se impregna de un miros uman deloc menit să-i facă bine Măriei Pandora, pe care soră-mea, în plus, o copleşea cu tot felul de alinturi, mângâieri şi pupici.

— Ay ay ay ay ay ay şi iarăşi ay, îmi repeta la nesfârşit, ce mândruliţă ţi-ai găsit. Profesorul şi Emilia mă priveau cu duşmănie. Le-am făcut cu ochiul ca să le dau de înţeles că fusesem nevoit să inventez un pretext, dar nu păreau să se prindă, aşa că am spus:

— Să nu mai pierdem vremea şi să-ncercăm să găsim o ieşire din situaţia asta. I-am dat duşmanului o lovitură grea, dar cu asta, departe de a-i neutraliza potenţialul diabolic, n-am făcut decât să-i sporim furia. E limpede că banii reprezentau o parte a planului. Nu ştim însă dacă pierderea lor poate să-i împiedice realizarea. Totul îmi arată că ne aflăm la un pas de-a afla despre ce plan e vorba şi, prin urmare, de a-l putea anihila. Numai astfel, vă reamintesc, o să reuşim să punem capăt ameninţării care acum, mai mult ca niciodată, planează asupra noastră.

— Nu spun că n-ai dreptate cu ce-ai pomenit la urmă, a zis Emilia, însă nu prea cred că suntem la un pas de-a afla care-i planul, când o să se îndeplinească sau unde anume.

— In catacombele morţilor fără nume, a rostit un glas în spatele nostru. Răsucirea noastră a fost atât de bruscă, încât în spaţiul acela strâmt ne-am ales cu ghionti şi îmbrânceli. Măria Pandora se ridicase şi, cu toate că ne fixa cu o privire alarmată, de altfel justificată de tabloul pe care-l compuneam, era limpede că nu ne vedea. Aş zice că am alergat până la ea, dacă sălaşul acela ar fi îngăduit o activitate atât de atletică. L-am scuturat pe don Plutarquete, care se pregă185 fără odihnă tea să improvizeze un discurs şi am lăsat-o pe Emilia să se ocupe de ziaristă, lucru pe care l-a făcut în aceşti termeni:

— Măria, mă recunoşti? Sunt eu, Emilia. I-a netezit părul, a mângâiat-o pe obraz şi a început să-i dea pupici, lucru pe care l-am întrerupt cu o tuse delicată atunci când au încetat să fie o simplă formulă terapeutică,

transformându-se într-o mozoleală fără perdea. Emilia şi-a venit în fire şi a continuat:

— N-are de ce să-ţi fie frică, Măria. Eşti între prieteni, într-un loc sigur. Şi gravidă, după câte ştiu.

— Să-mi bag picioarele, 'tu-i mă-sa, a rostit Măria Pandora. Anafura ei de treabă.

— Îşi revine, a anunţat Emilia.

— Întreab-o cine-i tatăl, a zis bătrânul istoric.

— Întreabă mai înainte ce-i cu catacomba aia, am zis eu. Emilia i-a repetat întrebarea pe care i-o sugerasem, dar ziarista s-a mulţumit să profereze noi şi incisive perdafuri, după care a căzut într-o letargie profundă.

— Nu mai scoatem nimic de la ea, a spus Emilia.

— Fină, nu prea e, a adăugat soră-mea, privindu-mă cu o oarecare nelinişte.

— Din cauza medicamentelor, i-am răspuns. Şi, aşezându-mă pe podea cu picioarele îndoite, fiindcă dimensiunile încăperii nu permiteau altă poziţie, mi-am sprijinit fruntea pe genunchi şi-am înfăţişat vederii lor o imagine dezolantă.

— De ce te dezumfli tocmai acum, dragă prietene? M-a întrebat bătrânul istoric, ciucindu-se lângă mine.

— Pentru că am fost cât pe-aci să obţinem o informaţie foarte valoroasă şi-am rămas cu buza umflată.

— Nu te da bătut cu una-cu două, mi-a replicat profesorul. E drept că ştim puţin, dar nu chiar atât de puţin încât, folosind o bibliografie atent selecţionată, să nu-i dăm de capăt. 186 labirintul măslinelor S-a ridicat şi i s-a adresat cu grandilocvenţă soră-mii:

— Distinsă domnişoară, îmi permiteţi să arunc o privire în biblioteca dumneavoastră? Zăpăcită de vorbele alese, Candida a renunţat la zgârcenia ei endemică şi i-a înmânat lui don Plutarquete o fotonovelă intitulată Moluscă cea lacomă şi o broşură despre virtuţile alimentare ale amidonului, scrisă de doctorul Flatulino Regoldoso.

— S-ar putea să nu fie suficiente, a spus bătrânul istoric plin de tact. Prietene, ai putea să te duci la o librărie şi să achiziţionezi o hartă şi un ghid turistic? Mai curând pradă disperării decât exaltării, m-am dus pe Ramblas şi-am şutit de la un chioşc o hartă rutieră şi un ghid despre muzeele şi monumentele Cataloniei. La întoarcere, profesorul ne-a rugat să facem linişte şi a plonjat în lectura acelui material. După câteva minute a chiuit:

— Evrika! M-am apropiat de el şi mi-a arătat o pagină din ghid în care erau semnalate un muzeu de podoabe false, o pinacotecă privată, deschisă publicului marţea de la 5 la 7, o mănăstire romanică şi nişte ruine iberice pline de oscioare şi vestigii. Cine redactase textul nu lăsa să se întrevadă un entuziasm excesiv pentru niciunul dintre acele patru repere culturale. Eram gata să-i spun profesorului că nu le sesizam importanţa, când ochii mi-au căzut peste un paragraf despre mănăstire care suna aşa:„...Săpăturile începute

de Generalität în urmă cu treizeci de ani, nu se ştie dacă nu cumva în scop de profanare, nu au dus la descoperirea catacombei pe care tradiţia o atribuie acestei mănăstiri anodine. Tentativele ulterioare pentru ca Fundaţia Ford să finanţeze lucrările au primit doar răspunsuri sardonice, astfel că săpăturile n-au mai continuat. Arcele de boltă ale clădirii sunt lipsite de..." 187 fără odihnă – Maestre, am întrebat, credeţi că ne aflăm pe pista cea bună?

— În ştiinţă, a cuvântat don Plutarquete, nu trebuie să te bucuri prea devreme. Cu toate astea, aş îndrăzni să afirm...

— Şi unde se află mănăstirea asta? M-am grăbit să-ntreb, văzându-l pregătit de peroraţie.

— Caută comuna Sunt Pere de Ies Cireres, căreia îi conferă nume, nu însă şi faimă. Dă-mi harta rutieră. Am găsit localitatea pe hartă şi-am calculat că ne-ar trebui vreo trei ore ca să ajungem până acolo, dacă autostrada nu era aglomerată.

— Atunci, la dram! Am strigat, simţindu-mă remontat. Era de la sine înţeles că Emilia trebuia să ne însoţească, de vreme ce maşina era a ei, doar ea ştia să conducă şi chiar era autorizată s-o facă, aşa că până la urmă Candida trebuia să rămână şi s-o îngrijească pe Măria Pandora. M-am temut să nu refuze să rămână acasă, fiindcă asta i-ar fi afectat grav afacerea, dar nu a fost aşa.

— Când se dă un meci de fotbal la televizor, clientela dispare, ne-a explicat ea. Mi-am adus aminte, nu fără nostalgie, că tocmai în seara aceea se transmitea meciul Spania-Argentina. Rămâne pe altădată, mi-am spus.

Capitolul 21 totul urcă #iindcă autostrada era liberă, maşina mergea de minune şi Emilia s-a dovedit o şoferiţă experimentată, chiar dacă, epuizată de emoţiile de peste zi, de noaptea anterioară care fusese aproape albă şi, fără să mă dau mare, de ardoarea cu care ne încinseserăm după aceea, a mai cuprins-o moţăiala, de era să ne încheiem brusc periplul, prima parte a călătoriei s-a desfăşurat în condiţii agreabile. Se apropia înserarea şi ultimele raze ale soarelui accentuau verdele proaspăt al lanurilor îmbelşugate, împlinita roşeaţă a pământului şi cenuşiul ascetic al munţilor din depărtare, cu vârfurile ascunse în ceaţă. Idilicul tablou ne-a înseninat sufletele şi în special pe al lui don Plutarquete, care nu mai ieşise din oraş de multă vreme şi căruia nu-i venea să-şi creadă ochilor.

— Ia te uită, zicea el la răstimpuri, cât de mult s-a schimbat peisajul ăsta. Acum treizeci de ani, de exemplu, salcâmul ăsta nu exista. Iar şoseaua – ce somptuoasă este. N-avem de ce să-i invidiem pe franţuji. Din fericire, a căzut victimă bolii care-i cuprindea pe mulţi călători şi a adormit înainte să ajungem la primul ghişeu de plată. Emilia a profitat de ocazie şi m-a rugat să-i spun mai departe cum a fost cu acea primă iubire despre care începusem să-i povestesc de dimineaţă, pe confesionarul matlasat al saltelei.

— Viaţa a avut grijă să ne despartă, am spus. 2c? C?

Totul urcă – Genul ăsta de tergiversare e cam fumat, mi-a aruncat Emilia. I-am semnalat că era nevoie să pună benzină.

— Văd că n-ai chef să vorbeşti, a constatat ea. N-o să te acuz tocmai eu de laşitate. Tuturor ne vine greu să recunoaştem că într-un anumit moment, care nu se mai întoarce, am mizat totul pe o singură mână la ruletă, înainte de-a învăţa regulile jocului. Şi eu mi-am închipuit că viaţa era altceva. Jocul continuă, câştigi şi pierzi pe rând, dar nimic nu mai e la fel: cărţile sunt însemnate, zarurile măsluite şi fisele doar trec dintr-un buzunar în altul cât durează partida. Aşa e viaţa şi n-are rost să spunem că e nedreaptă a posteriori. Am întrebat-o dacă voia să se mărite cu mine. Mi-a zis:

— Cred că ai dreptate.

— In legătură cu ce?

— Cu faptul că trebuie să pun benzină. A virat atât de brusc, că n-a lipsit mult să-mi las dinţii în schimbătorul de viteze şi a intrat pe breteaua care ducea la o benzinărie, unde s-a apucat să discute chestii tehnice cu tipul nesărat care ne făcea plinul. Am profitat de răgaz ca să mă duc la toaletă şi să extrag dintr-un automat nişte gumă de mestecat care ne-a îndulcit restul călătoriei şi ne-a menţinut, ocupate mandibulele. Când ani ajuns la Sa ut Pere de Ies Cireres, se făcuse întuneric de-a binelea. Ultima parte a traseului fusese un urcuş continuu, plin de curbe şi frâne pe o şosea abruptă, sinuoasă şi întunecată, care se adâncea într-un masiv muntos agrest, izolat şi ceţos. Localitatea însemna de fapt o stradă perpendiculară pe coasta muntelui, adică foarte povârnită. Casele construite din piatră păreau nelocuite. Vântul aducea de departe un miros de grajd şi de lemn ars, precum şi lătratul sincopat, al câte unui câine. Nişte becuri pur şi simplu atârnate de cablurile întinse de pe un 190 labirintul măslinelor acoperiş pe altul erau legănate în voie de vânt şi aruncau o lumină cenuşie, care închipuia umbre fugare printre fuioarele de ceaţă.

— Ia priviţi ce colţuri pitoreşti ascunde geografia noastră, a comentat don Plutarquete. Fără să-i luăm în seamă inepţiile, am parcat maşina în faţa cârciumii şi am intrat să întrebăm unde se afla mănăstirea. In spatele tejghelei nu era nimeni, iar la strigătele noastre a răspuns un glas de undeva din fund, care ne-a invitat să înaintăm. Am trecut de o draperie făcută din capace de bere San Miguel şi am ajuns într-un salon de proporţii normale, dominat de un televizor amplasat pe un podium decorat cu drapelul catalan. Cârciumarul tocmai aşeza nişte scaune în semicerc dinaintea televizorului.

— Iertaţi-mă că nu vă servesc, ne-a zis el, dar trebuie să termin de aranjat sala înainte să-nceapă să vină.

— Cine să vină? Am întrebat.

— Lumea, ce naiba.

— Şi-n fiecare zi aranjaţi şi puneţi la loc chestiile astea?

— Ce mă supără la turişti e că trebuie să le explici totul, ne-a lămurit sociologic cârciumarul. Mă cac pe cine-a inventat turismul. De unde veniţi?

— Din Barcelona.

— Ăştia-s cei mai răi: cei din Barcelona. Şi francezii. Cei mai răi. Am terminat de aranjat amfiteatrul toţi patru, iar cârciumarul a contemplat lucrarea cu vădită satisfacţie.

— In afară de francezi şi de cei din Barcelona, cel mai rău a fost să car televizorul, ne-a povestit el. Nu vă-nchipuiţi cât e de greu. Odinioară aveam unul alb-negru care era mai uşor de dus. Dar ăsta, fiindcă e color, cântăreşte dublu. Vă invit la o bere pentru că m-aţi ajutat. Ne-am întors la tejghea, iar el a deschis o bere, a umplut trei păhărele de lichior şi a băut restul din sticlă. 191 totul urcă 192 – Noroc, noroc, am spus noi.

— In zilele normale, a rostit cârciumarul, răspunzând întrebării puse cu o jumătate de oră în urmă, televizorul stă acolo, în nişa aia. Cine vine şi bea ceva poate să privească gratis. Când se transmite un program special, încasez un pic mai mult pentru consumaţie. Mi se pare corect.

— Într-adevăr, am recunoscut.

— Dar azi, fiindcă meciul începe la două noaptea, m-am gândit să profit pentru cină. La o mie de pesetas tacâmul, chiar dacă n-o să vă vină să credeţi, toate mesele au fost deja rezervate. Pe la zece jumătate încep să servesc: supă cu tăiţei, butifarraşi budincă de brânză. La miezul nopţii, un păhărel de şampanie. Apoi, discurile cerute. Iar la două, meciul la televizor. Cine nu plăteşte tot meniul nu vede meciul. Mă gândisem să comand nişte şepci şi trompete, dar soţia mi-a zis: „Miguel, nu-ţi complica viaţa!" Aşa că, fără frivolităţi.

— De ce se transmite meciul la două noaptea? A întrebat don Plutarquete.

— Fiindcă e transmis prin satelit de nu ştiu uncie. Bănuiesc că din Franţa.

— Şi cine joacă? A întrebat din nou don Plutarquete, care habar n-avea de nimic.

— Echipa naţională contra unor nemernici. Dacă vreţi să cinaţi şi să vedeţi meciul, vă instalez o masă. O mie cinci sute de persoană.

— Adineauri era o mie.

— A crescut preţul. Trei?

— Nu, mulţumim frumos. De fapt, voiam să-ntrebăm unde-i mănăstirea. Suntem fotografi şi vrem să facem un reportaj. Cârciumarul şi-a mijit ochii în care s-a citit neîncrederea.

— E noapte şi s-a lăsat ceaţa, ne-a spus el.

Labirintul măslinelor 193 – Avem echipament electronic, i-am zis eu.

— Cum doriţi, a rostit el, dând din umeri. Eu v-am avertizat să nu vă duceţi. Dacă nu vreţi să pricepeţi, nu-i vina mea.

— De ce ne sfătuiţi să nu ne ducem la mănăstire? Am dorit să aflu.

— Uitaţi cum stau lucrurile, domnule. Eu nu sfătuiesc, nici altceva nu spun. Eu sunt cârciumarul locului. Astă-vară au trecut pe-aici, chiar unde vă găsiţi acum, nişte francezi. Trei băieţi şi două fete. Era o noapte ca asta. S-au încăpăţânat să plece la mănăstire. Poate că-n Franţa n-au mănăstiri. Sau erau

drogaţi. Cu francezii, se ştie, ce să mai vorbim. Chestia e că nu m-au ascultat. Nu i-a mai văzut nimeni niciodată. Nu insinuez nimic. Doar povestesc ce s-a petrecut. Aici m-am născut şi-am trăit mereu. Sunt ignorant şi superstiţios. Pentru tot aurul din lume n-aş umbla noaptea asta prin pădure. Dar hotărâţi singuri ce faceţi. M-am sfătuit din priviri cu profesorul şi cu Emilia.

— Vă mulţumim că ne-aţi prevenit, a spus Emilia în numele nostru, dar am vrea să aflăm cum se ajunge la mănăstire.

— Sunteţi cu maşina? A întrebat cârciumarul.

— Da.

— Nu contează, fiindcă trebuie să mergeţi pe jos. Ţineţi strada asta până la capăt şi-o să vedeţi că apare o potecă. Mergeţi pe ea până daţi de un pod de lemn. După ce-aţi trecut podul, o să ajungeţi la o răspântie. Luaţi-o la dreapta şi urcaţi mai departe. Dar, cu ceaţa asta, oricum o să vă rătăciţi. Dacă pe la jumătatea drumului vă răzgândiţi şi vreţi să vă-ntoarceţi la cină şi să vedeţi meciul, ştiţi unde şi cât: două mii de parale. I-am mulţumit cârciumarului inflaţionist şi, fără altă vorbă, am pornit la drum. La început, lucrurile n-am mers prea rău, fiindcă panta era uşoară şi vizibilitatea destul de bună, dar treptat a devenit mai abruptă, iar ceaţa mai deasă. Am totul urcă început să ne ciocnim de copaci şi să ne împiedicăm de pietre şi de rădăcini, sau să călcăm prin gropi şi bălţi cu noroi. Din fericire, imprecaţiile proferate neîncetat ne-au ajutat să nu ne pierdem unii de alţii, cu urmări dintre cele mai grave. De partea noastră mai era şi chestia verificată că munţii, cu trecerea timpului, dobândesc o formă conică, iar asta îi garantează celui care face escalada că va ajunge în vârf câtă vreme continuă să urce şi dacă nu-şi rupe oasele în timpul acestei îndeletniciri. Nu mai ştiu de câtă vreme umblam prin ceaţa aia deasă, când la un moment dat sărmanul istoric, pe care vârsta îl apăsa mai dihai decât voinţa, a suflat din greu în spatele meu şi a murmurat:

— Nu mai pot. Continuaţi voi, eu rămân să-mi petrec noaptea aici. Am încercat să-l însufleţesc, spunându-i că mănăstirea trebuia să fie pe aproape şi că, dacă se oprea acolo, l-ar fi putut devora fiarele care, fără îndoială, mişunau prin sălbăticie. Argumentele mele n-au izbutit să-l clintească şi cel mai probabil e că n-ar fi mers mai departe, dacă în acel moment, nebăgând de seamă ce se întâmplase şi luându-ne-o mult înainte, Emilia n-ar fi scos un urlet cutremurător, care ne-a îngheţat sângele în vine şi ne-a făcut s-o zbughim în ajutorul ei cu forţe proaspete. Am găsit-o fără greutate după gemetele în care se transformaseră strigătele ei. Strângea un copac în braţe şi tremura din creştet până în tălpi. Am întrebat-o ce i se întâmplase....

— Nimic, a spus ea, n-a fost nimic.

— De ce ai ţipat? Am întrebat-o. Nu mi-a răspuns imediat.

— O prostie, a zis ea până la urmă. Mi s-a părut că văd oameni prin ceaţă.

— Excursionişti?

— Nu. 194 labirintul măslinelor – Pentru Dumnezeu, fii mai explicită. Ce fel de oameni? Câţi erau?

— Mai mulţi. Un şir lung. Îmbrăcaţi în alb... ca nişte fantome. Probabil că m-am înşelat. O fi fost doar ceaţa...

— Nu te-au văzut?

— Nu ştiu. Aveau feţele acoperite. Şi cântau ceva în cor. Ultimii cărau...

— Ce? Am întrebat într-un glas cu profesorul, văzând că nu ne spunea ce.

— Un coşciug. Sau aşa mi s-a părut. Eram gata să propun întoarcerea la cârciumă, amânând pentru altă ocazie treaba pe care o aveam de făcut, când bătrânul istoric a hohotit şi a zis:

— Distinsă domnişoară Trash, nu vă lăsaţi influenţată de atmosferă. Ce aţi văzut n-are nimic supranatural. Dacă aţi fi studiat amândoi mai temeinic harta, v-aţi fi dat seama că ne aflăm aproape de graniţă. Aţi avut parte de o întâlnire fortuită cu o bandă de contrabandişti. Fac pariu pe orice că în acel aşa-zis coşciug nu se aflau decât veselă de porţelan, diverse aparate electrocasnice şi obiecte de sticlă. M-am abţinut să-i spun ce credeam despre cele afirmate de el şi am reluat urcuşul, alcătuind un lanţ din cordonul pardesiului şi şnurul pantalonilor de la pijamaua lui don Plutarquete. Eu deschideam drumul şi ţineam cordonul de un capăt. În spate se afla Emilia, care cu o mână se ţinea de celălalt capăt al cordonului, iar cu cealaltă de şnur. In spate mergea bătrânul istoric, ţinându-se cu o mână de şnur şi cu cealaltă de pantalonii pijamalei. Metoda asta ne-a întârziat considerabil înaintarea şi, în plus, avea în ce mă priveşte dezavantajul de a lăsa ca vântul să desfacă larg pardesiul, iar frigul şi umezeala să-mi cuprindă părţile ruşinoase. 195 capitolul 22 pioasa comunitate ^/aluzul era aproape vertical şi ceaţa atât de deasă, încât parcă intraserăm în ugerele unei vaci, când la un moment dat am auzit-o pe Emilia strigându-mă. M-am întors spre ea şi, în loc de orice altă explicaţie, mi-a arătat şnurul pijamalei: îl pierduserăm pe don Plutarquete. Ne-am întors pe propriile urme şi-am dat de el întins pe jos, cu pantalonii coborâţi până la glezne.

— De data asta e serios, a gâfâit el. Nu mă mai mişc de-aici nici clacă mă omorâţi. Uite-aşa.

— Don Plutarquete, i-a zis Emilia, am ajuns până aici împreună şi tot împreună o să continuăm până la capăt. Ridicaţi-vă, trageţi-vă pantalonii şi sprijiniţi-vă de umărul meu.

— Nu pot să accept... A protestat fragilul erudit.

— Ciocu' mic, băga-mi-aş, i-a spus Emilia. Şi, fără multă vorbă, s-a lăsat pe vine, şi-a băgat mâna între picioarele flasce ale profesorului şi l-a aruncat pe umăr ca pe un sac. M-am oferit să împărţim povara, dar ea a refuzat şi am continuat să ne căţărăm. Nu cred că am fi ajuns prea departe dacă, deodată, un dangăt blând de clopot n-ar fi răsunat prin ceaţă.

— Mănăstirea! A ţipat don Plutarquete. Ne-am ascuţit auzul ca să ne dăm seama de unde venea dangătul şi-am decis de comun acord că mănăstirea se afla undeva spre dreapta, un pic mai sus şi aproape de locul în care ne aflam. Am reluat mersul cu forţe îndoite şi, după câteva peripeţii orografice, despre

care n-are rost să dau 196 labirintul măslinelor amănunte reiterative, am întrezărit printre fuioarele de ceaţă murii înnegriţi ai unei zidiri de piatră ale cărei contururi nu izbuteam să le distingem bine din cauza condiţiilor climaterice. Terenul redevenise mai plat şi mai moale, iar o examinare amănunţită ne-a arătat că tocmai călcam peste o cultură de roşii.

— Grădina mănăstirii, a zis Emilia, dându-i drumul bătrânului în straturile moi. Clopotele nu mai băteau şi ne învăluia o linişte sepulcrală. Acum, când ajunseserăm la ţintă, nu ştiam ce să facem. Nu scăpăm din vedere faptul că mănăstirea, deturnată de la scopurile ei pioase, ar fi putut deveni bârlogul duşmanului şi al acoliţilor săi demonici, precum şi că, anunţându-ne prezenţa acolo, ne-am arunca prosteşte în gura lupului. Nu uitaserăm nici de sibilinicele cuvinte ale cârciumarului. Ne-am sfătuit rapid şi don Plutarquete a fost cel care a limpezit situaţia cu obişnuita lui ascuţime.

— Disjuncţia e clară, a zis el. Ori descoperim ce se coace în mănăstire, ori ne întoarcem acasă. Eu votez pentru prima variantă. Şi-a strâns pantalonii cu şnurul şi s-a îndreptat către poarta mănăstirii. Emilia şi cu mine, însufleţiţi de exemplul lui, l-am urmat. Temerarul erudit a tras de funia care atârna de cantul superior şi înăuntru a răsunat un clopoţel vioi. Am aşteptat tremurând să-şi facă apariţia cineva, iar când credeam că lucrul acesta n-o să se mai întâmple, în portal s-a deschis o ferestruică şi prin ea s-a iţit o faţă pergamentoasă, luminată de sclipirea tremurătoare a unei lumânări.

— Ave Măria Preacurată, a rostit faţa. Ce doriţi?

— Născută fără păcat, a răspuns don Plutarquete. Vrem să intrăm.

— Suntem de la Centrul de Excursionişti din Catalonia şi ne-am pierdut prin munţi, am adăugat eu, ca să dau au197 pioasa comunitate tenticitate insolitei noastre prezenţe. Dacă aţi avea bunătatea să ne lăsaţi puţin înăuntru, până se risipeşte ceaţa...

— Ceaţa nu se risipeşte tot anul, a răspuns sec portarul. Dar cred că puteţi intra ca să vă odihniţi. A închis vizorul, au răsunat lanţuri şi fiare, iar poarta a scârţâit deschizându-se.

— Fiţi bine-veniţi în lăcaşul Domnului, ne-a spus portarul. Am constatat că era un bătrânel scund, care se urcase pe un scăunel ca să ajungă la. Holul era complet întunecat, cu excepţia lumânării prinse de portar pe o ieşitură din perete. La lumina slabă a flăcării ei, cu greu se distingea tavanul.

— Frumoasă casă, am spus eu.

— O bijuterie de artă preromanică, ne-a informat portarul. Din păcate, într-o stare de conservare foarte proastă. Piatra se fărâmiţează la o simplă privire, iar bârnele or să ne cadă în cap într-o bună zi. Dacă vreţi să faceţi o donaţie modestă, pot să v-arăt unde erau frescele capelei.

— Am prefera, deocamdată, să vorbim cu părintele stareţ, a zis don Plutarquete. Portarul nu a părut surprins de această cerere.

— Venerabilul părinte stareţ o să fie încântat să vă primească. Fiţi buni şi urmaţi-mă amândoi. Domnişoara nu poate trece de vestibul, fiindcă poartă pantaloni.

— Domnişoara are dispensă de la episcopat din motive de sănătate, am spus eu.

— Are şi dispensă ca să nu poarte sutien?

— E o dispensă generală.

— Episcopul ştie mai bine ce se cuvine. Pe aici, vă rog. A luat lumânarea şi am pătruns pe urmele lui într-un labirint de coridoare tenebroase, străbătute de curenţi de aer umed şi străjuite de mai multe nişe care adăposteau doar praf, resturi şi câte un craniu. Paşii noştri răsunau 198 labirintul măslinelor prin bolţi şi ocniţe, iar când vorbeam, un ecou profund ne învăluia şi ne înfricoşa.

— Vin mulţi vizitatori la mănăstire? L-am întrebat pe portar, mai degrabă ca să-l scot din tăcerea în care căzuse decât ca să mă arăt preocupat de statistici.

— Când? M-a întrebat portarul.

— In timpul anului.

— Nu ştiu. M-am hotărât să o las baltă. La rândul său, ghidul nostru s-a oprit brusc în faţa unei uşi în care a ciocănit discret. Dinăuntru, un glas a răspuns ceva neclar, iar portarul a deschis şi a băgat capul înăuntru. L-am auzit spunând:

— Nişte excursionişti cer adăpost: doi bărbaţi şi o domnişoară fără sutien.

— Să intre, a rostit glasul răguşit.

— Intraţi, ne-a invitat portarul, dându-se deoparte. Am intrat într-o chilie pătrată şi nu foarte mare, fără nimic pe pereţii văruiţi în alb. Într-un colţ se afla un culcuş, iar în mijlocul camerei o masă rustică la care stătea un călugăr bătrân, care citea dintr-o carte voluminoasă la lumina palidă a unui felinar. Părintele stareţ, căci nu încăpea îndoială că el era, şi-a ridicat capul dintre file, i-a dat liber portarului cu un gest şi ne-a făcut semn să ne apropiem, lucru pe care l-am făcut cu destulă plăcere, înfăţişarea lui plină de bunătate şi ascetismul care îl înconjura risipindu-ne toate temerile.

— Simţiţi-vă ca acasă şi iertaţi-i portarului nostru purtările necuviincioase. E un om bun, dar cu vârsta i s-a mai acrit puţin firea. Il păstrez ca portar fiindcă e singurul cu auzul relativ întreg. Pe de altă parte, nu prea primim vizite. După cum vedeţi, nici nu am de unde să vă ofer ceva de stat, doar dacă nu vă osteniţi să trageţi umilul meu pat mai aproape.

— N-am vrea să vă deranjăm deloc, sfinte părinte, am zis. 199 pioasa comunitate – Deranj? Nu, dimpotrivă. Nimic din ce poate schimba puţin monotonia noastră nu mă deranjează. N-ar trebui să vorbesc aşa, dar vă mărturisesc că am devenit destul de frivol. Mă dedic de şaptezeci şi doi de ani rugăciunilor şi meditaţiei, iar uneori mă gândesc că puţină distracţie n-ar strica. Nu-i aşa? Trăim atât de izolaţi...

— Dar aveţi legături cu lumea din localitate, am punctat eu.

— Nu. Au parohia lor şi mi se pare că drumul până la mănăstire e cam rău. Cel puţin aşa era când am intrat eu aici, de foarte tânăr.

— Cine vă aduce alimente şi haine?

— Trăim din ce ne dă grădina, tot mai puţin, fiindcă nimeni nu prea mai are energie s-o cultive. Iar veşmintele ni le reparăm singuri. Cel pe care-l port mi-a fost dat la Avila, în ziua învestirii mele. Nu l-am mai schimbat niciodată. Acum se pare că-ncepe să se destrame, dar, pe de altă parte şi eu sunt pe cale să mă-ntorc în ţărână. O să vedem care pe care.

— Câţi călugări are comunitatea? L-am întrebat.

— Aseară eram nouăsprezece. La vârsta noastră nu risc să dau cifre exacte.

— Toţi bărbaţi? A întrebat şi Emilia.

— Toţi, a confirmat stareţul cu un aer condescendent.

— Şi niciunul tânăr? A zis don Plutarquete.

— Cel mai tânăr sunt eu şi mi se pare că merg pe optzeci şi şapte. Suntem ultima redută a unui ordin care datează de când a fost ridicată mănăstirea. Odinioară, în noaptea timpurilor, a fost un ordin numeros, ale cărui spitale se înşirau de-a lungul drumului spre Santiago de Compostela. Când s-au redus pelerinajele, s-au împuţinat şi membrii noştri.

— Şi cei nouăsprezece de acum au trăit mereu aici? 200 labirintul măslinelor 201 – Nu. Dintre cei douăzeci şi trei câţi eram când am ajuns eu, am rămas doar doi. Ceilalţi au venit de pe la alte mănăstiri. Socoteala a fost că ne-ar fi mai bine adunaţi sub acelaşi acoperiş. Din cele nouă sau zece mănăstiri care au mai rămas în picioare, au scos vreo treizeci de călugări şi i-au adus la asta. Nu cu mulţi ani în urmă. Vreo patruzeci, cifră rotundă.

— Şi ce s-a întâmplat cu mănăstirile rămase goale?

— Nu ştiu.

— Dar mănăstirile şi domeniile lor sunt în proprietatea ordinului, a zis don Plutarquete.

— Ordinul n-are proprietăţi. Mânăstirile au fost construite în munţi, iar munţii nu sunt ai nimănui.

— Sunteţi sigur că nu există pe undeva înscrisuri de proprietate? A insistat bătrânul istoric.

— După câte ştiu, nu. Dar dacă vreţi să vă băgaţi în bibliotecă şi să cercetaţi, aveţi toată libertatea, numai să-mi promiteţi că nu le faceţi rău şoriceilor Domnului. Cum nu vedeam ce interes putea căpăta întrebarea lui don Plutarquete, am optat pentru o nouă linie de atac.

— E adevărat că în această mănăstire există nişte catacombe de o valoare extraordinară?

— O, nu, a zâmbit stareţul. E o legendă. Nu demult, pe vremea Republicii, şi-a făcut apariţia o echipă de speologi, dacă aşa se numesc, şi, cu autorizaţie de la diocezã, au întors toată mănăstirea cu susu-n jos. N-au lăsat nici o piatră la locul ei. Totul în van.

— Bănuiesc că, după atâţia ani petrecuţi pe meleagurile astea, cunoaşteţi munţii din jur ca-n palmă, am schimbat eu subiectul. A făcut un gest de încuviinţare şi unul de modestie.

— In cazul ăsta, am continuat, mi-aţi putea spune dacă-i adevărat ce-am auzit vorbindu-se: că diverşi contrabandişti pioasa comunitate se folosesc de cărările astea şi de ceaţă ca să-şi facă treburile necurate?

— Contrabandişti? Nu, nu cred. Terenul e abrupt şi periculos, iar trecerile spre Franţa, impracticabile tot anul. In timpul războiului civil, despre care se spune că a avut loc nu demult în ţara asta, diverse persoane au încercat să treacă graniţa prin aceşti munţi. N-au reuşit.

— Au fost prinse?

— Nu. Patrulele care au plecat să le prindă s-au pierdut şi ele pe coclauri. Mulţi ani au trăit şi unii şi alţii ca nişte animale sălbatice, mâncând rădăcinoase, vânând iepuri, adăpostindu-se prin grote şi, firește, încercând să scape de ambuscadele pe care şi le pregăteau reciproc. Acum însă, probabil că au dispărut, fiindcă de mult nu-i mai auzim urlând nopţile la lună. Ori poate că sunt prea bătrâni şi nu li se mai aude glasul.

— Nu s-ar fi putut reproduce? A întrebat Emilia.

— Ce înseamnă asta? A întrebat şi stareţul, cu un interes neprefăcut.

— O ultimă întrebare, sfinţia voastră, am spus eu. Aţi auzit vreodată pomenindu-se despre Cavalerul Trandafiriu? Stareţul s-a gândit puţin şi-a zis:

— Nu, n-am auzit niciodată de numele ăsta. Aveam aici un Călugăr Negru. Se plimba prin schit la miezul nopţii, cu capul pe o tavă. Respingătoare apariţie! Dar e tare multă vreme de când nu l-am mai văzut şi, în plus, nu asta căutaţi, îmi pare rău.

— Nu vă faceţi griji, i-a spus Emilia. Sunteţi foarte drăguţ.

— Iar domniile voastre o companie foarte plăcută, însă sunt nevoit să vă părăsesc puţin, pentru că e ceasul vecerniei şi trebuie să merg la capelă ca să conduc rugăciunile. Nu-i nevoie să asistaţi, deşi, dacă vreţi, sunteţi bine-veniţi. Cu permisiunea dumneavoastră. 202 labirintul măslinelor S-a ridicat cu mare efort şi s-a îndreptat spre uşă, luând cu el felinarul. L-am urmat şi am parcurs din nou coridoarele mănăstirii până la o capelă în ruine, unde ardeau două sfeşnice şi unde se adunase comunitatea. Am constatat că, într-adevăr, erau optsprezece plus părintele stareţ şi că toţi se apropiau de suta de ani. Am aşteptat să se termine slujba şi am însoţit apoi alaiul care, în frunte cu părintele stareţ şi felinarul său, se îndrepta spre refectoriu. Ospitalierul stareţ ne-a invitat să ne aşezăm de-a dreapta lui la masa lungă pe care o şi ocupaseră cu evident nesaţ ceilalţi călugări, iar unul dintre ei a dispărut câteva momente pentru a reveni cu o oală în care se aflau morcovi cruzi.

— Mâncarea noastră, ne-a explicat stareţul, este asemenea vitalităţii noastre firave. Dacă am fi ştiut c-o să vă avem printre noi, aş fi cerut să mai pună nişte morcovi. O să trebuiască să vă mulţumiţi cu ce se găseşte.

— Intenţia contează, sfinte părinte, a zis don Plutarquete.

— Spuneţi-mi Iuda, a zis stareţul. După încheierea frugalei cine, la care din discreţie nu am participat, călugării s-au ridicat şi au ieşit în şir indian. Ultimul care a plecat a fost stareţul, care s-a despărţit de noi cu următoarele cuvinte:

— Vă las felinarul, în caz că nu vreţi să vă culcaţi încă. Noi n-avem nevoie de lumină, fiindcă ştim mănăstirea cu ochii închişi şi ne retragem. La capătul culoarului o să găsiţi nişte chilii goale. Dacă vreunul dintre voi nu e căsătorit, vă rog să ocupaţi câte o chilie separată. Iar dacă aveţi nevoie de ceva, de orice, ştiţi unde să mă găsiţi. Nu ezitaţi să mă chemaţi, fiindcă abia dacă adorm o jumătate de ceas spre răsăritul soarelui. Noapte bună. După ce am rămas singuri, Emilia a spus: 203 pioasa comunitate – Am impresia că pierdem timpul într-un mod jalnic. La care don Plutarquete a răspuns că el personal era cu totul de acord, dar că locul în care ajunseserăm avea pentru orice istoric un interes deosebit şi că, dacă nu i-o luam în nume de rău, avea de gând să accepte amabila invitaţie a stareţului şi să cerceteze în voie biblioteca mănăstirii.

— De aici, la Heidelberg, a anunţat el. Noapte bună. A luat felinarul fără să ne mai ceară voie şi a dispărut după primul colţ, lăsându-ne singuri pe Emilia şi pe mine. Ceva m-a făcut să intuiesc că, deşi ocazia era numai bună, Emilia n-avea deloc chef de divagaţii amoroase, aşa că i-am propus, gata cum eram să arunc prosopul, să mai facem o ultimă încercare de-a găsi catacombele, în ciuda celor afirmate de stareţ despre ele. A acceptat propunerea, bănuiesc că nu atât din convingere, cât ca să scape de prezenţa mea şi, fără alte vorbe, ne-am întors în capelă, am scos cele două sfeşnice din candelabrele lor, le-am aprins de la candela care ardea în altar, i-am dat ei unul şi am rămas eu cu celălalt.

— Tu caută prin bucătărie, prin cămări şi prin debarale, dacă o exista aşa ceva. Eu, prevalându-mă de masculinitate, mă duc să cercetez pe la călugări. Peste o oră ne revedem aici şi ne povestim ce-am descoperit. De acord? M-a privit cât eram de lung, a dat din umeri şi a plecat fără să zică nimic. M-am întrebat ce-o făcuse oare să-şi schimbe atât de brusc şi de radical atitudinea faţă de mine şi, negăsind nici o explicaţie plauzibilă, m-am decis să amân analizarea acestui punct şi să mă consacru rezolvării misterului, a cărui finalizare o presimţeam pe cât de apropiată, pe atât de presărată de pericole şi peripeţii. Pe măsură ce mă afundam pe coridoare spre chilii, o senzaţie mai întâi părelnică, apoi intensă, căreia nu mi-e ruşine să-i spun frică, a pus stăpânire pe mine. Din pricina 204 labirintul măslinelor 205 vântului, care fluiera sinistru, străbătând coridoarele pustii, umbra mea, sporită mult de lumina sfeşnicului, se mişca ba în stânga, ba în dreapta corpului meu şi crea senzaţia sufocantă că un spectru pervers şi tăcut mă încolţea. Craniile care parcă îmi urmăreau trecerea din nişe mi s-au părut şugubeţe şi profetice. Într-o asemenea stare de spirit am ajuns la uşa primei chilii, la care am bătut discret.

— Cine e? A întrebat un glas.

— Eu.

— Şi cine sunteţi?

— Deschideţi şi o să vedeţi, preacucernice. Uşa s-a întredeschis şi a apărut chipul acrit al portarului.

— Ce doriţi la ora asta? A întrebat el.

— Invitaţi-mă să intru şi vă spun.

— Nu pot. Sunt în cămaşă de noapte. Ce doriţi?

— Să vă pun o întrebare. Dacă la mănăstire nu prea vine lume, ce faceţi în timpul liber?

— Ard gazul şi mă rog pentru salvarea sufletelor celor obraznici şi băgăcioşi. Altceva?

— Nu, părinte. Nu vă mai deranjez. Noapte bună. Din chilia următoare nu mi-a răspuns nimeni. Am zgâlţâit uşa şi n-am reuşit decât să desprind nişte decoraţiuni de pe tavan şi să mă aleg cu o ploaie de cioburi şi de praf în cap. Am apăsat pe clanţă şi-am constatat că ceda. Am intrat şi, la lumina lumânării, am întrevăzut o siluetă masivă întinsă pe pat. M-am apropiat şi am văzut că era vorba despre un călugăr rotofei, cu o barbă albă şi lungă. L-am înghiontit să verific dacă era cumva mort şi a deschis ochii fără să dea cel mai mic semn de surprindere ori de supărare.

— Bună dimineaţa, fiule, a murmurat el. Vrei să te spovedeşti?

Pioasa comunitate – Deocamdată, nu, părinte. Poate mai târziu. Acum aş vrea să vă pun câteva întrebări.

— De când nu te-ai mai spovedit?

— Ce preferaţi, corida sau fotbalul?

— Şi de ce păcate îţi mai aduci aminte?

— Sunteţi complet surd, nu-i aşa?

— Te căieşti că l-ai făcut pe copilul Isus să plângă? L-am lăsat să mă absolve de păcate şi-am ieşit pe culoar. Când am bătut la chilia alăturată mi-a răspuns o voce îndepărtată, care m-a invitat să intru, ceea ce am şi făcut. Nici n-am păşit bine peste prag, că o rafală de vânt mi-a stins lumânarea şi m-am trezit în cel mai desăvârşit întuneric, fiindcă în chilie nu era nici o lumină. N-am izbutit să-mi opresc un ţipăt şi-am dat înapoi cuprins de groază. Atunci am auzit că cineva îmi vorbea din negură.

— Sunt aici, în fund, lângă fereastră. Mergi drept şi nu-ţi fie frică, n-ai de ce să te ciocneşti. Ia-te după vocea mea. Am urmat aceste instrucţiuni şi m-am ciocnit până la urmă de un trup mărunţel şi pricăjit, care a căzut lat. Pe pipăite am dat de o ţesătură aspră de lână, am tras de ea şi am reuşit să-l readuc în picioare pe călugărul pe care, fără să vreau, îl răsturnasem.

— Iertaţi-mă, părinte, am spus. V-aţi lovit?

— Nu, nu, sunt obişnuit să cad. Cum stau mereu pe-ntuneric… Important e să nu se fi spart telescopul.

— Ce telescop? Şi de ce staţi mereu pe întuneric?

— Sunt astronom. Bănuiesc că răspunsul ăsta lămureşte ambele întrebări. Dar tu cine eşti?

— Un oaspete. Am cinat noaptea asta în refectoriu. Nu mă ţineţi minte?

— Nu ridic niciodată ochii din pământ decât ca să privesc firmamentul. Din ţărână la stele este sloganul meu, dacă mi se permite anglicismul. 206 labirintul măslinelor – Ce firmament reuşiţi să vedeţi aici, pe ceaţa asta?

— E o pacoste, într-adevăr, a recunoscut el cu o umbră de regret în glas, dar îmi spun că Dumnezeu mi-o trimite ca să nu cad în urâtul păcat al îngâmfării şi o accept cu bucurie. Totuşi, uneori se mai risipeşte, iar atunci... O, ce încântare, îmi este dat să contemplu marea minune a creaţiei. Azi, după cum vezi, n-avem noroc. Şi pe cuvânt că-mi pare rău, fiindcă eram gata-gata.

— Gata-gata să ce?

— Să determin coordonatele noii stele. Nu ţi-am spus?

— După câte ştiu eu, nu. Aţi descoperit o nouă stea?

— Aş jura că da, deşi în domeniul ştiinţific, e lucru ştiut, trebuie să fii extrem de precaut, dacă nu vrei să cazi în ridicol. Dar am studiat hărţile şi te asigur că steaua asta nu figurează. Dacă n-ar fi ceaţa, ai putea s-o vezi chiar acum, fiindcă trebuie să treacă. Stai să văd cât e ora... Da, la unu şi douăsprezece minute...

— De unde ştiţi că e unu şi douăsprezece minute, dacă nu puteţi vedea ceasul?

— După conjuncţia Centaurului cu Casiopeea.

— Şi de ce se poate vedea steaua doar la o anumită oră?

— Toate stelele se mişcă. In ochii noştri, fireşte. De fapt, pământul e cel care se învârteşte. Adevărul e că fuge de rupe... Pentru mine este o descoperire de mare anvergură. Mă gândisem s-o botez cu numele întemeietorului ordinului nostru. Insă n-am nici cea mai mică idee cum se numea, aşa că, provizoriu, i-am zis Marilin. Cum ţi se pare?

— Foarte potrivit. N-aveţi nişte chibrituri?

— Nu fumez. Am ieşit pe pipăite din chilie şi-am tras uşa după mine. Nu se putea spune că primele contacte fuseseră fructuoase. Tocmai mă gândeam s-o las baltă şi să caut un loc confortabil unde să-mi petrec restul nopţii, când am auzit ţipete şi lovituri dintr-o chilie. Luându-mă după tărăboi, am dat 207 pioasa comunitate fuga să văd ce se petrecea şi, deschizând uşa chiliei cu pricina, am dat de un călugăr care se flagela de bunăvoie cu propria curea.

— Iertaţi-mă, părinte, m-am grăbit să-i spun, n-am vrut să vă întrerup. Am crezut că se întâmplă ceva. Dar dacă tot sunt aici, îmi daţi voie să-mi aprind sfeşnicul de la candela dumneavoastră? Cu mâna liberă, călugărul mi-a făcut semn să aştept şi a continuat să-şi tragă lovituri. —... 48, 49 şi 50, a numărat el. Gata. Fireşte, poţi să-ţi aprinzi sfeşnicul şi chiar să iei candela cu tine, dacă vrei.

— Toţi călugării se flagelează? Am întrebat.

— O, nu, a zis penitentul. In acest sens suntem supermoderni. Cazul meu e o excepţie.

— De ce? Am dorit să aflu. S-a uitat în stânga şi-n dreapta, de parcă s-ar fi temut că ne ascultă cineva, s-a apropiat într-atâta, că unul dintre puricii aflaţi în barba lui mi-a sărit pe obraz şi a zis cu un glas aproape neauzit:

— Fiindcă am legături cu Cel Rău.

Capitolul 23 un demon melodios r ălugărul îndrăcit şi-a dus arătătorul ţeapăn la buze şi a produs acest sunet:

— Pssssssssst. I-am făcut semn că înţelegeam.

— Degeaba am încercat tot felul de exorcizări. Îmi trag câte cincizeci de lovituri dimineaţa şi alte cincizeci înainte de-a mă culca. Fără ajutorul Celui de Sus nu-s de folos la nimic sărmanele noastre puteri.

— Ba bine că nu. Am dat să mă retrag discret, fiindcă nu aveam timp de pierdut cu ceva pe cât de pasionant din punct de vedere teologic, pe atât de fără legătură cu problemele mele, dar posedatul m-a apucat de braţ, şi-a pus capul pe umărul meu şi i-a dat înainte cu văicărelile:

— O viaţă închinată slujirii Domnului, iar la sfârşit, când sunt pe cale să mă-nfăţişez la judecata supremă, zdrang, apare prinţul înmnericului şi strică totul. Nu-i cinstit, domne. Cu ce-oi fi greşit oare? Dumneata bei? Eu, nu. Fumezi? Eu, nu. Ai dansat vreodată hoola-hop? Eu, niciodată. Şi-atunci, mă rog, de ce s-a luat de mine şi nu de dumneata?

— Când aţi observat primele simptome? L-am întrebat din politeţe.

— Acum un an, cam aşa ceva. Era într-o după-amiază călduţă şi senzuală. Toţi ieşiseră să lucreze în grădină. Eu eram puţin răcit şi i-am cerut voie stareţului să mă reculeg în chilie. M-am întins pe pat, mi-am pus o sticlă cu apă 209 un demon melodios caldă la picioare şi volumul cu Imitaţio Cristi alături. Trupul m-a trădat, aşa că am aţipit. Şi-atunci am auzit glasul.

— N-o fi fost un vis?

— Şi visele sunt prilej de ispitire. Odată, pe când eram copil, am visat că mergeam într-un tramvai aglomerat. Lângă mine era o fătucă. M-am trezit ud tot.

— Asta ni se întâmplă tuturor.

— Pesemne. Insă de data aia nu era un coşmar. M-am ridicat, mi-am vărsat apa în cap, am făcut genuflexiuni. Nimic. Glasul îmi găurea timpanele, lasciv. De atunci îl aud aproape zilnic. A început să se flageleze din nou şi m-am dat deoparte, ca să nu mă plesnească.

— Şi ce zicea glasul ăla? L-am întrebat.

— Ceva îngrozitor, a zis călugărul, oprindu-se din plesnit. Nu pot să repet.

— Dacă-i aşa, nu insist.

— Insistă, m-a rugat călugărul. Am insistat şi iarăşi şi-a lipit buzele de urechea mea.

— Aruncă-i vişine curcanului, mi-a susurat el.

— Ce tare! Am spus.

— Dacă vrei, îţi împrumut cureaua.

— Un glas de femeie? Am întrebat.

— Şi-ncă unul de mare clasă!

— Mă lăsaţi să mă-ntind pe pat? Vreau doar să verific.

— Cum să nu, a zis călugărul. Pentru mine, un păcat în plus... M-am întins în culcuşul alcătuit din nişte scânduri din lemn de pin acoperite cu o salteluţă şi mi-am aşezat capul pe o pernă făcută dintr-un sac plin cu năut crud.

— N-aud nimic, am zis.

— Aşteaptă puţin, mi-a replicat îndrăcitul. 210 labirintul măslinelor 211 Am aşteptat câteva minute şi, deodată, am auzit limpede vocea inconfundabilă a Lolei Flores. M-am ridicat ca ars.

— Ai văzut? A spus triumfător călugărul. Îşi ridicase cureaua ca s-o abată peste spinarea mea, dar l-am oprit cu un gest autoritar şi am început să studiez cu atenţie peretele lângă care se afla patul. Am găsit iute o găurică de un centimetru între două pietre. Mi-am lipit urechea acolo şi am auzit melodia foarte clar.

— Spre ce dă peretele ăsta? Am întrebat.

— Spre coasta muntelui, a răspuns îndrăcitul. Mănăstirea e construită pe o cornişă naturală. Faţada dinspre nord e lângă povârniş.

— Aşteptaţi-mă aici. Mă-ntorc imediat. Am ieşit pe culoar şi, după a treia încercare, am găsit capela. Emilia stătea pe o banchetă, privind năucă flacăra lumânării. Şi-a ridicat capul când m-a auzit apropiindu-mă. Plânsese.

— Crezi că felul de-a fi al unei persoane se poate schimba? A murmurat ea.

— Habar n-am, i-am răspuns, dar, ca o consolare, pot să te anunţ că am găsit catacomba. Pe drumul spre chilia călugărului îndrăcit, am întrebat-o pe Emilia dacă, la rândul ei, dăduse peste ceva interesant sau nostim.

— Un singur lucru m-a şocat, mi-a zis ea. Cămara n-are absolut nimic de mâncare, dar am găsit, în schimb, vreo douăsprezece cutii cu apă tonică Schweppes.

— Ce ghinion! Am exclamat, gândindu-mă ce bacanală aş fi tras dacă, în loc de pomenita răcoritoare, călugării ar fi avut Pepsi-Cola. De unde crezi că au sfinţii bărbaţi ai acestui locaş un produs atât de incompatibil cu stricta lor rânduială?

Un demon melodios – N-am nici cea mai mică idee. De aia ţi-am şi povestit, mi-a replicat Emilia. Ajunşi la chilia îndrăcitului, am intrat fără să mai batem la uşă. Văzând-o pe Emilia, călugărul a început să protesteze, dar până la urmă a acceptat de bunăvoie intrarea ei, ba chiar s-a încumetat să-i ceară, cu destulă timiditate, să fie atât de amabilă şi să-l flageleze, lucru pe care ea l-a refuzat scurt, întrebau du-l drept cine o lua. Am intervenit şi eu, rugându-l pe călugăr să termine cu fleacurile şi dacă voia să ne fie de folos, să meargă din chilie în chilie ca să-i trezească pe colegii lui întru credinţă şi să-i cheme acolo cât mai repede cu putinţă, fiindcă n-aveam de gând să intru în nişte catacombe care nu erau ale mele fără să fie de faţă proprietarii de drept, iar pe de altă parte, fiindcă nu ştiam ce ne putea aştepta înăuntru şi mă gândeam că n-ar fi fost rău să avem ceva ajutoare, chiar dacă pioasa congregaţie nu era nici pe departe un grup de samurai căliţi. Chestia asta de la urmă nu i-am mai spus-o, evident, voluntarului îndrăcit, care a plecat glonţ să execute ordinul, folosind o filă din cartea lui Kempis răsucită pe post de goarnă. Scăpaţi de prezenţa lui, rn-am pus pe treabă. Patul, cum spuneam, era din lemn, dar avea nişte bare de fier care susţineau picioarele şi pe care, odată smulse de la locul lor, le-am

folosit drept rangă. Tot scobind cu ele, am lărgit spaţiul dintre pietre, până când a rămas destul loc să introduc cele două bare şi să mă las cu toată greutatea corpului pe ele. Piatra s-a mişcat puţin. Am apăsat iar şi, după câteva minute de sforţări şi transpiraţie, am reuşit să desprind blocul şi să obţin o deschizătură prin care încăpeam nu doar eu, ba chiar şi trupul cuiva mai zdravăn. Am fost nevoit să protejez lumânarea cu palma ca să nu se stingă flacăra de la curentul de aer. I-am dat-o Emiliei şi-am băgat 212 labirintul măslinelor capul prin gaură: un damf puturos mi-a năvălit în nări, iar glasul Lolei Flores mi-a mângâiat auzul. In rest, ceaţă.

— Dă-mi lumânarea, i-am spus Emiliei. Protejând-o cu palma, am introdus lumânarea dată de Emilia. La lumina ei pâlpâitoare, mi-a fost dat să văd o încăpere ovală din care pornea un tunel. Lumina era slabă şi a trebuit să aştept ca ochii mei să se adapteze penumbrei ca să pricep că, de fapt, ceea ce luasem la început drept un cuier era un schelet tulburător. Fără nici o ezitare, mi-am strecurat prin gaură umerii, pieptul, şoldurile, scrotul şi extremităţile, iar apoi m-am ridicat în picioare în camera pomenită. La o examinare mai atentă a scheletului, am zărit o plăcuţă care-i atârna la gât şi pe care stătea scris: „Fray José Marfa, 1472-l541", precum şi o pioasă urare: „Să vă fie de bine!" La picioarele scheletului încă se puteau distinge resturile putrezite a ceea ce în acel veac fusese, probabil, îmbrăcămintea de rigoare. Era să-mi cadă lumânarea, când am simţit cum o palmă mi se aşeza pe antebraţ. Insă era doar Emilia, care venise lângă mine.

— Întoarce-te în chilie, i-am zis şi aşteaptă să vină călugării.

— Ai de gând să intri acolo? M-a întrebat ea, arătându-mi tunelul. I-am spus că da.

— Atunci merg cu tine.

— Mai mult ca sigur că sunt şobolani, am prevenit-o.

— Se-ascund ei când or să te vadă, mi-a răspuns ea drăgăstos. Nu am mai lungit vorba şi am intrat în tunel, ţinându-ne de mână. Pe stânga şi pe dreapta se iveau nişe unde rămăşiţe omeneşti îşi duceau somnul de veci. Nu doar şobolani, ci şi larve de viermi, o grămadă de muşte şi o mulţime de lilieci însufleţeau spaţiul cu prezenţa lor. Aerul era 213

Un demon melodios aproape irespirabil. Vocea Lolei Flores lăsase loc celei a lui Julio Iglesias, care cânta De niña a mujer şi alte liiluri incontestabile, pe acordurile cărora până şi scheletele păreau să-şi legene vesele pelvisul concav. Tunelul devenea uneori atât de îngust, încât trebuia să avansăm în profil sau în patru labe. Apoi se lărgea iar într-o nouă încăpere, unde se îngrămădea altă promoţie de morţi. Dar, permanent, tunelul suia către ceea ce, potrivit calculelor mele, trebuia să lie vârful muntelui. Mergeam de ceva vreme, când Emilia m-a strâns de mână şi a susurat:

— Uite! M-am uitat unde îmi arătase şi am văzut că unul dintre schelete purta o bluză pe care se aflau o emblemă şi aceste cuvinte: PRINCETON UNIVERSITY BASKETBALL TEAM. De mână îi atârna un pompon făcut din serpentine galbene.

— Ce ciudat! Am exclamat.

— Cine-o fi comis o asemenea profanare? A zis Emilia.

— O să aflăm curând, i-am spus. Am mers mai departe şi am dat peste un perete de cărămidă care închidea tunelul. O simplă privire mi-a ajuns să constat că toate cărămizile erau false şi că în ungherele formate de perete cu tunelul nu era pic de praf sau pânze de păianjen.

— E o uşă secretă, am zis. Păcat că nu mi-a dat prin minte să iau bara.

— Am luat-o eu, a zis Emilia, arătându-mi unealta.

— Ia te uită, am mormăit, văzându-i expresia de nepăsare când mi-a întins-o. Am purces din nou la sarcina ingrată de a desprinde ceva care evident fusese construit ca să-i oprească pe curioşi sau pe prieteni să vadă ceva ce nu-i privea. Peretele fals părea din oţel şi cred că n-aş fi reuşit decât să-mi 214 labirintul măslinelor irosesc puţinele forţe rămase, dacă ranga n-ar fi atins din întâmplare cine ştie ce mecanism care a făcut ca peretele să culiseze pe nişte şine şi să dispară în tavanul tunelului. Strălucirea multor tuburi fluorescente ne-a lăsat o clipă cu gura căscată.

— Unde ne aflăm? M-a întrebat Emilia, prinzându-mă iarăşi de mână.

— E un culoar de trecere care leagă catacomba de ceva, am zis după ce mi-am venit în fire. Ne aflam, neîndoielnic, într-un coridor recent construit, iar pe jos se găseau o mulţime de unelte, ţevi, ciocane pneumatice şi baterii portabile: resturi ale operaţiunilor care făcuseră posibilă găurirea culoarului. Într-un ungher se îngrămădeau o mulţime de cutii de apă tonică Schweppes.

— Asta au băut muncitorii care au săpat coridorul, am dedus cu voce tare. Călugării au găsit, probabil, pe undeva cutiile pe care le-ai văzut în cămară şi le-au păstrat acolo, neştiind dacă lichidul din ele era potabil ori ba. Iar acolo se află difuzoarele de unde vine muzica. Un fenomen acustic pe care l-ar putea explica cine se pricepe la astea face să se audă cântăreţii în chilia călugărului. Numai că astfel de lămuriri, oricât de bune, nu clarifică principala necunoscută, asta dacă nu cumva acceptăm ideea că cineva a realizat o treabă de o asemenea anvergură numai ca să semene confuzie în sufletul unui evlavios.

— Logic, a zis Emilia.

— Atunci să mergem mai departe, am spus şi eu. Am continuat să mergem pe noul coridor însoţit de un cortegiu de lilieci şi şobolani care, profitând de deschiderea făcută de noi, se hotărâseră să emigreze din habitatul lor natural. Mergând în sus, am dat peste ceva care părea un vestiar de liceu, pe marginile căruia se înşirau dulapuri metalice încuiate cu lacăte de jucărie. Am forţat unul şi am deschis uşa unui dulap. Pe spatele ei fuseseră lipite fo215 li ii il nunti iii rin il ins tografia colorată a unei blonde despuiate ţi Hial mult! Vi deri. Înăuntru, un umeraş susţinea un halal ill> |on m illm nişte cizme de cauciuc, iar pe un rafl nişte numişi dllltl lin material rigid: nu aşa cum devin lucrurile d<- proHNlA i > litate după ce le speli de câteva ori, ci rigide din l. ibi li i ţie. De un cârlig atârna ceva care semăna cu un < oitum de scafandru din plastic transparent.

— Fantomele, a zis Emilia. Fantomele pe care le-am văzut pe munte. Nu ştiu dacă pe Emilia a liniştit-o sau nu această explicaţie omenească a ceea ce atunci i se păruse o vedenie supranaturală. Ştiu, în schimb, că mie mi-a produs o uşurare colosală. Nu ştiu prea multe, dar am văzut destule filme ca să-mi dau seama că îmbrăcămintea pe care o găsiserăm era cea obişnuită pentru cei care lucrau cu materiale radioactive sau alte chestii rele şi m-am întrebat dacă pardesiul, numai bun pentru ploile de aprilie, putea să reprezinte o protecţie suficientă împotriva radiaţiilor corozive la care, probabil, ar urma să fim supuşi în scurt timp.

— Emilia, stai pe loc, i-am zis. Nu ştiu ce răspuns mi-ar fi dat, fiindcă, mai înainte de-a fi reuşit să-l formuleze, s-a deschis o uşă şi au năvălit în vestiar cinci bărbaţi în chiloţi şi maiou, care, văzându-ne, au exclamat la unison:

— What the hell is this?

Capitolul 24 danger! Siduitatea de care dădusem dovadă în perioadele mele de libertate, frecventând marile bulevarde barceloneze şi arterele limitrofe, mi-a permis să înţeleg că bărbaţii aceia vorbeau în engleză, astfel că am încercat să-mi reamintesc fuga-fuguţa tot ceea ce, fiind mereu dornic să-mi lărgesc orizontul cultural, reuşisem să învăţ din această limbă cu ani în urmă şi în minte mi-au venit doar câteva cuvinte al căror înţeles, dacă într-adevăr l-am ştiut vreodată, îl uitasem, iar de succesiunea lor sintactică, colac peste pupăză, nu eram prea sigur, însă cu toate astea le-am pronunţat, încercând să dau glasului meu un ton cât se poate de cordial.

— Fuck, shit, ass, snot, and milk twice. După care, pentru cazul în care încercarea mea de comunicare nu ajungea ca să risipească rezerva pe care noii veniţi ar fi putut s-o aibă faţă de sinceritatea intenţiilor mele, l-am izbit cu bara în cap pe cel mai voinic dintre ei, m-am răsucit pe călcâie şi, trăgând-o pe Emilia după mine, am fugit spre catacombă. Insă avantajul pe care ni-l oferea factorul surpriză n-a durat prea mult, căci cei cinci tipi şi-au revenit din uimire numaidecât, au schimbat între ei câteva propoziţii guturale, s-au luat după noi huiduind şi ne-au ajuns în magazia de scule, unde mă oprisem să caut frenetic lumânarea pe care o aruncasem nepăsător, crezând că nu-mi mai făcea trebuinţă şi fără de care nu aveam curaj să mă afund iarăşi 217 danger! În tunelul sinistru. Şi poate că ne-ar fi înşfăcat de-a binelea, ba poate că ne-ar fi şi aruncat în gura dogoritoare a unui cazan sau a unei turbine, ca să pierim arzând în convulsii îngrozitoare, dacă taman, în acel moment n-ar fi apărut, diir prelungitul mormânt, comunitatea religioasă în păr, cu stareţul în frunte, care, văzându-ne pradă agresiunii, neîndoindu-se de ce parte se afla virtutea şi de care viciul şi pătruns de acea cutezanţă insuflată de candoare celor care cred în ea cu adevărat, s-a năpustit asupra agresorilor noştri, care, evident paralizaţi de surprindere la vederea acelei şarje de călugări viteji, n-au reuşit să reacţioneze mai înainte ca sfinţii bărbaţi să sară pe ei cu rotiri de rase, unduiri de bărbi şi scrâşnet de oase. Aducând mulţumire cerului pentru acel ajutor providenţial pe care, sincer vorbind, nu contasem şi tot cu Emilia alături,

fiindcă în ciuda resentimentelor făţişe ei faţă de mine, ori poate stârnită de ele, ea se hotărâse să mă urmeze până la capătul lumii, am evitat bumbăceala şi m-am întors pe acelaşi drum, lăsându-i pe catolici să se înţeleagă cu protestanţii. Din vestiarul de unde trebuiseră să plecăm în mare grabă şi unde ne-am întors fără să fim deranjaţi, începea o scară în spirală pe care am urcat până am ajuns la o platformă încăpătoare, pe unul dintre pereţii căreia se afla o fereastră de care ne-am apropiat cu prudenţă şi pe care am văzut următoarele: o sală rotundă, aproape la fel de mare ca o arenă de coridă dintr-un orăşel de provincie, care avea pe post de tavan o cupolă de metal decorat cu nişte bilioane mari cât capul meu, adică mărişoare, din mijlocul căreia se deschidea pe margine un fel de felie de mandarină prin care un telescop monumental era îndreptat spre cer, iar prin capătul lui m-am gândit o clipă că avea să ţâşnească celebra femeie-ghiulea de care mă legasem în vremurile mele de hârjoneală şi cu care ieşisem de câteva ori, 218 labirintul măslinelor dar pe care a trebuit s-o părăsesc din motive legate de sănătate şi prestigiu. Să nu vă închipuiţi că telescopul era singura minunăţie din acel loc, fiindcă peste tot era o desfăşurare de aparatură electronică de a cărei achiziţie n-aş fi crezut vreodată că era în stare o ţară lovită, după cum se ştie, de inflaţie, şomaj, anemie pecuniară şi alte rele şi mai grave, precum şi tabele de control, contoare nu doar de electricitate şi de gaze, ci şi pentru fenomene mult mai importante, aparate de o varietate foarte mare, pentru care lexicul meu precar nu are variante la îndemână şi numeroase ecrane de televizor, cât palma cel mai mic şi cât un cearşaf nupţial cel mai mare. Cred că astfel inventarul era complet.

— Un observator sau un centru meteorologic? S-a întrebat Emilia. Am început să-mi scarpin ceafa, nasul, antebraţul, subsuoara, coastele şi a fost cât pe-aci să mă scarpin şi în fund când elementele acelui puzzle haotic au început să mi se aşeze în minte, unul după altul, la locul lor.

— Să analizăm datele pe care le avem, am zis atunci. In primul rând, nu văd ce rost are să instalezi un observator pe vârful unui munte care se distinge prin veşnica lui ceaţă. Cu toate astea, în al doilea rând, îmi reamintesc discuţia purtată nu demult cu un călugăr venerabil care, după cum mi-a povestit chiar el, a descoperit o stea care nu figura în atlasele cerului. Atunci mi s-a părut improbabil ca tocmai el, dotat cu un telescop preistoric şi nu mai lung decât un... Decât o... în fine, nu foarte lung am spus până la urmă, fiindcă în minte îmi veneau doar metafore nepotrivite – să fi făcut o atare descoperire, bănuială care a sporit când mi-a spus tot el că steaua respectivă se mişca la fel de iute ca un iepure. Cu ştiinţă mai puţină, dar cu informaţii mai actualizate, afirm că ceea ce a văzut sărmanul călugăr nu era o stea, ci un satelit arti219 danger! Ficial. Astfel că n-ar fi deloc hazardat să afirm că ne aflăm într-o staţie de sondare şi de urmărire, dacă aşa i se spune, fără îndoială cu o administraţie mixtă, fapt care justifică din plin prezenţa indivizilor care vorbesc engleza şi care probabil că îndeplinesc funcţii tehnice înalte, lăsând, mă tem, pe seama părţii spaniole treburile cele mai mămuţe. Cât e ora?

— Două şi un sfert, mi-a spus Emilia. De ce întrebi?

— Pentru că la două fix începea transmisia prin satelit a meciului de fotbal. Adică, dacă lucrurile funcţionează după cum îmi închipui eu, la ora asta un satelit artificial trebuie să survoleze teritoriul nostru. Conştient că ocazia făcea toţi banii, am lăsat baltă respectul omenesc şi, ridicându-mi pulpanele pardesiului, ca să am mai mult spaţiu, m-am scărpinat plin de râvnă în locul pentru care îmi rezervasem un loc şi un moment mai discrete.

— Am fost conştienţi tot timpul, am rostit simultan, că de fapt clenciul acestui caz era comiterea unui act de terorism. Şi mă întreb: ce rău mai mare se poate face decât să interferezi în transmisiune şi să privezi ţara asta, atât de lipsită de mângâiere, de o partidă de maxim...?

— Trage de frâie, m-a întrerupt Emilia, cu neliniştea întipărită pe frumosul ei chip. Dacă ceea ce spui e adevărat, chit că sunt sigură că nu e, numai că sentimentelor nu le poţi porunci, iar ceva mai puternic decât raţiunea îmi spune să te cred, e posibil să avem de-a face cu ceva mai grav decât o simplă interferenţă într-un program de televiziune, cu care, firește, suntem mai mult decât obişnuiţi —- Explică-te, i-am zis. Acum ea era cea care se scărpina nu mai spun unde.

— Dacă tot vorbim despre terorism, hai să vorbim serios, a continuat ea. Ce s-ar întâmpla dacă staţia asta, în loc să se afle pe mâna unor onorabili tehnocraţi, fideli datoriei pe 220 labirintul măslinelor care o au, loiali propriilor guverne şi devotaţi progresului, ar cădea în ghearele unor manipulatori fără scrupule, aventurieri, mercantili, mercenari şi cu planuri de genocid?

— Îmi place, am rostit febril. Continuă.

— N-ar fi oare de domeniul posibilului, a continuat Emilia, contaminată de ardoarea mea şi, fie vorba-ntre noi, de logoreea mea incurabilă, ca duşmanul, folosindu-se de aparatura aflată din belşug pe-aici, să devieze satelitul de pe ruta lui şi să-l prăbuşească pe meleagurile astea?

— Ce mai buşi tură!

— Nu fi copil. Am citit, deşi mi se pare că nu mă crezi în stare de un astfel de efort intelectual, că sateliţii artificiali folosesc drept combustibil energia atomică. Ia gândeşte-te. Toate ţinuturile catalane, dacă nu chiar toată Peninsula Iberică, ar putea să fie atinse de radioactivitate.

— Dumnezeule! Asta ar îngreuna considerabil aderarea noastră la Piaţa Comună! Am exclamat. Trebuie s-o împiedicăm.

— Cum? A întrebat Emilia.

— Oricum, am zis eu.

Capitolul 25 nuclear? Nu, mulţumesc r v/hiar lângă fereastră se afla un chepeng prevăzut cu un zăvor uriaş, asemenea celor de la carmangeriile unde se păstrează la rece fileturile până apare cineva în stare să plătească preţul lor exorbitant. Am tras zăvorul fără mari probleme, am deschis chepengul şi-am pătruns împreună în sala maşinilor. Ajunşi acolo, mi-am dat seama că nu ştiam ce să fac, fiindcă abia mă pricep să număr până la zece cu degetele de la mâini sau până la douăzeci, dacă mărimea operaţiunii cere neapărat să mă descalţ şi habar n-am de alte formule în afara celor elementare de politeţe, aşa

că m-am uitat ca viţelul la poarta nouă, în timp ce secundele treceau şi dezastrul devenea iminent. Ca să fac ceva concret, m-am apucat să privesc ecranele de televizor, care mi s-au părut, faţă de restul, cele mai domestice aparate şi, prin urmare, cele mai uşor de manevrat. Majoritatea arătau liste de numere, litere şi semne de punctuaţie pe care nu m-am sinchisit să le descifrez. Unul dintre monitoare transmitea meciul cu o claritate magistrală. O pasă pe extremă greşit interceptată a zădărnicit o acţiune bine coordonată a echipei noastre, care ar fi putut să constituie o situaţie periculoasă pentru adversari. — …'ai să-mi bag picioarele, am mormăit. Un chiot al Emiliei m-a smuls din abstracţiunile în care plonjasem. Am privit înjur şi am văzut că dintr-o cabină cu geamuri care, fiind amplasată mai sus, trecuse neobservată, ieşea o fiinţă îmbrăcată cu halatul alb şi masca de 222 labirintul măslinelor scafandru din vestiarul despre care am povestit în capitolele precedente. Am dat fuga până la scara metalică pe care individul cobora agale, împovărat de ghetele grele pe care le purta, ara ajuns înaintea lui, l-am apucat de glezne şi am tras cu putere. A tras o buşitură atât de zdravănă, că i s-a spart masca de parcă ar fi fost o carafă, dând însă la iveală nu o faţă hirsută, răutăcioasă şi cu sprâncenele împreunate ca de haiduc, ci trăsăturile blajine ale unui domn ramolit şi chel, cu obrajii durdulii plini de zgârieturi provocate de sfărâmarea ochelarilor bifocali. Ruşinat de supărarea pe care i-o produsesem, i-am zis:

— Excuse me, mister. La care, fiind ori mort, ori pur şi simplu ameţit, tipul n-a răspuns. L-am lăsat întins pe jos şi-am alergat din nou spre Emilia, care striga de mama focului după ajutor. Apăsase pe butoane şi trăsese de manete, iar acum dintr-un mănunchi de cabluri electrice ţâşneau scântei şi ieşea un fum albăstrui. Mi-am scos pardesiul şi l-am aruncat peste cabluri. Odată înlăturat pericolul, m-am dus la telescop şi mi-am lipit ochiul de lentilă, ca să aflu ce se întâmpla pe sus. Pe când eram copil, o vecină care lucra la Gran Teatro del Liceo, nu pe post de cântăreaţă, aşa cum dădea uneori de înţeles ca să se fudulească, ci adunând după fiecare reprezentaţie preaplinul intestinal pe care unii melomani, în starea de îmbătare care-i cuprindea, uitau să-l reţină, a găsit într-o lojă un binoclu cu montură de sidef şi l-a adus acasă, înainte de a-l vinde pe nimic, într-o noapte senină de vară, ca să privim cosmosul mai de aproape. Ţin minte că atunci când mi-a venit rândul am focalizat infinitul cu o nerăbdare reţinută, sperând să văd caracatiţe, balauri şi pitici, plus cine ştie ce alte năzbâtii, căci pe atunci mai persista credinţa, pe care ulterioarele descoperiri s-au îngrijit s-o dezmintă, că femelele altor lumi nu se osteneau să-şi acopere nurii, ca şi cum galaxiile ar fi fost 223 nulear? Nu, mulţumesc un veşnic calendar de birt, iar tot ce-am reuşit să disting a fost un fel de bucă murdară care era de fapt luna, aşa cum mi-a explicat didactic tata, trăgându-mi o palmă ca să nu mi-o iau în cap şi ca să-i dau binoclul soră-mii care, visătoare, s-ajurat, deşi avea încă de pe atunci mai multe dioptrii decât păr în cap, că văzuse pe cer faţa zâmbitoare a lui (lari os (. Ardei şi chiar credea că auzise primele acorduri dintr-o melodie a lui. 1 lăbar n-am de ce povestesc toate astea tocmai acum. Poate doar ca să marchez contrastul dintre această

veche amintire a unei deziluzii şi ceea ce mi-a fost dat să contemplu prin telescopul staţiei spaţiale, adică o sferă aurie din care ieşeau vreo două-trei antene pe care viteza sau un vânt din prova le proiectau în urmă, atât de strălucitoare şi de măreaţă, încât nu m-aş fi mirat deloc dacă dintr-un unghi al câmpului vizual şi-ar fi făcut apariţia cei trei regi magi ducând în desagii de pe cămile aur, tămâie şi smirnă, însă despre chestia asta de la urmă, în treacăt fie zis, n-am aflat niciodată ce era şi la ce folosea. Dar dacă viziunea aceea m-a lăsat prostit de uimire şi extaziat, constatarea că bila devenea tot mai mare, semn limpede că se prăvălea spre noi cu o viteză înspăimântătoare, m-a readus la realităţi mai presante şi mai puţin promiţătoare. Mi-ani luat ochiul de pe lentilă şi, lipindu-mi gura de tub prin acelaşi loc pe unde privisem, am strigat din toţi bojocii:

— Hei! E cineva acolo? Am lipit urechea de capătul telescopului, ca să văd dacă primeam vreun răspuns şi n-am perceput decât o linişte siderală înfiorătoare. M-am uitat iarăşi şi-am văzut că satelitul umpluse tot cercul cu strălucirea sa mortală.

— Suntem pierduţi, am zis. Deznădăjduit şi disperat, dar hotărât să nu cedez fără luptă, m-am întors la tabloul de comandă, m-am aşezat pe un taburet turnant şi-am început să răsucesc rotiţe, să apăs 224 labirintul măslinelor pe clapete şi să introduc cabluri în toate găurelele rămase neocupate. Emilia mă privea de parcă ar fi aşteptat să spun ceva. Aşa că am perorat:

— Nu pot să trec cu vederea faptul că sună ceasul de pe urmă, când privim în urmă cu luciditatea senină a celui care ştie că o să cadă cortina şi că, orice-ar fi, nu trebuie să mai dea socoteală. Nu pot să afirm că părăsesc această lume fără părere de rău; printre multele sentimente contradictorii şi inoportune care mi se adună în suflet, cu efecte în general nefaste, nu se numără stoicismul ilustru, nici eleganta resemnare. E trist să constat, ridicând ancora, că n-am avut niciodată virtuţile cele mai alese ale umanităţii: sunt egoist, timid, capricios şi şmecher. Din greşelile şi păcatele comise n-am ieşit nici înţelept, nici cinic, nici pocăit, nici precaut. Mai am mii de lucruri de făcut şi alte mii de aflat, dintre care aş cita, spre exemplu, următoarele: De ce ouă găinile? De ce e o diferenţă atât de mare între părul de pe cap şi cel din barbă, deşi sunt atât de aproape? De ce n-am cunoscut niciodată o femeie bâlbâită? De ce submarinele n-au ferestre, ca să poţi vedea fundul mării? De ce programele de televiziune nu sunt un pic mai bune? La fel, cred că şi viaţa ar putea să fie mai plăcută decât este, dar s-ar putea să mă-nşel ori să nu fie chiar aşa de rea, ci doar cam banală. Prost, indolent şi dezinformat, am devenit ceea ce sunt; poate că dacă aş fi fost mai căpos, aş fi ajuns mai departe. Nimeni nu-şi alege firea şi doar Dumnezeu ştie cine şi cum ne judecă meritele. Dacă aş avea mai multă carte, le-aş pricepe pe toate. Cum sunt un nătâng, totu-i învăluit în mister. Nu cred că pierd mare lucru.

— Imaginea a dispărut, a zis Emilia, care, în loc să-mi împărtăşească amărăciunea şi să-mi cânte în strună, se apucase să privească monitorul.

— Ăsta-i sfârşitul, am zis, ridicându-mă în picioare ca pentru o ultimă postură demnă. 225 capitolul 26 algoritmul măslinelor m strâns genele şi mi-am băgat capul între umeri, încercând inutil să amortizez impactul care se apropia. Şi atunci s-au petrecut mai multe lucruri în acelaşi timp. In primul rând, tehnicianul pe care îl crezuserăm mort şi care, slavă Domnului, nu murise, şi-a venit în simţiri, s-a ridicat fără să bag de seamă, s-a apropiat pe tăcute, mi-a dat un ghiont şi a zis:

— Bine, dar ce-aţi făcut cu tabloul ăsta de control?

— Satelitul o să ne cadă în cap, l-am anunţat. Departe de-a se lăsa impresionat de profeţie, a început să corecteze ce dereglasem eu, privindu-mă neîncetat cu coada ochiului, ca nu cumva să recurg din nou la violenţă sau la agresiune. Lucru imposibil acum, chiar dacă asta s-ar fi dovedit intenţia mea, deoarece prin chepengul pe unde Emilia şi cu mine intraserăm în sala maşinilor şi-au făcut apariţia cei cinci indivizi pe care-i lăsaserăm în coridor să se bată cu călugării, plus călugării în persoană şi unii şi alţii zdrenţuiţi şi mototoliţi de loviturile administrate reciproc, până când unul dintre indivizi, care o mai rupea în latină, reuşise să stabilească o firavă linie de comunicare cu stareţul şi să risipească neînţelegerea iscată de mine. Şi, de parcă asta n-ar fi fost suficient, o lampă roşie aflată pe perete a început să clipească intermitent, o sirenă s-a apucat să sune amarnic şi la apelul celor două belele au apărut în locul acela, care din fericire era larg, nu mai puţin de zece agenţi din Garda Civilă şi un 226 labirintul măslinelor detaşament de militari care, judecându-i după statură, conformaţie, armament şi uniformă, sigur nu erau de la intendenţă. S-a produs învălmăşeala de rigoare, la capătul căreia m-am trezit încătuşat şi cu o duzină de mitraliere aţintite asupra mea. Tehnicianul s-a plâns imediat după ce a fost restabilită ordinea:

— Individul ăsta m-a lovit, apoi s-a apucat să umble la comenzi. A făcut-o lată, însă graţie eroismului de care am dat dovadă, legătura a fost restabilită. Uitaţi ce bine se vede meciul. Ne-am uitat cu toţii spre monitor şi am văzut că echipa noastră făcea un marcaj de speriat.

— Daţi-mi voie să limpezesc această încurcătură, am început.

— Să vorbeşti când eşti întrebat, m-a întrerupt şeful Gărzii Civile. Şi pune ceva pe tine, degeneratule, că-i o domnişoară de faţă şi stai cu ea la prevedere. Unul dintre agenţi mi-a împrumutat mantaua lui, cu care m-am acoperit.

— Iar acum, a continuat şeful, explică-ne de-a ce te jucai.

— Încercam să împiedic un act de sabotaj teribil, domnule comandant, i-am spus.

— Şi cine urma să-l comită, drăguţule?

— Domnii aceştia, am zis, arătându-i pe tehnician şi pe cei cinci indivizi de limbă engleză – sau pe complicii lor. După ce-a scos un hohot în care nu se simţea nici un strop de amuzament, şeful Gărzii Civile a avut amabilitatea să-mi spună că atât cei cinci indivizi, cât şi tehnicianul erau ingineri spaţiali, care lucrau de mulţi ani în staţia de monitorizare şi că nimeni, în afară de mine,

Emilia, călugării şi liliecii care zigzagau prin cupolă, nu reuşise să in227 algoritmul măslinelor tre sau să iasă din instalaţie, fiindcă era înconjurată de trupe speciale, aflate sub dublă comandă.

— Adevăr, dumneata, Dumbo? A zis şeful la încheierea explicaţiei, dându-i un cot în burtă şefului trupelor străine.

— Whateveryou say, oldgeezer, l-a aprobat respectivul, cu un zâmbet schimonosit. Mi s-a părut că spiritul de colaborare dintre aliaţi nu mergea tocmai uns. Mă şi gândeam cum să profit de acea uşoară dezbinare ca s-o tulesc, când şeful mi s-a adresat din nou şi m-a anunţat:

— Nu mai e nevoie să-ţi spun că eşti arestat, nici că doi cu doi fac patru. In conformitate cu legislaţia în vigoare, trebuie să-ţi citesc nu ştiu ce drepturi, dar cum mi-am lăsat acasă codul şi notiţele, o să trebuiască să te mulţumeşti cu bunele mele intenţii şi cu câteva perle din înţelepciunea populară. Şi s-a apucat să turuie că la poalele marilor copaci nu creşte iarba sau că unde dă Dumnezeu sfântul Petru blagosloveşte, până când a fost întrerupt de stareţul căruia inginerul poliglot îi tradusese în latină ce-i spusese comandantul străin în engleză, pentru a-i comunica faptul că respectivul revendica pentru el jurisdicţia asupra persoanei mele.

— Nici vorbă de aşa ceva, a replicat şeful, făcându-se foc. Nea Caisă ăsta e supus al Coroanei.

— Zice domnul acesta că maiorul Webberius spune că staţia spaţială nu este teritoriu spaniol.

— Nu mai spune! S-a răstit şeful, aprinzându-şi o ţigară de foi şi aruncând o privire spre monitor. Iar pe deasupra ne-au şi dat un gol. Străinii au început să discute între ei, iar naţionalii să urmărească evoluţia meciului, ceea ce i-a permis Emiliei să se apropie de mine şi să-mi şoptească:

— Am impresia că ne-am băgat într-o mare belea. 228 labirintul măslinelor 229 – In privinţa asta suntem cu totul de acord, i-am spus, dar cu puţin noroc ţie n-or să-ţi facă nimic. Dacă te-ntreabă, spune-le că ai stat tot timpul alături de călugări. N-or să creadă, dar mă-ndoiesc că vor prea multă publicitate în jurul acestei afaceri ruşinoase, şi-i destul o faţă frumoasă şi... Alte atribute pentru ca presa să se repeadă precum o haită de copoi.

— Şi tu?

— După cum vezi: ori scaunul electric, ori spânzurătoarea.

— S-ar putea să nu ne mai vedem.

— Nu-i doar posibil, ci chiar foarte probabil. Nu-mi purta pică şi fă-mi un ultim serviciu. Ochii Emiliei s-au întunecat.

— Orice vrei.

— Nu povesti nimănui ce-ai auzit că spuneam când credeam că vine sfârşitul lumii. Nu mă pregătisem deloc, iar acum mă simt puţin ridicol.

— Şi pe bună dreptate, a zis ea, trecând de la blândeţe la dispreţ. Soarta mea atârna încă de firul disputelor internaţionale, când s-a deschis încă o dată uşa şi în încăpere a intrat nici mai mult nici mai puţin decât comisarul Flores.

— Cum merge treaba? A întrebat el, înainte să spună cine e.

— Prăpăd, băiete, a zis comandantul. L-au făcut de două parale pe antrenorul naţionalei şi s-au lansat în comentarii pesimiste despre viitorul fotbalului spaniol. Iar când eu, fără să mă pot stăpâni, am intervenit în discuţie ca să-mi exprim dezacordul, m-au băgat în seamă, iar comisarul Flores, după ce s-a legitimat în faţa autorităţilor competente aflate acolo, le-a comunicat că se prezentase la locul faptei pentru a mă lua în primire şi că dacă nu erau de acord, n-aveau decât să-şi sune suii Ifţ orii ni ii I măslinelor periorii şi să primească de la ei instrucţiunile de rigoare, ceea ce s-a şi comis fără întârziere, afacerea clăi ili< îiidu-se pe loc. După ce-au fost reglementate formalităţile acestui caz, comisarul Flores a spus:

— Cu dragă inimă aş mai rămâne să văd cum se încheie masacrul – se referea, evident, la meci – dar am impresia că avem o trebuşoară de rezolvat numaidecât, iar acum n-am timp de pierdut, aşa că, dacă-mi permiteţi, mă retrag şi iau cu mine şi podoaba asta. Rămâneţi cu bine. Mi-a făcut un semn şi-a luat-o spre ieşire. Ca să evit despărţirile, l-am urmat fără să ridic ochii din pământ. Comandantul, foarte amabil, s-a oferit, să ne însoţească. Am ieşit tustrei din staţia, care, văzută din exterior, părea o oală de noapte cu gura în jos, şi-am luat-o pe o cărare ce ducea până la o esplanadă unde aştepta un elicopter cu palele pleoştite, în care comisarul m-a făcut să urc în şuturi, făcând şi el la fel după ce s-a despărţit de comandant cu ample dovezi de camaraderie. Pilotul elicopterului ne-a urat bun-venit la bord, ne-a spus să ne legăm centurile de siguranţă şi să stingem ţigările sau orice altceva am fi fumat în acel moment şi, fără să verifice dacă i-am dat ascultare ori ba, a pornit motoarele şi a aprins un reflector puternic, de a cărui lumină orbitoare a profitat comandantul, lăsându-se pe vine ca să culeagă nişte ciuperci. Palele s-au învârtit cu o viteză crescândă şi aparatul a început să se ridice de la sol, spre marea mea spaimă, iar după expresia pe care o avea şi a comisarului Flores. Am privit în jos şi l-am văzut pe comandant transformat într-un soldăţel de plumb, mai puţin mantaua, care se răsucea agitată de curentul stârnit de elicopter. In scurt timp, ceaţa care ne învăluia l-a înghiţit şi n-am mai văzut nimic până când nu ne-am îndepărtat, şi-atunci am reuşit să contemplăm cerul senin şi înstelat. 230 labirintul măslinelor Era încă întuneric bine când am ajuns la biroul comisarului Flores, pe Via Layetana, după ce aterizaserăm fără probleme la aeroport şi fuseserăm conduşi la comisariat de o maşină a poliţiei care ne aştepta. De-a lungul întregului drum comisarul nu-mi spusese nici un cuvânt, nici măcar nu mă înjurase, ceea ce mă făcea să cred că era supărat pe mine de-a binelea. Ajunşi în birou, a dat ordin să-i fie adusă o cafea cu rom, iar când poliţistul de serviciu i-a răspuns că barurile erau închise, a dat cu pumnul în masă şi-a exclamat că oare la ce bun să ajungi comisar sau chiar înalt Pontif dacă nu poţi să bei o cafea cu rom când ţi se scoală, că ar cam fi timpul ca cineva cu vână tare să pună odată capăt anarhiei dezlănţuite şi lipsei de ordine, că se pişa şi se căca pe toate barurile din Barcelona şi în special pe cele care erau închise la patru fără un sfert dimineaţa. Poliţistul de serviciu, care dispăruse la începutul acestei tirade, a reintrat şi a anunţat că un domn

voia să vorbească urgent cu domnul comisar. Socotind că poate nu i-ar veni rău să aibă pe cine să-şi descarce nervii, comisarul a zis că să intre fiul de căţea care îndrăznea să-l deranjeze şi astfel a obţinut audienţă la o oră atât de neobişnuită bunul meu prieten, don Plutarquete, bătrânul istoric.

— Credeţi-mă, domnule comisar, a început el să spună de îndată ce a intrat în birou, că pentru nimic în lume n-aş fi îndrăznit să vă fac să pierdeţi timpul şi, după câte intuiesc, chiar proverbiala ţinută, dacă n-aş fi considerat că lucrul care mă aduce în această augustă clădire este de cea mai mare importanţă. Cum am aflat ce s-a petrecut, am venit în goană. Din fericire, când abia mă apucasem să fac autostopul pe şosea, m-a luat un motociclist care nu numai că a avut amabilitatea să mă ducă până la intrare, ci mi-a împrumutat şi jacheta lui, ca să nu-mi fie frig pe drum. Un băiat de toată isprava, ce mai, dintre cei mai 231 algoritmul măslinelor amabili, care chiar acum este interogat în beci pentru că a condus fără carnet o motocicletă furată în stare de ebrietate. Dar nu relatarea odiseei mele modeste mă aduce aici, ci lămurirea unor aspecte din această poveste care mă tem că au rămas cam neclare pentru dumneavoastră. Înainte de toate şi dacă mai valorează ceva cuvântul meu, aş vrea să vă asigur, stimate domnule comisar, că prietenul meu aici de faţă a acţionat tot timpul mânat de motivele cele mai altruiste cu putinţă, nu potrivit logicii elementare. Romantic din fire, înclinat spre literatură şi incult din motive care n-au de-a face cu acest caz, sărmanul de el a crezut că se confruntă cu o maşinaţiune diabolică, ba chiar cu un complot apocaliptic. Nimic mai fals. Din studierea sumară a arhivelor ordinului religios, am constatat că acesta e proprietarul de drept al pământurilor pe care se află mănăstirea, pe traseul drumului spre Santiago. Dacă ordinul se stinge, aşa cum pare că se va întâmpla, respectivele proprietăţi revin statului spaniol, conform legii de amortizare a lui Mendizabal, sau, în lipsa acestuia, Sfântului Scaun: un caz delicat de drept internaţional asupra căruia ar fi prematur să ne pronunţăm. Ce contează este că întreprinderea de măsline, al cărei sediu a fost, de altfel, cuprins de flăcări ieri după-amiază, râvnea la acele terenuri, fie pentru că se gândea să le transforme într-o zonă de turism care, la adăpostul recidivei religioase de care suferim, şi-ar fi arătat roadele copioase, fie pentru a specula cu ele în alt fel. Holdingul ştia că ordinul era pe cale de-a intra în ultima etapă a istoriei sale şi înainte să dispară ultimul său membru, iar aspectul patrimonial să se complice, a început să tragă sfori şi să opună eventualelor causa habientes figura juridică eficientă a faptului consumat. Ca să vedeţi ce treabă simplă. E posibil ca banii din faimoasa valijoară, care a dat atâtea ocoluri şi a costat atâtea vieţi nevinovate, să fi fost destinaţi coruperii cine ştie 232 labirintul măslinelor cărui funcţionar venal de la cadastru, care s-ar fi pretat să falsifice registrele. Nu ştiu. Fapt este că, stimate domnule comisar, prieten drag, nici satelitul, nici staţia spaţială n-aveau nimic de-a face cu acest caz. Fantezia populară sănătoasă susţine teoria valabilă din punct de vedere estetic, însă falsă istoriceşte, cum că dimensiunea crimei trebuie să fie pe măsura măreţiei rezultatului urmărit sau a sumei de bani aflate în joc. Totuşi,

a fost demonstrat că cei care se dedau la astfel de escrocherii nu sunt dotaţi nici cu multă inteligenţă, nici cu o imaginaţie debordantă. Trist, dar adevărat. Dacă în loc să-şi piardă seninătatea şi să se lase acaparat de imaginaţie şi fiţi atenţi, pentru că aici vine morala poveştii, acest om cumsecade ar fi urmat metoda lentă şi plictisitoare numită algoritm, care constă în examinarea cu sânge-rece a tuturor posibilităţilor înainte de-a trage o concluzie definitivă, nu s-ar mai fi aflat acum aici, expus Dumnezeu ştie căror rigori. Odată încheiată tirada, comisarul Flores i-a mulţumit plin de efuziune doctului istoric, l-a întrebat dacă avea onoarea să se afle în prezenţa celebrului profesor don Plutarquete Pajarell, care timp de douăzeci de ani furase cărţi din Biblioteca Centrală şi după ce a constatat că, într-adevăr, aşa era, a dat ordin să-l bage la puşcărie. După ce l-au săltat, a sunat telefonul. Comisarul a răspuns, a ascultat ce-i spunea cel de la capătul celălalt al firului, a făcut câteva plecăciuni şi a dat asigurări că va îndeplini imediat cele dispuse – să n-aibă grijă, nu avea să se mai întâmple. A închis şi mi-a spus: —- Haide.

— Unde?

— O să vezi tu. Am presupus că mă aştepta nerăbdător un pluton de execuţie şi m-am simţit îndreptăţit să formulez o rugăminte. 233 algoritmul ilintloi – Domnule comisar, luaţi-mi de pe inimă <> < lieslie <, uc mă roade. De unde aţi ştiut că eram amestecat în chestia cu satelitul? M-a privit gata să dea cu mine de-a azvârlită şi a zis:

— Cum dracu' să nu ştiu, tâmpitule? Şi fundu' gol, pe deasupra! N-a mai adăugat nimic şi am înghiţit în sec. Am început un marş lung pe coridoarele vesele ale augustei clădiri, iar pe unul dintre ele, cum face viaţa de le brodeşte, ne-am întâlnit cu doi poliţişti în uniformă, care o duceau în cătuşe pe soră-mea Candida.

— Candida! Am exclamat, oprindu-mă şi lipindu-mă de pereţi, ca să nu mă ajungă cu şuturile. Ce-i cu tine aici? Comisarul Flores şi cei doi au avut amabilitatea să ne lase să dialogăm puţin, iar asta i-a dat Candidei prilejul să-mi relateze faptele care duseseră la întâlnirea de familie narată aici.

— La puţin timp după ce-aţi plecat, logodnica asta a ta, care, dacă vrei să afli părerea mea, nu prea e-n regulă, s-a trezit şi-a început să profereze o sumedenie de cuvinte urâte pe care eu, sincer vorbind, nu le-aş fi îngăduit la mine în casă, dacă n-ar fi fost vorba despre viitoarea mea cumnată. După ce şi-a terminat repertoriul, care pe bune că-i bogat, m-a întrebat dacă am ceva bani la-ndemână. I-am dat puţinul ascuns sub saltea şi m-a întrebat dacă ştiam de unde şi-ar putea face rost de un paşaport valabil. Am iscodit-o la rândul meu dacă îi trebuia pentru călătoria de nuntă şi fiindcă mi-a spus că da, i-am dat adresa unui specialist foarte bun. A expus de două ori la Vandres! Fata mi-a zis că nu mai stă şi-a plecat cu banii. Trei ore mai târziu, cioc-cioc la uşă. M-am gândit c-o fi ea, dar erau curcanii ăştia doi care mă-nsoţesc acum – mi i-a arătat pe cei doi poliţişti, care probabil că-i spuneau comisarului Flores versiunea lor – şi care, cu purtări alese, m-au întrebat unde 234 labirintul măslinelor era fata care stătea în casa mea, dacă se putea da un astfel de

nume, au adăugat ei cu dispreţ, unei asemenea cotineţe. La care am răspuns că eram săracă, dar că în cinste nu mă-ntrecea nimeni; că nu ştiam despre ce fată vorbeau şi că refuzam să mai răspund la întrebări, dacă nu se înfăţişa pe loc avocatul meu.

— Te-ai uitat prea mult la televizor, Candida, am întrerupt-o. Şi ei ce ţi-au zis?

— Că n-am nevoie de un avocat, ci de un veterinar. Închipuie-ţi! M-am făcut foc... Şi iată-mă aici.

— Nu ţi-au spus de ce-o căutau pe Măria Pandora?

— Ba da, mi-a zis soră-mea, se pare că e implicată în asasinarea unuia Toribio Pisuerga. Ştii ceva despre asta?

— Nimic. De ce nu le-ai spus adevărul?

— Dragă, mi-a zis soră-mea, cum era să-ţi torn logodnica?! Am rămas puţin pe gânduri, iar apoi am spus:

— Ai procedat foarte bine, Candida. Şi să nu-ţi faci griji, mă ocup eu de toate.

— Sigur, a zis ea. Şi cu asta discuţia noastră s-a încheiat, fiindcă cei doi poliţişti au dus-o într-o direcţie, iar pe mine m-a târât în cea opusă comisarul Flores, căruia, după câţiva paşi, i-am spus să intervină pentru soră-mea, care n-avea nici o vină, lucru care nu a părut să-l mişte din cale-afară. Am mers mai departe şi am ieşit în stradă pe o uşă laterală. Acolo nu mă aştepta o execuţie sumară, ci chiar maşina de poliţie care ne adusese de la aeroport şi în care acum se aflau doi tineri şi falnici poliţişti. Am suit şi maşina a luat-o din loc. Nu mai ţin minte dacă drumul a fost lung sau scurt, fiindcă l-am parcurs absorbit de gânduri şi destul de iritat de acea ultimă întâlnire, care nu numai că era dureroasă, dar punea sub semnul întrebării concluziile 235 algoritmul tnâilitit foi ireproşabile prin care până atunci don Plutarquete fl i U mine rezolvaserăm cazul interesant care face obiectul. I< CB tei cărţi. Şi mi-am jurat că, dacă aveam vreodată să-mi i e capăt libertatea, primul lucru pe care îl voi face va li sa încerc rezolvarea multelor lucruri neclare şi puncte negre ce rămân mereu la misterele pe care le rezolv. N-am avut cum să nu mă întreb, în lumina celor de mai înainte, cum oare putea cineva să privească spre viitor cu încredere şi cu privirea dreaptă, când tot trecutul îi era presărat de fisuri şi de umbre, iertaţi-mi similitudinea, iar prezentul o necunoscută prea puţin dătătoare de speranţă, după cum îmi dădea de înţeles tăcerea încruntată a comisarului Flores. Cerul era mohorât când am parcat lângă gardul balamucului şi am coborât. Comisarul a făcut câţiva paşi, până când a localizat punctul pe care l-a socotit cel mai potrivit şi, fără zăbavă, le-a făcut un semn celor doi poliţişti care ne însoţeau. Ştiind că era inutil să opun rezistenţă, i-am lăsat să mă apuce de picioare şi de mâini, să mă legene de vreo două-trei ori şi să mă arunce în aer. Am aterizat în răsadul de trandafiri şi atât de bine alesese comisarul Flores poziţia, distanţa şi parabola, că n-a lipsit mult să-l strivesc pe Pepito Purulencias, care îşi vedea de treabă tot cu găleata şi ciocanul la vânat de gândaci.

— Iartă-mă că te-am speriat, Pepito, i-am zis, ridicându-mă şi încercând să-mi smulg din carne spinii care îmi pătrunseseră peste tot la căderea în stratul de trandafiri. Departe de-a se arăta supărat, Pepito a zvârlit cât colo uneltele de ucis, m-a pupat pe ambii obraji, m-a îmbrăţişat şi m-a bătut pe omoplaţi cu o efuziune care mi s-a părut pe cât de nejustificată, pe atât de exagerată.

— Băiete, ce bucurie! Dă-mi voie să fiu primul care te felicită, l-am auzit rostind, fără să reuşesc să pricep la ce se referea. Şi ai tăcut chitic! Te-am văzut toţi, medicii, infirmierele, colegii – toţi, fără excepţie. Ai fost nemaipomenit. Foarte natural şi foarte profund. 236 labirintul măslinelor Vocea era foarte clară şi foarte sigură. Firește, n-am înţeles nimic din ce-ai spus, dar ne-ai făcut o impresie excelentă. Cine ar fi crezut? Doctorul Sugranes nu-şi mai încape în piele de mândrie. Mai târziu aveam să aflu plin de consternare că, în zăpăceala mea, tot apăsând pe butoanele şi pe clapetele din staţia spaţială, generasem un efect curios al undelor şi al frecvenţelor, iar în loc de meciul de fotbal, imaginea mea insolentă şi cuvintele nesăbuite pe care le însăilasem umpluseră câteva minute ecranele tuturor televizoarelor din ţară. In dimineaţa următoare, la micul dejun, în loc de lapte prins, ca toată lumea, am primit pâine tare şi un Pepsi-Cola.

SFÂRŞIT